

กฤษฎีกาการครองอำนาจทางการเมืองของนายประภัตร โพธสุธน:
กรณีศึกษาหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย จังหวัดสุพรรณบุรี

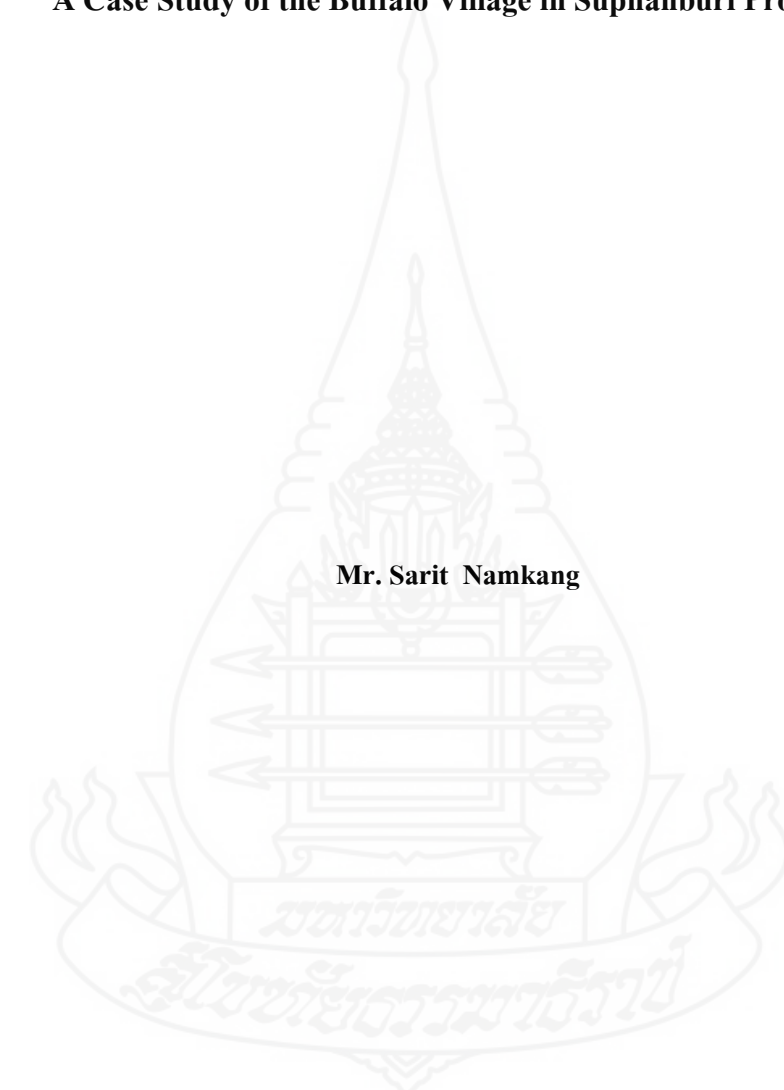

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาการเมืองการปกครอง สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2555

**Mr. Praphat Phothasuthon's Strategies for Keeping Political Power:
A Case Study of the Buffalo Village in Suphanburi Province**

Mr. Sarit Namkang

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Political Science in Politics and Government

School of Political Science

Sukhothai Thammathirat Open University

2012

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ กลยุทธ์การครองอำนาจทางการเมืองของนายประภัตร โพธสุธน:
กรณีศึกษาหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย จังหวัดสุพรรณบุรี
ชื่อและนามสกุล นายศฤงฆ์ น้าค้ำ
แขนงวิชา การเมืองการปกครอง
สาขาวิชา รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ยุทธพร อิศรชัย

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2556

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

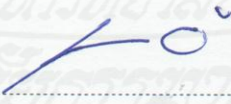
..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ยุทธพร อิศรชัย)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร. วรวัลย์ชัช โรจนพล)

..... (รองศาสตราจารย์ยุทธพร อิศรชัย)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชา รัฐศาสตร์

ชื่อการศึกษา **คั่นคว้ออิสระ** กลยุทธ์การครองอำนาจทางการเมืองของนายประภัตร โพธสุธน:

กรณีศึกษาหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย จังหวัดสุพรรณบุรี

ผู้ศึกษา นายสฤณี น้ำค้าง รหัสนักศึกษา 2518001264 **ปริญญา** รัฐศาสตรมหาบัณฑิต

(การเมืองการปกครอง) **อาจารย์ที่ปรึกษา** รองศาสตราจารย์ยุทธพร อิศรัชย์ **ปีการศึกษา** 2555

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา กลยุทธ์ หรือรูปแบบ และวิธีการในการครองอำนาจทางการเมืองของนายประภัตร โพธสุธน โดยผ่านหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย จังหวัดสุพรรณบุรี

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 3 กลุ่ม รวม 19 ราย ได้แก่ (1) กลุ่มหน่วยงานราชการในพื้นที่ (2) กลุ่มนักการเมืองที่สนับสนุนหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย และ (3) กลุ่มนักการเมืองฝ่ายตรงข้ามของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย เครื่องมือวิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า นายประภัตร โพธสุธน ได้จัดตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยขึ้นมา เพื่อเป็นพิพิธภัณฑ์ชาวนาไทยที่อนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น แสดงวิถีชีวิตของชาวนาไทยแบบดั้งเดิมที่ใช้ควายไถนา และเป็นแหล่งสถานที่ท่องเที่ยว ในช่วงที่มีการเลือกตั้งใช้เป็นศูนย์ประสานงานการเลือกตั้ง จัดกิจกรรมทางการเมืองเรียกคะแนนนิยมและระดมฐานคะแนนเสียงที่ให้การสนับสนุน จากคุณลักษณะพิเศษเฉพาะตัว บารมีทางการเมือง การสร้างอำนาจครองใจประชาชนในพื้นที่ด้วยการให้ความรักห่วงใยประชาชนดุจดังญาติสนิท และคำขวัญในการหาเสียงว่า “เราไม่เคยลืมกัน” สามารถชนะการเลือกตั้งได้ทุกครั้ง ส่งผลให้ได้ครองอำนาจทางการเมืองติดต่อกันมาอย่างยาวนาน

คำสำคัญ กลยุทธ์ อำนาจทางการเมือง นายประภัตร โพธสุธน หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย
จังหวัดสุพรรณบุรี

Independent Study title: Mr. Praphat Phothasuthon's Strategies for Keeping Political Power:
A Case Study of the Buffalo Village in Suphanburi Province

Author: Mr. Sarit Namkang; **ID:** 2518001264; **Degree:** Master of Political Science (Politics and Government); **Independent Study advisor:** Yuttaporn Issarachai, Associate Professor;

Academic year: 2012

Abstract

The objective of this research was to study the strategies, form and methods of keeping political power used by Mr. Praphat Phothasuthon via the Buffalo Village in Suphanburi Province.

This was a qualitative research. The sample population of 19 people, chosen through purposive sampling, consisted of 3 groups: (1) personnel of government agencies in Suphanburi; (2) politicians who supported the Buffalo Village; and (3) rival politicians in the opposite camp from Buffalo Village supporters. Data were collected using an interview form and analyzed using descriptive analysis.

The results showed that Mr. Praphat Phothasuthon founded the Buffalo Village as a museum of Thai agrarian life to preserve the local culture, and as a tourist attraction where visitors can observe live demonstrations of traditional Thai farm life including plowing with water buffalo. During election time, Mr. Praphat Phothasuthon used the Buffalo Village as his campaign headquarters and to hold activities to attract voters to support him. Due to his personality, political clout, ability to build up a power base in his locality, and his feelings of love and care for his constituents, whom he treated like members of his family according to his campaign slogan "I won't forget you," Mr. Praphat Phothasuthon won the election every time. That is how he was able to keep his political power for a long time.

Keywords: Political strategy, Political power, Mr. Praphat Phothasuthon, Buffalo Village,
Suphanburi Province

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์ของท่านรองศาสตราจารย์ยุทธพร อิศรัชัย ท่านอาจารย์ ดร. วรวัฒน์ โรจนพล ที่ให้ความกรุณาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และท่านคณาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่กรุณาประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ฝึกฝนให้ผู้ศึกษาค้นคว้ามีทักษะ มีความรู้ความเข้าใจในวิชารัฐศาสตร์ ได้อย่างลึกซึ้ง เริ่มตั้งแต่การให้คำแนะนำแนวทางการกำหนดหัวข้อการศึกษาค้นคว้า การให้คำแนะนำในการเรียบเรียง และการแก้ไขข้อบกพร่อง รวมทั้งการให้คำแนะนำในการเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระมาโดยตลอดจนกระทั่งเสร็จเรียบร้อยมีความสมบูรณ์ครบถ้วน ผู้ศึกษาค้นคว้าขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ที่ปรึกษา และท่านคณาจารย์ไว้เป็นอย่างสูง ณ ที่นี้

ผู้ศึกษาค้นคว้าขอขอบคุณ คุณสุณวี น้ำค้าง ภรรยาของผู้ศึกษาค้นคว้า และบุตร-ธิดาของผู้ศึกษาค้นคว้า ที่ช่วยเป็นกำลังใจให้ผู้ศึกษาค้นคว้ามีวิริยะ อุตสาหะ ตั้งใจศึกษา มีมานะพยายามในการศึกษาเล่าเรียน และฝ่าฟันปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ จนสามารถสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโทในครั้งนี้ ขอขอบคุณความมีน้ำใจ และความเอื้อเฟื้อของเจ้าหน้าที่สำนักงานเลขานุการบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงานกับท่านคณาจารย์ และมหาวิทยาลัย รวมทั้ง ให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า และการเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีทุกประการ

ผู้ศึกษาค้นคว้าขอขอบพระคุณในความเอื้อเฟื้อของนายประภัตร โปษสุธน อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรีหลายสมัย อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงหลายกระทรวง ที่ได้ทำคุณประโยชน์ให้กับพี่น้องประชาชนชาวจังหวัดสุพรรณบุรี และประเทศชาติอย่างมากมายมหาศาล ขอขอบคุณประชากรกลุ่มตัวอย่างที่กรุณาเสียสละเวลาให้สัมภาษณ์ และให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า ขอขอบคุณพนักงาน และเจ้าหน้าที่ของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย ที่ช่วยอำนวยความสะดวกและให้ความช่วยเหลือในการติดต่อประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้อง ถ้าหากผู้ศึกษาค้นคว้ามิได้รับความกรุณา ความเอื้อเฟื้อ ความมีน้ำใจ และการให้ความร่วมมือจากบุคคลที่กล่าวถึงมาทั้งหมดแล้วการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ก็มิอาจจะสำเร็จลงได้อย่างแน่นอน

สฤษฎี น้ำค้าง

กันยายน 2556

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญภาพ	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	10
กรอบแนวคิดการวิจัย	10
สมมติฐานการวิจัย	11
ขอบเขตการวิจัย	12
นิยามศัพท์เฉพาะ	13
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	14
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	15
แนวคิดเกี่ยวกับอำนาจทางการเมือง	16
แนวคิดเกี่ยวกับผู้นำทางการเมือง	21
แนวคิดเกี่ยวกับการครองอำนาจ หรือการใช้อำนาจครองใจ	30
แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมือง การสร้างภาพลักษณ์ทางการเมือง และการสร้างตราสินค้าทางการเมือง	31
แนวคิดเกี่ยวกับระบบอุปถัมภ์ในการเมืองไทย	37
แนวคิดเกี่ยวกับสื่อพื้นบ้าน	43
แนวคิดเกี่ยวกับท้องถิ่นนิยม	48
ภูมิหลังทางการเมืองของนายประภัตร โพธสุธน	50
ข้อมูลหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย จังหวัดสุพรรณบุรี	66
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	70

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	75
รูปแบบการวิจัย	75
ขอบเขตและขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย	77
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	78
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	79
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	80
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	82
กลยุทธ์ หรือรูปแบบการครองอำนาจ	82
วิธีการครองอำนาจทางการเมือง	95
บทบาทของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยในทางการเมือง	98
ข้อเสนอแนะ	115
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	119
สรุปผลการวิจัย	119
อภิปรายผลการวิจัย	130
ข้อเสนอแนะ	146
บรรณานุกรม	149
ภาคผนวก	154
ก แบบสัมภาษณ์ที่ใช้สัมภาษณ์นายประภัตร โพธสุธน และสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง	155
ข รายชื่อกลุ่มตัวอย่างที่ใช้สัมภาษณ์ และเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง	170
ประวัติผู้ศึกษา	189

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 ความสัมพันธ์ระหว่างจริยธรรมของนักการเมือง ความไว้วางใจของประชาชน และความชอบธรรมในการปกครอง	3
ภาพที่ 2.1 วังจระเข้แห่งความสัมพันธ์ของสังคมไทย	39
ภาพที่ 2.2 แผนที่จังหวัดสุพรรณบุรีแสดงการแบ่งเขตเลือกตั้ง	50
ภาพที่ 4.1 ความสัมพันธ์ของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย กับนายประภัตร โพธสุธน ผู้จัดการ พนักงาน คนงาน ผู้ที่เกี่ยวข้อง และประชาชนในพื้นที่	134

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เรียกโดยย่อว่า “ส.ส.” หรือเรียกโดยทั่วไปว่า “นักการเมือง” มีที่มาจาก การเลือกตั้ง โดยตรงของประชาชน เป็นผู้แทนของประชาชนปฏิบัติหน้าที่ในสภาผู้แทนราษฎร ทำหน้าที่ในการร่างกฎหมาย ตรวจสอบและควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน โดยผ่านกระบวนการรัฐสภา นักการเมืองเป็นบุคคลที่เสนอตัวลงสมัครรับเลือกตั้ง เพื่อให้ประชาชนตัดสินใจเลือกเป็นผู้แทนของประชาชนตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี เมื่อครบวาระการดำรงตำแหน่ง หรือมีการยุบสภา หรือมีการปฏิวัติรัฐประหาร หรือมีสาเหตุอื่นใดที่ทำให้สมาชิกภาพสิ้นสุดลง กฎหมายกำหนดให้มีการเลือกตั้งใหม่ตามวิถีทางประชาธิปไตย นักการเมืองที่ลงสมัครรับเลือกตั้งแต่ละคนต่างก็มีความคาดหวังว่าตนเองจะต้องได้รับการเลือกตั้ง และหวังผลทางการเมืองเพื่อให้ได้รับการเลือกตั้งในครั้งต่อไปอีกด้วย

1.1 คุณสมบัติของนักการเมืองที่ดี

นักการเมืองที่ดี ควรมีคุณสมบัติพื้นฐาน 8 ประการ ดังนี้

1.1.1 นักการเมืองที่ดีต้องมีอุดมการณ์ทางการเมือง

นักการเมืองจะต้องมีความเชื่อมั่นและศรัทธาในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งเป็นระบอบการปกครองที่คนส่วนใหญ่เห็นว่าสามารถสร้างความสงบสุขให้กับประชาชน และสร้างความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นในสังคมได้ นักการเมืองต้องมีจิตวิญญาณเป็นนักประชาธิปไตย เข้าใจถึงบทบาทอำนาจหน้าที่ วิถีทางและเจตนารมณ์ประชาธิปไตยที่ให้คำจำกัดความว่า “เป็นของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน” การปกครองในระบอบประชาธิปไตยเป็นวิถีทางการเมืองการปกครองที่มีอุดมการณ์ มีจิตวิญญาณ มีจุดมุ่งหมาย มีคุณค่า มีเหตุผลความชอบธรรมในตัวเอง ประเทศส่วนใหญ่ในโลกนี้จะปกครองตามระบอบประชาธิปไตย นักการเมืองที่ดีต้องมีอุดมการณ์ทางการเมือง ต้องเคารพ กตการับฟังเสียงประชาชนส่วนใหญ่ และปฏิบัติตามกฎ กติกาวิถีทางประชาธิปไตย การที่มีอุดมการณ์ทางการเมืองจะทำหน้าที่ในการถ่ายทอดจิตวิญญาณของนักการเมืองไปสู่การปฏิบัติ

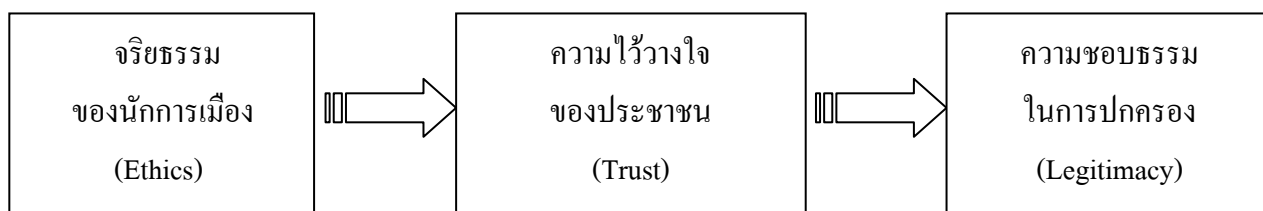
1.1.2 นักการเมืองที่ดีต้องมีจริยธรรมทางการเมือง

จริยธรรมทางการเมืองเป็นเรื่องของความชอบธรรม ความถูกต้องตามทำนองคลองธรรมรวมอยู่กับอุดมการณ์ทางการเมือง จริยธรรมทางการเมืองเป็นเรื่องภายในจิตใจของนักการเมือง เป็นเครื่องมือควบคุม กำกับความประพฤติ เป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ นักการเมืองที่ดีต้องไม่กระทำผิดกฎหมาย มีความชอบธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ เป็นที่เชื่อถือและศรัทธาของประชาชน สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีเกียรติ มีศักดิ์ศรีและมีความสง่างาม การมีจริยธรรมทางการเมืองเป็นการป้องกันมิให้เกิดความเสียหายในการปฏิบัติหน้าที่ ประกอบกับต้องมีจรรยาบรรณในอาชีพนักการเมืองด้วยซึ่งรัฐสภาได้กำหนดประมวลจริยธรรมของนักการเมืองไว้ เป็นเครื่องมือควบคุม และกำกับความประพฤติของนักการเมือง ให้ยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติ

1.1.3 นักการเมืองที่ดีต้องมีความรับผิดชอบต่อบ้านเมือง

นักการเมืองเป็นผู้เสนอร่างกฎหมาย เป็นผู้กำหนดนโยบาย (Policy) ให้ฝ่ายปกครองนำไปบริหารราชการ (Administration) ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในทางปฏิบัติ นักการเมืองมีความสำคัญในฐานะเป็นผู้ใช้อำนาจรัฐ ข้าราชการมีฐานะเป็นผู้นำนโยบายไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์สุขกับประชาชน นักการเมืองที่ดีต้องมีอุดมการณ์ทางการเมือง มีจริยธรรม (Ethics) และคุณธรรมทางการเมือง มีความรับผิดชอบต่อบ้านเมือง อันจะส่งผลให้ได้รับความเชื่อถือศรัทธา ได้รับการยอมรับและไว้วางใจจากประชาชน (Trust) และเกิดความชอบธรรมในการปกครอง (Legitimacy) ดังนั้น นักการเมืองอาชีพจึงต้องถูกตรวจสอบจากประชาชนและรัฐสภาอย่างเข้มงวดเป็นพิเศษมากกว่าบุคลากรในสาขาวิชาชีพอื่นๆ นักการเมืองที่ดีต้องมีความรับผิดชอบต่อประชาชนในการบริหารกิจการบ้านเมือง ภายใต้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) หรือ หลักธรรมาภิบาล กล่าวคือ นักการเมืองที่ดีต้องมีอุดมการณ์ทางการเมือง มีความรับผิดชอบต่อบ้านเมือง มีคุณธรรม จริยธรรม จึงจะได้รับความไว้วางใจและสามารถครองใจประชาชนได้ อันจะส่งผลให้เกิดความชอบธรรมในการปกครองซึ่งมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน ดังนี้

- 1) จริยธรรมของนักการเมือง (Ethics)
- 2) ความไว้วางใจของประชาชน (Trust)
- 3) ความชอบธรรมในการปกครอง (Legitimacy)

ภาพที่ 1.1 ความสัมพันธ์ระหว่างจรรยาบรรณของนักการเมือง ความไว้วางใจของประชาชน และ ความชอบธรรมในการปกครอง

ที่มา: Max Weber สืบค้นเมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2555 จาก <http://www.bannjomyut.com>

1.1.4 นักการเมืองที่ดีต้องทำงานเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน

เมื่อนักการเมืองได้รับเลือกตั้งแล้วจะมีฐานะเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) หรือ สมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) ซึ่งเป็นบันไดก้าวไปสู่การมีตำแหน่งทางการเมืองที่สำคัญ หรือ อาจจะได้เป็นรัฐมนตรี หรืออาจจะเป็นฝ่ายค้านก็ได้ นักการเมืองที่ดีจะต้องมีความเสียสละทำงานเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เป็นผู้ที่ทำคุณประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติด้วยความจริงใจ ต้องมีความรู้ความเข้าใจระบบการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม ปรัชญาการเมือง ระบบพรรคการเมือง ระบบการเลือกตั้ง ฯลฯ รวมทั้งต้องมีคุณธรรม มีคุณธรรมและจรรยาบรรณทางการเมือง มีจิตวิญญาณประชาธิปไตยที่ใช้เป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ ถ้าหากนักการเมืองมีความรู้ความเข้าใจในองค์ความรู้ที่ไม่ลึกซึ้งพอ อาจทำให้ขาดข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจ อาจทำให้เกิดความสับสนในบทบาทอำนาจหน้าที่ของตน หรืออาจทำให้ตัดสินใจผิดพลาดก็ได้

1.1.5 นักการเมืองที่ดีต้องมีประสาทสัมผัสทางการเมือง (Political Sense)

นักการเมืองต้องมีเข้าใจเหตุการณ์บ้านเมือง รู้สถานการณ์บ้านเมือง สามารถหยั่งรู้คาดเดาหรือคาดคะเนเหตุการณ์บ้านเมืองได้ รู้นัยสำคัญทางการเมืองจากประสาทสัมผัสทางการเมือง สามารถทำนายได้ว่าจะมีการยุบสภาหรือไม่ หรือจะมีการปฏิวัติรัฐประหาร หรือมีสาเหตุอื่นใดที่ทำให้สมาชิกภาพของนักการเมืองต้องสิ้นสุดลง การเกิดวิกฤตการณ์ หรือมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองจะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล หรือ การเมืองพลิกโฉมไป การที่นักการเมืองมีประสาทสัมผัสทางการเมืองจะทำให้คาดเดาเหตุการณ์บ้านเมืองได้ เช่น กรณีมีการชุมนุมประท้วงเรียกร้อง กรณีมีการเคลื่อนไหวทางการเมืองที่อาจส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อบ้านเมืองได้ เป็นต้น

1.1.6 นักการเมืองที่ดีต้องมีความเข้าใจอารมณ์ทางการเมือง (Political Mood)

1) การที่ประชาชนมีอารมณ์ร่วมออกมาชุมนุมประท้วงทางการเมือง

การชุมนุมประท้วงเรียกร้องทางการเมืองเพื่อสนับสนุน หรือต่อต้าน รัฐบาลอาจเป็นเหตุบานปลายขยายผลลุกลามกลายเป็นฝูงชนที่บ้าคลั่ง (Mob) ที่ควบคุมไม่ได้ ก่อให้เกิดความเสียหายกับบ้านเมืองได้ การปลุกระดมมวลชน การกระตุ้นเร้า และการชี้นำของ แกนนำทางการเมืองก่อให้เกิดการชุมนุมประท้วง อาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองถึงขั้น ปฏิวัติรัฐประหาร หรือเปลี่ยนแปลงรัฐบาลได้ การเคลื่อนไหวทางการเมืองเกิดจากความขัดแย้งทาง ความคิดด้านการเมือง สังคมมีการแบ่งพวก แบ่งสี แบ่งฝ่าย แบ่งขั้วทางการเมืองกันอย่างชัดเจน ทำให้บ้านเมืองเกิดความแตกแยกไม่มีการปรองดองสมานฉันท์ การที่นักการเมืองไม่เข้าใจอารมณ์ ร่วมทางการเมืองของประชาชน เป็นหนทางที่อาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองก่อให้เกิด ความเสียหายต่อตนเอง หรือพรรคการเมืองที่คนสังกัดก็ได้

2) การกระตุ้นเร้า การปลุกระดมมวลชนจะทำให้ประชาชนมีอารมณ์ร่วมทางการเมือง

แกนนำทางการเมืองจะใช้วิธีการใดๆ ปลุกระดมมวลชนเพื่อให้คนมา ชุมนุมกันมากๆ เพื่อสร้างอำนาจการต่อรองให้เป็นที่ไปตามความต้องการของแกนนำ การชักชวน หรือจูงใจ อาจมีอามิสสินจ้าง หรือรางวัล เป็นเงินทอง ทรัพย์สิน หรือสิ่งของจูงใจให้คนมาชุมนุม กันมากๆ แต่ในบางครั้งเมื่อประชาชนเขาเดือดร้อนก็จะมาชุมนุมกันโดยสมัครใจไม่มีการบังคับขู่ เข็ญก็ได้ เพื่อเป็นการสร้างพลัง หรือ กำลังอำนาจต่อรองกับทางราชการให้เร่งแก้ไขปัญหาความ เดือดร้อน ความเข้าใจอารมณ์ทางการเมืองนั้นมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับการมีประสาทสัมผัส ทางการเมือง

1.1.7 นักการเมืองที่ดีต้องเข้าใจบทบาทอำนาจหน้าที่ของนักการเมือง

นักการเมืองที่ดีต้องมีความรู้ความเข้าใจบทบาทอำนาจหน้าที่ของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) สมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) หรือรัฐมนตรี นักการเมืองจะทำหน้าที่เป็น ผู้แทนของประชาชน เป็นสื่อกลางเชื่อมระหว่างระบบราชการกับประชาชน นอกจากบทบาทการทำ หน้าที่เป็น ส.ส./ส.ว.ในรัฐสภาแล้ว บทบาทสำคัญของนักการเมืองที่จะลืมเสียไม่ได้ ก็คือ การเข้าถึง ประชาชน การขยับลงพื้นที่ไม่ทอดทิ้งประชาชน การมีภาวะผู้นำทางการเมืองที่สามารถชี้นำ หรือ ชี้นำประชาชนไปสู่ทางเลือกที่ดีได้ ช่วยดูแลทุกข์สุขของประชาชนให้กินดีอยู่ดีมีความสุข ช่วย แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนให้เกิดความสงบสุขร่มเย็น เป็นผู้ช่วยเหลือประชาชนที่ ทุกข์ร้อนให้เขาสามารถยิ้มออกได้ ฯลฯ

1.1.8 นักการเมืองที่ดีต้องมีความรู้คู่คุณธรรม

นักการเมืองที่ดีต้องมีความรู้คู่คุณธรรม ไม่โกงชาติบ้านเมือง ไม่ทุจริต คอร์รัปชัน ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนหรือแอบแฝงจากโครงการต่างๆ ของรัฐ ไม่ประกอบอาชีพ

ธุรกิจที่กอบโกยผลประโยชน์ไปจากรัฐ เป็นผู้เสียสละทำงานเพื่อชาติบ้านเมืองให้เกิดประโยชน์สุขกับประชาชน ต้องพึงระลึกอยู่เสมอว่า “หัวใจการทำงานของนักการเมือง คือ ความสุขของประชาชน” เส้นทางการเดินของนักการเมืองจะหลีกเลี่ยงการเลือกตั้งไปไม่พ้น เมื่อครบวาระการดำรงตำแหน่ง หรือ มีการยุบสภา หรือมีการปฏิวัติรัฐประหาร หรือมีสาเหตุอื่นใดที่ทำให้สมาชิกภาพสิ้นสุดลงก็จะต้องมีการเลือกตั้งใหม่เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ตัดสินใจเลือกผู้สมัครที่ประชาชนพึงพอใจเป็นผู้แทนประชาชน เป็นการก้าวไปสู่ตำแหน่งทางการเมือง อาจจะได้เป็นรัฐมนตรี หรืออาจได้เป็นฝ่ายค้าน ก็แล้วแต่กลไกในการจัดตั้งรัฐบาลในขณะนั้นๆ การเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนถือเป็นวิถีทางที่ดีที่สุด ตามระบอบประชาธิปไตยที่ให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจเลือกผู้แทนประชาชน และ เลือกรัฐบาล

1.2 กลยุทธ์ และวิธีการครองอำนาจทางการเมืองของนักการเมือง

ในช่วงฤดูกาลที่มีการเลือกตั้งเราจะพบเห็นว่า มีนักการเมืองทั้งหน้าเก่าและหน้าใหม่มาลงสมัครรับเลือกตั้งเป็น ส.ส./ส.ว. กันเป็นจำนวนมาก นักการเมืองแต่ละคนต่างก็คิดค้นกลยุทธ์รูปแบบ หรือวิธีการในการหาเสียงเลือกตั้งหลากหลายกันไป อาจมีการตั้งห้วคณะแนเพื่อชุมชนคณะแนเสียงในพื้นที่ ผู้สมัครรับเลือกตั้งบางคนอาจเคยเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (ส.อบต.) หรือสมาชิกสภาเทศบาล (ส.ท.) หรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ส.อบจ.) มาก่อน ถ้าเป็นนักการเมืองหน้าเก่าก็จะมีฐานคะแนนเสียงเดิมที่ให้การสนับสนุนตนเองอยู่แล้ว ขึ้นอยู่กับวิธีการรักษาฐานคะแนนเสียงเดิมให้คงทนสามารถครองใจประชาชนได้หรือไม่ และต้องแสวงหาเสียงสนับสนุนเพิ่มเติมให้มากยิ่งขึ้นเพื่อตัดคะแนนเสียงของคู่แข่งทางการเมือง ซึ่งจะทำให้ตนเองได้รับเลือกตั้งด้วยคะแนนเสียงอันท่วมท้น นักการเมืองอาชีพจึงมีความจำเป็นที่จะต้องรู้ถึงวิธีการครองอำนาจทางการเมือง และการรักษาฐานอำนาจทางการเมือง ไว้ให้เหนียวแน่นและยาวนานที่สุด

1.2.1 มุ่งทำงานการเมืองเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน

นักการเมืองอาชีพ ต้องมีกลยุทธ์ และวิธีการครองอำนาจทางการเมืองไว้ให้เหนียวแน่นและยาวนานที่สุด ต้องมีความสามารถในการครองใจประชาชน สามารถรักษารากฐานอำนาจทางการเมือง มีผลงานการช่วยเหลือประชาชนเป็นที่ประจักษ์ มุ่งทำงานเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน วางตัวใกล้ชิดกับประชาชนมีความเป็นกันเองให้เขาสามารถพึ่งพาอาศัยได้ในลักษณะพบง่ายใช้คล่อง ขยับลงพื้นที่ไม่ทอดทิ้งประชาชน หมั่นออกงานสังคม ไปร่วมงานบุญประเพณี งานเลี้ยงพบปะสังสรรค์ เช่น งานวัด งานบุญกุศล งานขึ้นบ้านใหม่ งานฉลองตำแหน่งงานอุปสมบท งานมงคลสมรส งานฌาปนกิจศพ เป็นต้น อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ รู้ถึงวิธีการใช้สื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์ตนเองและผลงาน วางตัวเรียบง่ายไม่ทำตัวอยู่เหนือประชาชน

ไม่เป็นผู้มีอิทธิพล รัชศาสตร์จะพูดจริงทำจริง มีน้ำใจ ให้ความช่วยเหลือประชาชนที่เดือดร้อนในทุกโอกาส มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งได้ มีจิตอาสาเสียสละทำงานเพื่อสังคม ยึดหลักการทำงานแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในลักษณะร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ไขปัญหา ร่วมรับประโยชน์ โดยฟังเสียงประชาชนส่วนใหญ่ ฯลฯ

1.2.2 ต้องทำให้ประชาชนยอมรับและไว้วางใจ สามารถครองใจประชาชนได้

1) นักการเมืองอาชีพต้องสร้างคะแนนนิยมและ สร้างฐานคะแนนเสียง

นักการเมืองต้องสร้างคะแนนนิยม ให้ประชาชนนิยมชมชอบไว้วางใจ และทวีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ สร้างหัวคะแนน และสร้างฐานคะแนนเสียงเพื่อที่จะได้ครองอำนาจทางการเมืองอย่างต่อเนื่องยาวนาน เนื่องจากการดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี เมื่อครบวาระการดำรงตำแหน่ง หรือมีการยุบสภา หรือมีการรัฐประหาร หรือมีสาเหตุอื่นใดทำให้สมาชิกภาพสิ้นสุดลงก็ต้องมีการเลือกตั้งใหม่ตามวิถีทางประชาธิปไตย ถ้าฐานคะแนนเสียงที่สนับสนุนเหนียวแน่น โอกาสที่จะได้รับเลือกตั้งก็มีสูงเช่นกัน ผู้สมัครที่ชนะการเลือกตั้งต้องมีกลยุทธ์ หรือวิธีการในการรักษาฐานคะแนนเสียงที่สนับสนุนตนเองไว้ให้ได้ อย่างเหนียวแน่น อาจมีการซื้อสิทธิ์ ขายเสียงโดยใช้เงินทอง ทรัพย์สิน หรือสิ่งของเป็นอมิสสินจ้าง มีการให้ผลประโยชน์ตอบแทน มีการใช้ระบบอุปถัมภ์เกื้อกูลกัน ให้การช่วยเหลือสงเคราะห์ประชาชนเพื่อหวังผลทางการเมือง การพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเจริญ ฯลฯ ซึ่งวิธีการเหล่านี้บรรดานักการเมืองมักจะนิยมใช้กันแม้จะมีกฎหมายกำหนดโทษไว้ก็ตาม

2) ธรรมชาติของการเลือกตั้งในสังคมไทย

สังคมไทยเป็นระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม ประชาชนเป็นนักบริโภคนิยม นักการเมืองมีความเชื่อเป็นพื้นฐานว่า เงินสามารถซื้อได้ทุกอย่างแม้คะแนนเสียงของประชาชน เงินสามารถสร้างอิทธิพล สร้างบารมีทางการเมือง สร้างกลุ่มผลประโยชน์ทางการเมืองได้ เราจึงมักจะเห็นภาพนักการเมืองหลายคนยอมทุ่มเทเงินทอง หรือทรัพย์สิน หรือสิ่งของเป็นอมิสสินจ้าง หรือรางวัล ซื้อสิทธิ์ขายเสียงเพื่อให้ตนเองชนะเลือกตั้ง แม้จะมีบทลงโทษทางกฎหมายแต่ก็ไม่สามารถบังคับใช้ได้อย่างสมบูรณ์แบบมีช่องทางหลบหลีกที่สาวไปไม่ถึงตัวการ ผู้สมัครบางคนก็ใช้วิธีการจัดตั้งหัวคะแนน สร้างฐานคะแนนเสียงในพื้นที่ จัดตั้งผู้สนับสนุนให้ช่วยหาเสียง ช่วยจูงใจ หรือชี้นำผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งให้เลือกตนเองเป็นผู้แทนของประชาชน

1.2.3 มีการวางแผน กำหนดกลยุทธ์และวิธีการเพื่อให้ชนะการเลือกตั้ง

นักการเมืองอาชีพจะต้องมีการวางแผนงาน มีวิธีการดำเนินงาน มีการวางกลยุทธ์ หรือวิธีการหาเสียงเลือกตั้งที่สามารถทำให้ตนเองชนะเลือกตั้ง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการเมือง อาจมีการใช้ระบบเครือญาติและพรรคพวกเพื่อนฝูงในตระกูลของนักการเมืองที่มีชื่อเสียง

นักการเมืองท้องถิ่น หรือคนที่มีชื่อเสียง หรือ เป็นที่ยอมรับนับถือกันในหมู่ประชาชนให้ช่วยหาเสียง สร้างฐานคะแนนเสียง หรือสร้างความนิยมชมชอบให้เกิดการยอมรับและไว้วางใจ การทำงาน ทางด้านการเมืองจะมุ่งเน้นความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดสนิทสนมกันของคนในครอบครัว เครือญาติ พรรคพวกเพื่อนฝูง คนที่รู้จัก หัวคะแนน ฯลฯ ให้เป็นฐานคะแนนเสียงในพื้นที่ช่วยชี้แนะ หรือจูงใจผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้เลือก หรือให้การสนับสนุนผู้สมัครให้ได้รับเลือกตั้ง เป็นลักษณะการให้ความช่วยเหลือแบบพึ่งพาอาศัยกันตามระบบอุปถัมภ์ (Patronage System)

1.2.4 กลยุทธ์ที่ใช้ในการครองใจประชาชน และวิธีการรักษาฐานอำนาจทางการเมือง

ระบบการเมืองไทยและระบบการเลือกตั้งจะอิงอยู่กับระบบอุปถัมภ์ (Patronage System) เมื่อผู้สมัครได้รับเลือกตั้งเป็น ส.ส.แล้วก็จะมียานาจอทางการเมืองตามมา เมื่อได้เป็นนักการเมืองหลายๆ สมัยติดต่อกัน มีโอกาสสะสมคุณงามความดีทำให้เป็น “ผู้มีบารมีทางการเมือง” เป็นแหล่งรวมศูนย์อำนาจทางการเมืองในพื้นที่ จะมีผู้สนับสนุนมีบริวารห้อมล้อมเป็นจำนวนมาก นักการเมืองส่วนใหญ่มักจะมีฐานะทางการเงินคืออยู่แล้วในระดับขั้นรวยถึงรวยมากจะมีการใช้จ่ายเงินในการเลือกตั้งเป็นจำนวนมาก ในการเลือกตั้งแต่ละครั้งจะใช้กลยุทธ์และวิธีการในการรักษาฐานอำนาจทางการเมือง เพื่อให้สามารถครองใจประชาชนได้หลายรูปแบบ เช่น เป็นผู้ให้อุปการะ หรืออุปถัมภ์ประชาชน สร้างบุญคุณให้กับผู้อยู่ใต้อุปถัมภ์เพื่อให้เกิดการยอมรับนับถือและไว้วางใจ การฝากบุตรหลานเข้าโรงเรียนหรือเข้าทำงาน การใช้ระบบเส้นสาย การวิ่งเต้นขอย้ายที่ทำงานที่ดีขึ้น การเลื่อนชั้น เลื่อนยศ เลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น ให้การช่วยเหลือในเรื่องคดีความ ช่วยบริจาคเงิน ทรัพย์สิน และสิ่งของ สงเคราะห์ช่วยเหลือประชาชน เป็นต้น

1.3 การสร้างคะแนนนิยมและฐานคะแนนเสียงในพื้นที่

1.3.1 สร้างภาพลักษณ์ทางการเมืองเพื่อให้เกิดคะแนนนิยม

นักการเมืองอาชีพต้องรู้วิธีการสร้างภาพลักษณ์ทางการเมือง (Political Image) ทำให้ประชาชนเกิดความนิยมชมชอบเป็นฐานคะแนนเสียงให้ จะต้องมีความภาวะผู้นำ (Leadership) เป็นคนใจบุญไม่เห็นแก่ตัว เป็นคนใจนักเลงชนิดใจถึงฟังได้ มีความกล้าหาญพูดจริง ทำจริงยึดถือ “สัจจะ และ กตัญญู” มีสมองดีคิดเร็วทำเร็ว สามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนและช่วยเหลือประชาชนได้ ไม่ถือตัวเรียบง่ายไม่มีพิธีรีตอง มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีสามารถเข้าถึงประชาชน เข้ากับคนได้ทุกชนชั้นทุกกลุ่มในสังคม มีความสามารถติดต่อประสานงานกับผู้มีอำนาจในบ้านเมืองได้ มีความเสียสละทำงานเพื่อประชาชน เมื่อรับปากประชาชน มีการเสนอให้ สัญญาว่าจะให้ หรือให้คำมั่นสัญญาแล้วจะต้องทำให้ได้ในลักษณะ “รับปากแล้วต้องทำ เมื่อรับคำแล้วต้องช่วย” เพื่อให้ประชาชนเกิดการยอมรับและไว้วางใจ เกิดความเชื่อถือและศรัทธาในตัวนักการเมือง

แต่ก็มีนักการเมืองบางคนที่รับปากประชาชนแล้วทำไม่ได้ก็ส่งผลถึงคะแนนเสียงในการเลือกตั้งครั้งต่อไป

1.3.2 มีความทันสมัย ทันเหตุการณ์ รู้เท่าทันโลกตามกระแสโลกาภิวัตน์

1) นักการเมืองอาชีพต้องให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมของท้องถิ่น

วัฒนธรรมท้องถิ่นมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและมีการแปรสภาพไปตามกระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรม ทำให้วัฒนธรรมท้องถิ่น แนวคิด และวิถีการดำเนินชีวิตของคนไทยเปลี่ยนแปลงไปจากสังคมชนบทกลายเป็นสังคมเมืองตามแบบชาติตะวันตก แต่ก็ยังปรากฏว่ามีการแลกเปลี่ยนถ่ายทอดวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน เช่น อาหารไทย มวยไทย ภาพยนตร์ไทย เป็นต้น

2) กระแสโลกาภิวัตน์ ส่งผลกระทบต่อวิถีการดำเนินชีวิตของคนไทย

วิถีชีวิตการดำเนินชีวิตของคนไทยแบบดั้งเดิมเป็นอยู่แบบสบายๆ คือไทยแท้ มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วกลายเป็นสังคมแ่งเทคโนโลยี วิถีการดำเนินชีวิตของคนไทยถูกกำหนดโดยการขยายตัวของเศรษฐกิจแบบทุนนิยม เปลี่ยนจากระบบธุรกิจทุนนิยมที่มีการผูกขาดเป็นระบบธุรกิจทุนนิยมที่มีการแข่งขันกันอย่างเสรี คนไทยกลายเป็นนักบริโภคนิยม ระบบการตลาดเน้นวัตถุนิยมเป็นหลัก มีการโฆษณาเชิญชวนให้คนนิยมการบริโภคมากขึ้น ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงรสนิยมเป็นแบบตะวันตกมากขึ้น คนในสังคมมีค่าใช้จ่ายรายวันเพิ่มมากขึ้น ในท้องถิ่นและชุมชนมีการก่อสร้างห้างสรรพสินค้าเพิ่มขึ้นหลายแห่ง เช่น เทสโก้ โลตัส (Tesco Lotus) แมคโคร (Makro) และบิ๊กซี (Big C) เป็นต้น ทำให้สินค้าอุปโภคบริโภคหลายประเภทมารวมอยู่ที่เดียวกัน ประชาชนสามารถเลือกซื้อสินค้าราคาที่ถูกลงในห้างสรรพสินค้าได้ ผลเสียที่ตามมาคือบรรดาร้านค้าขายปลีก-ขายส่ง ร้านขายของชำในท้องถิ่น หรือชุมชนขายสินค้าไม่ดี และต้องปิดกิจการไปในที่สุด

1.3.3 การรู้ถึงคุณค่า และให้ความสำคัญกับศิลปวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น

1) การเลี้ยงวัวควายของประชาชนเป็นวิถีการดำเนินชีวิตของชาวนาไทยแบบดั้งเดิม

การเลี้ยงวัวควายในอดีตมักจะทำในรูปแบบของการเกษตรกรรมและการปศุสัตว์ ถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมท้องถิ่นที่ตกทอดมายังบุตรหลาน ในอดีตถ้าบ้านใดมีวัวควายอยู่เต็มคอกได้ดูบ้านแสดงว่ามีฐานะมั่งคั่งร่ำรวย มีหน้ามีตาในสังคม เมื่อหมดรุ่นพ่อบรรดาควายเหล่านั้นก็จะตกทอดเป็นมรดกไปสู่รุ่นลูก-รุ่นหลาน ถ้าลูกชายบ้านใดจะไปขอลูกสาวบ้านอื่นแต่งงานด้วยของหมั้น หรือ สินสอดก็จะมักจะมีวัวควายประกอบด้วย ในงานบุญประเพณีต่างๆ ของหมู่บ้าน ผู้ที่มีวัวควายมากมาย ก็จะนำมาบริจาคให้ทำเป็นอาหาร หรือขายเพื่อนำเงินมาช่วยงานบุญประเพณี

นั้นๆ แสดงให้เห็นความรักความผูกพันของคนในสังคมกับวัวควายในอดีตได้หล่อหลอมรวมกัน เป็นวิถีการดำเนินชีวิตของคนไทยอย่างแยกไม่ออก เป็นวัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีคุณค่าทางด้านจิตใจ ในปัจจุบันการเลี้ยงวัวควายของชาวนาได้ลดจำนวนและความสำคัญลงไปอย่างมาก เนื่องจาก ชาวนาได้มีการนำเอาเครื่องจักรกลเข้ามาใช้แทนแรงงานของวัวควาย ชาวนาบางรายก็เปลี่ยนอาชีพ จากชาวนาเป็นรับจ้าง ขายวัวควายแล้วอพยพไปหางานทำที่กรุงเทพฯ หรือต่างจังหวัด

2) *สภาพสังคม วัฒนธรรม วิถีการดำรงชีวิตของชาวนาไทยเปลี่ยนแปลงไป จากเดิม*

จากกระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) สภาพสังคม วัฒนธรรม วิถีการดำรงชีวิตของชาวนาเกิดการเปลี่ยนแปลง ทำให้เกิดปัญหาในสังคมชนบทและสังคมเมืองตามมา ในท้องนาทั่วไปมักจะไม่ค่อยเห็นว่ามีกรเลี้ยงวัวควายดังเช่นแต่ก่อน มีประชาชนบางกลุ่มที่เลี้ยงวัวควายเพื่อขายในระบบธุรกิจแทนการเลี้ยงเพื่อการประกอบอาชีพด้านการเกษตร ได้ออกมาชุมนุมประท้วงเรียกร้องให้รัฐบาลแก้ไขปัญหาคาความเดือดร้อนเรื่องอาชีพ ให้การส่งเสริม สนับสนุน และให้การช่วยเหลือในเรื่องตลาดนัด โค-กระบือให้มีมากยิ่งขึ้น เนื่องจาก การประกอบธุรกิจเลี้ยงวัวควายเพื่อขายนั้นทำกันในหมู่เอกชนกลุ่มย่อยมีความต้องการที่จะได้รับการสนับสนุนจากองค์กรภาคเอกชนและภาครัฐในเรื่อง เงินทุน ความรู้ อาหารสำหรับเลี้ยงสัตว์ น้ำเชื้อของพ่อพันธุ์ดี การสนับสนุนพ่อพันธุ์ดี ฯลฯ

3) *การเลี้ยงวัวควายได้วิวัฒนาการจากการเลี้ยงไว้เพื่อใช้งานกลายเป็นสัตว์เศรษฐกิจ*

มีเกษตรกรในบางพื้นที่จะเลี้ยงไว้เพื่อการพาณิชย์ขายเข้าโรงฆ่าสัตว์แล้วไปทำเป็นอาหารบริโภค แต่อย่างไรก็ดี วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรก็ยังไม่ดีขึ้น เท่าที่ควร เนื่องจาก ค่าครองชีพในระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมมีค่าใช้จ่ายสูงไม่เพียงพอกับรายได้ ยังคงมีการอพยพของประชาชนจากภาคเกษตรกรเข้าไปสู่ภาคแรงงานในกรุงเทพมหานครหรือต่างจังหวัดอย่างมากมาย คนในชนบทเหลือแต่คนชราและเด็กอยู่เฝ้าบ้าน วิถีการดำเนินชีวิต ประเพณี และวัฒนธรรมของประชาชนในอดีตมีการเปลี่ยนแปลงไป เช่น การจัดงานบุญประเพณีจากที่เคยจัดเป็นประจำทุกปีเปลี่ยนเป็น 2 ปี จัดครั้งหนึ่งหรือนานกว่านั้น เนื่องจาก คนในชนบทอพยพไปอยู่กันในเมือง ความไม่พร้อมทางด้านเศรษฐกิจ ขวัญกำลังใจของผู้จัดลดน้อยถอยลง ความจำเป็นในการประกอบอาชีพของประชาชนที่ ต้องอพยพไปหาทำงานที่อื่น งานบุญประเพณีที่มีคุณค่าทางวัฒนธรรมหลายอย่างได้หายไปจากหมู่บ้านหลายกิจกรรม วิถีการดำเนินชีวิตของคนครอบครัวต้องห่างเหินกัน จะได้พบหน้ากันในช่วงที่มีงานเทศกาลหรืองานบุญประเพณี

1.4 การจัดตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย) ถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นพิพิธภัณฑ์ชาวนาไทย สะท้อนภาพวิถีการดำเนินชีวิตชาวนาไทยแบบดั้งเดิมที่ใช้ควายไถนา เป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นและเป็นแหล่งสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดสุพรรณบุรี ภายในหมู่บ้านจัดให้มีกิจกรรมการแสดงของควายแสนรู้ การแสดงศิลปวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น การแสดงเพลงพื้นบ้าน การสาธิตวิธีการทำนาที่ใช้แรงงานจากควาย ฯลฯ เป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการจำลองภาพชีวิตการทำนาของชาวนาไทยที่เรียบง่ายแบบพออยู่พอกินตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง หมู่บ้านนี้ได้ถูกจัดตั้งขึ้นในที่ดินส่วนตัวของนายประภัตร โพธสุธน นักการเมืองชื่อดังเคยเป็น ส.ส. สุพรรณบุรี มากกว่า 10 สมัย และเคยดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีในหลายกระทรวง ผู้ศึกษาได้เล็งเห็นถึงความสำคัญและมีความสนใจที่จะศึกษากลยุทธ์ หรือรูปแบบและวิธีการในการครองอำนาจทางการเมือง วิธีการรักษาสถานการณ์ทางการเมือง และวิธีการครองใจประชาชนของนายประภัตร โพธสุธน จนทำให้สามารถชนะการเลือกตั้งได้หลายสมัยอย่างต่อเนื่องผ่านหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย จังหวัดสุพรรณบุรี

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษากลยุทธ์ หรือรูปแบบ และวิธีการในการครองอำนาจทางการเมืองของนายประภัตร โพธสุธน โดยผ่านหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย จังหวัดสุพรรณบุรี

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง กลยุทธ์การครองอำนาจทางการเมืองของนายประภัตร โพธสุธน : กรณีศึกษาหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย จังหวัดสุพรรณบุรี ได้ใช้แนวคิดหลักในการศึกษาค้นคว้าอิสระ ดังนี้

3.1 แนวคิดเกี่ยวกับอำนาจทางการเมือง

3.2 แนวคิดเกี่ยวกับผู้นำทางการเมือง

3.3 แนวคิดเกี่ยวกับการครองอำนาจ หรือ การใช้อำนาจครองใจ

3.4 แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมือง การสร้างภาพลักษณ์ทางการเมือง และการสร้างตราสินค้าทางการเมือง

3.5 แนวคิดเกี่ยวกับระบบอุปถัมภ์ในการเมืองไทย

3.6 แนวคิดเกี่ยวกับสื่อพื้นบ้าน

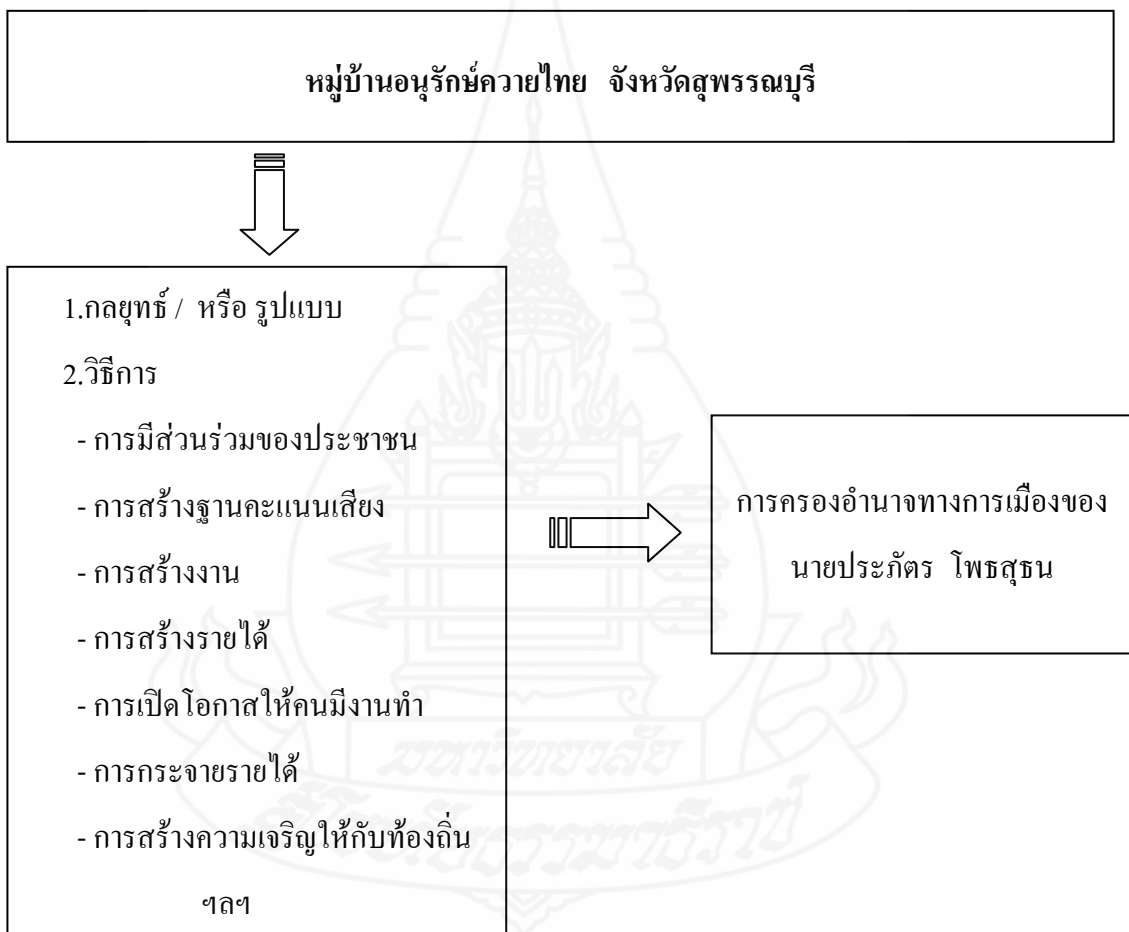
3.7 แนวคิดเกี่ยวกับท้องถิ่นนิยม

3.8 ภูมิหลังทางการเมืองของนายประภัตร โพธสุธน

3.9 ข้อมูลหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย จังหวัดสุพรรณบุรี

3.10 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ซึ่งผู้ศึกษาสามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้าอิสระได้ ดังนี้

4. สมมติฐานการวิจัย

4.1 สมมติฐานข้อที่ 1

สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ตามกระแสโลกาภิวัตน์ ส่งผลต่อการวิถีการดำเนินชีวิตของประชาชน นายประภัตร โพธสุธน ได้

ใช้วิธีการเน้นคุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยผ่านหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย มาใช้เป็นกลยุทธ์ในการดึงประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำกิจกรรมเพื่อเป็นฐานคะแนนเสียงให้ในการเลือกตั้ง รวมถึงการใช้เป็นสถานที่ในการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง เพื่อให้ได้ครองอำนาจทางการเมืองให้ยาวนานที่สุด

4.2 สมมติฐานข้อที่ 2

หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยเป็นแหล่งสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของจังหวัดสุพรรณบุรี นายประภัตร โพธสุธน ได้เปิดโอกาสให้ชุมชนได้มีส่วนร่วม ก่อให้เกิดการสร้างงานสร้างรายได้ เปิดโอกาสให้คนได้มีงานทำ เป็นการกระจายรายได้ สร้างความเจริญให้กับท้องถิ่น ทำให้ท้องถิ่นสามารถช่วยเหลือตัวเองได้กลายเป็นชุมชน/ท้องถิ่นที่เข้มแข็ง ประชาชนให้การยอมรับและไว้วางใจ เป็นกลยุทธ์ และวิธีการหนึ่งที่ใช้ในการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง เพื่อให้ได้ครองอำนาจทางการเมืองให้ยาวนานที่สุด

5. ขอบเขตการวิจัย

5.1 ขอบเขตด้านประชากรและพื้นที่ ประชากรและพื้นที่ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า มีดังนี้

5.1.1 ขอบเขตด้านประชากร

1) ตัวแทนหน่วยงานราชการในพื้นที่ ได้แก่ นายกองดีการบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล วัฒนธรรมอำเภอ พัฒนาการประจำตำบล ประธานสหกรณ์การเกษตรอำเภอศรีประจันต์ เกษตรอำเภอศรีประจันต์ และปศุสัตว์อำเภอศรีประจันต์

2) ตัวแทนกลุ่มหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย ได้แก่ ผู้จัดตั้งและผู้บริหารหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย ประธานกลุ่มชาวนา ผู้นำกลุ่มเพลงพื้นบ้าน ปราชญ์ชาวบ้าน และกำนันตำบลวังน้ำซับ

3) ตัวแทนกลุ่มข้าราชการเมืองฝ่ายตรงข้ามของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย ได้แก่ นายกองดีการบริหารส่วนตำบล กำนัน ผู้ช่วยสาธารณสุขอำเภอ และประธานเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านฯ

5.1.2 ขอบเขตด้านพื้นที่

1) สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ที่อยู่เฉพาะในเขตพื้นที่การหาเสียงเลือกตั้งของนายประภัตร โพธสุธน

2) ศึกษาหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย จังหวัดสุพรรณบุรี ที่ตั้งอยู่ที่บ้านไร่ หมู่ที่ 1 ตำบลวังน้ำซับ อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี

5.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ดำเนินไปภายใต้ขอบเขตและทิศทางที่ชัดเจน ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาค้นคว้าเฉพาะในประเด็นของกลยุทธ์ หรือรูปแบบ และวิธีการครองอำนาจทางการเมืองของ นายประภัตร โพธสุธน โดยศึกษาผ่านหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย จังหวัดสุพรรณบุรี

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 กลยุทธ์ (Strategy) หมายถึง วิธีการที่แยกกายพลิกแพลง หรือต้องใช้เล่ห์เหลี่ยม หรือต้องใช้กลอุบายต่าง ๆ ในการกระทำการใด ๆ หรือใช้ในการต่อสู้ โดยอาศัยทักษะ ความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ เพื่อให้การนั้นๆ บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2556 : 73)

6.2 รูปแบบ (Form) หมายถึง รูปที่กำหนดขึ้นเป็นหลัก หรือเป็นแนวทางซึ่งเป็นที่ยอมรับ เป็นสิ่งที่สามารถรับรู้ได้แสดงให้เห็นว่าเป็นเช่นนั้นๆ เช่น รูปแบบร้อยกรอง รูปแบบวัด รูปแบบผู้หญิง เป็นต้น (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2556 : 1011)

6.3 วิธีการ (Method) หมายถึง กฎเกณฑ์แบบอย่าง หนทางที่จะทำ หรือ วิถีปฏิบัติ ตามหลักการให้เป็นไปตามขั้นตอนอย่างมีระบบ เช่น วิธีการสอนวิทยาศาสตร์มีหลายวิธี วิธีการที่รัฐให้สวัสดิการแก่ประชาชน เป็นต้น (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2556 : 1121)

6.4 การครองอำนาจทางการเมือง หมายถึง การรักษาไว้ซึ่งอำนาจทางการเมืองของนักการเมืองที่ได้มาจากการชนะการเลือกตั้ง ด้วยวิธีการใด ๆ ก็ตามที่ทำให้ประชาชนยอมรับนับถือไว้วางใจ และตัดสินใจลงคะแนนให้ทุกครั้งที่ลงสมัครรับเลือกตั้ง จนทำให้นักการเมืองผู้นั้นสามารถดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้อย่างต่อเนื่องติดต่อกันหลายสมัย

6.5 หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย จังหวัดสุพรรณบุรี หมายถึง หมู่บ้านที่จัดตั้งขึ้นเป็นพิพิธภัณฑ์ชาวนาไทย ที่บ้านไร่ หมู่ที่ 1 ตำบลวังน้ำซับ อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี เรียกอีกชื่อหนึ่งว่า “บ้านควาย-สุพรรณบุรี” หรือเรียกโดยย่อว่า “บ้านควาย” เป็นหมู่บ้านที่จำลองภาพวิถีการดำเนินชีวิตของชาวนาไทยแบบดั้งเดิมที่ใช้ควายไถนา เพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่น และเป็นแหล่งสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดสุพรรณบุรีภายในหมู่บ้านจัดให้มีการแสดงของควายแสนรู้ มีการแสดงศิลปวัฒนธรรมและประเพณี มีการแสดงเพลงพื้นบ้าน มี

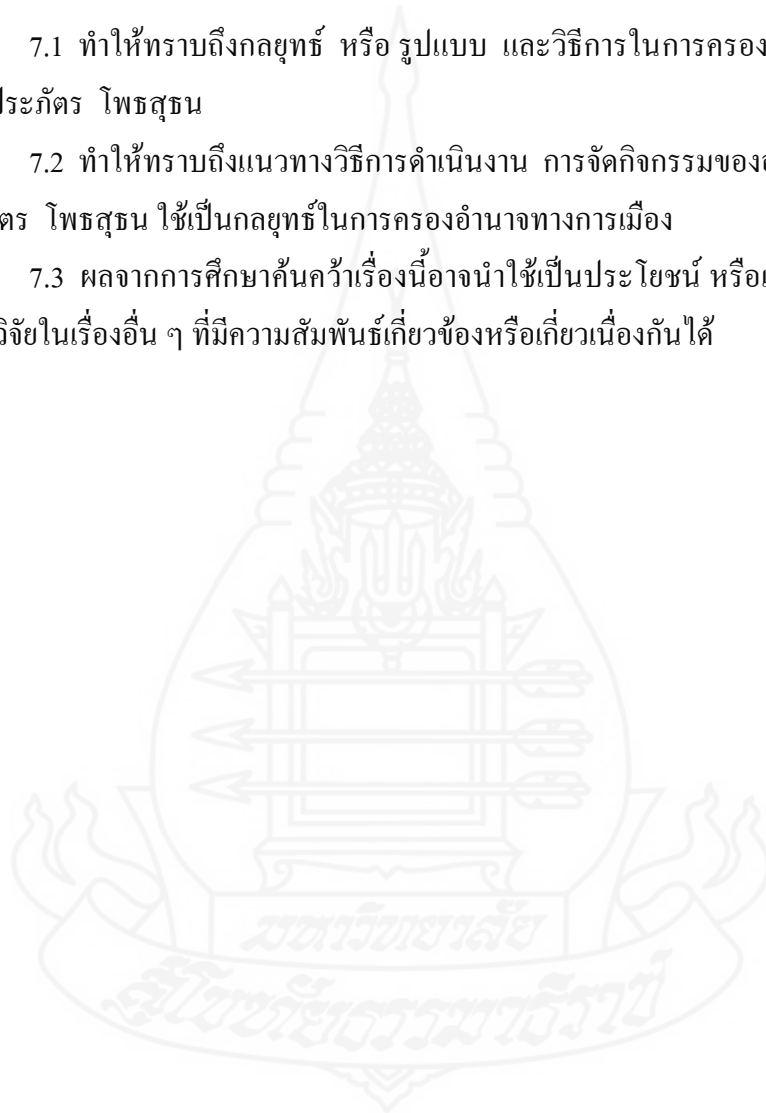
การสาธิตวิธีการทำนาโดยใช้ควายไถนา มีบ้านเรือนทรงไทยรูปแบบต่างๆ ให้ชม สวนสมุนไพร
ต่างๆ ฯลฯ

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 ทำให้ทราบถึงกลยุทธ์ หรือ รูปแบบ และวิธีการในการครองอำนาจทางการเมือง
ของ นายประภัตร โพธสุธน

7.2 ทำให้ทราบถึงแนวทางวิธีการดำเนินงาน การจัดกิจกรรมขององค์กรที่จัดตั้งขึ้นซึ่ง
นายประภัตร โพธสุธน ใช้เป็นกลยุทธ์ในการครองอำนาจทางการเมือง

7.3 ผลจากการศึกษาค้นคว้าเรื่องนี้อาจนำไปใช้ประโยชน์ หรือเป็นแนวทางสำหรับ
การศึกษาวิจัยในเรื่องอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องหรือเกี่ยวเนื่องกันได้

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง กลยุทธ์การครองอำนาจทางการเมืองของนายประภัตร โพธสุธน : กรณีศึกษาหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกลยุทธ์ หรือรูปแบบ และวิธีการในการครองอำนาจทางการเมืองของ นายประภัตร โพธสุธน โดยผ่านหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย ซึ่งเปิดทำการเป็นพิพิธภัณฑ์ชาวนาไทย จำลองวิถีการดำเนินชีวิตของชาวนาไทยแบบดั้งเดิมที่ใช้ควายไถนา แสดงออกซึ่งวัฒนธรรมท้องถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่น ภายในหมู่บ้านจัดให้มีการแสดงของควายแสนรู้ มีการแสดงศิลปวัฒนธรรมประเพณีพื้นบ้าน มีการแสดงเพลงพื้นบ้าน สาธิตการทำนาโดยใช้แรงงานของควาย ฯลฯ ในช่วงที่มีการเลือกตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย) จะใช้เป็นศูนย์ประสานงานการเลือกตั้ง จัดให้มีกิจกรรมทางการเมือง เป็นสถานที่อบรมสัมมนาณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ซึ่งอาจมีการจูงใจ หรือชี้นำทางการเมือง การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้รู้ถึงกลยุทธ์ หรือรูปแบบ และวิธีการครองอำนาจทางการเมืองของนายประภัตร โพธสุธน ความสามารถในการครองใจประชาชน และการสร้างฐานการครองอำนาจทางการเมือง โดยได้นำเอาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาเป็นกรอบในการศึกษาค้นคว้าอิสระ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับอำนาจทางการเมือง
2. แนวคิดเกี่ยวกับผู้นำทางการเมือง
3. แนวคิดเกี่ยวกับการครองอำนาจ หรือ การใช้อำนาจครองใจ
4. แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมือง การสร้างภาพลักษณ์ทางการเมือง และการสร้างตราสินค้าทางการเมือง
5. แนวคิดเกี่ยวกับระบบอุปถัมภ์ในการเมืองไทย
6. แนวคิดเกี่ยวกับสื่อพื้นบ้าน
7. แนวคิดเกี่ยวกับท้องถิ่นนิยม
8. ภูมิหลังทางการเมืองของนายประภัตร โพธสุธน
9. ข้อมูลหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย จังหวัดสุพรรณบุรี
10. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับอำนาจทางการเมือง

1.1 อำนาจ มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้แนวความคิดเกี่ยวกับเรื่องของอำนาจไว้ ดังนี้
 ชูบ กาญจนประกร (2517 : 33) กล่าวว่า ปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมให้คนมีอำนาจมี
 อิทธิพลมาจากหลายสิ่ง เช่น บุคลิกภาพ ฝีมือ ความรู้ ความเชื่อมั่นของผู้ร่วมงานคนอื่นๆ ซึ่งต่าง
 ขอมรับนับถือเชื่อฟังหรือมั่นใจ และเชื่อใจว่าจะได้รับคำแนะนำที่ถูกต้องหากขอคำแนะนำ ผู้ที่นั้นจึง
 เป็นคนมีอำนาจไปโดยปริยาย และอาจเป็นผู้ทรงอำนาจที่ได้รับความนิยมนับถือกว่าผู้มีอำนาจตาม
 ตำแหน่งหน้าที่

จรูญ สุภาพ (2524 : 224) กล่าวว่า อำนาจมีลักษณะที่แตกต่างไปจากอิทธิพล
 เพราะเหตุว่าอำนาจนั้นมีลักษณะที่สำคัญ คือ

- 1) มีแหล่งที่มาของอำนาจคือรัฐ
- 2) เป็นอิทธิพลแบบหนึ่งแต่เป็นอิทธิพลในเชิงบังคับ

ดังนั้น คำว่า “อำนาจ” จึงไม่ได้หมายความถึง อิทธิพลที่เลื่อนลอยแต่หมายความถึง
 อิทธิพลที่อาจมองเห็นได้จริงจัง มีจุดหมายปลายทาง คือ การทำให้ผู้คนต้องอยู่ภายใต้อำนาจนั้น
 เช่น อำนาจในการลงโทษหรือการให้รางวัล เป็นต้น

สุรจิติ ปัดไธสง (2536 : 7-8) กล่าวว่า อำนาจเกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
 ซึ่งเป็นลักษณะของศักยภาพหรือสมรรถภาพ นั่นคือ บุคคลสามารถครอบครองหรือเป็นเจ้าของได้
 และสามารถที่จะทำให้ศักยภาพ หรือสมรรถภาพนั้นเกิดอำนาจตามที่ต้องการ ดังนั้น อำนาจจึงต้อง
 มีลักษณะของการบีบบังคับให้อีกฝ่ายหนึ่งเกิดความรู้สึกว่ามีภารกิจที่ต้องทำตาม

เดวิด บีทแฮม (David Beetham 1991 : 42-45) ให้ความหมายของอำนาจไว้ ดังนี้

- 1) อำนาจในความหมายทั่วไปเป็นลักษณะเฉพาะบุคคล เช่น การมีสุขภาพดี
 ความแข็งแรง และการครอบครองแหล่งทรัพยากรหรือวัตถุดิบ เป็นต้น
- 2) อำนาจในเชิงการมีความอิสระจากการควบคุมและอุปสรรคต่างๆ คือ ผู้ที่มี
 เสรีภาพไม่ถูกควบคุมโดยผู้อื่นก็ถือว่าผู้นั้นมีอำนาจ และการมีอำนาจเหนือผู้อื่นนั้นจะต้องมีอำนาจ
 ในการลงโทษด้วยเพื่อแก้ไขในพฤติกรรมของบุคคล

แมกซ์ เวเบอร์ (Max Weber) (อ้างถึงใน ชีรพล สุคนชวิท 2540 : 13) กล่าวว่า
 อำนาจ คือ สิ่งที่มีผู้ใดคนหนึ่งได้กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งภายใต้ความสัมพันธ์ทางสังคมเพื่อให้
 บรรลุในสิ่งที่เขาต้องการ อำนาจเป็นสิ่งที่คนเราใฝ่หาเพื่ออิทธิพลในการตัดสินใจ เพื่อการตกลงใจ
 และบังคับให้เป็นไปตามนั้น อำนาจเป็นเรื่องของการควบคุมโดยคนคนเดียวหรือหลายคน ดังนั้น

อำนาจจึงเป็นเสมือนหัวใจของปรากฏการณ์ทางการเมืองที่ทุกคนแสวงหาและพิทักษ์รักษาฐานอำนาจ

มอร์ตัน เอ. คาปแลน (Morton A. Kaplan) (อ้างถึงใน พัฒนชัย สีนอเพีย 2552 : 8-9) กล่าวว่า ฐานอำนาจเกิดขึ้นโดยใช้วิธีการ ดังนี้

- 1) การบังคับ ซึ่งกระทำได้ทั้งบวกและลบ
- 2) การให้รางวัล
- 3) การใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัว
- 4) ความชอบธรรม
- 5) ความชำนาญ

ฮัน เจ. มอร์แกนธอ (Han J. Moregenthau 1973 : 28) กล่าวว่า ฐานอำนาจจะสร้างขึ้นโดยวิธีการออกกฎระเบียบ การข่มขู่ การใช้อำนาจหน้าที่และบุคลิกส่วนตัว อำนาจเป็นความสัมพันธ์ของมนุษย์ภายในสังคม เป็นลักษณะที่ผู้ใดผู้หนึ่ง หรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งสามารถรองความเป็นเจ้าของและใช้อำนาจอิทธิพลในการกำหนดคิให้ผู้อื่น หรือกลุ่มอื่นปฏิบัติสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้เกิดผลตามที่ผู้มีอำนาจต้องการ ปัจจัยที่สำคัญของผู้มีอำนาจ มีดังนี้

- 1) ต้องมีความเป็นอิสระไม่ต้องอยู่ภายใต้การควบคุมของผู้อื่น เพราะการตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของผู้อื่นถือว่าผู้นั้นไม่มีอำนาจ
- 2) ผู้มีอำนาจจะต้องครอบครองเครื่องมือในการควบคุมผู้อยู่ใต้อำนาจ สิ่งนั้นก็คือ “การลงโทษ” ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการรักษากฎระเบียบต่าง ๆ

1.2 อำนาจทางการเมือง มีนักวิชาการหลายท่าน ได้ให้ความหมายของอำนาจทางการเมืองไว้ ดังนี้

ซี.ไรท์ มิลล์ (C. Wright Mills) (อ้างถึงใน เฉชะ สิทธิสุทธิ 2541 : 25) กล่าวว่า อำนาจทางการเมือง หมายถึง อำนาจที่จะตัดสินใจและการบังคับให้เป็นไปตามการตัดสินใจนั้นๆ ในส่วนที่มีความสำคัญต่อสังคม หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า ผู้ที่มีอำนาจทางการเมืองสามารถที่จะจัดสรรความชอบธรรม หรือสิทธิในการปฏิบัติหน้าที่ตามตัวบทกฎหมาย บุคคลที่มีอำนาจทางการเมือง เช่น นักการเมือง สมาชิกรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และบุคคลอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมายจากบุคคลเหล่านี้ เป็นต้น

ฮาโรลด์ ดี. ลาสเวลล์ (Harold D. Lasswell) (อ้างถึงใน เฉชะ สิทธิสุทธิ 2541 : 26) กล่าวว่า อำนาจทางการเมือง หมายถึง

- 1) สิทธิในการออกกฎหมาย
- 2) กฎหมายใดที่สามารถมีโทษตั้งแต่สถานเบาไปสู่สถานหนัก คือ การประหารชีวิต

3) คำสั่งของรัฐ หรือ กฎหมาย ต้องมีอำนาจบังคับ หมายถึง

- (1) อำนาจบังคับในทางบวก เช่น การให้รางวัล การเพิ่มคุณค่า เป็นต้น
- (2) อำนาจบังคับในทางลบ คือ การทำให้ผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามต้องสูญเสียประโยชน์

หรือคุณค่าไป

สรุปได้ว่า “อำนาจทางการเมือง” หมายถึง ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ซึ่งเกี่ยวข้องกับคนที่มนุษย์หรือกลุ่มสามารถใช้อิทธิพลโน้มน้าวจิตใจ หรือใช้กำลัง บังคับข่มขู่ให้บุคคลอื่น ๆ กระทำตามผู้ที่มีและใช้อำนาจทางการเมืองปรารถนา ผู้ที่มีอำนาจทางการเมืองจำเป็นต้องมีฐานอำนาจทางการเมืองเพื่อสร้างการยอมรับจากประชาชน รวมทั้งเป็นการ เสริมสร้างอำนาจให้เข้มแข็งมากขึ้นเพื่อจะได้รับการอำนาจที่ตนมีอยู่ไว้ได้ ซึ่งฐานอำนาจทางการเมืองมีแหล่งที่มา 3 ทาง ดังนี้ (สุจิต บุญบงการ อ้างถึงใน นลินี ดันธุนิตย์ 2545 : 13-14)

1) *สิทธิอำนาจ* คือ สิ่งที่บุคคลหรือกลุ่ม ได้จากกฎเกณฑ์อันเป็นที่ยอมรับของคนในสังคมมีสถาบันทางสังคมรองรับ สิทธิอำนาจเป็นฐานอำนาจที่ชัดเจนที่สุดในลักษณะของ ตำแหน่งอย่างเป็นทางการ ซึ่งได้รับการยอมรับการมีอำนาจเหนือกว่าอย่างไม่มีข้อโต้แย้ง ผู้ที่มีอำนาจในลักษณะความหมายนี้ ได้แก่ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่หน่วยงานต่างๆ ของรัฐบาล ผู้นำท้องถิ่น ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน สมาชิกสภาท้องถิ่น คณะกรรมการหมู่บ้าน เป็นต้น

2) *ทรัพยากรทางวัตถุ* คือ สิ่งที่คนหนึ่ง หรือกลุ่มหนึ่งมีมากกว่าคนอื่นๆ เช่น เงินทอง ทรัพย์สิน สิ่งของที่หายากและเป็นสิ่งที่ต้องการของคนในสังคม ชนชั้นนำผู้ใช้อำนาจจะมี ทรัพยากรทางวัตถุที่มากกว่าคนอื่น และจะทำการแลกเปลี่ยนหรือนำประโยชน์มาสู่ตน ชนชั้นนำจะใช้ประโยชน์อันเป็นประโยชน์ที่เห็นได้ชัด และสามารถให้แก่ผู้ยอมรับทำตามได้อย่างทันทีในลักษณะของการตอบโต้ได้ และ ประโยชน์ที่มีลักษณะเป็นวัตถุที่ตอบสนองความต้องการได้หลายอย่างจะมีความสำคัญมากกว่า จะเห็นได้ว่าประโยชน์ในแง่นี้ก็คือผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจ ผู้ที่มีอำนาจสามารถใช้ทรัพยากรทางวัตถุเป็นฐานอำนาจได้ เช่น พ่อค้า คหบดี ผู้ที่ร่ำรวยในชุมชน นายทุน ผู้ว่าจ้างหรือนายทุนเงินกู้ เป็นต้น

3) *ทรัพยากรที่ไม่ใช่วัตถุ* คือ ทรัพยากรที่ไม่ใช่วัตถุไม่สามารถจับต้องได้ เช่น เกียรติยศ ชื่อเสียง ตำแหน่ง ความเชื่อถือ ความรอบรู้ เป็นต้น ถือเป็นฐานอำนาจของชนชั้นนำในลักษณะของการยอมรับ ความนิยมชมชอบ ความศรัทธารักใคร่จากคนในชุมชนหรือในสังคม ผู้ที่มีสิทธิอำนาจในลักษณะนี้ เช่น พระ ครู ผู้สูงอายุ หัวหน้าครอบครัว ปราชญ์ชาวบ้าน เป็นต้น

ผู้ที่จะมีอำนาจทางการเมืองจะต้องมีทรัพยากรที่ไม่ใช่วัตถุเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ประการ ดังนี้

1) *อุดมการณ์ในระดับบุคคล* ประกอบด้วยค่านิยมต่าง ๆ ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ผู้ที่ต้องการมีอำนาจทางการเมืองจะต้องมีอุดมการณ์ที่จะเป็นใหญ่ มีหน้ามีตา ในสังคม มีเกียรติยศ มีชื่อเสียง จึงจำเป็นต้องแสวงหาอำนาจเพื่อตอบสนองอุดมการณ์ของตน

2) *สถานการณ์ที่เอื้ออำนวย* ไม่ว่าบุคคลจะมีคุณสมบัติพิเศษอย่างไร อำนาจจะไม่เกิดหากสถานการณ์ไม่อำนวย อำนาจจะเกิดขึ้นต้องอาศัยสถานการณ์ที่เหมาะสม เช่น หาก นายกรัฐมนตรีไม่ลาออกหัวหน้าพรรคการเมืองอื่นก็ไม่มีโอกาสเป็นนายกรัฐมนตรี หรือหากไม่เกิด รัฐประหารขึ้นนายพลคนหนึ่งก็จะไม่โด่งดังกลายเป็นวีรบุรุษของชาติขึ้นมาได้ เป็นต้น

แหล่งที่มาของฐานอำนาจทางการเมืองที่กล่าวมาแล้วข้างต้นถือเป็น “ทรัพยากรทางการเมือง” หมายความว่า ผู้ใดจะมีอำนาจทางการเมืองมากน้อยเพียงใด มีความสามารถและทักษะในการใช้ทรัพยากรเหล่านั้นเพื่อการเมืองมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับความแตกต่างในด้านความสามารถและทักษะในการใช้ทรัพยากรทางการเมือง และอาจขึ้นอยู่กับปัจจัยทางด้านชีววิทยาด้วย เช่น ความแตกต่างทางสมอง เป็นต้น บุคคลจะมีทักษะและความสามารถแตกต่างกันไป เพราะ โอกาสที่ได้รับการฝึกฝนจนเกิดความชำนาญนั้นแต่ละคนได้รับไม่เท่ากัน และความแตกต่างในการตั้งใจฝึกฝนเพื่อประโยชน์ทางการเมือง (สุจิต บุญบงการ อ้างถึงใน เดชะ สิริสุทธิ 2541 : 28)

ดาล (Dahl) (อ้างถึงใน ชิตพล กาญจนกิจ 2539 : 15) กล่าวว่า ปัจจัยที่ทำให้เกิดอำนาจ การสร้างอำนาจและอิทธิพล สาเหตุที่บุคคลมีอิทธิพลเหนือการตัดสินใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งนั้น มีดังนี้

- 1) บุคคลมีทรัพยากรทางการเมืองอยู่ในครอบครองมากกว่าบุคคลอื่น
- 2) แม้จะมีทรัพยากรทางการเมืองในครอบครองเท่ากัน บุคคลบางคนอาจจะมีวิธีใช้ทรัพยากรทางการเมืองได้มากกว่าคนอื่น ทำให้บุคคลนั้นมีอิทธิพลทางการเมืองมากยิ่งขึ้น
- 3) แม้จะมีทรัพยากรทางการเมืองในครอบครองเท่ากัน บุคคลบางคนสามารถจะใช้ทรัพยากรทางการเมืองได้อย่างชำนาญและมีประสิทธิภาพมากกว่าบุคคลอื่น

จะเห็นได้ว่า ปัจจัยที่ทำให้บุคคลมีอำนาจและมีอิทธิพลนั้น คือ การมีทรัพยากรทางการเมือง ความสนใจและความชำนาญในการใช้ทรัพยากรทางการเมือง ทรัพยากรทางการเมืองที่สำคัญ ได้แก่ ความมั่งคั่ง ชื่อเสียงของวงศ์ตระกูล ความสามารถที่จะควบคุมข้อมูลข่าวสารต่างๆ การได้รับความนิยมาจากประชาชนอย่างกว้างขวาง การมีพรรคพวกบริวาร ความมีวินัย และจงรักภักดี การควบคุมหน่วยงานที่ไวต่อการรับรู้ข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ฯลฯ

การใช้ทรัพยากรสร้างฐานอำนาจทางการเมืองนั้น สามารถทำได้หลายวิธีด้วยกัน ดังนี้ (ชิตพล กาญจนกิจ 2540 : 32)

- 1) การกำจัดให้หมดไป ส่วนใหญ่จะใช้กำลังเป็นตัวกำหนด เป็นการใช้อำนาจทางกายภาพโดยตรง เช่น ประหารชีวิต หรือ เนรเทศออกจากประเทศ หรือ จำคุก กักขัง เป็นต้น
- 2) การกระทำให้เกิดความเสียหาย เป็นวิธีการใช้อำนาจเพื่อให้อีกฝ่ายหนึ่งเกิดความเสียหายในด้านต่าง ๆ เช่น การทำลายทรัพย์สินสมบัติ การทำลายชื่อเสียง การใส่ร้ายให้เกิดความเสียหายทั้งชื่อเสียงและเกียรติยศ เป็นต้น
- 3) การใช้อำนาจโดยการคุกคาม คือ การแสดงเจตนาหรือความตั้งใจที่จะทำให้คู่แข่งเห็นว่าตนพร้อมที่จะกำจัดเขาให้หมดไป หรือ ทำให้เขาเสียหายได้
- 4) การคิดสินบนรางวัล คือ การให้เงินทอง หรือทรัพย์สิน หรือสิ่งของที่มีค่าต่างๆ เพื่อให้เขาเห็นด้วยหรือยอมทำตาม หรือขัดขวาง
- 5) การชักจูงโน้มน้าวจิตใจ เป็นการใช้อำนาจด้วยการใช้เหตุผล ข้อมูลที่เป็นจริง (ข้อเท็จจริง) เพื่อให้อีกฝ่ายเห็นด้วยจนยอมทำตามหรือไม่ขัดขวางการชักจูงด้วยการใช้จำนวนโวหารเพื่อให้เห็นคล้อยตามก็เป็นการใช้อำนาจชนิดหนึ่ง หรือการชักจูงโดยใช้เสน่ห์ดึงดูด หรือมีบุคลิกภาพอันเป็นที่น่าประทับใจหรือศรัทธา ก็เป็นการชักจูงชนิดหนึ่ง

จะเห็นได้ว่า ปัจจัยสำคัญที่เป็นตัวกำหนดว่าใครจะเป็นผู้มีอำนาจทางการเมืองหรือไม่ก็คือ ทรัพยากรทางการเมืองและวิธีการใช้ทรัพยากรทางการเมืองเพื่อสร้างฐานอำนาจทางการเมือง การเลือกตั้งตามวิถีทางประชาธิปไตยเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญอันจะทำให้ผู้นำทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติมีอำนาจทางการเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย ดังนั้น ในการเลือกตั้งแต่ละครั้งผู้สมัครรับเลือกตั้งแต่ละคนจะใช้กลยุทธ์ และวิธีการต่างๆ ทุกรูปแบบในการหาเสียงเลือกตั้งเพื่อให้สามารถชนะการเลือกตั้ง และได้ครองอำนาจทางการเมือง นักการเมืองจะใช้ทรัพยากรทางการเมืองที่ตนมีอยู่ เช่น เงินทอง ทรัพย์สิน สิ่งของ ชื่อเสียง อำนาจ บารมี คุณลักษณะพิเศษเฉพาะตัว สื่อต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อโน้มน้าวจิตใจของผู้มีสิทธิ์ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

วิธีการโน้มน้าวจิตใจผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งที่นำมาใช้ในการหาเสียงเลือกตั้งมีทั้งที่ถูกกฎหมายและอาจจะฝ่าฝืนกฎหมายก็ได้ อาจมีการซื้อสิทธิ์ขายเสียง หรือใช้วิธีการนอกแบบอื่นใดที่ทำให้ชนะการเลือกตั้งก็ได้ และเมื่อชนะเลือกตั้งเข้ามามีอำนาจทางการเมืองแล้วก็อาจใช้อำนาจทางการเมืองแสวงหาประโยชน์อันมิชอบ หรือ อาจจะทุจริตคอร์รัปชัน เพื่อทดแทนทรัพยากรทางการเมืองที่ได้ใช้ไปในช่วงการหาเสียงเลือกตั้ง และจัดเตรียมไว้ใช้ในการเลือกตั้งครั้งต่อไป เป็นไปในลักษณะของธุรกิจการเมืองนับว่าเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการเมืองไทยเป็นอย่างมาก ซึ่งลักษณะเช่นนี้ได้เกิดขึ้นแล้วในสังคมการเมืองไทย และกลายเป็นวงจรรูปทวนในสังคมการเมืองไทย

2. แนวคิดเกี่ยวกับผู้นำทางการเมือง

การศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง กลยุทธ์การครองอำนาจทางการเมืองของนายประภัตร โพธสุธน: กรณีศึกษาหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้ศึกษาได้นำกรอบความคิด ทฤษฎีในเรื่องผู้นำทางการเมือง มาเป็นส่วนหนึ่งในการศึกษากลยุทธ์ หรือรูปแบบ และวิธีการครองอำนาจทางการเมืองของนายประภัตร โพธสุธน โดยศึกษาในประเด็นของ ความหมายของผู้นำทางการเมือง ลักษณะและประเภทของผู้นำ ภาวะผู้นำ และบทบาทหน้าที่ของผู้นำ ดังนี้

2.1 ความหมายของผู้นำทางการเมือง

ผู้นำ หมายถึง บุคคลที่มีอิทธิพลเพียงพอที่จะทำให้ผู้อื่นกระทำตามคำชี้แนะ หรือตามคำสั่งของตน และทุกสังคมจะต้องมีผู้นำ ผู้นำ เป็นโครงสร้างที่สำคัญประการหนึ่งในโครงสร้างของระบบการเมือง ในทางสังคมวิทยาเรียกผู้นำว่า “ชนชั้นนำ” (Elite) และถ้าหากเป็นชนชั้นนำที่มีอำนาจบังคับบัญชาผู้อื่นได้ไม่ว่าอำนาจนั้นจะมาจากพื้นฐานแห่งการใช้กำลังบังคับ หรือ มาจากข้อตกลงที่เกิดจากความยินยอมของประชาชน ผู้นำประเภทนี้ เรียกว่า “ผู้ปกครอง” (Rulers)

นักวิชาการของไทย ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับผู้นำทางการเมืองไว้ ดังนี้

สำริง สิงหะวาระ (2506 : 48) กล่าวไว้ว่า ผู้นำ คือ สัญลักษณ์ (Symbol) แห่งความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และเป็นผู้รับฝากซึ่งปณิธานและความหวังของคนในสังคม ผู้นำจึงเป็นภาพลักษณ์ (Image) หรือ ภาพสะท้อนของประชาชน

ธรรมรส โชติคุณุชร (2519 : 131) กล่าวว่า ผู้นำเป็นบุคคลที่ถูกแต่งตั้งขึ้นมาหรือได้รับการยกย่องขึ้นมาเป็นหัวหน้า มีความรู้ความสามารถในการปกครอง บังคับบัญชาและอาจชักพาผู้ใต้บังคับบัญชา หรือหมู่ชนไปในทางดีหรือชั่วก็ได้

พรอัมรินทร์ พรหมเกิด (2545 : 45) กล่าวว่า ผู้นำทางการเมือง คือ บุคคลที่ถือครองตำแหน่งที่เด่นที่สุดที่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจหน้าที่ในโครงสร้างอำนาจรัฐ เขาเป็นบุคคลที่มีอำนาจและมีอิทธิพลในกระบวนการตัดสินใจทางการเมืองอย่างแท้จริง

สรุปได้ว่า “ผู้นำทางการเมือง” หมายถึง ผู้ดำรงสถานภาพอำนาจทางการเมืองการปกครอง เป็นผู้ที่มีความชอบธรรมทางการเมือง สามารถใช้อำนาจหน้าที่ตามโครงสร้างอำนาจรัฐครอบคลุมไปถึงมิติของการใช้อำนาจทางการเมืองในด้านการกำหนดนโยบายสาธารณะต่างๆ ทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ดังนั้น ผู้นำทางการเมืองไม่ว่าจะมีที่มาอย่างไร การใช้อำนาจทางการเมืองล้วนส่งผลกระทบต่อระบบการเมืองการปกครองของประเทศทั้งสิ้น

2.2 ลักษณะและประเภทของผู้นำ

ผู้นำมีหลายประเภท การจำแนกลักษณะและประเภทของผู้นำนั้นมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการเมือง นักวิชาการได้จำแนกลักษณะและประเภทของผู้นำไว้ ดังนี้

ชูบ กาญจนประกร (2517 : 74-77) แบ่งลักษณะของผู้นำจากลักษณะวิธีการใช้อำนาจเป็น 3 แบบ ดังนี้

1) *ผู้นำแบบอัตนิยม* เป็นผู้นำที่ถืออำนาจเป็นใหญ่ มีลักษณะถือตัว เชื้อมั่นในตนเองมาก บริหารงานและกำหนดนโยบายโดยการใช้อารมณ์และอำนาจ วางท่าใหญ่โต ไม่ให้เกียรติคนอื่น ใช้อำนาจเป็นที่ตั้ง เน้นสมรรถภาพการทำงานของตนเอง และต้องการขยายอำนาจของตนออกไปทุกวิถีทาง

2) *ผู้นำแบบเสรีนิยม* เป็นผู้นำที่ใช้อำนาจในการควบคุมการบริหารแต่น้อย บรรดาผู้ใต้บังคับบัญชาต่างก็มีเสรีในการที่จะวินิจฉัยสั่งการ มาตรฐานการปฏิบัติงาน หรือระบบการจัดการไม่คำนึงถึงหลักการ หรือกฎเกณฑ์เท่าใดนัก การกำหนดนโยบายไม่มีความแน่นอน ขาดความริเริ่มหรือสร้างสรรค์งาน และไม่มีการประชุมผลงานเพื่อหาแนวทางแก้ไขแต่อย่างใด

3) *ผู้นำแบบประชาธิปไตย* เป็นผู้นำที่ดีที่สุด สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารงานจะยึดถือความคิดเห็นของกลุ่มเป็นสำคัญ จะดำเนินการสิ่งใดมักจะกระทำในนามของกลุ่ม เพราะต้องการความร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย การบริหารงานจึงเน้นหนักในรูปแบบของการสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน โดยการเปิดโอกาสให้มีการแสดงความคิดเห็น เพื่อร่วมกันวินิจฉัยเลือกวิธีการที่จะทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย การปฏิบัติงานเป็นไปในลักษณะของความร่วมมือประสานงานกันอย่างจริงจัง

เวม โชนเนอร์ (Wehmhoener, 1975 อ้างถึงใน กษิระ ศรีเจริญ 2535:17) แบ่งลักษณะของผู้นำออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1) *ผู้นำแบบประเพณี* เป็นผู้นำที่มีอำนาจและมีความสำคัญในยุคก่อนอาณานิคม และได้มีการใช้อำนาจต่อประชาชนอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนในระดับท้องถิ่น

2) *ผู้นำแบบอุดมการณ์* เช่น ผู้นำของสาธารณรัฐประชาชนจีน ผู้นำของสหภาพโซเวียตรัสเซีย เป็นต้น

3) *ผู้นำแบบหลากหลาย* เป็นผู้นำที่ประกอบด้วยลักษณะของกลุ่มต่าง ๆ แต่มีความสามารถในการจัดการในรูปแบบต่าง ๆ

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2539 : 180) กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้นำทางการเมืองที่พึงประสงค์ มีองค์ประกอบ 3 ประการ ดังนี้

1) **คุณลักษณะชีวิต** ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม การรักษาคำพูด ความมีระเบียบวินัย ความอ่อนน้อมถ่อมตน ความกล้าหาญ ความเอาใจจริงเอาใจ ความอดทน และความเสียสละ ฯลฯ

2) **คุณลักษณะด้านบริบท** ได้แก่ ผู้นำทางการเมืองที่มีการศึกษา มีคุณธรรม มีความซื่อสัตย์ มีความสามารถและประสบความสำเร็จ มีความเป็นประชาธิปไตย และมาจากฐานมวลชน มีความสามารถสื่อสารผ่านสื่อมวลชน เป็นคนรักษาคำพูดและทำตามสัญญาที่ให้ไว้กับประชาชน ปฏิบัติตามนโยบายที่แถลงไว้อย่างเป็นทางการ เป็นคนที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี ฯลฯ

3) **คุณลักษณะด้านระบบ** ได้แก่ การไม่ซื้อสิทธิ์ขายเสียง ไม่คอร์รัปชั่น ไม่ใช้อิทธิพลท้องถิ่น มีคุณสมบัติเหมาะสมกับหน้าที่การงาน เสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน เปิดโอกาสรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น ฯลฯ

2.3 คุณลักษณะของผู้นำทางการเมืองที่พึงประสงค์

คุณลักษณะของผู้นำทางการเมืองที่พึงประสงค์มี 10 ประการ ดังนี้

2.3.1 ผู้นำทางการเมืองที่มีคุณภาพ เช่น เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีความเก่งกาจ มีความฉลาดสามารถรอบรู้ เป็นนักบริหารที่มีความสามารถในการบริหารจัดการได้อย่างดีเลิศใน 3 ด้าน คือ บริหารงาน บริหารคน และบริหารเศรษฐกิจ ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ เป็นคนชอบเรียนรู้ตลอดชีวิต ไม่ปฏิเสธสิ่งใหม่ๆ ไม่มีแนวคิดแบบอนุรักษ์นิยม โดยยึดถือตนเองเป็นศูนย์กลางแต่เปิดใจพัฒนาตนเองให้ทันโลก ทันสมัย ทันเหตุการณ์อยู่ตลอดเวลา

2.3.2 ผู้นำทางการเมืองที่มีคุณประโยชน์ ทำงานเพื่อส่วนรวมด้วยความเสียสละ อดทน ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้อง ไม่ทำหน้าที่การงานใดเพื่อแสวงหาผลประโยชน์อันมิควรได้

2.3.3 ผู้นำทางการเมืองที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล เป็นผู้นำที่น่าเชื่อถือของสังคมและผู้ที่มาติดต่อด้วย เป็นคนที่มองการณ์ไกล มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีมุมมองที่ไม่มองอะไรแคบๆ ไม่เป็นคนคิดแบบสั้น ๆ หรือคิดสั้นๆ เป็นผู้ที่เปิดใจกว้างรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

2.3.4 ผู้นำทางการเมืองที่มีคุณลักษณะดี เป็นผู้ที่มีพื้นฐานการดำเนินชีวิตเสมอต้นเสมอปลาย มีความเมตตากรุณาต่อประชาชนที่ทุกข์ร้อน คนด้อยโอกาสในสังคม และชนกลุ่มน้อยในสังคม มีความมุ่งมั่นที่จะยกระดับสิทธิมนุษยชนให้ทุกคนอยู่ร่วมกันด้วยความเสมอภาค มีการเรียนรู้ที่ให้อภัยกัน มีความมั่นคงในอารมณ์ มีความอดทนรู้จักอดกลั้น รักษาจิตสำนึกให้ถูกต้องชอบธรรมอยู่เสมอ ไม่ใช่อำนาจอิทธิพลข่มขู่ผู้ที่ด้อยกว่า มีความสุภาพอ่อนน้อม ไม่ถือตัว มีความขยันขันแข็ง เป็นคนกล้าหาญ มีความรับผิดชอบ กล้าตัดสินใจ กล้ารับผิดชอบไม่โยนความผิดให้ผู้อื่น

2.3.5 ผู้นำทางการเมืองที่มีประวัติดี มีเส้นทางการดำเนินชีวิตตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันที่โปร่งใส ทั้งในชีวิตหน้าที่การงานและการดำเนินชีวิตส่วนตัว มีชีวิตครอบครัวเป็นแบบอย่างที่ดี ไม่มีกิจการที่เกี่ยวข้องกับการพนันหรือธุรกิจที่ผิดกฎหมายสร้างปัญหายุ่งเหยิงให้กับสังคม

2.3.6 ผู้นำทางการเมืองที่มีวาทะศิลป์ดี มีกริยาวาจาที่สุภาพนุ่มนวล พุดจาสุภาพมีเหตุผลดึงดูดใจคน เป็นคนที่รักษาคำพูดมั่นคงไม่โกหกหลอกลวงหรือกลับกลอก ไม่พุดจาใส่ร้ายโจมตีคนอื่น สามารถติดต่อสื่อสารทำความเข้าใจกับบุคคลได้ทุกระดับ มีบุคลิกลักษณะสง่างาม มีมนุษยสัมพันธ์ดี รู้จักกาลเทศะวางตนได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ สามารถเข้าถึงและครองใจประชาชนได้

2.3.7 ผู้นำทางการเมืองที่มีคุณธรรม และ จริยธรรม เป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์ มีความซื่อสัตย์ มีความจริงใจต่อประชาชนและประเทศชาติ เป็นผู้รักษาคำพูด ไม่ใช่อารมณ์ในการตัดสินใจ เป็นผู้มีความซื่อสัตย์ มีหลักการในการดำเนินชีวิตส่วนตัว และการบริหารประเทศ

2.3.8 ผู้นำทางการเมืองที่มีความเข้มแข็ง มีความเด็ดเดี่ยว กล้าหาญ รู้จักผ่อนหนักผ่อนเบา กล้าตัดสินใจ มีความเข้มแข็งในการรับแรงกดดันทุกรอบด้าน มีความอดทนต่อเสียงวิพากษ์วิจารณ์ รู้จักใช้อำนาจอย่างชอบธรรม มีความสามารถในการบริหารงานในภาวะจำกัดได้

2.3.9 ผู้นำทางการเมืองที่มีทีมงานดี สามารถช่วยการทำงานให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เช่น ทำวิจัยเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลนำไปกำหนดเป็นนโยบายในการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม เป็นต้น ถ้าหากไม่มีทีมงานที่ดีก็ต้องทำงานเพียงคนเดียวภายในวงจำกัดเท่านั้น

2.3.10 ผู้นำทางการเมืองที่มีอุดมการณ์ประชาธิปไตย ผู้นำที่มีลักษณะเป็นประชาธิปไตยจะเป็นประโยชน์ในการบริหารงานประเทศชาติ ก่อให้เกิดการยอมรับเป็นผลดีทั้งด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและในด้านการค้าการลงทุน ไม่มีลักษณะผู้นำทางการเมืองตามระบบอุปถัมภ์

ออกเวย์ ทีด (Ordway Tead) (อ้างถึงใน พรอัมรินทร์ พรหมเกิด 2545 : 36) กล่าวว่า คุณสมบัติของผู้นำทางการเมืองที่ดี หรือ ที่พึงประสงค์จะต้องมีพลังกาย และพลังประสาทที่เข้มแข็ง รู้จุดมุ่งหมายและหนทางที่จะนำพาประเทศ มีความกระตือรือร้น มีความเป็นมิตรและความรัก มีความซื่อสัตย์กล้าตัดสินใจ มีสติปัญญาความรอบรู้ เป็นครูที่ดีมีความศรัทธา มีความเชื่อมั่น และมีทักษะเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นพิเศษ

จุมพล หนิมพานิช และฐปนรรต พรหมอินทร์ (2552: 75-78) ได้แบ่งประเภทของผู้นำไว้หลายลักษณะ ดังนี้

1) การแบ่งประเภทตามลักษณะการปฏิบัติงาน แบ่งออกเป็น

(1) ผู้นำตามกฎหมาย ได้แก่ ผู้นำตามที่กฎหมายหรือกฎระเบียบกำหนดไว้ ตำแหน่งใดจะต้องกำหนดคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งนั้นไว้อย่างไร ผู้ใดมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กฎหมายหรือกฎระเบียบกำหนดก็ให้ดำรงตำแหน่งนั้น

(2) ผู้นำที่มีคุณลักษณะพิเศษเฉพาะตัว เป็นผู้ที่มีความสามารถพิเศษเฉพาะตัว ซึ่งเป็นได้ทั้งทางดีและไม่ดี เช่น เมื่อเป็นนักเลงก็จะได้รับการยอมรับให้เป็นหัวหน้าแก๊งค์ เมื่อเป็นนักกีฬาที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นหัวหน้าทีม เป็นผู้ที่มียุทธศาสตร์ของผู้นำที่มีลักษณะพิเศษดีเด่น เป็นต้น

(3) ผู้นำที่เป็นสัญลักษณ์ เช่น พระมหากษัตริย์เป็นผู้นำของพระราชวงศ์ หรือของประเทศที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข เป็นต้น

2) การแบ่งประเภทตามลักษณะของพฤติกรรม John C. Flanagan แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

(1) ผู้นำที่มุ่งแต่งานเป็นสำคัญ มีลักษณะพฤติกรรมแสดงออกเป็นแบบเผด็จการ

(2) ผู้นำที่ตระหนักถึงผลงานและความพอใจของทุกฝ่าย เป็นหัวหน้างานที่มีพฤติกรรมแบบประชาธิปไตย

(3) ผู้นำที่ถือว่าประสิทธิภาพของการทำงานสูงขึ้นได้จากสินน้ำใจ ผู้นำประเภทนี้ถือว่าการให้สินน้ำใจหรือสิ่งตอบแทนจะช่วยกระตุ้นให้การทำงานมีประสิทธิภาพสูงขึ้น จึงใช้วิธีขยุ้ยให้คนทำงานโดยการให้สินน้ำใจ ค่าตอบแทน หรือให้สินจ้างรางวัล

3) การแบ่งประเภทตามลักษณะการบริหารงาน ลิปพิท (Lippitt) ได้แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

(1) ผู้นำแบบอัตตาธิปไตย ผู้นำแบบนี้จะใช้อำนาจตลอดเวลา ยึดถือตัวเองเป็นสำคัญ เน้นการสั่งการจากบนลงล่าง ไม่รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น หรือไม่เปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้แสดงความคิดเห็น

(2) ผู้นำแบบเสรี เป็นผู้นำแบบไม่เอาไหน ปล่อยตามเรื่องตามราว ไม่ใช้อำนาจบังคับบัญชาควบคุมผู้ใต้บังคับบัญชา ปราศจากความรับผิดชอบ คอยแต่ลงนามผ่านเรื่องให้พ้นตัวไปเท่านั้น

(3) ผู้นำแบบประชาธิปไตย เป็นผู้นำแบบดีที่สุด มีใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ยึดถือความคิดเห็นของกลุ่มเหนือความคิดเห็นของตน ผู้นำแบบนี้ผู้ใต้บังคับบัญชาจะให้ความนิยมนยกย่อง รักใคร่ เกรงใจแต่ไม่ใช่เกรงกลัว

การใช้อำนาจของผู้นำ แบ่งออกได้ ดังนี้

1) *ผู้นำแบบใช้พระเดช* หมายถึง ผู้นำที่ยึดถือการปฏิบัติงานที่อาศัยทบัญญัติแห่งกฎหมายเป็นหลัก และมักจะพิจารณาลงโทษผู้ได้บังคับบัญชาถ้าหากปฏิบัติงานไม่มีประสิทธิภาพ

2) *ผู้นำแบบใช้พระคุณ* หมายถึง ผู้นำที่ใช้ความสามารถจูงใจให้คนยินยอมพร้อมใจปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ โดยที่ตัวผู้นำมิได้มีอำนาจตามกฎหมายแต่คนอื่นคล้อยตามเพราะคุณงามความดีของเขา

จากที่กล่าวมาข้างต้นเป็นลักษณะต่างๆ ไปของผู้นำที่ปรากฏอยู่ในสังคม แต่ในทางการเมืองสามารถแยกประเภทของผู้นำทางการเมืองได้ ดังนี้

1) *การจำแนกโดยพิจารณาจากแหล่งที่มาของอำนาจ* แมกซ์ เวเบอร์ (Max Weber) ได้จำแนกออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

(1) *ผู้นำตามกฎหมายและเหตุผล* ผู้นำแบบนี้เกิดจากความเชื่อในความถูกต้องของหลักกฎหมายที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของเหตุผล โดยหลักกฎหมายและเหตุผลนี้ ตำแหน่งผู้นำจึงเป็นตำแหน่งแห่งความชอบธรรมที่จะต้องได้รับการเคารพ ความเชื่อฟังผู้นำเป็นการเชื่อฟังในฐานะของการดำรงตำแหน่งที่ได้รับการยอมรับ

(2) *ผู้นำตามจารีตประเพณี* เป็นผู้นำที่เกิดจากข้อกำหนดของจารีตประเพณีของสังคมนั้น ๆ ที่ได้รับการเชื่อถือติดต่อกันมาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน การเป็นผู้นำและอำนาจของผู้นำมีแหล่งที่มาจากจารีตประเพณี โดยไม่คำนึงถึงว่าจะมีเหตุผลหรือไม่

(3) *ผู้นำบุญญาบารมี* เป็นผู้นำที่เกิดขึ้นมาจากบุคลิกภาพส่วนตัวของบุคคลที่มีคุณลักษณะพิเศษที่เรียกว่า Charisma อันแสดงให้เห็นถึงคุณสมบัติที่โดดเด่นที่ผู้ตามทั้งหลายมอบความเลื่อมใสศรัทธาให้ โดยมีความเชื่ออย่างเหนียวแน่นว่า บุคคลนั้นเป็นผู้ที่มีลักษณะเหนือมนุษย์ที่ตนต้องเชื่อฟัง

2) *การจำแนกโดยพิจารณาตามประเภทของบุคลิกภาพ* ฮาโรลด์ ดี. ลาสเวลล์ (Harold D. Lasswell) ได้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

(1) *ผู้กระตุ้นทางการเมือง* คือ ผู้ที่มีความสนใจหลักๆ อยู่ที่การกระตุ้นมหาชนให้เกิดความตื่นตัวเร้าใจทางการเมืองเพื่อให้กระทำอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ผู้กระตุ้นต้องการ

(2) *ผู้บริหารทางการเมือง* ผู้นำลักษณะนี้จะมีลักษณะที่ขึ้นอยู่กับความสามารถในการทำงานประจำวันเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ โดยไม่สนใจที่จะก่อให้เกิดความตื่นตัวแก่บุคคลอื่น

3) *การจำแนกโดยพิจารณาตามลักษณะความสัมพันธ์ผู้นำกับผู้ตาม* แบ่งออกได้ ดังนี้

(1) **ผู้นำแห่งการแลกเปลี่ยน** เป็นผู้นำที่มีความสัมพันธ์กับผู้ตามเสมือนหนึ่ง
ดำเนินการแลกเปลี่ยนในเชิงค้าขาย กล่าวคือ ผู้นำจะให้รางวัลไม่ว่าวัตถุหรือตำแหน่งลาภยศเพื่อ
แลกเปลี่ยนให้ได้มาในสิ่งที่ตนประสงค์ เช่น คະแนนเสียง เงินทอง หรือการสนับสนุน เป็นต้น

(2) **ผู้นำในการเปลี่ยนแปลง** เป็นผู้นำที่มีลักษณะผูกพันทางศีลธรรม ที่มุ่ง
จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น และเพื่อวัตถุประสงค์ที่ดีกว่าเดิม

4) **การจำแนกโดยพิจารณาความสัมพันธ์กับอุดมการณ์ทางการเมือง** แบ่งออก
ได้ดังนี้

(1) **ผู้สถาปนา** คือ ผู้ที่รับผิดชอบอย่างมากต่อการสร้างและพัฒนา
อุดมการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ผู้นำประเภทนี้เป็นผู้ที่ให้คำอธิบายเกี่ยวกับความคิดความเชื่ออย่างใด
อย่างหนึ่ง และนำความคิดความเชื่อนั้นมาปฏิบัติในกิจกรรมและสถาบันทั้งหลายทางการเมือง
กล่าวคือ สามารถทำความคิด ทำการปฏิบัติ และทำการสร้างสถาบันใหม่ที่สอดคล้องกันขึ้นมา เช่น
ฮิตเลอร์ สตาลิน มุสโสลินีหรือโกลโมนิ เป็นต้น

(2) **นักแก้** คือ ผู้นำที่นำอุดมการณ์ที่มีอยู่แล้วมาดัดแปลงเติมแต่งจนมี
ลักษณะที่โดดเด่นขึ้นมาใหม่ เช่น เหมาเจ๋อตุง เป็นต้น

(3) **นักปฏิบัติ** คือ ผู้นำที่เป็นแบบอย่างแห่งการปฏิบัติตามอุดมการณ์ที่
ตนเองเชื่อถือและผูกพัน เช่น แฟรงคลิน ดี รูสเวลท์ เป็นต้น

(4) **ผู้ถ่ายทอด** คือ ผู้นำที่สามารถถ่ายทอดอุดมการณ์ที่ตนเชื่อถือให้แก่ผู้อื่น
เพื่อให้เขาเชื่อถือและปฏิบัติตาม เช่น มาร์ติน ลูเธอร์ คิง จูเนียร์ เป็นต้น

สรุปได้ว่า “ผู้นำทางการเมืองที่พึงประสงค์” นั้นเป็นผู้นำทางการเมืองที่มี
คุณภาพ เป็นผู้ที่ทำคุณประโยชน์ต่อส่วนรวม เป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีคุณลักษณะชีวิตที่ดี มี
วาทศิลป์ รักษาคำพูด มีคุณธรรมจริยธรรม มีอุดมการณ์ มีความซื่อสัตย์ มีมนุษยสัมพันธ์ มี
ความสามารถและประสบความสำเร็จ ไม่ซื่อลึทธิขายเสียง ไม่ทุจริตคอร์รัปชัน ไม่ใช้อิทธิพลบังคับ
ขู่เจ้ญ ๑๓๑

2.4 ภาวะผู้นำ (Leadership)

ภาวะผู้นำ (Leadership) หรือ ภาวะความเป็นผู้นำ เป็นสิ่งที่แสดงออกมาจากบุคคล
หรือกลุ่มบุคคลอย่างเป็นกระบวนการ การทำความเข้าใจในเรื่องความหมายของผู้นำมักไม่เป็น
ปัญหามากมายนัก เพราะการที่จะรู้ว่าใครเป็นผู้นำนั้นพิจารณาจากตำแหน่งของบุคคล หรือ กลุ่ม
บุคคลในหน่วยงานต่าง ๆ ขององค์กรทางสังคม นับตั้งแต่ครอบครัวไปจนถึงรัฐบาล แต่ปัญหาใน
การทำความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะผู้นำหรือความเป็นผู้นำนั้นเป็นเรื่องที่ยากและลำบาก มีนักวิชาการ
ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำ แบ่งออกได้ ดังนี้

2.4.1 ภาวะผู้นำในฐานะที่เป็นจุดศูนย์กลางของกระบวนการกลุ่ม ภาวะผู้นำเป็นผลลัพธ์ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงและกิจกรรมของกลุ่ม

2.4.2 ภาวะผู้นำในฐานะที่เป็นบุคลิกภาพ ผลกระทบของภาวะผู้นำในลักษณะนี้ทำให้เกิดการเชื่อมโยงภาพพจน์ในอันที่จะทำให้ปัจเจกบุคคลสามารถทำการจูงใจบุคคลอื่น ๆ ให้ทำหน้าที่ได้สอดคล้องกับภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

2.4.3 ภาวะผู้นำในฐานะที่เป็นศิลป์ ภาวะผู้นำในลักษณะนี้เป็นการแสดงออกในบริบทของอำนาจหรืออิทธิพล ดังนั้น จึงมีความพยายามชี้แนะที่จะทำให้กลุ่มนั้นเป็นไปตามแนวทางหรือเจตนารมณ์ของตัวบุคคลที่เป็นผู้นำนั้น

2.4.4 ภาวะผู้นำในฐานะที่เป็นการใช้อิทธิพล การเป็นผู้นำก่อให้เกิดผลกระทบกับพฤติกรรมของบรรดาสมาชิกภายในกลุ่ม การมีความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกับบรรดาผู้ตามนั้นเป็นไปในลักษณะของการตอบสนองต่อกันภายใต้ความสมัครใจ

2.4.5 ภาวะผู้นำในฐานะที่เป็นพฤติกรรม ซึ่งเป็นพฤติกรรมของปัจเจกบุคคล ในขณะที่เข้าไปมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในการจัดการเรื่องกิจกรรมของกลุ่ม

2.4.6 ภาวะผู้นำในฐานะที่เป็นรูปแบบการชักชวน ภาวะผู้นำในลักษณะนี้เป็นการบริหารคนด้วยการใช้วิธีจูงใจ และมีการสร้างจุดมุ่งหมายร่วมกันโดยไม่ใช้วิธีการบังคับ

2.4.7 ภาวะผู้นำในฐานะที่มีการใช้ความสัมพันธ์ในเชิงอำนาจระหว่างบุคคล ภาวะผู้นำในลักษณะนี้ยอมรับว่า อำนาจระหว่างบุคคลนั้นเป็นผลมาจากการที่มีพลังอำนาจบังคับสูงสุดซึ่งบุคคลนั้นสามารถใช้อำนาจนั้นมาบังคับบุคคลอีกคนหนึ่งให้ลดการต่อต้านลง

2.4.8 ภาวะผู้นำในฐานะที่เป็นเครื่องมือ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายโดยที่ภาวะผู้นำจะเป็นการกระทำ เพื่อให้มีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของกลุ่ม

2.4.9 ภาวะผู้นำในฐานะการจำแนกบทบาท ภาวะผู้นำในลักษณะนี้ต้องการรวบรวมบทบาทต่างๆ ในกลุ่มเข้ามาไว้ด้วยกัน ภายใต้การอำนวยความสะดวกโดยใช้ความพยายามเพื่อที่จะให้บรรลุผลสำเร็จตามที่ตั้งเป้าหมายไว้

2.4.10 ภาวะผู้นำในฐานะการมีความคิดริเริ่ม ภาวะผู้นำในลักษณะนี้จะมีผลลัพธ์จากการที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ภายใต้ปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม

จากความหมายของภาวะผู้นำข้างต้น เป็นการให้ความหมายโดยนักวิชาการทางจิตวิทยาและนักวิชาการจัดการเป็นส่วนใหญ่ที่ให้ความสำคัญกับกระบวนการกลุ่ม และจิตวิทยาองค์การ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับเรื่องของผู้นำกลุ่มหรือองค์กร ส่วนนักวิชาการทางรัฐศาสตร์ ได้ให้ความสำคัญกับเรื่องผู้นำทางการเมือง ภาวะผู้นำทางการเมืองเป็นหลัก ซึ่งมีประเด็นปลีกย่อยที่แตกต่างกันออกไป

2.5 บทบาทหน้าที่ของผู้นำ

ฮิวโก อี. ริดดิ้ง (Hugo E. Reading 1977 อ้างถึงใน พ.ต.ต.เสวี บัวแก้ว 2533 : 17) กล่าวว่า บทบาทหน้าที่ของผู้นำทางการเมืองเป็นพฤติกรรมที่ประชาชน หรือ สมาชิกของชุมชนคาดหวังว่าเป็นสิ่งที่ควรจะมีการแสดงออกของบุคคลผู้ซึ่งอยู่ในตำแหน่งทางสังคมการเมือง เช่น สมาชิกสภานิติบัญญัติ ผู้นำพรรคการเมือง ผู้ออกเสียงเลือกตั้ง นักปฏิวัติ ซึ่งพฤติกรรมเหล่านั้นเกี่ยวข้องกับ การตัดสินใจ หรือตกลงให้มีการกระทำการนั้น ๆ ตามอำนาจหน้าที่ทั้งที่ระบุไว้ชัดเจน หรือไม่ชัดเจน ทั้งที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการในการปฏิบัติงานทางสังคมการเมือง

โรเบิร์ต เอ. ดาล (Robert A. Dahl 1963 อ้างถึงใน พ.ต.ต. เสวี บัวแก้ว 2533 : 18) กล่าวว่า บทบาททางการเมืองอาจจะเป็นการแสดงออกของตัวบุคคลผู้เป็นสมาชิกของระบบการเมือง หรือ การปฏิบัติที่ทำสืบต่อกันมาของผู้มีหน้าที่ผูกพันกับตำแหน่งในระบบการเมือง ซึ่งประกอบกันขึ้นเป็นการปกครองของระบบนั้น ๆ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีหน้าที่ออกกฎหมาย โดยมีเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง ตำรวจ หรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลเป็นฝ่ายปฏิบัติการบังคับให้เป็นไปตามกฎหมายเพื่อแสดงออกถึงการใช้อำนาจปกครอง

สรุปได้ว่า “บทบาททางการเมืองของผู้นำ” จะเป็นเช่นใดนั้นจะต้องสอดคล้องกับค่านิยมหรือคุณค่าของคนในสังคมการเมืองนั้นๆ ค่านิยมหรือคุณค่าของคนในสังคมการเมืองจะเป็นตัวกำหนดว่าผู้นำจะประสบความสำเร็จในการใช้บทบาทของความเป็นผู้นำหรือไม่

มอนเต้ พลาเมอร์ และ วิลเลียม ทอมสัน (Monte Plamer and William Thompson อ้างถึงใน พ.ต.ต. เสวี บัวแก้ว 2533 : 18) กล่าวว่า ผู้นำจะประสบผลสำเร็จในการดำรงความเป็นผู้นำของตนได้อย่างมั่นคงหรือไม่นั้น เกี่ยวพันกันอย่างยิ่งกับการดำรงความสัมพันธ์กับประชาชนให้ประชาชนเกิดความยินยอมพร้อมใจยอมรับ และเลือกให้เขาอยู่ในตำแหน่งซึ่งจะนำไปสู่การมีสิทธิพิเศษเหนือกว่าคนส่วนใหญ่ ดังนั้นความสำเร็จหรือความล้มเหลวของผู้นำจึงเกี่ยวข้องกับประชาชนในลักษณะต่างๆ ดังนี้

1) ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง จะขึ้นขงเพียงใด ขึ้นอยู่กับความสามารถในการรักษาสัญญาและความสามารถในการรักษาความสัมพันธ์ขั้นพื้นฐานระหว่างคนกับสื่อมวลชน

2) ความสามารถในการระดมมวลชน ขึ้นอยู่กับความสามารถในการแสวงหาเสียงสนับสนุนจากมวลชน

3) ความสามารถของมวลชนในการควบคุมผู้นำ การดำรงตำแหน่งของผู้นำนั้น ขึ้นอยู่กับเสียงสนับสนุนของมวลชน มวลชนสามารถควบคุมการทำงานของผู้นำได้หรือไม่

สรุปได้ว่า “บทบาทความเป็นผู้นำ” มีความสัมพันธ์กันระหว่างฐานะ ตำแหน่งคุณค่าในสังคม และการปฏิบัติตามสัญญาที่ให้ไว้กับมวลชน จะทำให้สามารถดำรงอยู่ในตำแหน่งทางการเมืองนั้นๆ ได้เป็นระยะเวลายาวนาน

3. แนวคิดเกี่ยวกับการครองอำนาจ หรือการใช้อำนาจครองใจ

3.1 แนวความคิดเรื่องการครองอำนาจของกรัมซี (Antonio Gramsci) มีดังนี้

การครองอำนาจ (Hegemony) หรือ การใช้อำนาจครองใจ หมายถึง การใช้ อำนาจของกลุ่ม หรือของชนชั้นใด ๆ เพื่อสร้างภาวะการครอบครองทางความคิด การมีอำนาจเหนือ กลุ่ม หรือชนชั้นอื่นๆ ในสังคม โดยการใช้อำนาจนั้นปราศจากการใช้ความรุนแรงหรือการบังคับ เป็นการใช้อำนาจโดยวิธีการโน้มน้าว ชักจูง หรือ ครอบครองแนวความคิดโดยไม่รู้สึกรู้สีกตัว เพื่อให้ เกิดการยอมรับ ยินยอมพร้อมใจ (Consent) และได้รับการสนับสนุนจากกลุ่มพลังทางสังคม และ ชนชั้นต่างๆ การครองอำนาจของกรัมซีก็คือ กระบวนการครองใจโดยผ่านกลไกและสถาบันทาง สังคมต่างๆ ตามโครงสร้างอำนาจรัฐในสถานการณ์ปกติ ทั้งทางด้านการเมือง สังคม เศรษฐกิจให้ ดำเนินไปได้อย่างราบรื่น ถ้าเกิดวิกฤติขึ้นในสังคมกระบวนการครองใจก็จะมีประสิทธิภาพน้อยลง (วัชรพล พุทธิรักษา 2551 : 1-3)

3.1.1 หลักเศรษฐกิจเป็นตัวกำหนดกลไกทางสังคม

อันโตนิโอ กรัมซี (Antonio Gramsci) ได้ให้ความหมายของการครอง อำนาจ (Hegemony) มีที่มาจากภาษากรีก ที่ว่า “Hegemon” หมายถึง การนำ (Leading) การมีอำนาจ เหนือผู้อื่น (Prominent power) ซึ่งส่วนใหญ่มักจะถูกนำมาใช้ในบริบทด้านการครองอำนาจทาง การเมือง (Political Dominance) เขามองว่า หลักเศรษฐกิจ (Economism) เป็นตัวกำหนดกลไกทาง สังคม (Mechanical determinism) เป็นตัวกำหนดพัฒนาการทางสังคม เป็นตัวกำหนดเจตจำนงของ มนุษย์ สังคมแบ่งออกเป็นสังคมส่วนบนและสังคมส่วนล่าง (Base/Super Structure) จะมีอุดมการณ์ ระบบความคิด ความเชื่อ มีความสัมพันธ์กันในเชิงอำนาจและการบังคับใช้อำนาจ ดังนี้

1) *สังคมส่วนบน* ประกอบด้วย รัฐ สังคมการเมือง (Political Society) องค์กรการใช้อำนาจของรัฐ ระบบกฎหมาย ความเชื่อ ศีลธรรม ปัญญา เป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนด พัฒนาการทางสังคมของสังคมส่วนล่าง ชนชั้นปกครองจะเป็นผู้กุมอำนาจรัฐและเป็นผู้บังคับใช้ กฎหมาย (Legislation) จัดเป็น โครงสร้างทางอุดมการณ์

2) *สังคมส่วนล่าง* ประกอบด้วย เอกชน องค์กรอื่นที่อยู่นอกอำนาจรัฐ ประชาสังคม (Civil Society) จะมีวิธีการสร้างและการครองอำนาจด้วยวิธียินยอมพร้อมใจให้ เกิดขึ้นในหมู่ประชาชน ซึ่งเกิดขึ้นโดยธรรมชาติมิได้ถูกบังคับ (Spontaneously Consensus) ไม่มี การใช้กำลังหรือความรุนแรง มักจะเป็นการใช้อำนาจในเชิงพื้นที่ (Realm) จะถูกครอบงำในทาง เศรษฐกิจ วิธีการดำรงชีวิตเป็นวัฒนธรรมร่วมของผู้คน (Popular Culture) ประชาสังคมจะถูกครอง

อำนาจทางความคิด ความเชื่อ ทศนคติโดยชนชั้นปกครอง จัดเป็นสังคมนการผลิตตามโครงสร้างทางเศรษฐกิจ (วัชรพล พุทธรักษา 2551 : 4-5)

3.1.2 การครองอำนาจของชนชั้นปกครอง

1) ใช้อุดมการณ์โน้มน้าวชักจูงความคิดของประชาสังคม อันโตนิโอ กรัมสซี (Antonio Gramsci) ได้ให้ความสำคัญกับเรื่องอุดมการณ์ (Ideology) เขากล่าวว่า ชนชั้นปกครอง นอกจากมุ่งหวังจะยึดครองอำนาจรัฐแล้วยังต้องการครอบงำความคิด และอุดมการณ์เหนือสังคมส่วนใหญ่ด้วย ต้องมีการสร้างแนวร่วม พันธมิตร โดยการสร้างความรู้สึก (Feelings) ที่เป็นเอกภาพ วิธีการสร้างภาวะการครองอำนาจสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การใช้สื่อต่างๆ สิ่งที่สามารถโน้มน้าวชักจูง หรือครอบครองความคิดของประชาสังคม ซึ่งอาจจะทำควบคู่ไปกับการใช้อำนาจบังคับ (Coercion) ในสังคมนการเมืองด้วยก็ได้

2) ชนชั้นปกครองผลักดันให้เกิดการยอมรับและไว้วางใจ อันโตนิโอ กรัมสซี (Antonio Gramsci) เห็นว่า โครงสร้างส่วนบนที่เป็นสังคมนการเมือง (Political Society) โดยชนชั้นปกครองจะสามารถผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในประชาสังคม (Civil Society) ให้เกิดการยอมรับ ความไว้วางใจ กลไกการครองอำนาจ ต้องมีการถ่ายทอดอุดมการณ์ ระบบความคิด ความเชื่อ ค่านิยมในสังคมไปยังชนชั้นต่างๆ ในสังคมให้ได้รับประโยชน์ ให้เกิดการยอมรับ มีความยินยอมพร้อมใจ สื่อที่จะทำหน้าที่ถ่ายทอด เช่น พรรคการเมือง นโยบายรัฐบาล/พรรคการเมือง ปัญญาชน สื่อมวลชน สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา การสร้างภาพลักษณ์การครองอำนาจ การใช้กลไกอำนาจรัฐบังคับใช้เหนือชนชั้นต่างๆ ในสังคม เป็นต้น (วัชรพล พุทธรักษา 2551 : 6-8)

4. แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมือง การสร้างภาพลักษณ์ทางการเมือง และตราสินค้าทางการเมือง

4.1 การสื่อสารทางการเมือง (Political Communication)

การสื่อสารทางการเมือง (Political Communication) หมายถึง การแลกเปลี่ยนสัญลักษณ์ หรือข้อความใด ๆ ทางการเมืองโดยที่เนื้อหานั้นมีนัยสำคัญทางการเมือง และส่งผลกระทบทางการเมืองเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ระบบการเมืองคงอยู่ได้ มีความสำคัญมากในช่วงที่มีการเลือกตั้ง การไหลของข้อมูลข่าวสารจะเป็นตัวถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองไปยังส่วนต่าง ๆ ในสังคม หรือระหว่างประเทศ เป็นกลไกที่ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลข่าวสารกันในสังคม (Austin Ranney 1993 : 142-143)

4.1.1 องค์ประกอบของการสื่อสารทางการเมือง มี 5 ประการ ดังนี้

1) **ผู้ส่งสาร (Communicators)** ทำหน้าที่ส่งข้อมูลข่าวสารไปยังผู้รับข่าวสารที่อยู่ปลายทาง เช่น พรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ หน่วยงานของรัฐ เป็นต้น เป็นแหล่งที่มาของข่าวสาร (Source)

2) **เนื้อหาข้อมูลข่าวสาร (Message)** อาจจะเป็นตัวอักษร รูปภาพ หรือสัญลักษณ์ใดๆ โดยที่เนื้อหาของข่าวสารต้องสื่อความหมายได้

3) **สื่อกลาง (Media)** ผู้ส่งสารต้องเลือกใช้สื่อกลาง อาจจะใช้การพูดคุย วิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต ป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์

4) **ผู้รับสาร (Receivers)** เป็นผู้ที่สามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากผู้ส่งสารได้

5) **ปฏิกิริยาตอบสนอง (Response)** การสื่อสารทางการเมืองมีจุดมุ่งหมายให้ผู้รับสารเกิดปฏิกิริยาตอบสนองในทางการเมือง ตามเนื้อหาของข่าวสาร และลีลาการโน้มน้าวของผู้ส่งสารที่ผ่านสื่อกลาง

4.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการสื่อสารทางการเมือง การสื่อสารทางการเมืองเดิมฝ่ายการเมืองเป็นผู้กำหนดและใช้เป็นเครื่องมือทางการเมือง ต่อมาเมื่อมีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการสื่อสารและโทรคมนาคม รวมทั้งระบบทุนนิยมตามกระแสโลกาภิวัตน์ได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองอย่างมากมาย และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ อินเทอร์เน็ต วิทยุและโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม การส่ง SMS ผ่านโทรศัพท์มือถือ ได้ก่อให้เกิดวิถีชีวิตแบบใหม่ของคนในสังคม กลุ่มทุนธุรกิจสื่อสารได้กลายเป็นกลุ่มคนที่เฝ้าระวังทางการเมือง เป็นผู้ที่มีอิทธิพลสามารถสร้างเครือข่ายการสื่อสารทางการเมืองชั้นนำสังคมได้ (บาว นาค 2552: 1-5)

4.1.3 วิธีการสื่อสารทางการเมือง สามารถทำได้หลายวิธี เช่น การส่งจดหมายถึงตัวผู้มีสิทธิเลือกตั้งโดยตรง การส่งบัตรอวยพรในโอกาสต่างๆ ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพื่อสร้างความประทับใจส่วนตัว การนำเสนอนโยบายและผลงานทางการเมืองใหม่ๆ การบริจาคเงินสนับสนุนทางการเมืองผ่านทางโทรทัศน์ การทำโพลสำรวจความคิดเห็นของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง การใช้โทรศัพท์พูดคุยกับผู้มีสิทธิเลือกตั้งโดยตรง การใช้บุคคลที่มีชื่อเสียง หรือดาราช่วยสนับสนุนการหาเสียง การนำเอาเทคนิคการประชาสัมพันธ์มาใช้ในการเมือง การใช้สื่อหนังสือพิมพ์ การใช้อินเทอร์เน็ตนำเสนอข้อมูลต่อสาธารณชน เป็นต้น (ยุทธพร อิศรชัย 2551)

4.2 การสร้างภาพลักษณ์ทางการเมือง (Political Image)

4.2.1 ใช้วิธีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ทางการเมือง การสร้างภาพลักษณ์ทางการเมือง เริ่มต้นที่ประเทศสหรัฐอเมริกา ในสมัยที่มีการหาเสียงเพื่อชิงตำแหน่งประธานาธิบดีของประธานาธิบดีไอเซนฮาวร์ (Eisenhower) ในปี ค.ศ.1952 ที่เสนอสโลแกน "I like Ike" ออก

เผยแพร่จนติดปากประชาชน ได้มีการนำเอาเทคนิคด้านโฆษณาประชาสัมพันธ์ ด้านการตลาด (Marketing) เข้ามาใช้ในทางการเมือง และย้อนหลังกลับไปในอดีต เช่น ในสมัยของนโปเลียน โบนาปาร์ต ได้นำไปใช้ในการทำสงครามกับอียิปต์เมื่อปี ค.ศ.1798 Joseph Goebbels แห่งเยอรมัน ได้นำมาใช้ในการสร้างความเป็น “ชาตินิยม” และสร้างคำขวัญปลุกใจให้ชาวเยอรมันในสมัย ฮิตเลอร์ (นันทวัฒน์ บรมานันท์ 2552 : 1-2)

4.2.2 การสร้างภาพลักษณ์ที่ทำให้เกิดความเชื่อถือและศรัทธา การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีที่มีความจำเป็นต่อองค์กร หน่วยงาน สถาบัน และตัวบุคคล การสร้างภาพลักษณ์ทำให้เกิดมูลค่าเพิ่ม ความน่าเชื่อถือและความศรัทธาแก่ผู้พบเห็น และแวดวงต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นแวดวงทางการเมือง แวดวงธุรกิจ แวดวงการศึกษา แวดวงศาสนา ฯลฯ การสร้างภาพลักษณ์ทางการเมืองได้ถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือของนักการเมือง และพรรคการเมือง ในการติดต่อสื่อสารกับผู้มีสิทธิเลือกตั้งอย่างกว้างขวาง

4.2.3 วิธีการสร้างภาพลักษณ์ของนักการเมือง นับว่ามีความสำคัญและมีความจำเป็นที่จะทำให้นักการเมืองเป็นผู้ชนะการเลือกตั้ง หรือเป็นที่ยอมรับ เป็นที่เคารพ เป็นที่ศรัทธาของประชาชน การสร้างภาพลักษณ์ของนักการเมืองสามารถทำได้หลายวิธีโดยผ่านทางสื่อ อาศัยทฤษฎีการตลาด และสถานการณ์ทางการเมือง สรุปได้ ดังนี้ (สุทธิชัย ปัญญาโรจน์ 2554 : 1-5)

1) การสร้างภาพลักษณ์ของนักการเมืองผ่านการใช้สื่อ

สื่อที่ใช้ในการสร้างภาพลักษณ์ทางการเมือง เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น นักการเมืองที่โดดเด่นและผู้คนรู้จักกันมากจะต้องสร้างความสัมพันธ์อันดีกับสื่อมวลชน เพื่อให้สื่อมวลชนช่วยออกข่าวประชาสัมพันธ์ความดีและผลงานของตน มีนักการเมืองหลายคนที่เป็นเจ้าของสื่อ หรือยอมลงทุนทำธุรกิจด้านสื่อ บางคนใช้เวลาและพื้นที่สื่อจตุการวิทยุ หรือโทรทัศน์ หรือเขียนบทความลงหนังสือพิมพ์

2) การสร้างภาพลักษณ์ของนักการเมืองผ่านการตลาด

มีนักการเมืองหลายคนที่น่าสนใจทฤษฎีการตลาดมาใช้ในการเมืองมากขึ้น กล่าวคือ จะต้องผู้จัดการด้านสื่อจัดทำธนาคารข้อมูล ทำงานด้านวิจัย ทำโพลในเรื่องต่างๆ มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน มีการวิเคราะห์สถานการณ์ว่าจะให้นักการเมืองที่ทำการตลาดพูดเวลาไหน เรื่องที่นำเสนอจะต้องเป็นประเด็นที่น่าสนใจของสื่อมวลชน โดยมีงบประมาณ มีการควบคุม มีการประเมินผลงาน มีการตรวจสอบ ผู้จัดการด้านสื่อต้องรู้จักวิธีการใช้สื่อเป็นเครื่องมือให้เกิดประโยชน์ ต้องรู้จักวิธีการโฆษณา การประชาสัมพันธ์ การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักการเมืองกับประชาชน

3) การสร้างภาพลักษณ์ของนักการเมืองผ่านสถานการณ์ทางการเมือง

การสร้างภาพลักษณ์ทางการเมืองจะต้องสร้างในช่วงที่นักการเมืองยังคงมีอำนาจอยู่ในตำแหน่ง และสร้างในตอนที่ไม่ได้มีอำนาจอยู่ในตำแหน่ง เพราะเหตุการณ์บ้านเมืองจะสงบสลับกับวุ่นวาย พรรคการเมืองที่เคยเป็นฝ่ายรัฐบาลแล้วก็อาจจะกลับเป็นฝ่ายค้านได้ นักการเมืองที่ได้รับเลือกตั้งในสมัยนี้ในสมัยหน้าก็อาจจะแพ้การเลือกตั้งได้ ดังนั้น แม้ไม่ได้รับเลือกตั้งก็นั่งรถตระเวนไปพบปะประชาชน ให้ความช่วยเหลือประชาชนเพื่อเก็บคะแนนในการเลือกตั้งครั้งต่อไป

4.2.4 สิ่งที่น่าสนใจในการสร้างภาพลักษณ์ทางการเมือง

สิ่งที่ควรนำเสนอในการสร้างภาพลักษณ์ทางการเมืองจะต้องนำวิธีการทั้งหลายที่องค์กรทางการเมืองจะนำเสนอข้อมูลที่คนต้องการให้กับผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง อาจจะเป็นการนำเสนอตัวบุคคล หรือนโยบายทางการเมืองของพรรคการเมืองต่อสาธารณชน ด้วยการนำเอาเทคนิคทางการตลาด (Marketing) มาใช้ด้วยการนำเสนอตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือเอานโยบายของพรรคการเมืองมานำเสนอคล้ายกับการขายสินค้า

4.2.5 กลยุทธ์ในการสร้างภาพลักษณ์ทางการเมือง

การสร้างภาพลักษณ์ทางการเมืองเพื่อให้ภาพลักษณ์ออกมาดูดี จะต้องใช้กลยุทธ์ให้เป็นที่พึงพอใจแก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้มากที่สุด ซึ่งเป็นทั้ง “ศาสตร์” และ “ศิลป์” จะต้องมีการศึกษาวิเคราะห์ความต้องการของประชาชนอย่างละเอียด ติดตามความเคลื่อนไหวทางการเมืองของรัฐบาล ของพรรคการเมืองคู่แข่ง และของกลุ่มผู้ต่อต้าน มีการนำเสนอข่าวที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน ถือเป็นกลยุทธ์ที่อาจจะทำให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งได้รับชัยชนะ (บัญญัติ คำบุญวัฒน์ 2555 : 1- 4)

4.2.6 สิ่งที่ควรคำนึงในการสร้างภาพลักษณ์ทางการเมือง มี 10 ประการ ดังนี้ (นันทวัฒน์ บรมานันท์ 2552 : 3-6)

1) พยายามทำความรู้จักผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งในพื้นที่ ผู้สมัครต้องศึกษาความต้องการของคนในชุมชน ศึกษาการต่อต้านของกลุ่มข้างขึ้นเพื่อเอาชนะในทางด้านนโยบายทางเจาะลึกถึงบุคคลสำคัญที่เป็นที่ยอมรับนับถือของสังคม แล้วนำข้อเสนอที่ดึงดูดความสนใจของชุมชน

2) นำเสนอในสิ่งที่เป็นจุดเด่นของตนเอง แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จในหน้าที่การงานและในชีวิตส่วนตัว เสริมบุคลิกลักษณะด้วยการพูดจาและการแต่งกายให้ดูดีไปกันได้กับชุมชน ต้องสะสางเรื่องเก่าในอดีตให้เรียบร้อย

3) ใช้หัวข้อในการหาเสียงที่เหมาะสม ด้วยการนำเสนอตนเองและนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งให้ง่ายต่อการเข้าถึง และจะต้องมีหัวข้อที่แตกต่างจากข้อเสนอของผู้สมัครคนอื่น

4) รักษาความสัมพันธ์อันดีกับสื่อต่างๆ โดยเฉพาะสิ่งตีพิมพ์กับโทรทัศน์จะทำให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งรู้จักผู้สมัครรับเลือกตั้งมากขึ้น ต้องคำนึงอยู่เสมอว่านักการเมืองวิ่งเข้าหาประชาชน และประชาชนวิ่งเข้าหาสื่อ

5) ต้องปฏิบัติตามสัญญาทันที เมื่อได้เข้าสู่ตำแหน่งแล้วปฏิบัติตามคำมั่นสัญญาที่ได้ให้ไว้ในตอนหาเสียงทันที เพราะการให้คำมั่นสัญญาจะทำให้ได้รับความเชื่อมั่นจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งมากกว่าการพูดลอยๆ ที่ปราศจากคำมั่นสัญญา

6) โฆษณาประชาสัมพันธ์ให้คนรู้จักผู้สมัครรับเลือกตั้ง ให้รู้ถึงนโยบายและข่าวสารต่างๆ เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับผู้มีสิทธิเลือกตั้ง การโฆษณาในรูปแบบสิ่งตีพิมพ์ ผู้สมัครต้องให้ความสำคัญกับภาพถ่ายและเบอร์ของตนเอง นำเสนอนโยบายเด่นๆ ใช้ภาษาที่ง่ายต่อการเข้าใจ การโฆษณาทางวิทยุต้องใช้น้ำเสียงที่เป็นกันเองใช้คำพูดที่มีความจริงใจ ส่วนภาพโปสเตอร์ต้องใช้สีสันทันทีสดใสเพื่อดึงดูดความสนใจ

7) กลุ่มเป้าหมายต้องชัดเจน เป้าหมายของการหาเสียงควรให้ความสนใจเป็นพิเศษกับผู้นำทางความคิดต่าง ๆ ในชุมชน และประชาชนกลุ่มรากหญ้า พยายามใช้วิธีการดึงผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่อยู่ฝ่ายตรงข้ามให้มาอยู่กับฝ่ายเรา

8) ใช้วาทีศิลป์ในการพูดให้เข้าใจง่ายไม่วกวน การหาเสียงเลือกตั้ง การปราศรัย การให้สัมภาษณ์สื่อ การพูดคุยกับผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้เข้าถึงง่าย ควรใช้ภาษาพูดธรรมดาที่สั้นไม่วกวนง่ายต่อการเข้าใจ

9) ทำตัวให้น่าเชื่อถือ เพื่อให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเห็นผลงาน อ้างอิงผลงานวิจัย และตัวเลขของหน่วยงานที่น่าเชื่อถือสนับสนุนการหาเสียงของตน

10) ทำซ้ำ ๆ หลายครั้ง เพื่อให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำได้และฝังอยู่ในใจคน ผู้สมัครรับเลือกตั้งควรนำเสนอผ่านสื่อให้หลายรูปแบบเพื่อให้เกิดความหลากหลายและชัดเจนมากยิ่งขึ้น

4.2.7 วิธีการสร้างความเชื่อถือและความไว้วางใจของนักการเมือง

การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของนักการเมือง โดยอาศัยสื่อต่าง ๆ เป็นช่องทางการสื่อสารไปสู่ประชาชน ทำให้เกิดมูลค่าเพิ่มความน่าเชื่อถือ ความศรัทธา การยอมรับและความไว้วางใจ นักการเมืองที่โดดเด่นและมีคนรู้จักมากต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับสื่อมวลชน เพื่อให้สื่อมวลชนออกข่าวประชาสัมพันธ์ การสร้างภาพลักษณ์ต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง ซึ่ง

ต่างจากการสร้างภาพซึ่งเป็นของปลอม จากการที่ระบบการเมืองมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับประชาชน เป็นเรื่องที่ส่งผลกระทบต่อปากท้อง ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน จึงทำให้บรรดานักการเมืองทั้งหลายเป็นที่จับตามองของประชาชน บางครั้งก็ปรากฏข่าวพฤติกรรมของนักการเมืองในทางที่ไม่เหมาะสม เช่น การทุจริตคอร์รัปชัน การแบ่งพรรคแบ่งฝ่าย การทะเลาะเบาะแว้ง การหนีประชุมสภา การใส่ร้ายฝ่ายตรงข้าม ฯลฯ เป็นภาพลักษณ์ที่ไม่ดีอันจะทำให้ประชาชนไม่ไว้วางใจและไม่เชื่อถือ เกิดความระแวงสงสัย ล้วนแต่เป็นพฤติกรรมที่ทำลายภาพลักษณ์ของนักการเมือง (สุทธิชัย ปัญญาโรจน์ 2548 : 5-7)

4.3 การสร้างตราสินค้าทางการเมือง (Political Branding)

4.3.1 การใช้สื่อเป็นเครื่องมือในการจัดกิจกรรมทางการเมือง

การดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมืองต่างๆ ได้มีการนำกลยุทธ์การสื่อสารมาใช้ในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง เป็นเครื่องมือในการโน้มน้าวจิตใจให้ประชาชนสนับสนุนการจัดกิจกรรมนั้นๆ โดยเฉพาะการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งจะจูงใจประชาชนให้เคลื่อนย้ายตามข้อเสนองานของตน เพื่อให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งชนะการเลือกตั้ง การสื่อสาร (Communication) เป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญในการถ่ายทอด หรือขยายความคิด หรืออุดมการณ์ทางการเมือง เพื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์ชวนเชื่อจูงใจประชาชนให้เกิดความนิยมชมชอบ มีความศรัทธา เชื่อมั่นและจงรักภักดีต่อผู้ปกครอง

4.3.2 การสร้างตราสินค้าทางการเมืองโดยใช้วิธีการสื่อสารทางการเมือง

การสร้างตราสินค้าทางการเมืองโดยใช้วิธีการสื่อสารทางการเมือง (Political Communication) มีหลากหลายรูปแบบ เช่น การโฆษณาชวนเชื่อ (Propaganda) การโฆษณา (Advertising) การประชาสัมพันธ์ (Public Relations) กลยุทธ์การสื่อสารการตลาดแบบผสมผสาน (Integrated Marketing Communication : IMC) การดำเนินกิจกรรมทางการเมืองนักการเมืองจะถ่ายทอดแนวความคิดอุดมการณ์ และนโยบายทางการเมืองไปสู่ประชาชน ด้วยการรณรงค์หาเสียงผ่านสื่อต่างๆ เพื่อโน้มน้าวจิตใจประชาชนให้เกิดทัศนคติที่ดี เกิดการยอมรับแล้วลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้นักการเมือง

4.3.3 ใช้กลยุทธ์ทางการตลาดมาใช้กับการสื่อสารทางการเมือง

เพื่อนำเสนอ นโยบายต่างๆ ของพรรคการเมือง มีตราสัญลักษณ์ คำขวัญ ภาพลักษณ์ จนอาจเรียกได้ว่าเป็น “การสื่อสารตราสินค้า” (Brand Communication) ของพรรคการเมือง หรือเรียกว่าเป็น “การสร้างตราสินค้าทางการเมือง” (Political Branding) การนำเสนอ นักการเมือง และพรรคการเมืองจะต้องมีคุณภาพ นโยบายที่นำเสนอมีความสมเหตุสมผลมีความเป็นไปได้ ไม่มีลักษณะการโฆษณาชวนเชื่อเพื่อให้นักการเมืองเลือกตั้ง เนื่องจาก พรรคการเมืองเป็น

สถาบันหลักของประชาธิปไตย และเป็นสมบัติของสาธารณชน การใช้อำนาจเงิน การนำการตลาด มาชี้นำทางการเมืองหรือสร้างตราสินค้าทางการเมืองเพื่อให้ชนะการเลือกตั้ง อาจก่อให้เกิดผลเสีย ต่อการพัฒนาประชาธิปไตย การสร้างตราสินค้าทางการเมือง มีประโยชน์ในด้านการสื่อสาร นโยบายของพรรคการเมืองไปสู่ประชาชน เพื่อโน้มน้าวประชาชนให้เลือกพรรคการเมืองเข้าไป บริหารประเทศ หรือปกครองประเทศ

5. แนวคิดเกี่ยวกับระบบอุปถัมภ์ในการเมืองไทย

5.1 ลักษณะของระบบอุปถัมภ์ทางการเมือง (Patronage System)

5.1.1 ระบบอุปถัมภ์ไม่มียึดถือหลักความรู้ ความสามารถ และความเหมาะสม

ระบบอุปถัมภ์เป็นระบบการคัดเลือกบุคคลเข้าทำงาน โดยใช้เหตุผลทางการเมือง หรือความสัมพันธ์ส่วนตัวเป็นหลักสำคัญ โดยไม่คำนึงถึงความรู้ ความสามารถ และความเหมาะสมเป็นประการหลัก ลักษณะต่างๆ ไปของระบบอุปถัมภ์มีลักษณะตรงกันข้ามกับระบบ คุณธรรม ระบบนี้มีชื่อเรียกอีกหลายชื่อ เช่น ระบบชুবเลี้ยง (Spoiled System) ระบบพรรคพวก หรือระบบเล่นพวก (Nepotism) หรือระบบคนพิเศษ (Favoritism)

5.1.2 ระบบอุปถัมภ์ยึดถืออำนาจบารมี ทรัพย์สิน เงินทอง

ระบบอุปถัมภ์เป็นระบบความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่มีอำนาจ ทรัพย์สิน เงินทอง หรือบารมีกับผู้รับอุปถัมภ์ที่ต้องพึ่งพาผู้อุปถัมภ์ ที่อยู่เหนือกว่าและสามารถบันดาลสิ่งที่ตน ต้องการได้ เป็นการเสนอสิ่งที่ตนต้องพึ่งพาผู้อุปถัมภ์ ที่อยู่เหนือกว่าและสามารถบันดาลสิ่งที่ตน ต้องการได้เป็นการสนองตอบต่อกันบนพื้นฐานของข้อกำหนดทางศีลธรรม (Moral Basis) ระบบ อุปถัมภ์เป็นโครงสร้างส่วนหนึ่งของ โครงสร้างสังคมไทยในรูปแบบต่างๆ เช่น เจ้าของที่ดินกับผู้เช่า เจ้านายกับลูกน้อง เจ้าพ่อกับมือปืน หัวคะแนนกับการเลือกตั้งและการซื้อเสียง ข้าราชการกับ นักการเมือง เป็นต้น

5.1.3 ลักษณะที่สำคัญของระบบอุปถัมภ์ มี 4 ประการ ดังนี้ (ธีรยุทธ บุญมี 2546:

199)

- 1) ยึดความพึงพอใจ
- 2) ให้ออกาสแก่พรรคพวก หรือญาติพี่น้อง
- 3) ขาดความมั่นคงในการทำงาน
- 4) มีอิทธิพลทางการเมืองเข้าแทรกแซงการทำงาน

ลักษณะของสังคมไทยเป็นสังคมชนชั้นอันสืบเนื่องมาจากระบบศักดินาในอดีต โดยถือเอาเกียรติ ฐานะทางเศรษฐกิจ หรือ ฐานะทางสังคมมาเป็นเครื่องวัด เช่น วงศ์ตระกูล ความมั่งคั่ง ฐานะทางการศึกษา เป็นต้น (ไพบูลย์ ช่างเรียน 2527: 148-149)

5.2 ลักษณะสังคมไทยเป็นสังคมแบบอุปถัมภ์

ลักษณะสังคมของไทยมีการรวมกลุ่มและเกิดกลุ่ม โดยมีการเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันส่วนบุคคลในลักษณะความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ ซึ่งอาศัยความสัมพันธ์ส่วนตัว ความไว้วางใจและความใกล้ชิดสนิทสนมเป็นที่ตั้ง ความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์นี้มีลักษณะเช่นเดียวกับความสัมพันธ์แบบนายกับไพร่ซึ่งเป็นการสัมพันธ์แบบศักดินาที่ยังคงมีอิทธิพลอยู่มากในระบบความสัมพันธ์ทางสังคมไทย (นพดล สุคนธวิท 2539 : 35)

5.3 ระบบอุปถัมภ์ยึดถือหลักความสัมพันธ์ส่วนตัวและมีผลประโยชน์ตอบแทน

การรวมกลุ่มของคนในสังคมไทยมักจะขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์เป็นส่วนตัวมากกว่าหลักการจัดตั้งที่อิงผลประโยชน์หรืออุดมการณ์ร่วมกัน (นพดล สุคนธวิท 2539 : 36) กล่าวคือ ผลประโยชน์ร่วมไม่ใช่ปัจจัยชี้ขาดในการรวมกลุ่มของคนไทยหากแต่ความสัมพันธ์ส่วนตัวระหว่างสมาชิกกลุ่ม ผู้นำกลุ่ม เป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้สำหรับการจัดตั้งกลุ่มและการดำรงรักษากลุ่มให้คงอยู่ อย่างไรก็ตาม ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกของกลุ่มก็ยังเป็นไปในเชิงการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ซึ่งกันและกันอยู่ แต่ผลประโยชน์จะมีบทบาทภายหลังที่กลุ่มได้เกิดขึ้นแล้ว

5.4 ระบบอุปถัมภ์ยึดถือตัวบุคคล ญาติพี่น้อง เพื่อนฝูงต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

5.4.1 การก่อตั้งกลุ่มในลักษณะที่อิงตัวบุคคลมากกว่าหลักการหรือผลประโยชน์

การก่อตั้งกลุ่มที่อิงตัวบุคคลมากกว่าหลักการ มีสาเหตุมาจากการที่คนไทยมีวัฒนธรรมสังคมที่ยึดถือตัวบุคคล (Personalism) โครงสร้างของสังคมไทยถูกผูกเข้าด้วยกันด้วยความสัมพันธ์ส่วนตัวตามวงจรแห่งความสัมพันธ์ของสังคมไทย ความสัมพันธ์จะเกิดขึ้นได้จะต้องมีการพบปะกันอย่างสม่ำเสมอระหว่างบุคคลต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นญาติพี่น้อง เพื่อนร่วมงาน คนรู้จัก หรือบุคคลอื่น ๆ ที่มีโอกาสพบปะกัน อาจโดยการแนะนำให้รู้จักและงานเลี้ยงสังสรรค์ในโอกาสต่าง ๆ การพบปะกันนั้นจะต้องมีความสม่ำเสมอ จนก่อให้เกิดความรู้สึกใกล้ชิดและผูกพันและเกิดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ซึ่งจะนำไปสู่การที่บุคคลทั้งสองฝ่ายหรือมากกว่าสามารถร่วมมือกันกระทำการกิจกรรมบางอย่างร่วมกันได้

5.4.2 ความใกล้ชิดสนิทสนม และความไว้วางใจกันแสดงถึงความเป็นเพื่อน

ความใกล้ชิดกัน ความไว้วางใจซึ่งกันและกันเป็นการแสดงถึงความเป็นเพื่อนกัน การเป็นพวกพ้องเดียวกัน ย่อมก่อให้เกิดการช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างเพื่อนหรือพวกพ้อง การช่วยเหลือนี้ไม่ได้ขึ้นอยู่กับความถูกต้องหรืออยู่บนหลักการแต่อย่างใด กล่าวคือเมื่อ

เป็นเพื่อนกันแล้วจะต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ถึงแม้การช่วยเหลือกันนั้นจะขัดหรือผิดหลักการหรือความถูกต้องบางอย่าง เช่น ความยุติธรรม เป็นต้น ทั้งนี้เพราะคนไทยให้ความสำคัญต่อการเป็นเพื่อนมากกว่าหลักการ นับเป็นการสะท้อนให้เห็นค่านิยมของความเป็นเพื่อนนั้นมีเงื่อนไขที่จะต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การช่วยเหลือกันระหว่างเพื่อนนี้ทำให้คนไทยที่เป็นเพื่อนกันจะต้องพึ่งพาอาศัยกันและกันอีกด้วย และในที่สุดการพึ่งพากันนี้ก็กลายเป็นเงื่อนไขที่ต้องให้คนเหล่านั้นมาพบปะกันอีกเพื่อที่จะให้ความสัมพันธ์ส่วนตัวที่มีอยู่หรือมีมากขึ้นอีก ปรากฏตามภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 วงจรแห่งความสัมพันธ์ของสังคมไทย

ที่มา : กนก วงษ์ตระหง่าน (2528) การเมืองในระบอบประชาธิปไตย กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากวงจรความสัมพันธ์ของสังคมไทยตามภาพที่ 2.1 ถ้านำมาพิจารณาในระบบการเมืองไทยจะพบว่าระบบการเล่นพรรคเล่นพวกเป็นสิ่งที่ไม่อาจแยกออกจากการเมืองไทยได้ ตรง

ได้ก็ตามที่ลักษณะของความสัมพันธ์แบบส่วนตัวยังคงมีอิทธิพลต่อสังคมไทยเช่นปัจจุบัน ทั้งนี้ บุคคลย่อมเล็งเห็นความสำคัญของการมีเพื่อนและการใช้ประโยชน์จากความร่วมมือ เกื้อกูล การพึ่งพาในหมู่เพื่อนฝูงและพวกพ้อง การที่บุคคลจะมีอำนาจมากขึ้นก็จำเป็นต้องมีเพื่อนและพวกพ้อง เป็นบริวารมากขึ้นตามไปด้วย ขณะเดียวกันก็ใช้อำนาจที่ตนมีอยู่คอยดูแลให้ความช่วยเหลือต่อเพื่อนและพวกพ้องเป็นการตอบแทนซึ่งกันและกัน

5.5 สังคมการเมืองไทยยึดถือตัวบุคคลมากกว่าหลักการ

ความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์จะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปซึ่งแตกต่างกันในเรื่องอำนาจ ความมั่นคง และสถานะทางสังคม ได้มีความสัมพันธ์กันในเชิงแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ โดยที่ฝ่ายผู้อุปถัมภ์จะอาศัยอิทธิพลและทรัพยากรที่ตนมีอยู่ทั้งในรูปของการให้ประโยชน์หรือการปกป้องอย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งสองอย่างให้แก่ผู้ผู้ได้อุปถัมภ์ตน โดยหวังจะได้ผลประโยชน์ตอบแทนจากผู้ได้อุปถัมภ์ เช่น ช่วยทำงานให้ หรือช่วยเหลือทางการเมืองโดยเป็นหัวคะแนนให้ เหตุที่ผู้อุปถัมภ์ให้ความช่วยเหลือหรือให้บริการแก่ผู้อุปถัมภ์ก็เพื่อจะได้ผลตอบแทนกลับคืนมาไม่ว่าจะเป็นการให้ความคุ้มครองหรือช่วยเหลือทางวัตถุอื่นๆ เป็นการสะท้อนภาพให้เห็นว่าในระบบการเมืองในสังคมไทยมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับตัวบุคคลอยู่เหนือหลักการ

5.6 ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในสังคมแบบอุปถัมภ์คำนึงถึงผลประโยชน์เป็นหลัก

ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในสังคมขึ้นอยู่กับผลประโยชน์ที่ต่างฝ่ายต่างก็ต้องการและคาดหวังว่าจะได้รับจากอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่ง สกอตต์ (Scott) กล่าวว่า ฝ่ายผู้อุปถัมภ์จะมีทรัพยากรหรือมีผลประโยชน์อยู่ 4 ลักษณะ ดังนี้ (นพดล สุคนธวิท 2539: 38)

- 1) ความรู้และทักษะ
- 2) การควบคุมโดยตรงเหนือทรัพย์สิน เช่น เป็นเจ้าของโรงงาน เป็นเจ้าของโรงสี ซึ่งสามารถใช้เพื่อสร้างความจงรักภักดีจากผู้ที่มีฐานะต่ำกว่าตนได้ เป็นต้น
- 3) การควบคุมโดยอ้อมเหนือทรัพย์สินหรืออำนาจชอบธรรมของผู้อื่น เช่น ผู้ใหญ่บ้านอาศัยความชอบธรรมของตนในการสร้างผู้อุปถัมภ์ เป็นต้น
- 4) ผู้ได้อุปถัมภ์จะสามารถให้ประโยชน์แก่ผู้อุปถัมภ์ของตนได้ 3 ทาง คือ
 - (1) แรงงานและการช่วยเหลือทางเศรษฐกิจ เช่น เป็นลูกจ้างหรือจ่ายค่าเช่าคืนให้
 - (2) การช่วยเหลือในการต่อสู้ เช่น กรณีของการเป็นทหารในกองกำลังเล็ก ๆ การเป็นพรรคพวกช่วยเหลือเมื่อถูกรังแกจากฝ่ายอื่น เป็นต้น
 - (3) การช่วยเหลือทางการเมือง การเป็นหัวคะแนนให้ การช่วยออกเสียงเลือกตั้ง หรือการให้การช่วยเหลือเกี่ยวกับการเมืองด้านอื่นๆ

นักวิชาการทางรัฐศาสตร์หลายท่าน เห็นว่า ความสัมพันธ์ทางสังคมและการเมืองไทยนั้นเป็นความสัมพันธ์แบบ ผู้อุปถัมภ์-ผู้ใต้อุปถัมภ์ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า วัฒนธรรมทางการเมืองของไทยเป็นวัฒนธรรมแบบ “ผู้อุปถัมภ์-ผู้ใต้อุปถัมภ์” เป็นความสัมพันธ์ที่ปรากฏอยู่ทุกระดับทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น โดยมีรากเหง้าทางประวัติศาสตร์มาช้านานและได้สืบทอดกันเรื่อยมา

เจอร์มี เอช. เคมป์ (Jeremy H. Kemp) (อ้างถึงใน นพดล สุคนธวิท 2539 : 40) กล่าวว่า “...คนไทยมักมองผู้อื่นในสังคมในแง่ของฐานะที่มีสูงกว่าหรือต่ำกว่าตน ผู้ที่อาวุโสกว่า มีการศึกษา มีความรู้มากกว่า มีฐานะร่ำรวยกว่า จะมีฐานะทางสังคมที่สูงกว่า เนื่องจากมีบุญบารมีมากกว่าตามคติทางพุทธศาสนา โดยพื้นฐานแล้ว ความแตกต่างของฐานะทางสังคมนี้ลำดับขั้นจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลหนึ่งมีความเคารพนบถนอบต่อผู้ที่มีฐานะทางสังคมสูงกว่าตน และในขณะเดียวกันก็จะได้รับการเคารพนบถนอบจากคนที่ฐานะทางสังคมที่ต่ำกว่า ...ความสัมพันธ์ของผู้ที่มีฐานะทางสังคมเหนือกว่ากับผู้ที่มีฐานะทางสังคมด้อยกว่านั้น เราเรียกว่าเป็นความสัมพันธ์แบบ ผู้อุปถัมภ์-ผู้ใต้อุปถัมภ์ ผู้ที่มีฐานะทางสังคมสูงกว่าจะให้บางสิ่งบางอย่างจากทรัพยากรที่มีมากกว่าแก่ผู้ที่มีฐานะด้อยกว่าตามความเหมาะสมและพอใจ และผู้ที่ได้รับก็จะให้การตอบแทนตามลักษณะที่ตนเองเป็นอยู่...”

5.7 วิวัฒนาการของระบบอุปถัมภ์ในสังคมไทย

ระบบอุปถัมภ์ของไทยมีการเปลี่ยนแปลงเรื่อยมา ซึ่งสามารถแยกวิเคราะห์ออกได้ 3 แบบดังนี้ (นวพร เรื่องสกุล 2548 : 6)

- 1) ระบบอุปถัมภ์ที่เป็นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลทั่วไป
- 2) ระบบอุปถัมภ์ที่เป็นความสัมพันธ์กันในวงราชการ
- 3) ระบบอุปถัมภ์ที่เป็นความสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการกับนักธุรกิจ

5.7.1 ระบบอุปถัมภ์ที่เป็นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลทั่วไป

ในสมัยที่พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจสูงสุดในการปกครอง ระบบอุปถัมภ์ตั้งอยู่บนพื้นฐานของคุณธรรม พระมหากษัตริย์ทรงเป็นสัญลักษณ์แห่งธรรม การให้ยศให้ตำแหน่งหน้าที่แก่ขุนนางจึงควบคู่ไปกับคุณธรรม และมีระบบอุปถัมภ์เป็นกลไกหนึ่งที่ใช้เพื่อคานอำนาจกับความโน้มเอียงของผู้มีอำนาจเหนือกว่าจะกดขี่ขูดรีดไพร่ผู้อยู่ใต้อำนาจ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ระบบอุปถัมภ์ในเชิงของนักมนุษยวิทยาก็ยังคงอยู่ในสังคม เช่น ในสังคมเมือง ความสัมพันธ์ไม่ใช่ระหว่างไพร่กับนาย แต่เป็นความสัมพันธ์ระหว่างผู้มีอำนาจ คือ เจ้านาย หรือขุนนางผู้ใหญ่ กับผู้อยู่อาศัยในละแวกใกล้เคียง ความสัมพันธ์ในการทำงานนี้ แม้จะมีตัวอย่างไม่มากนักแต่

ก็เป็นความสัมพันธ์ที่ดีและยั่งยืน ระหว่างผู้ให้ที่มีความเมตตาปราณีเป็นฐานและผู้อยู่ในความอุปถัมภ์ที่ตอบแทนด้วยความกตัญญูและจงรักภักดี

5.7.2 ระบบอุปถัมภ์ที่เป็นความสัมพันธ์กันในวงราชการ

เป็นเรื่องที่ผู้น้อยเอาใจผู้ใหญ่ เพราะหวังการเลื่อนยศ เลื่อนตำแหน่ง ได้เลื่อนเงินเดือนที่สูงขึ้น ส่วนเจ้านายก็หวังได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากการทำงานพิเศษและบริการอื่นๆ การที่ต้องเลี้ยงลูกน้องเช่นนี้ทำให้เจ้านาย หรือ ผู้ให้การอุปถัมภ์ต้องมีรายได้พิเศษนอกเหนือจากเงินเดือนข้าราชการ ทำให้เกิดคอร์รัปชันหรือวิธีการหารายได้แบบอื่นๆ

5.7.3 ระบบอุปถัมภ์ที่เป็นความสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการกับนักธุรกิจ

1) การช่วยเหลือกันระหว่างข้าราชการกับนักธุรกิจ

ในสมัยโบราณคนจีนอพยพต้องพึ่งความคุ้มครองของขุนนาง ต่อมาในสมัยพัฒนาการเศรษฐกิจ นักธุรกิจต้องพึ่งข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ให้ช่วยเหลือในเรื่องสัมปทานหรือให้ใด้งานจากภาครัฐ เช่น การรับเหมาก่อสร้าง นับว่าเป็นระบบอุปถัมภ์ เพราะมีพื้นฐานอยู่ที่ความเอื้ออาทรและความกตัญญู ข้าราชการผู้ให้การอุปถัมภ์ยังเลือกที่จะรับหรือไม่รับสิ่งที่ผู้รับการอุปถัมภ์หยิบยื่นมาให้

2) นักธุรกิจใช้อำนาจเงินอุปถัมภ์ข้าราชการ

เมื่อระบบการตลาดขยายตัวมากขึ้นนักธุรกิจมีอำนาจทางการเงินสูงขึ้น ความมั่งคั่งร่ำรวยกลายเป็นที่มาของอำนาจ ระบบอุปถัมภ์ก็เปลี่ยนกลับหน้ามือเป็นหลังมือ พ่อค่านักธุรกิจซึ่งเคยเป็นผู้รับการอุปถัมภ์กลายเป็นผู้อุปถัมภ์ชนชั้นนำในวงราชการ และเป็นหัวคะแนนให้ ส.ส. เท่ากับว่าเป็นผู้ถืออำนาจอธิปไตย โดยมีข้าราชการและนักการเมืองจำนวนหนึ่งเป็นผู้แทนได้ระบบที่อำนาจเงินเป็นอำนาจสูงสุดเช่นนี้เป็นการแลกเปลี่ยนแบบตลาดมากกว่าระบบอุปถัมภ์ เพราะความสัมพันธ์ไม่ได้มีพื้นฐานอยู่ที่คุณธรรมคือความเมตตาและความเอื้ออาทรของฝ่ายผู้ให้ แต่เป็นความโลภ ความต้องการร่ำรวย และการหวังประโยชน์โดยตรง เช่น ต้องการความสะดวก ต้องการอำนาจผูกขาด เป็นต้น ส่วนผู้รับก็ไม่ได้มีความภักดีหรือความกตัญญูตอบแทน แต่ตกอยู่ในภาวะจำยอมด้วยเหตุผลหลายๆ ประการ เช่น ความจำเป็นด้านการเงิน ความกลัว เป็นต้น

5.8 นักธุรกิจกลับกลายมาเป็นผู้มีอำนาจทางการเมือง

การที่อำนาจเปลี่ยนมือครั้งแล้วครั้งเล่า จากการอุปถัมภ์ค้ำชูในหมู่กลุ่มคนทั่วไป ก้าวเข้าสู่วงราชการ จนถึงข้าราชการและนักธุรกิจ จนกระทั่งอำนาจเปลี่ยนมือจากนายทุนนักธุรกิจที่เคยอยู่เบื้องหลังนักการเมืองกลับกลายมาเป็นผู้มีอำนาจทางการเมืองแทน สังคมทางการเมืองในปัจจุบันจึงกลายเป็นระบบอุปถัมภ์ที่ผู้ให้การอุปถัมภ์ไม่ได้ให้เฉพาะตำแหน่งหน้าที่แก่ผู้ที่มุ่งหวังให้

กระทำการตอบแทนเท่านั้น แต่ผู้อุปถัมภ์ยังใช้อำนาจจากตำแหน่งหน้าที่ที่ตนมีอยู่ให้ประโยชน์กับกลุ่มคนบางกลุ่มตามที่ประสงค์ เช่น การอนุมัติงบประมาณเพื่อกิจกรรมหรือ โครงการต่าง ๆ

6. แนวคิดเกี่ยวกับสื่อพื้นบ้าน

6.1 สื่อ (Media)

6.1.1 สื่อ (Media) เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น

สื่อเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นมิได้เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ทำหน้าที่ในการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของคนในสังคม สื่อเป็นสัญลักษณ์ หรือ เป็นตัวกลางที่ห่อหุ้มเนื้อหา หรือ ความหมายบางอย่างเอาไว้ เช่น ซอดอกไม้มี่ที่ชายหนุ่มมอบให้แก่หญิงคนรัก แสดงถึงความรักความห่วงใยกัน เป็นต้น สื่อทำหน้าที่เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของคนเข้าด้วยกัน และ ทำหน้าที่ในการห่อหุ้มสาร หรือเนื้อหาจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร (กาญจนา แก้วเทพ 2549 : 29)

6.1.2 ความหมายของสื่อ

สื่อ (Media) หมายถึง ตัวกลาง หรือ ช่องทางเพื่อให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งที่อยู่ต้นทางกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่อยู่ปลายทางได้เดินทางถึงกัน โดยสิ่งที่อยู่ต้นทางอาจจะเป็นตัวอักษร ข้อความ ภาพ กริยาท่าทาง ฯลฯ ส่งต่อไปยังปลายทางโดยผ่านตัวกลาง (สกนธ์ ภู่งามดี 2547 : 15)

6.2 สื่อพื้นบ้าน (Folk Media)

6.2.1 ความหมายของสื่อพื้นบ้าน

1) สื่อพื้นบ้าน (Folk Media) หมายถึง รูปแบบของการสื่อสารทางวัฒนธรรม ที่ได้รับการสั่งสมและสืบทอดมาอย่างเป็นระบบและก่อเกิดเป็นการสื่อสารที่เป็นเอกลักษณ์ของคนในสังคม เช่น ประเพณี การละเล่น และพิธีกรรมต่างๆ

2) สื่อพื้นบ้าน (Folk Media) หมายถึง สื่อที่ถือกำเนิดขึ้นและใช้สอยกันอยู่ในแต่ละพื้นที่ สื่อพื้นบ้านมีลักษณะเป็นเหรียญสองด้าน ด้านหนึ่งมีคุณสมบัติร่วมกับที่อื่นๆ เช่น กระโปรงของหญิงสาวชาวม้งมีกรรมวิธีการผลิตและประดับประดาสัญลักษณ์ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ ทำให้ผู้พบเห็นรู้และเข้าใจทันทีว่ามีกระโปรงที่หญิงสาวทั่วไปเขาใช้กัน การสื่อสารของชาวบ้านในอดีตที่เรียกกันว่า สื่อพื้นบ้าน สื่อพื้นเมือง หรือสื่อประเพณี (Folk Media) มีบทบาททางสังคมที่สำคัญยิ่งในหลายๆ ด้าน และที่สำคัญที่สุดก็คือสื่อพื้นบ้านเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างคุณภาพให้แก่ชุมชน (กาญจนา แก้วเทพ 2549 : 35)

สุรพล วิรุฬห์รักษ์ (2527 : 17) กล่าวว่า สื่อพื้นบ้าน มิได้หมายถึงการแสดงละครเท่านั้น แต่หมายถึงรูปแบบของการสื่อสารระหว่างบุคคลกับบุคคล หรือบุคคลกับกลุ่มคน

หรือกลุ่มคนกับกลุ่มคนที่ได้ประพฤติปฏิบัติสืบทอดกันมาจนกลายเป็นความเคยชินเป็นประเพณีขึ้น และครอบคลุมถึงประเพณีเรื่องภาษา ท่าทาง การแต่งกาย เครื่องใช้ ที่ประชาชนในสังคมหนึ่ง กำหนดความหมายที่แน่นอนเอาไว้ให้เป็นที่ยอมรับตรงกัน

สมควร กวียะ (2547: 8) กล่าวว่า สื่อพื้นบ้าน คือ วัฒนธรรมที่ได้รับการสร้างสรรค์และสั่งสมมาแต่อดีตกลายเป็นเครื่องมือที่รับส่งและเก็บข่าวสารที่เป็นสัญลักษณ์และเอกลักษณ์ปรากฏให้เห็นในรูปของคำพูด ข้อความ บทเพลง คนตรี การละเล่น หัตถกรรม สถาปัตยกรรม พิธีการ ความคิด ความเชื่อ ค่านิยม วิธีการดำเนินชีวิต ฯลฯ

เสรี พงศ์พิศ (อ้างถึงใน ประเวศ วะสี 2542 : 67) กล่าวว่า วัฒนธรรม เป็นรากฐานสำคัญของการสร้างสรรค์สื่อพื้นบ้าน เป็นรากฐานสำคัญที่ทำให้ชุมชนรวมตัวแล้วมีความเข้มแข็งแม้แต่กลุ่มคนที่เราคิดว่าเรามีความล้าหลัง เช่น ชาวเขา หรือ ชาวชนบท เมื่อเขาได้ค้นพบภูมิปัญญาของตัวเอง วัฒนธรรมของตัวเอง หรือ ระบบของตนเอง โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ จะเกิดความภูมิใจในตัวเอง เกิดความเชื่อมั่นในตัวเอง เกิดเป็นพลังที่เข้มแข็ง

6.2.2 ลักษณะ ประเภท และหน้าที่ของสื่อพื้นบ้าน

1) *ลักษณะของสื่อพื้นบ้าน* สื่อพื้นบ้าน (Folk Media) เป็นสื่อที่เกิดขึ้นและใช้สอยกันอยู่ในชุมชนท้องถิ่น มีกระบวนการผลิตที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อนมากนัก สามารถใช้วัสดุในท้องถิ่นที่มีอยู่มาประยุกต์ใช้ในการผลิตและจัดทำได้ เป็นสื่อที่ถูกใช้เป็นช่องทางในการสื่อสารของคนในชุมชน แหล่งกำเนิดของสื่อพื้นบ้านมีลักษณะกระจายตัว (Decentralized) แตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับแต่ละท้องถิ่น (Localized) ตัวสื่อสามารถหาได้ในท้องถิ่นเอง เป็นสื่อที่รู้จักคุ้นเคยอยู่ใกล้ตัวผู้คนในสังคม อาจเป็นสิ่งของเครื่องใช้นำมาประยุกต์ใช้เป็นสื่อพื้นบ้าน เช่น ของที่ระลึก สินค้าไม้แกะสลัก เป็นต้น (สุชาติ พงศ์กิตติวิบูลย์ 2554 : 141)

2) *ประเภทของสื่อพื้นบ้าน* แบ่งออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

(1) *สื่อที่เป็นวจนภาษา (Verbal Form)* ได้แก่ ภาษาพูด หรือภาษาเขียน สามารถพบเห็นได้ทั่วไป เช่น คำพูดของคน ภาษิตบทกลอน เพลงพื้นบ้าน เรื่องเล่า ตำนาน เป็นต้น

(2) *สื่อที่เป็นพฤติกรรม (Behavior Form)* เป็นความประพฤติหรือพฤติกรรมของคนที่สามารถเห็นได้ทั่วไป เช่น วิถีชีวิตของผู้คน วัฒนธรรมประเพณี เครื่องแต่งกาย การละเล่นพื้นเมือง การจัดงานเฉลิมฉลอง เป็นต้น

(3) *สื่อที่เป็นวัตถุ (Material Form)* เช่น สิ่งของเครื่องใช้ อุปกรณ์ต่างๆ งานฝีมือ ของตกแต่งบ้าน งานประดิษฐ์เสื้อผ้าของใช้ สิ่งประดิษฐ์ต่างๆ เป็นต้น

(4) *สื่อที่เป็นอวจนภาษา (Non-Verbal Form)* เช่น การแสดงอากัปกริยา การจัดสถานที่ ลักษณะท่าทางของคน การวาดภาพ การเขียนตัวอักษร งานศิลปะ เป็นต้น

3) *หน้าที่ของสื่อพื้นบ้าน* สื่อพื้นบ้าน เป็นสื่อที่มนุษย์สร้างขึ้น เป็น “สื่อทางสังคม” แสดงออกถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น แสดงถึง “อัตลักษณ์ท้องถิ่น” ทำหน้าที่ในการแจ้งข่าวสาร ให้การศึกษา ให้ความบันเทิง การแสดงความคิดเห็น และประสานความสัมพันธ์ของคนในสังคม ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงของสังคมเป็นไปอย่างรวดเร็ว ในขณะที่เดียวกันกระแสการรื้อฟื้น วัฒนธรรมท้องถิ่นก็ผุดขึ้นมาในชุมชน เพื่อเป็นการอนุรักษ์ และรักษาวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม ของบรรพบุรุษเอาไว้

วัฒนธรรมท้องถิ่นดั้งเดิมนั้นมิได้หยุดนิ่ง ก่อนที่จะมีการนำเอาสื่อสมัยใหม่เข้าไปในสังคมชนบทนั้น ชาวบ้านมีระบบการสื่อสารของตัวเองอยู่แล้ว และในธรรมเนียมของการสื่อสารในชนบทไทยจะมีการพบปะแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารตามแหล่งต่างๆ หรือเมื่อถึงงานเทศกาลตรุษ สงกรานต์ หรือเทศกาลอื่นๆ ก็จะมีการแสดงการเล่นต่างๆ ที่ให้ความบันเทิง ให้เนื้อหาความรู้ ความคิดเห็น และการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น

กาญจนา แก้วเทพ (2549 : 121) กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของสื่อพื้นบ้าน ดังนี้

1) *ให้ความบันเทิง* ซึ่งเป็นหน้าที่หลัก และหน้าที่พื้นฐานของสื่อพื้นบ้าน ไม่ว่าจะปรับเปลี่ยนไปเพื่อการอื่นอย่างไรก็ตาม หน้าที่นี้จะคอยติดตามสื่อประเพณีไปอยู่เสมอ ลักษณะความบันเทิงของสื่อพื้นบ้านมีหลายรูปแบบ เช่น ฟ้อนคลายอารมณ์ การหยอกล้อ การสร้างอารมณ์ขัน ตลอดจนความบันเทิง ประเทืองอารมณ์ผสมกับบำรุงปัญญาไปพร้อม ๆ กัน

2) *แจ้งข่าวสาร* การรายงานสภาพสภาวะแวดล้อม เช่น การเล่นหนังตะลุง แม้จะเล่นเรื่องที่เคยเล่นตามแบบฉบับ แต่สื่อประเพณีเหล่านี้จะมีที่ว่างสำหรับสอดแทรกเหตุการณ์ปัจจุบันลงไปเช่นเดียวกับเพลงลูกทุ่ง เช่น หนังตะลุงจะสอดแทรกเรื่องสงครามระหว่างอเมริกากับอิรักลงไปในเรื่อง

3) *ให้การศึกษา* เป็นหน้าที่หลักพื้นฐานอีกประการหนึ่งของสื่อประเพณี มิติของการศึกษานั้นมีอยู่หลากหลาย ดังนี้

(1) *ให้ความรู้เรื่องศาสนา* เป็นโลกทัศน์หลักของชุมชนชาวบ้านนั้น มิติด้านศาสนาเป็นเป็นแกนหลักของชุมชนในการหล่อหลอมสมาชิก ดังนั้นสื่อพื้นบ้านทุกชนิด จะต้องเอาการเอางานในการอบรมสั่งสอนเรื่องศาสนา ด้วยการแนะนำหลักการต่างๆ ให้รู้จักและเข้าใจ

(2) *อบรมจริยธรรม* อันเป็นการประยุกต์หลักศาสนามาใช้ในการจัดการกับความสัมพันธ์ทางสังคมให้เป็นไปในทางที่พึงปรารถนา เช่น ความกตัญญู หลักอหิงสา การให้อภัย เป็นต้น

(3) **ชี้แนวทางปฏิบัติ** อันเป็นการศึกษาที่มีลักษณะเป็นรูปธรรมมากที่สุด เพราะลงไปสู่ภาคปฏิบัติของแต่ละบุคคล เช่น การประพุดติของสตรี การประกอบสัมมาชีพ การฝึกตนเอง

4) **แสดงออกซึ่งความคิดเห็น** การวิพากษ์วิจารณ์สังคม เป็นองค์ประกอบที่มีสีสันของสื่อประเพณี / สื่อพื้นบ้าน ซึ่งสื่อมวลชนมักจะแสดงบทบาทไม่ได้หรือแสดงได้อย่างจำกัด เนื่องจากสื่อมวลชนต้องทำงานอยู่ภายในกรอบหรืออยู่ภายใต้เงื่อนไขกดดันอื่นๆ ช่วยอธิบายว่าเหตุใดประชาชนจึงชื่นชอบสื่อพื้นบ้านหลายประเภท เช่น หนังสือที่มิบทบาทวิพากษ์วิจารณ์นักการเมืองหรือรัฐบาล เป็นแม่เหล็กดึงดูดความสนใจของประชาชน

5) **เป็นตัวประสานความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกลุ่มต่างๆ** ที่มีความแตกต่างทางด้าน เพศ เชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ ศาสนา ตัวอย่างเช่น ร่องเงืง เป็นการละเล่นที่ประสานความสัมพันธ์ระหว่างคนพุทธและคนมุสลิม งานประเพณีแห่ไม้ค้ำโพธิ์ที่เชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างชาวบ้านจากหลาย ๆ หมู่บ้าน เป็นต้น

6.2.3 การพัฒนาสื่อพื้นบ้าน

สื่อพื้นบ้านมีบทบาทสำคัญต่อการสื่อสารและการพัฒนาท้องถิ่น แต่ในประเทศไทย เรายังขาดการนำมาใช้อย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน แนวทางการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสื่อพื้นบ้าน มี 4 แนวทาง ดังนี้

1) การอนุรักษ์

การอนุรักษ์เป็นการเก็บรักษาวัฒนธรรมพื้นบ้านทั้งที่เป็นวัตถุและมิใช่วัตถุ เช่น สิ่งของเครื่องใช้ โบราณวัตถุ คำบอกเล่า นิทาน ตำนาน การละเล่น ฯลฯ ที่มีการทำขึ้นทั้งจากส่วนกลางโดยราชการจากเอกชน หรือบุคคลที่สนใจซึ่งทำด้วยใจรัก ถือเป็นส่วนหนึ่งในการศึกษาค้นคว้าพัฒนาการของสังคมในแต่ละท้องถิ่นหรือชุมชน เช่น พิพิธภัณฑ์บ้านม่วง ซึ่งริเริ่มโดยพระและชาวบ้าน ต่อมาได้รับความร่วมมือจากอาจารย์มหาวิทยาลัยศิลปากรในด้านการค้นคว้าและรวบรวมตลอดจนการจัดตั้ง สร้างอาคารเป็นที่เก็บสะสม นับเป็นการส่งเสริมให้ชาวบ้านได้ทำในสิ่งที่เขารักและสนใจซึ่งจะเป็นผลดีในการสืบทอดรักษาและพัฒนาต่อไปได้ เพราะชาวบ้านได้มีบทบาทริเริ่มและจัดตั้ง เนื่องจากมีตัวอย่างให้เห็นแล้วว่าในบางแห่งหน่วยงานรัฐได้จัดตั้งริเริ่มด้วยคิดว่าดี เหมาะสมแต่ชาวบ้านกลับไม่สนใจดูแลรักษาสืบทอดด้วย ไม่เห็นคุณค่า เช่น การจัดให้มีศิลปินแห่งชาติในสาขาต่าง ๆ ในส่วนของชาวบ้านควาย ภูมิศึกษาของการศึกษาในครั้งนี้ ก็เป็นอีกตัวอย่างหนึ่งของการร่วมใจกันอนุรักษ์สื่อพื้นบ้าน ด้วยการนำเอาสื่อพื้นบ้านมาเป็นสื่อในการเผยแพร่วิถีการดำเนินชีวิตของชาวนาไทยที่ใช้ควายไถนา และวัฒนธรรมท้องถิ่น ไปสู่นักท่องเที่ยว

2) การฟื้นฟู

การฟื้นฟูเป็นการนำวัฒนธรรมพื้นบ้านที่มีประโยชน์ และเหมาะสม กลับมาใช้ใหม่ เช่น การลงแขก การเล่นดนตรีบางประเภท ฯลฯ ให้กลับคืนมาใหม่ ซึ่งต้องอาศัยทั้ง เอกชนและราชการร่วมมือกับชาวบ้านโดยอาจมีการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบให้เหมาะสมกับยุคสมัย แต่ยังคงเนื้อหาหรือเป้าหมายเดิมที่มีคุณค่า มีประโยชน์แก่ผู้ปฏิบัติ โดยที่ชาวบ้านได้มีโอกาสเห็น ได้ถ่ายทอดกันเอง เรียนรู้ด้วยตนเอง เนื่องจากชาวบ้านจะเข้าใจในสภาพความคิด ความเชื่อของเขาเอง เป็นทั้งวิทยากรผู้ถ่ายทอด ผู้รับการถ่ายทอด และแลกเปลี่ยนความคิดและประสบการณ์ที่องค์กร พัฒนาเอกชนและภาครัฐต้องช่วยเป็นตัวประสานมิใช่เป็นผู้ทำให้

3) การประยุกต์

วัฒนธรรมพื้นบ้านมีการเปลี่ยนแปลงเคลื่อนไหวไม่หยุดนิ่งก้าวไปสู่ ความทันสมัย การประยุกต์วัฒนธรรมพื้นบ้านจึงมีมาโดยตลอดเพียงแต่จะช้าหรือเร็วเท่านั้น เรา ต้องมองและเชื่อมั่นชาวบ้านว่าเขามีความสามารถในการประยุกต์วัฒนธรรม เช่น การทำบุญ ข้าวเปลือกเพื่อจัดตั้งกองทุนข้าวประจำหมู่บ้าน การทอดผ้าป่าพันธุ์ไม้ การทำนากระชับมิตร เป็นต้น การประยุกต์นั้นเป็นการผสมผสานระหว่างของเก่าและของใหม่ กลายเป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่ วิธีการหรือรูปแบบใหม่ที่เหมาะสมและเอื้อประโยชน์ ทั้งนี้โดยมีพื้นฐานมาจากรากเหง้าเดิมใน วัฒนธรรมพื้นบ้านนั้น ๆ การประยุกต์จึงเป็นการสัมผัส หรือการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม ทางสังคมระหว่างวัฒนธรรมที่แตกต่าง

4) การสร้างใหม่

การสร้างใหม่คล้ายกับการประยุกต์ เพียงแต่มีส่วนที่เป็นของดั้งเดิม น้อย กว่าส่วนที่ทำขึ้นใหม่ การสร้างใหม่จะต้องระมัดระวัง เนื่องจากอาจจะไม่เหมาะสมและไม่เป็นที่ ต้องการของชาวบ้าน ดังนั้นจึงต้องพิจารณาว่าเป็นความต้องการที่แท้จริงและเกิดประโยชน์กับ ท้องถิ่นหรือไม่ การสร้างวัฒนธรรมใหม่ถือเป็นพลวัตทางวัฒนธรรม เพราะหากสิ่งใหม่เกิด ประโยชน์จริงและเหมาะสมกับสภาพความเป็นอยู่และท้องถิ่นของชาวบ้าน ชาวบ้านก็จะดำเนินการ ต่อไปจนในที่สุดเมื่อเวลาผ่านไปก็จะกลายเป็นวัฒนธรรมพื้นบ้านของท้องถิ่นนั้นๆ การสร้างใหม่ จึงต้องพิจารณาและคำนึงถึงชาวบ้านเป็นหลักว่าวัฒนธรรมใหม่นั้นมีผลต่อการเพิ่มคุณภาพชีวิตของ ชาวบ้านหรือไม่ ชาวบ้านมีความพร้อมและเต็มใจยอมรับหรือไม่ เขามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มากน้อยแค่ไหน เหมาะสมกับสภาพความเป็นอยู่เพียงใด สิ่งที่ควรคำนึงจะต้องให้ชาวบ้านมี ความรู้สึกเป็นเจ้าของที่จะสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรม เมื่อชาวบ้านเกิดความมั่นใจและยินดีที่จะ รับวัฒนธรรมใหม่อย่างไม่เคลือบแคลงสงสัย ไม่เกิดความสับสนคลุมเครือหรือไม่เต็มใจที่จะรับแต่ ต้องรับ วัฒนธรรมใหม่ควรมีเป้าหมายนำไปสู่การพึ่งตนเอง และเกิดประโยชน์สุขกับชาวบ้าน

7. แนวคิดเกี่ยวกับท้องถิ่นนิยม (Localism)

7.1 ลักษณะทั่วไปของท้องถิ่นนิยม (Localism)

7.1.1 การแบ่งสภาพพื้นที่ตามแนวคิดท้องถิ่นนิยม

การแบ่งสภาพพื้นที่ตามลักษณะภูมิศาสตร์ในแต่ละท้องถิ่นจะมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่แตกต่างกันไป เช่น ภาคเหนือเป็นพื้นที่สูงชันส่วนใหญ่เป็นภูเขาและป่าไม้ อากาศหนาวเย็น ภาคกลางเป็นที่ราบลุ่ม มีแหล่งน้ำเหมาะสำหรับการเพาะปลูก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นที่ราบลาดเอียงสภาพพื้นที่ส่วนใหญ่แห้งแล้ง ภาคใต้ติดชายฝั่งทะเล สภาพพื้นที่เป็นที่สูงชันสลับกับที่ราบชายฝั่งทะเล เหมาะกับการประมง ปลูกยางพารา เป็นต้น ถ้าหากแบ่งตามลักษณะวิถีการดำเนินชีวิตและวัฒนธรรม แบ่งออกเป็น ท้องถิ่นล้านนา ท้องถิ่นอีสาน ท้องถิ่นภาคกลาง ท้องถิ่นใต้ ถ้าหากพิจารณาในแง่ของการกระจายอำนาจในแต่ละภูมิภาคก็จะมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นต้น ทำหน้าที่บริหารจัดการพื้นที่ตนเอง ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ตนเอง จัดทำบริการสาธารณะ และบริหารกิจการท้องถิ่นให้ประชาชนกินดี อยู่ดี มีความสุข (อุดม เขยกิจวงศ์ 2554 : 242)

7.1.2 ท้องถิ่นนิยมถือเป็นทุนทางวัฒนธรรม

ท้องถิ่นนิยม (Localism) เป็นปรากฏการณ์ตามธรรมชาติของมนุษย์ที่ต้องมีการรวมตัวกันเป็นกลุ่ม มีวัตถุประสงค์ร่วมกัน มีจิตใจเอื้ออาทรต่อกัน มีการเรียนรู้ร่วมกัน มีการทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อแก้ปัญหาและสร้างโอกาสให้กับชุมชนเป็นพลังชุมชนให้เป็นชุมชนเข้มแข็ง/ท้องถิ่นเข้มแข็งเสริมระบบอำนาจรัฐ เป็นการแสดงออกซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่นที่รวมตัวกันกลายเป็นชุมชนเข้มแข็ง และท้องถิ่นเข้มแข็งที่นำไปสู่การพัฒนาประเทศ ท้องถิ่นนิยมเป็นวัฒนธรรมชุมชนในลักษณะของ “ทุนทางวัฒนธรรม” ตั้งอยู่บนพื้นฐานความสมดุลทางเศรษฐกิจกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนมากกว่าการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจนำไปสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

7.2 ท้องถิ่นนิยมภายใต้กระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคม

ภายใต้บริบทของกระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) ในแต่ละประเทศมีการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี การเมือง อย่างรวดเร็วเกิดการแพร่กระจายตามกระแสวัฒนธรรมและบริโภคนิยมอย่างกว้างขวาง มีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ฯลฯ ความเจริญได้แผ่ขยายจากสังคมเมืองไปยังท้องถิ่นต่างๆ ทั่วทุกภูมิภาค ในขณะที่เดียวกันภูมิปัญญาท้องถิ่น และ วัฒนธรรมท้องถิ่น ได้รับผลกระทบติดตามมา อัตลักษณ์ท้องถิ่นกำลังจะถูกกลบเลือนไป ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเร่งรื้อปลูกกระแสการอนุรักษ์

วัฒนธรรมท้องถิ่น การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น ได้ถูกหยิบยกเข้าสู่บริบทของการบริโภคสินค้าทางวัฒนธรรม เช่น การท่องเที่ยวตลาดน้ำ วัดเก่า ชุมชนเก่า วิถีชีวิตชุมชนดั้งเดิม เป็นต้น เพื่อดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว และเป็นการเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้เข้ามาสัมผัสคุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น (ยุทธพงษ์ สืบวงศ์ศักดิ์ 2548 : 177)

7.3 อุดมการณ์ท้องถิ่นนิยม

7.3.1 ท้องถิ่นนิยมในเชิงอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมประเพณี

ท้องถิ่นนิยม (Localism) ตั้งอยู่บนพื้นฐานทางวัฒนธรรม 2 ประการ คือ อุดมการณ์ทุนนิยม และอุดมการณ์ของชาติ ซึ่งโดยเนื้อแท้แล้วเป็นอุดมการณ์ทางความคิด ความรู้ การปฏิบัติการใดๆ ของชุมชน ความรู้สึกเป็นเจ้าของ ความรัก ความหวงแหน ความผูกพันที่มีต่อท้องถิ่น การมีจิตสำนึกร่วมกันของคนในชุมชนมุ่งพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเข้มแข็ง โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจทุนนิยมที่มีการแข่งขันกันอย่างเสรี วัฒนธรรมท้องถิ่นนั้น มีลักษณะยึดติดกับรูปแบบที่ตายตัว แต่ในขณะเดียวกันความเจริญของท้องถิ่นไม่หยุดนิ่งตายตัวมีทิศทางการพัฒนาเพื่อมุ่งไปสู่ความทันสมัย ท้องถิ่นนิยมเป็นกระแสของชุมชนท้องถิ่นที่มีรากฐานทางทรัพยากร ภูมิปัญญา พัฒนาการและประวัติศาสตร์การดำรงอยู่ของชุมชน ซึ่งมีความแตกต่างกันหลากหลาย มีความสลับซับซ้อน มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันกับระบบเศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรม และภูมิโนเวศน์ (บาว นาค 2553 : 1-4)

7.3.2 ท้องถิ่นนิยมผูกพันกับวิถีการดำเนินชีวิตและถิ่นที่อยู่ของคนในชุมชน

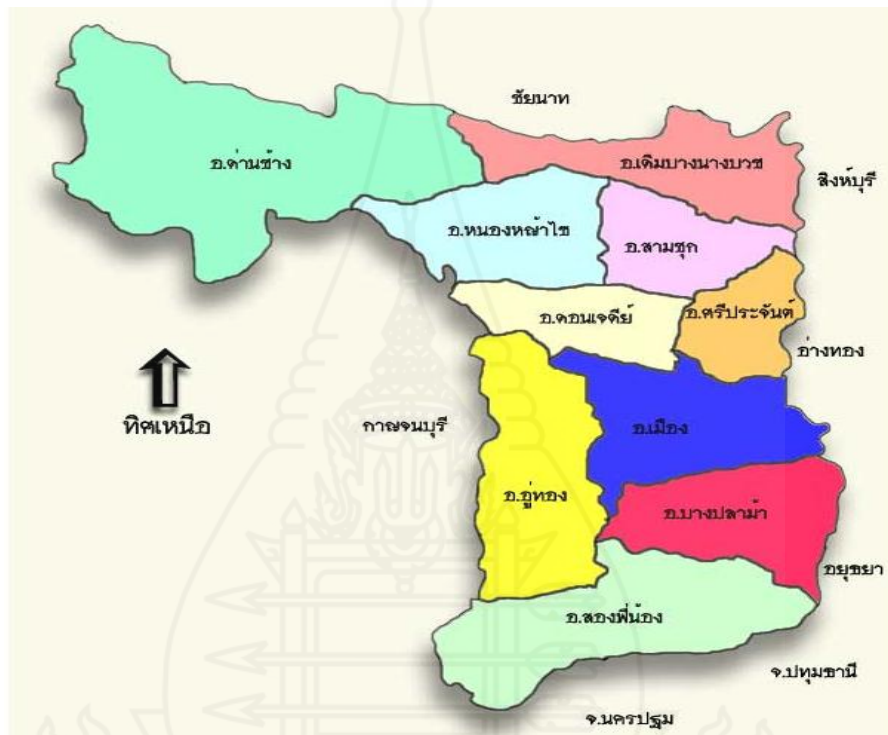
ท้องถิ่นนิยม (Localism) เป็นแนวความคิดที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับ อุดมการณ์ ความคิด ความรู้ การปฏิบัติการเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น อันเป็นผลมาจากการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นมีอำนาจในการตัดสินใจ แสดงให้เห็นถึงความรัก ความผูกพันของคนที่มีต่อถิ่นที่อยู่ หรือ ท้องถิ่นของตนเอง เป็นกระแสของชุมชนท้องถิ่นที่มีความหลากหลายของวิถีการดำเนินชีวิตของผู้คนในชุมชน ท้องถิ่นนิยมตั้งอยู่บนรากฐานทรัพยากร ภูมิปัญญา พัฒนาการ และ ประวัติศาสตร์การดำรงอยู่ที่ไม่หยุดนิ่งตายตัว มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรม และภูมิโนเวศน์ ท้องถิ่นนิยมเป็นการตอบสนองอุดมการณ์ ทุนนิยม และอุดมการณ์ของชาติ มีทิศทางการพัฒนามุ่งไปสู่ความทันสมัยมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น (ธีรยุทธ บุญมี 2546 : 123)

7.4 คุณค่าของการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น

ท้องถิ่นนิยม (Localism) ให้ความสำคัญกับผู้คนที่รวมตัวกันอยู่ในชุมชนท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น ความรักความผูกพัน ความเชื่อ ความทรงจำ วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนในสังคม การรื้อฟื้นประวัติศาสตร์ของท้องถิ่น ฯลฯ การอนุรักษ์

วัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของท้องถิ่นเพื่อให้อนุชนรุ่นหลังได้ศึกษาเรียนรู้ ถือเป็นคุณค่าทางวัฒนธรรมที่สร้างความภาคภูมิใจ ความชื่นชมยินดีให้กับคนในชุมชนท้องถิ่นนั้นๆ ก่อให้เกิดความร่วมมือ และการยอมรับ (ชัยพงษ์ ท่าเนียง 2550 : 5-7)

8. ภูมิหลังทางการเมืองของนายประภัตร โพธสุธน

ภาพที่ 2.2 แผนที่จังหวัดสุพรรณบุรีแสดงการแบ่งเขตเลือกตั้ง

จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ในภาคกลาง มีเนื้อที่ทั้งหมด 5,358.008 ตารางกิโลเมตร ระยะทางห่างจากกรุงเทพมหานครโดยทางรถยนต์ประมาณ 107 กิโลเมตร แบ่งการปกครองออกเป็น 10 อำเภอ 110 ตำบล 1,008 หมู่บ้าน 271,400 หลังคาเรือน ประชากร 846,576 คน มีเทศบาลเมือง 2 แห่ง เทศบาลตำบล 41 แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล 83 แห่ง ชนาคกร 54 แห่ง โรงพยาบาล 15 แห่ง การประกอบอาชีพ ทำนา ทำไร่ ประมง เลี้ยงสัตว์ ค้าขาย รายได้ประชากรเฉลี่ยต่อหัว/ปี 66,378 บาท และแบ่งเขตการเลือกตั้งตามกฎหมายการเลือกตั้งฉบับเดิม แบ่งออกเป็น 2 เขตเลือกตั้ง ดังนี้ (บันทึกนักปกครอง 2556 : 284)

เขตเลือกตั้งที่ 1 ได้แก่ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี อำเภอบางปลาม้า อำเภอสองพี่น้อง และอำเภออุทอง

เขตเลือกตั้งที่ 2 ได้แก่ อำเภอเดิมบางนางบวช อำเภอสามชุก อำเภอศรีประจันต์ อำเภอกอนเจดีย์ อำเภอด่านช้าง และอำเภอหนองหญ้าไซ

นายประภัตร โพธสุชน มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอศรีประจันต์ ได้ลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.สุพรรณบุรี) ในเขตเลือกตั้งที่ 2 มาโดยตลอด และได้รับการเลือกตั้งติดต่อกันอย่างต่อเนื่องมากกว่า 10 สมัย

8.1 ภูมิหลังทางการเมืองก่อนเข้าสู่ตำแหน่งทางการเมือง

8.1.1 ประวัติและผลงาน

นายประภัตร โพธสุชน เกิดเมื่อวันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2492 เป็นชาวอำเภอศรีประจันต์โดยกำเนิด สถานภาพครอบครัวปัจจุบันเป็นโสด มีบ้านพักส่วนตัวอยู่ เลขที่ 113 หมู่ที่ 1 ตำบลวังน้ำซับ อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี ได้ทำการจัดตั้ง “หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย” (บ้านควาย) เมื่อปี พ.ศ. 2545 เป็นพิพิธภัณฑ์ควายไทยที่แสดงถึงวิถีการดำเนินชีวิตของชาวนาไทยดั้งเดิมที่ใช้ควายไถนา และเป็นแหล่งสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงอีกแห่งหนึ่งของจังหวัดสุพรรณบุรี ก่อนที่จะมาเป็นนักการเมืองครอบครัวประกอบอาชีพกิจการโรงสีข้าว ตั้งอยู่ที่บ้านไร่มุขี หมู่ที่ 1 ตำบลวังน้ำซับ อำเภอศรีประจันต์ ทำให้นายประภัตร โพธสุชน มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับวิถีการดำเนินชีวิตของชาวนา และได้รู้ซึ่งถึงสภาพปัญหาความเดือดร้อนของชาวนาไทยในชนบทเป็นอย่างดี หลังจากจบการศึกษาระดับปริญญาตรีเศรษฐศาสตรบัณฑิต จากประเทศอินเดียแล้ว ได้ลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี (ส.ส.) เขต 2 เมื่อปี พ.ศ. 2518 เป็นเป็นสมัยแรก เมื่อครบวาระการดำรงตำแหน่ง หรือมีการยุบสภาฯ หรือมีการปฏิวัติรัฐประหาร หรือสมาชิกภาพของ ส.ส.สิ้นสุดลงด้วยเหตุอื่นใด ก็จะมีการเลือกตั้งใหม่ นายประภัตร โพธสุชน ได้ลงสมัครรับเลือกตั้งทุกครั้ง และได้รับเลือกเป็น ส.ส.สุพรรณบุรี มาอย่างต่อเนื่องทุกสมัยตั้งแต่ปี พ.ศ.2518, 2519, 2522, 2526, 2529, 2531, 2535/1, 2535/2, 2538, 2539, 2544, 2548 และ 2550 ในปี พ.ศ.2551 ถูกเพิกถอนสิทธิทางการเมืองเป็นเวลา 5 ปี เนื่องจาก เป็นเลขาธิการพรรคชาติไทยที่ถูกยุบ ในปี พ.ศ.2551 นายประภัตร โพธสุชน เคยดำรงตำแหน่งเป็นเลขาธิการพรรคชาติไทย เป็น ส.ส. ทั้งฝ่ายค้านและฝ่ายรัฐบาล เคยดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่สำคัญ เช่น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง 2 สมัย เมื่อปี พ.ศ.2529 และพ.ศ.2538 รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย 2 สมัย เมื่อปี พ.ศ.2535 และ พ.ศ. 2540 และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เมื่อปี พ.ศ.2543

8.1.2 ปัจจัยที่สนับสนุนให้ได้รับเลือกตั้ง

นายประภัตร โพธสุชน มีภูมิหลังทางการเมืองเป็นบุคคลที่มีการศึกษาคดี มีฐานะทางการเงินดี มีฐานคะแนนเสียงในพื้นที่ให้การสนับสนุนมากมาย ฯลฯ ได้มองเห็นสภาพปัญหาความทุกข์ร้อนของชาวนาไทยที่เป็นกระดูกสันหลังของประเทศไทย รู้ถึงวิถีการดำเนินชีวิตของชาวนาไทยในสังคมระดับฐานราก เนื่องจาก สังคมชนบทไทยมีลักษณะเป็นสังคมแบบชนชั้นที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากระบบศักดินา ถือเอาเกียรติ และ ฐานะทางสังคมมาเป็นเครื่องวัด เช่น วงศ์ตระกูล ความมั่งคั่ง ฐานะทางการศึกษา เป็นต้น (ไพบุลย์ ช่างเรียน 2527 : 148-149)

8.2 การเข้าสู่ตำแหน่งทางการเมืองและบทบาททางการเมือง

นายประภัตร โพธสุชน เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ มีอุดมการณ์ทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ได้ตัดสินใจก้าวเข้าสู่แวดวงการเมืองโดยลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.สุพรรณบุรี) เขต 2 เมื่อปี พ.ศ.2518 ฐานคะแนนเสียงในพื้นที่หัวคะแนน นักการเมืองท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น กลุ่มเครือข่าย พรรคพวกเพื่อนฝูงและประชาชนให้การยอมรับและไว้วางใจ และได้รับเลือกตั้งเป็น ส.ส.สุพรรณบุรี เขต 2 สมัยแรก และในสมัยต่อมา จนกระทั่งได้ครองอำนาจทางการเมืองสามารถให้การช่วยเหลือประชาชนที่ทุกข์ร้อนได้อย่างเป็นรูปธรรม

8.3 การดำรงตำแหน่งทางการเมืองและบทบาททางการเมือง

นายประภัตร โพธสุชน ได้รับเลือกตั้งเป็น ส.ส.สุพรรณบุรี เขต 2 หลายสมัย ในสังกัดพรรคชาติไทย ได้ปฏิบัติหน้าที่ในหน้าที่ของ ส.ส. ได้เป็นอย่างดี ในขณะที่เป็น ส.ส. ได้มีโอกาสเสนอนโยบายต่าง ๆ มีโอกาสผลักดันงบประมาณโครงการต่างๆ มาพัฒนาท้องถิ่นให้ความเจริญ เมื่อว่างเว้นจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ก็จะขยับลงพื้นที่ ดูแลทุกข์สุขของประชาชน ไม่ทอดทิ้งประชาชน มีผลงานการช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนมากมาย เมื่อมีความอาวุโสทางการเมือง ก็ได้รับการเสนอชื่อโปรดเกล้าฯ ให้เป็นรัฐมนตรีหลายกระทรวง ทำให้มีอำนาจทางการเมือง และได้ครองอำนาจทางการเมือง

8.4 ปัจจัยที่สนับสนุนให้ดำรงตำแหน่งสำคัญทางการเมือง

จากการศึกษาภูมิหลังทางการเมือง พบว่ามีปัจจัยที่สนับสนุนให้ นายประภัตร โพธสุชน ได้รับการเลือกตั้งเป็น ส.ส.สุพรรณบุรี ได้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่สำคัญ และได้เป็นรัฐมนตรี ดังนี้

8.4.1 ปัจจัยด้านการศึกษา

1) การศึกษาเป็นตัวชี้วัดคุณภาพของ ส.ส.

การศึกษาเป็นปัจจัยพื้นฐานที่กฎหมายกำหนดให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งอย่างน้อยต้องจบการศึกษาในระดับปริญญาตรี นักการเมืองต้องมีความรู้ความเข้าใจด้านการเมืองการ

ปกครองในระบอบประชาธิปไตย และระบบการเลือกตั้ง มนุษย์ทุกคนมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษา ให้มีความรู้ ในการเลือกตั้งผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะพิจารณาปัจจัยด้านการศึกษาประกอบการตัดสินใจ ในการเลือกผู้สมัครเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) ถ้าผู้สมัครรับเลือกตั้งมีระดับการศึกษาดี จะเป็นตัวชี้วัดถึงคุณภาพของนักการเมือง ประชาชนที่มีการศึกษาดีจะใช้ดุลยพินิจในการพิจารณา และตัดสินใจเลือกผู้สมัครที่มีการศึกษาดี เพราะ มีความเชื่อว่าผู้สมัครที่มีการศึกษาดีจะเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ แต่สังคมชนบทไทยผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีหลากหลายกลุ่มส่วนใหญ่แล้วจะเป็นระดับรากหญ้ามากกว่าระดับกลาง

2) พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนยึดตัวบุคคลเป็นหลัก

ในการเลือกตั้งประชาชนมักจะยึดตัวบุคคลเป็นหลัก องค์กรประกอบ หรือ ปัจจัยด้านอื่นๆ มีความสำคัญรองลงมา ผู้สมัครที่มีการศึกษาดีอาจไม่ได้รับการเลือกตั้งก็ได้ ผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งจะต้องมีคะแนนนิยมที่มาจากความนิยมชมชอบของประชาชนเป็นการส่วนตัว เพราะ พฤติกรรมในการเลือก ส.ส. ประชาชนจะเลือกตัวบุคคลก่อนเป็นอันดับแรก ส่วนปัจจัยด้านพรรคการเมืองที่สังกัด ด้านการศึกษา และด้านอื่นๆ นั้นจะนำมาใช้เป็นองค์ประกอบในการตัดสินใจเลือก ในลำดับหลังๆ แต่อย่างไรก็ดี การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญของผู้สมัครรับเลือกตั้งทุกคนที่จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจด้านการเมืองการปกครอง และระบบการเลือกตั้ง ฯลฯ คุณลักษณะสำคัญของผู้ที่จะเป็น ส.ส. และดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่สำคัญจะต้องมีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์ มีอุดมการณ์ประชาธิปไตย มีจิตวิญญาณในการเป็นนักการเมืองที่ดี มีความเสียสละอดทน ทำงานเพื่อส่วนรวม ชอบช่วยเหลือประชาชน ฯลฯ

3) การเป็นที่ยอมรับไว้วางใจ และ การครองใจประชาชนที่ส่งผลต่อการเลือกตั้ง

(1) ระดับการศึกษาของนักการเมือง

ระดับการศึกษาของนักการเมือง เป็นปัจจัยตัวชี้วัดให้ได้รับการเลือกตั้งหรือไม่นั้นมีความเห็นหลายฝ่าย บางฝ่ายเห็นว่าการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ให้นักการเมืองได้รับการเลือกตั้งโดยมองว่าผู้สมัครที่มีการศึกษาดีจะเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ มีความเข้าใจ ทางด้านการเมืองการปกครองและระบบการเลือกตั้ง มีความคิดความอ่านดีสามารถคิด วิเคราะห์ สถานการณ์ทางการเมืองได้ สามารถเป็นที่พึ่งของประชาชนได้ นักการเมืองที่มีการศึกษาดีจะสามารถพูดอภิปรายในสภาได้อย่างชัดเจนและฉะฉาน สามารถรู้เท่าทันสถานการณ์ทางการเมือง คิดเป็น ทำเป็น แก้ไขปัญหาเป็น และสามารถนำความรู้มาบริหารกิจการบ้านเมืองให้มีความเจริญก้าวหน้าได้ บางฝ่ายเห็นว่าระดับการศึกษาไม่เป็นตัวชี้วัดให้ได้รับการเลือกตั้ง นักการเมืองที่มีการศึกษาดีอาจไม่ได้รับการเลือกตั้งก็ได้ เนื่องจากพฤติกรรมในการเลือกของประชาชนนั้นจะเลือกตัวบุคคลเป็นหลัก แต่มี

ปัจจัยอื่นที่ช่วยสนับสนุนให้ได้รับเลือกตั้ง เช่น เงินทอง ทรัพย์สิน สิ่งของ อามิสสินจ้าง หัวคะแนน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แกนนำหมู่บ้าน ผู้บริหารท้องถิ่น/สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้นำชุมชน กลุ่มเครือข่าย เพื่อนฝูง ประชาชนชาวบ้าน กลุ่มสตรี กลุ่มแม่บ้าน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) กลุ่มผลประโยชน์ กลุ่มพลังมวลชน ฯลฯ

(2) พฤติกรรมในการเลือกตั้งของประชาชนในระดับรากหญ้า

ประชาชนในระดับรากหญ้าไม่ได้คำนึงว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งจะจบการศึกษาในระดับใด ถ้าผู้สมัครผู้นั้นเป็นบุคคลที่เขาพึงพอใจ พฤติกรรมในการเลือกตั้งเกิดจากความนิยมชมชอบในตัวบุคคลมากกว่า สิ่งที่ประชาชนคาดหวังและตัดสินใจเลือกนักการเมืองจะพิจารณาจากการยอมรับไว้วางใจคุณลักษณะพิเศษส่วนตัว การดูแลทุกข์สุขของพี่น้องประชาชน ผลงานการช่วยเหลือประชาชน การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน การเป็นที่พึ่งของประชาชน พรรคการเมืองที่สังกัด ความใกล้ชิดประชาชน มีวิธีการหาเสียง มีฐานคะแนนเสียงสนับสนุนให้ได้รับการเลือกตั้ง

4) การจัดตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยเป็นมาตรการเสริมฐานคะแนนเสียง

(1) จัดตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยเป็นพิพิธภัณฑ์ชาวนาไทย

นายประภัตร โพธสุธน ได้รับเลือกตั้งเป็น ส.ส.สุพรรณบุรี สมัยแรก เมื่อปี พ.ศ.2518 นับว่าเป็นก้าวแรกของการเข้าสู่ตำแหน่งทางการเมือง หรือเรียกกันว่า “นักการเมือง” นายประภัตร โพธสุธน ได้ศึกษาต่อในระดับปริญญาโทจนจบการศึกษารัฐศาสตรมหาบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อได้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้ดำเนินการจัดตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย) ขึ้นเมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2545 เพื่อเป็นพิพิธภัณฑ์ชาวนาไทย จำลองภาพวิถีการดำเนินชีวิตของชาวนาไทยที่ใช้ควายไถนา เป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งเป็นแหล่งสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดสุพรรณบุรี ภายในหมู่บ้านจัดให้มีการแสดงของควายแสนรู้ การแสดงศิลปวัฒนธรรมประเพณีพื้นบ้าน การแสดงเพลงพื้นบ้าน สาธิตวิธีการทำนาแบบดั้งเดิมที่ใช้ควายไถนา แสดงให้เห็นถึงความรักความผูกพันของชาวนากับควายมาตั้งแต่ในอดีต มีการสาธิตโครงการทฤษฎีใหม่ มีการจัดกิจกรรมวัฒนธรรมท้องถิ่น มีการแสดงหมู่บ้านเรือนไทยภาคกลาง ประกอบด้วย เรือนปลายนา เรือนศรีประจันต์ เรือนเครื่องสับใหญ่ เรือนกล้วยไม้ เรือนคหบดี เรือนแพทย์แผนไทย เรือนโหราจารย์ สวนหินน้ำตก โรงหีบอ้อย การนวดแผนไทย สวนสมุนไพร ฯลฯ

(2) ผลประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

ผลประโยชน์ที่ได้รับโดยตรง คือ ผลประโยชน์จากการประกอบการธุรกิจ ความมีชื่อเสียงในด้านเป็นแหล่งสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ เป็นการสร้างคน สร้างงาน สร้าง

รายได้ สร้างโอกาสให้คนมีงานทำ เป็นการสนองตอบนโยบายของรัฐบาล เป็นการส่งเสริมเศรษฐกิจ ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นทางอ้อม คือ ความมีชื่อเสียงทางการเมืองของนายประภัตร โพธสุธน จากการจัดตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย) ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นสัญลักษณ์เชิงสถาบันของนักการเมือง หรือ คล้ายกับเป็นตราสินค้าทางการเมือง (Political Branding) ที่ใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสารทางการเมือง (Political Communication) รวมทั้งเป็นการสร้างภาพลักษณ์ทางการเมือง (Political Image) ให้ประชาชนเกิดความนิยมชมชอบ ให้การยอมรับและเป็นที่ไว้วางใจ เมื่อกล่าวถึง หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย) ก็จะสื่อความหมายถึงนักการเมืองที่มีชื่อเสียง คือ นายประภัตร โพธสุธน อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ผลที่ได้รับโดยอ้อมอีกประการหนึ่ง คือ การเป็นที่รู้จักแพร่หลาย ประชาชนทั่วไปเห็นว่าเป็นนักการเมืองที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ให้ความเชื่อถือศรัทธา และให้การยอมรับไว้วางใจในที่สุด

8.4.2 ปัจจัยทางการเงิน

1) ความสำคัญของปัจจัยทางการเงิน

เงินเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญทำให้นักการเมืองชนะการเลือกตั้ง เนื่องจาก การเลือกตั้งมีความจำเป็นที่จะต้องใช้จ่ายเงิน ในการสมัคร เช่น ค่าสมัคร ค่าถ่ายรูป ค่าโปสเตอร์ ค่าแผ่นป้ายคัดเอาท์ ค่าโฆษณาประชาสัมพันธ์ ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่จำเป็น ฯลฯ นักการเมืองที่ลงสมัครรับเลือกตั้งส่วนใหญ่จะมีฐานะทางการเงินดี ก่อนเข้ามาสู่ตำแหน่งทางการเมืองครอบครัวของ นายประภัตร โพธสุธน ประกอบอาชีพกิจการโรงสีข้าวอยู่ที่บ้านไร่ หมู่ที่ 1 ตำบลวังน้ำซับ อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี มีฐานะทางการเงินดีและมั่นคง

2) ความใกล้ชิดกับประชาชน

การที่ครอบครัวประกอบอาชีพกิจการโรงสีมาก่อนทำให้ได้มีโอกาสสัมผัสวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้านมาโดยตลอด ได้รู้ถึงปัญหาความทุกข์ยาก ปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกร ปัญหานี้สินเกษตรกร ปัญหาความต้องการแหล่งเงินทุนในการทำนา ปัญหาเรื่องน้ำเพื่อการเกษตร ปัญหาเรื่องปุ๋ย-ยาปราบศัตรูพืชมีราคาแพง ปัญหาราคาข้าวตกต่ำ ปัญหาแมลงศัตรูพืชแพร่ระบาด ปัญหาการคัดเลือกพันธุ์ข้าว ฯลฯ เมื่อนายประภัตร โพธสุธน ได้รับเลือกตั้งเป็น ส.ส.สุพรรณบุรี ได้ก้าวเข้าสู่ตำแหน่งทางการเมืองมีความตั้งใจที่จะช่วยเหลือแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกรให้มีสภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดียิ่งขึ้น เมื่อได้ก้าวเข้าสู่ตำแหน่งทางการเมืองแล้ว นายประภัตร โพธสุธน ได้ขยายการประกอบกิจการในเชิงธุรกิจหลายกิจการ เช่น ก่อสร้างไซโลเก็บข้าว โรงงานผลิตรองเท้านสุพรรณฟุตแวร์ จัดตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย โรงแรมบ้านไทยีสอร์ท เป็นต้น

8.4.3 ประวัติการทำงานด้านการเมือง

1) การเป็น ส.ส. และการดำรงตำแหน่งทางการเมือง

นายประภัตร โพธสุธน ได้ลงสมัครรับเลือกตั้งเป็น ส.ส.สุพรรณบุรี และ
เคยดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่สำคัญ ดังนี้

(1) เป็น ส.ส.สุพรรณบุรี หลายสมัย เมื่อปี พ.ศ.2518, 2519, 2522, 2526,
2529, 2531, 2535/1, 2535/2, 2538, 2539, 2544 และ 2548

(2) เป็นผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ปี พ.ศ.2518 และ
พ.ศ.2519

(3) เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง ปี พ.ศ.2529 และ พ.ศ.2538

(4) เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ปี พ.ศ.2535 และ พ.ศ.
2540

(5) เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปี พ.ศ.2543

2) เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับ

นายประภัตร โพธสุธน ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เรียงตามลำดับ ดังนี้

(1) ต.ม. เมื่อปี พ.ศ.2518

(2) ต.ช. เมื่อปี พ.ศ.2522

(3) ท.ม. เมื่อปี พ.ศ.2524

(4) ท.ช. เมื่อปี พ.ศ.2526

(5) ป.ม. เมื่อปี พ.ศ.2528

(6) ป.ช. เมื่อปี พ.ศ.2529

(7) ม.ว.ม. เมื่อปี พ.ศ.2530

(8) ม.ป.ช. เมื่อปี พ.ศ.2536

8.4.4 สถานการณ์ทางการเมือง

1) คະแนนนิยมและการรักษาฐานคะแนนเสียง

เมื่อวาระการดำรงตำแหน่งของ ส.ส.สิ้นสุดลง อันเนื่องมาจากสาเหตุการ
ครบวาระการดำรงตำแหน่ง หรือมีการยุบสภาฯ หรือมีการปฏิวัติรัฐประหาร หรือสิ้นสุดสมาชิกภาพ
ด้วยเหตุอื่นใด ฯลฯ เมื่อมีการเลือกตั้งใหม่ นายประภัตร โพธสุธน ก็ยังคงได้รับความนิยมชมชอบ
และไว้วางใจจากประชาชน สามารถเอาชนะการเลือกตั้งได้ทุกครั้งมากกว่า 10 สมัย เคยเป็น ส.ส. ทั้ง
พรรคร่วมรัฐบาลและพรรคฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ไม่ว่าจะเกิดสถานการณ์ทางการเมือง

เปลี่ยนแปลงไปอย่างไร นายประภัตร โพธสุธน ก็ยังคงรักษาฐานคะแนนเสียง และคะแนนนิยมจากประชาชนไว้ได้อย่างเหนียวแน่น

2) *ได้รับการยอมรับไว้วางใจ และสามารถครองใจประชาชนได้*

แม้สถานการณ์ทางการเมืองจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรก็ไม่มีผลกระทบต่อฐานคะแนนเสียงทางการเมืองของนายประภัตร โพธสุธน ที่สังกัดพรรคชาติไทย เนื่องจาก สามารถครองใจประชาชนชาวสุพรรณบุรีได้ และได้รับเลือกตั้งเป็น ส.ส.สุพรรณบุรี ทุกสมัย เป็นไปตามแนวความคิดเรื่อง การใช้อำนาจครองใจของ อันโตนิโอ กรัมสกี (Antonio Gramsci) ที่กล่าวว่า การครองอำนาจ (Hegemony) หมายถึง การใช้อำนาจของกลุ่ม หรือของชนชั้นใด ๆ เพื่อสร้างภาวะการครอบครองทางความคิด การมีอำนาจเหนือกลุ่ม หรือชนชั้นอื่นๆ ในสังคม โดยการใช้อำนาจนั้นปราศจากการใช้ความรุนแรง หรือการบังคับ เป็นการใช้อำนาจโดยวิธีการโน้มน้าว ชักจูง หรือครอบครองแนวความคิดโดยไม่รู้สึกรู้สีก้าว เพื่อให้เกิดการยอมรับไว้วางใจ ยินยอมพร้อมใจ (Consent) และได้รับการสนับสนุนจากกลุ่มพลังทางสังคม และชนชั้นต่าง ๆ ส่งผลให้ได้ครองอำนาจทางการเมืองอย่างต่อเนื่อง

3) *กลยุทธ์การเข้าถึงประชาชน การดูแลทุกข์สุข และให้การช่วยเหลือประชาชน*

นายประภัตร โพธสุธน ใช้กลยุทธ์ในการเข้าถึงประชาชน ด้วยขยับลงพื้นที่ดูแลทุกข์สุขของประชาชนเป็นอย่างดี ไม่ทอดทิ้งประชาชน วางตัวเป็นกันเองไม่ถือตัวพบง่าย ใช้คล่อง ประชาชนมีเรื่องเดือดร้อนก็ให้การช่วยเหลือทุกเรื่อง ช่วยแก้ไขปัญหารองน้ำเพื่อการเกษตร ช่วยสนับสนุนข้าวพันธุ์ดีแก่เกษตรกร ช่วยแก้ไขปัญหาราคาข้าวตกต่ำ ช่วยฝากบุตรหลานเข้าเรียนหรือเข้าทำงาน ช่วยวิ่งเต้นเรื่องคดีความ การใช้เส้นสายตามระบบอุปถัมภ์ การช่วยเหลืองานสังคมส่วนรวม การไปร่วมงานบุญงานกุศลงานประเพณี งานฉลองขึ้นบ้านใหม่ งานฉลองตำแหน่ง งานอุปสมบท งานมงคลสมรส งานฉาปนกิจศพ ฯลฯ ใช้สโลแกนในการหาเสียงว่า “เราไม่เคยลืมกัน”

4) *ผลงานของพรรคชาติไทยที่สร้างความประทับใจให้กับประชาชนในพื้นที่*

(1) *พรรคชาติไทยเป็นพรรคการเมืองที่มีเอกภาพ*

นายประภัตร โพธสุธน ได้รับการสนับสนุนจากฐานคะแนนเสียงในพื้นที่ และมีคะแนนนิยมเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร ประกอบอาชีพทำนา มีความนิยมชมชอบและไว้วางใจ นายประภัตร โพธสุธน ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้เป็น ส.ส.สุพรรณบุรี ติดต่อกันหลายสมัย ส่วนพรรคการเมืองที่สังกัดนั้นไม่เป็นตัวแปร ทำให้ความนิยมลดน้อยถอยลงไปแต่อย่างใด ที่ผ่านมานายประภัตร โพธสุธน ลงสมัครรับเลือกตั้ง

ในสังกัดพรรคชาติไทยซึ่งเป็นพรรคการเมืองที่คุมฐานคะแนนเสียงได้ทั้งจังหวัด ไม่เคยย้ายไปสังกัดพรรคการเมืองอื่น

(2) ผลงานด้านการพัฒนาพื้นที่ของพรรคชาติไทย

พรรคชาติไทยเป็นพรรคเด่นพรรคเดียวที่มีผลงานการพัฒนาจังหวัดสุพรรณบุรีที่เป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่อง เช่น ก่อสร้างถนน คสล. 4 ช่องทางการจราจร ก่อสร้างศูนย์ราชการจังหวัดสุพรรณบุรี ก่อสร้างสนามกีฬาากลางจังหวัด ก่อสร้างอาคารโรงพยาบาล/โรงเรียน ก่อสร้างหอคอยบรรเทา ศิลปะอาษา ก่อสร้างหอนาฬิกา พัฒนาบึงฉวาก พัฒนาลาดสามชุกร้อยปี พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการสาธารณสุข ก่อสร้างสิ่งก่อสร้างที่เป็นสิ่งสาธารณประโยชน์ต่างๆ พัฒนาศาลเจ้าพ่อหลักเมืองสุพรรณบุรี ผลักดันงบประมาณ โครงการต่าง ๆ มาพัฒนาท้องถิ่น ส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยว ส่งเสริมการศึกษา ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น ฯลฯ

(3) พรรคชาติไทยเป็นพรรคท้องถิ่นนิยม หรือ จังหวัดนิยม

จากผลงานการพัฒนาจังหวัดสุพรรณบุรีของพรรคชาติไทยและนักการเมืองในสังกัดพรรคมาอย่างต่อเนื่อง จนอาจกล่าวได้ว่า พรรคชาติไทยเป็นพรรคการเมืองประจำจังหวัดสุพรรณบุรีก็ได้เป็นไปตามแนวความคิด “ท้องถิ่นนิยม” หรือ จังหวัดนิยม ดังที่ บาว นาค (2552: 1-4) กล่าวไว้ว่า ชุมชนท้องถิ่นจะมีความคิด ความรู้สึกเป็นเจ้าของ ความรัก ความหวงแหน ความผูกพันต่อท้องถิ่นและการดำรงอยู่ของตน มีจิตสำนึกในการพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเข้มแข็งให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เกิดเป็น “ท้องถิ่นนิยม” เป็นกระแสของชุมชนท้องถิ่นที่มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันกับระบบเศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรม และภูมิทัศน์

(4) พรรคชาติไทยเป็นพรรคการเมืองที่ครองใจประชาชน

จากการที่จังหวัดสุพรรณบุรีมีผลการพัฒนาอยู่ในระดับแนวหน้าของประเทศ ได้รับการโหวตเสียงจากประชาชนว่าเป็นจังหวัดที่น่าอยู่ อยู่แล้วมีความสุข และผลงานการพัฒนาที่ครองใจประชาชนส่งผลให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งในสังกัดพรรคชาติไทยสามารถครองเก้าอี้เป็น ส.ส.สุพรรณบุรี ได้ทุกเขตเลือกตั้งติดต่อกันเป็นเวลายาวนาน นายประภัตร โพธสุธน ได้รับความนิยมนิยมชมชอบและไว้วางใจเป็นฐานคะแนนเสียงให้ทำให้ได้รับเลือกตั้งเป็น ส.ส.สุพรรณบุรีทุกสมัย คู่แข่งทางการเมืองคนอื่นไม่สามารถที่จะชนะการเลือกตั้งได้

5) กลยุทธ์ที่ใช้ในการหาเสียงเลือกตั้ง

(1) แม้สถานการณ์ทางการเมืองเปลี่ยนแปลงแต่คะแนนนิยมในตัวบุคคลยังเหมือนเดิม

จากสถานการณ์ทางการเมืองที่เปลี่ยนแปลงไป มีพรรคการเมืองอื่น พยายามที่จะจัดส่งผู้สมัครเข้ารับเลือกตั้งในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี แต่เนื่องจากพรรคชาติไทยเป็น พรรคการเมืองที่ประชาชนนิยมชื่นชอบ ผู้สมัครจากพรรคการเมืองอื่นมักจะเป็นบุคคลที่ไม่ค่อยมี ชื่อเสียงไม่เป็นที่รู้จักของประชาชน และมีชื่อเสียงเปรียบ คือ ยังไม่มีผลงานปรากฏให้ประชาชนเห็น จึงเป็นการยากที่จะได้คะแนนเสียงอย่างท่วมท้น พรรคชาติไทยและผู้สมัครของพรรคชาติไทยได้ ครอบครองความนิยมแบบฝังรากลึกกรอใจประชาชนชาวจังหวัดสุพรรณบุรีมาเป็นเวลายาวนาน แม้จะมี คู่แข่งทางการเมืองก็ไม่มีผลกระทบต่อฐานคะแนนเสียงของพรรคชาติไทย และของนายประภัตร โปษสุชน จากพฤติกรรมในการเลือก ส.ส. ของประชาชนนั้นจะนิยมเลือกตัวบุคคลก่อนเป็นอันดับ แรก ยิ่งถ้าเป็นผู้สมัครที่สังกัดพรรคชาติไทยด้วยแล้วจะได้รับความนิยมนสูงสุดและได้รับการ เลือกตั้งให้เป็น ส.ส. ดังนั้นผู้สมัครจากพรรคการเมืองอื่นแทบไม่มีโอกาสที่จะชนะการเลือกตั้งได้ เลย อาจกล่าวได้ว่าชาวจังหวัดสุพรรณบุรีเลือกเฉพาะผู้สมัครที่สังกัดพรรคชาติไทยเท่านั้นก็ว่าได้ และในขณะที่เดียวกันพรรคชาติไทยก็จะเลือกเฟ้นตัวบุคคลที่มีคุณสมบัติโดดเด่นลงสมัครรับเลือกตั้ง ในเขตเลือกตั้งของจังหวัดสุพรรณบุรี

(2) ใช้วิธีการเข้าถึงประชาชน และไม่ทอดทิ้งประชาชน

นายประภัตร โปษสุชน มีกลยุทธ์ในการหาเสียงแบบเจาะลึกถึงหัว บ้าน ไคบ้านทุกหลังคาเรือนทั้งเดินไปหาเสียง หรือเชิญประชุม บุคลิกภาพส่วนตัวนั้นจะวางตัวแบบ เป็นกันเองไม่ถือตัว ให้การช่วยเหลือประชาชนที่เดือดร้อน ช่วยเหลืองานสังคมส่วนรวม เมื่อว่างเว้น จากการประชุมสภาฯ หรือ งานราชการของกระทรวงก็จะออกมาพบปะเยี่ยมเยียนประชาชนอย่าง สม่ำเสมอ ไม่ทอดทิ้งประชาชนมีความเสมอต้นเสมอปลายทำให้สามารถรักษฐานคะแนนเสียงไว้ได้ อย่างเหนียวแน่น และชนะการเลือกตั้งได้ทุกครั้ง

6) คุณงามความดีที่สะสมมาทำให้มีบารมีได้เปรียบคู่แข่งทางการเมือง

(1) เป้าหมายการทำงานด้านการเมืองอยู่ที่ประชาชน การที่นายประภัตร โปษสุชน ได้เป็น ส.ส.ในฝ่ายรัฐบาล หรือ ได้เป็นรัฐมนตรีทำให้เป็นผู้มีบารมีทางการเมือง มีชื่อ ได้เปรียบในการสร้างคะแนนนิยม โดยใช้กลไกของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐช่วยเหลือประโยชน์ในการ หาเสียงการเลือกตั้งในลักษณะของการผลักดันช่วยเหลือ ซึ่งสอดคล้องกับระบบอุปถัมภ์ในสังคมไทย ที่ต่างตอบแทนบุญคุณซึ่งกันและกัน ได้รับความเชื่อถือจากฐานคะแนนเสียงในพื้นที่ การที่ประชาชน เลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นประชาชนจะมองแบบเจาะลึกลงไปว่า ส.ส. และพรรคการเมืองที่ ตนเองเลือกไปนั้น จะได้เป็นพรรคร่วมรัฐบาลหรือไม่ และนักการเมืองผู้นั้นจะสามารถให้ความ ช่วยเหลือประชาชนอะไรได้บ้าง ในทางตรงกันข้าม ถ้า ส.ส.ที่ตนเลือกได้เป็นฝ่ายค้านจะให้การ ช่วยเหลือประชาชนได้มากกว่าที่เป็นฝ่ายรัฐบาลหรือไม่

(2) ประชาชนรักและศรัทธา ให้การยอมรับและไว้วางใจ

นายประภัตร โพธสุธน จะเป็น ส.ส. หรือรัฐมนตรีในฝ่ายรัฐบาล หรือได้เป็นฝ่ายค้านก็ยังคงดูแลทุกข์สุขของพี่น้องประชาชนในเขตเลือกตั้งอย่างสม่ำเสมอ ได้รับคะแนนนิยมสูงสุดจากประชาชนในพื้นที่ แม้ภายหลังนายประภัตร โพธสุธน ได้ลงสมัคร ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อ และได้จัดส่งหลานชาย หรือหลานสาวลงสมัคร ส.ส. แบบแบ่งเขตก็ได้รับเลือกตั้งเป็น ส.ส.สุพรรณบุรี ตลอดจนการจัดส่งนายประสิทธิ์ โพธสุธน พี่ชายลงสมัครรับเลือกตั้งเป็น สมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) ก็ได้รับเลือกตั้งเป็น ส.ว.สุพรรณบุรี เช่นเดียวกัน ถือเป็น การสืบทอดอำนาจทางการเมืองในระบบเครือญาติของคนที่อยู่ในวงศ์ตระกูล “โพธสุธน” ที่ส่งผู้สมัครลงสมัครรับเลือกตั้งทั้ง ส.ส. และ ส.ว. ต่างก็ได้รับเลือกตั้งทั้งสิ้น เนื่องจากฐานคะแนนเสียงเดิมให้ความนิยมชมชอบและไว้วางใจเป็นทุนอยู่แล้ว และเมื่อปี พ.ศ.2551 พรรคชาติไทยถูกคดียุบพรรคการเมือง นายประภัตร โพธสุธน เป็นคณะกรรมการบริหารพรรคอยู่ด้วยต้องถูกเพิกถอนสิทธิ์ทางการเมืองเป็นเวลา 5 ปี

8.4.5 การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง

1) การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองไม่มีผลกระทบต่อฐานคะแนนเสียงในพื้นที่

(1) วัฏจักรการเมืองของสังคมไทย

การเมืองเป็นเรื่องของอำนาจและผลประโยชน์ เป็นเรื่องของการแจกแจงคุณค่าต่อสังคม เช่น ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ การแจกแจงฐานะทางสังคม การกำหนดที่มาของอำนาจการปกครอง การใช้อำนาจรัฐ และการเปลี่ยนตัวผู้นำ (ลิจิต ธีรเวคิน 2536: 245) จากการศึกษาที่ระบบการเมืองไทยมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลเป็นแบบวัฏจักร กล่าวคือ จะมีรัฐบาลที่มาจาก การเลือกตั้ง สลับกับรัฐบาลที่มาจาก การปฏิวัติรัฐประหาร การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองจะเป็นไปตามยุคสมัย ในช่วงที่มีการเลือกตั้งก็จะมีรัฐบาลที่มาจากพลเรือนเป็นส่วนใหญ่ ในช่วงที่มีการปฏิวัติรัฐประหารก็จะมีรัฐบาลที่มาจากทหารเป็นส่วนใหญ่ การพัฒนาระบบพรรคการเมืองของไทยจึงขาดความต่อเนื่อง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยต้องมีการเลือกตั้ง

(2) สังคมการเมืองไทยไม่มีมิตรแท้และศัตรูถาวร การลงสมัครรับเลือกตั้งเป็น ส.ส. ต้องใช้เงินเป็นจำนวนมากเป็นค่าใช้จ่าย ถ้าผู้สมัครฐานะทางการเงินไม่ดีแล้วแทบไม่มีโอกาสที่จะชนะการเลือกตั้งได้เลย ถ้าหากแพ้การเลือกตั้งก็จะทำให้ค่าใช้จ่ายที่ได้ใช้จ่ายไปสูญเปล่าไปทั้งหมด การจับกลุ่ม หรือจับขั้วทางการเมืองของพรรคการเมืองที่เป็นพันธมิตรกัน หรือที่เป็นฝ่ายตรงข้ามกัน ก็ส่งผลต่อการครองอำนาจทางการเมือง บรรดา ส.ส. และพรรคการเมือง ต่างก็มุ่งหวังที่จะเป็นพรรคจัดตั้งรัฐบาล หรือร่วมรัฐบาล ถ้าหากในสมัยนี้ได้เป็นฝ่ายค้านในสมัยหน้าก็

มุ่งหวังที่จะได้เป็นฝ่ายรัฐบาล ส.ส. และพรรคการเมือง ต่างก็วิ่งเข้าหาผู้ศูนย์กลางแห่งอำนาจทางการเมืองด้วยความอยากที่จะเป็นฝ่ายรัฐบาลแทบทั้งนั้น

2) ภาพลักษณ์ทางการเมือง และทำงานเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน

นายประภัตร โพธสุธน เป็นนักการเมืองอาชีพมีภาพลักษณ์ทางการเมือง (Political Image) ที่ดี ได้รับการยอมรับและเป็นที่ยอมรับไว้วางใจของประชาชน มีอุดมการณ์ประชาธิปไตย มีจิตวิญญาณทางการเมือง มุ่งทำงานเพื่อผลประโยชน์ของประชาชนส่วนใหญ่ ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนหรือแอบแฝง ฯลฯ ในปี พ.ศ.2551 พรรคชาติไทยถูกคดียุบพรรคการเมืองก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ในขณะที่นายประภัตร โพธสุธน ดำรงตำแหน่งเป็นเลขาธิการพรรคชาติไทย คณะกรรมการบริหารพรรคชาติไทย จำนวน 43 คน ถูกเพิกถอนสิทธิทางการเมืองเป็นเวลา 5 ปี ไม่สามารถใช้สิทธิทางการเมือง ไม่สามารถลงสมัครรับเลือกตั้งเป็น ส.ส.ได้ โอกาสที่จะได้ดำรงตำแหน่ง หรือครองอำนาจทางการเมืองก็ถูกตัดสิทธิไปด้วย

3) การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองอาจทำให้เกิดการเปลี่ยนขั้วทางการเมืองได้

การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนขั้วเป็นพรรคร่วมรัฐบาล หรือเป็นพรรคฝ่ายค้าน อาจเสียโอกาสที่จะได้รับตำแหน่งสำคัญทางการเมือง หรือครองอำนาจทางการเมือง ก่อนที่พรรคชาติไทยจะถูกยุบพรรคการเมือง นายประภัตร โพธสุธน เป็น ส.ส.สุพรรณบุรี แบบบัญชีรายชื่อ (Party List) และนายยุทธนา โพธสุธน หลานชายเป็น ส.ส.สุพรรณบุรี แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง เมื่อพรรคชาติไทยถูกยุบพรรคการเมืองแล้ว นายประภัตร โพธสุธน รวมทั้งนายยุทธนา โพธสุธน ซึ่งเป็นคณะกรรมการบริหารพรรคถูกเพิกถอนสิทธิทางการเมืองเป็นเวลา 5 ปี ไม่สามารถลงสมัครรับเลือกตั้งเป็น ส.ส. ได้ทั้งแบบบัญชีรายชื่อ และแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง เป็นการปิดโอกาสที่จะได้รับตำแหน่งที่สำคัญทางการเมือง หรือครองอำนาจทางการเมือง นายประภัตร โพธสุธน ได้จัดส่งนางสาวพัชรี โพธสุธน หลานสาว ลงสมัครรับเลือกตั้งก็ได้รับเลือกตั้งเป็น ส.ส.สุพรรณบุรีแบบแบ่งเขต เนื่องจากฐานคะแนนเสียงมีความนิยมชมชอบและไว้วางใจนายประภัตร โพธสุธน เป็นทุนเดิมอยู่แล้ว แม้จะเปลี่ยนตัวบุคคลผู้สมัครให้หลานชายหรือหลานสาวในตระกูล “โพธสุธน” ลงสมัครรับเลือกตั้งแทน แต่ก็ไม่มีผลกระทบต่อฐานคะแนนเสียงในพื้นที่ ประชาชนก็ยังคงเลือกหลานชาย หรือหลานสาวเป็น ส.ส.สุพรรณบุรี อยู่เช่นเดิม

4) จุดเปลี่ยนผันที่ทำให้พลาดโอกาสได้ตำแหน่งทางการเมืองที่สำคัญ

การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ย่อมส่งผลกระทบต่อการได้รับตำแหน่งทางการเมือง หรือการครองอำนาจทางการเมือง การที่พรรคชาติไทยถูกยุบพรรคการเมือง ส่งผลให้คณะกรรมการบริหารพรรคชาติไทยถูกเพิกถอนสิทธิทางการเมืองจำนวน 43 คน ได้มีการจัดตั้ง “พรรคชาติไทยพัฒนา” ขึ้นมาแทน นักการเมืองในสังกัดพรรคชาติไทยเดิมที่ถูกเพิกถอนสิทธิทาง

การเมือง 5 ปี ไม่สามารถลงสมัครรับเลือกตั้งได้ ได้แก้ไขปัญหานี้ด้วยการส่งทายาททางการเมืองลงสมัครรับเลือกตั้งแทนตน และได้รับเลือกตั้งเป็น ส.ส.สุพรรณบุรีในที่สุด เนื่องจากฐานคะแนนเสียง หรือคะแนนนิยมทางการเมืองยังเป็นคนกลุ่มเดิม ที่ให้ความนิยมชมชอบและไว้วางใจ นายประภัตร โพธสุธน ได้จัดส่งนายประสิทธิ์ โพธสุธน พี่ชายลงสมัครเป็น ส.ว. ก็ได้รับเลือกตั้งเป็น ส.ว.สุพรรณบุรี รวมทั้งได้จัดส่งนายยุทธนา โพธสุธน หลานชาย และนางสาวพัชรี โพธสุธน หลานสาว ตระกูล “โพธสุธน” ลงสมัครรับเลือกตั้ง ส.ส. ก็ได้รับเลือกเป็น ส.ส.สุพรรณบุรี เช่นเดียวกัน

8.4.6 วิฤตการณ์ทางการเมือง

1) ส่งผลกระทบต่อโครงสร้างอำนาจส่วนบน

การเกิดวิฤตการณ์ทางการเมือง ระบบการเมืองไทยแบ่งแยกสี แบ่งแยกขั้วทางการเมืองกันอย่างชัดเจน เมื่อขั้วการเมืองฝ่ายตรงข้ามได้เป็นรัฐบาลอีกฝ่ายก็เป็นฝ่ายค้านจะระดมคนสีเสื้อเดียวกันมาชุมนุมประท้วงเรียกร้องคัดค้านรัฐบาล กดดันรัฐบาลให้ลาออกหรือยุบสภาฯ เพื่อแย่งชิงอำนาจ และจะได้ครองอำนาจทางการเมือง เนื่องจาก ความเห็นทางการเมืองของกลุ่มคนเสื้อเหลืองและกลุ่มคนเสื้อแดงเกิดความขัดแย้งทางความคิดกันอย่างรุนแรง ต่างสีต่างฝ่ายต่างสลับขั้วผลัดเปลี่ยนกันเป็นรัฐบาล หรือเป็นฝ่ายค้าน ซึ่งมีผลกระทบต่อ โครงสร้างทางการเมืองส่วนบน โดยที่แต่ละฝ่ายต่างก็มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้ครองอำนาจทางการเมือง ในขณะนั้นเป็นช่วงเวลาที่พรรคชาติไทยถูกยุบพรรคการเมือง และได้จัดตั้ง “พรรคชาติไทยพัฒนา” ขึ้นมาแทน วิฤตการณ์ทางการเมืองส่งผลกระทบต่อการพัฒนาทางการเมืองตามวิถีทางประชาธิปไตย

2) ไม่มีผลกระทบต่อฐานคะแนนเสียงในโครงสร้างส่วนล่าง

ฐานคะแนนเสียงในเขตจังหวัดสุพรรณบุรีจัดเป็น โครงสร้างทางการเมืองในส่วนล่าง ประชาชนในพื้นที่ที่มีความนิยมชมชอบยึดติดกับตัวบุคคล และพรรคชาติไทยเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว แม้จะมีการจัดตั้ง “พรรคชาติไทยพัฒนา” ขึ้นมาแทนพรรคชาติไทย แนวนโยบายของพรรคชาติไทยพัฒนายังคงเป็นไปตามแนวนโยบายของพรรคชาติไทย เปรียบเสมือนสุราเก่าในขวดใหม่ ประชาชนก็ยังคงเลือกผู้สมัครจากพรรคชาติไทยพัฒนาให้เป็น ส.ส. สุพรรณบุรี อยู่เช่นเดิม ในเขตพื้นที่จังหวัด ไม่มีการแบ่งแยกเป็นสีเหลืองหรือสีแดง หรือแบ่งฝ่าย หรือแบ่งขั้วทางการเมืองอย่างชัดเจนเหมือนในภาคเหนือ หรือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จึงไม่ส่งผลกระทบต่อคะแนนนิยม หรือฐานคะแนนเสียงของพรรคชาติไทยพัฒนามากนัก

3) ฐานคะแนนเสียงที่สนับสนุนท่ามกลางวิฤตการณ์ทางการเมือง

(1) วิฤตการณ์ทางการเมืองทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทางการเมือง

จากการที่โครงสร้างทางการเมืองส่วนบน มีการแบ่งสี แบ่งฝ่าย แบ่งข้างกันอย่างชัดเจน เนื่องจากมีความเห็นทางการเมืองขัดแย้งกันอย่างรุนแรง ไม่มีการปรองดองสมานฉันท์ แต่ละข้างขาดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ก่อให้เกิดวิกฤตการณ์ทางการเมืองต่างๆ นานา เช่น มีการยึดสนามบินสุวรรณภูมิ ปิดถนนปิดการจราจร ปิดทำเนียบรัฐบาล มีการเผาบ้านเผาเมือง ผู้ชุมนุมประท้วงถูกลอบยิงเสียชีวิต ประศินาชายชุดดำ ฯลฯ ส่งผลให้ประชาชนขาดเชื่อมั่นไม่ศรัทธาในตัวนักการเมืองที่มัวแต่แย่งชิงผลประโยชน์ แย่งกันครองอำนาจทางการเมือง ในช่วงที่เริ่มมีความขัดแย้งทางการเมือง ประชาชนเกิดความสับสนวุ่นวายไม่รู้ว่าจะไปอยู่ฝ่ายไหน หรือข้างใด มีทั้งคนเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย คนที่อยู่ต่างสี ต่างฝ่าย ต่างข้างจะคุยด้วยกันไม่ได้ บ้านเมืองไม่มีความสงบเรียบร้อย

(2) วิกฤตการณ์คลี่คลายสถานการณ์ทางการเมืองดีขึ้น

บรรยากาศความเป็นประชาธิปไตยเริ่มดีขึ้น มีการเลือกตั้งให้ประชาชนตัดสินใจเลือกฝ่ายใดให้เป็นรัฐบาล ในระดับพื้นที่นายประภัตร โพธสุธน และผู้สมัครรับเลือกตั้งในตระกูล “โพธสุธน” ยังได้รับคะแนนนิยมจากฐานคะแนนเสียงในพื้นที่อย่างเหนียวแน่นอยู่เช่นเดิม เนื่องจากการเป็นนักการเมืองที่มีบารมีทางการเมือง ประชาชนให้ความเชื่อมั่นศรัทธา ให้การยอมรับนับถือและไว้วางใจ มีความสามารถในการครองใจประชาชน ช่วยสนับสนุนให้ก้าวไปสู่ตำแหน่งทางการเมืองที่สำคัญ และได้ครองอำนาจทางการเมืองในระดับชาติ

4) การใช้นโยบายยึดหยุ่นของพรรคชาติไทยท่ามกลางวิกฤตการณ์ทางการเมือง

วิกฤตการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้น เช่น การชุมนุมเรียกร้อง การปิดถนนประท้วง การเผาสถานที่ราชการ การยึดสนามบิน การเผาบ้านเผาเมือง ผู้ชุมนุมประท้วงถูกลอบยิงเสียชีวิต ฯลฯ ส่งผลให้บ้านเมืองเกิดความเสียหาย เกิดความแตกแยก ประชาชนขาดความรักความสามัคคี สังคมมีการแบ่งสี แบ่งฝ่าย แบ่งข้างทางการเมืองกันอย่างชัดเจน สลับกันเป็นฝ่ายค้านหรือเป็นรัฐบาลตามฐานคะแนนเสียงที่สนับสนุน พรรคชาติไทยเป็นพรรคการเมืองขนาดกลางมีฐานคะแนนเสียงยึดพื้นที่ในบางจังหวัดของภาคกลาง เช่น สุพรรณบุรี อ่างทอง อุทัยธานี เป็นต้น เป็นพรรคการเมืองที่มีความยืดหยุ่นสูงสามารถเข้าได้กับทุกพรรคการเมืองทั้งพรรครัฐบาลและพรรคฝ่ายค้าน เมื่อพรรคการเมืองฝ่ายใดมีโอกาสจัดตั้งรัฐบาล พรรคชาติไทยก็จะเข้าเป็นพรรคร่วมรัฐบาลด้วยเกือบทุกครั้ง เนื่องจาก ผลการเลือกตั้งไม่มีพรรคการเมืองใดที่ได้คะแนนเสียงพอที่จะจัดตั้งรัฐบาลได้ การจัดตั้งรัฐบาลจึงต้องเป็นรัฐบาลผสมแทบทุกรัฐบาล

5) คะแนนนิยม และฐานคะแนนเสียงที่ทำให้การสนับสนุนมีความเหนียวแน่น

(1) คะแนนนิยมพรรคชาติไทยฝั่งรากลึกในจิตใจของคนสุพรรณบุรี

จากการที่ระบบการเมืองของสังคมไทยมีการแบ่งสี แบ่งฝ่าย แบ่งพวก แบ่งชั่วคราวทางการเมืองกันอย่างชัดเจน คะแนนเสียง หรือคะแนนนิยมในระดับพื้นที่ของจังหวัด สุพรรณบุรี ซึ่งเป็นโครงสร้างทางการเมืองส่วนล่างนั้น ไม่ส่งผลกระทบต่อฐานคะแนนเสียงมากนัก เพราะว่า ฐานเสียงของพรรคชาติไทยเดิม หรือพรรคชาติไทยพัฒนาที่ตั้งขึ้นมาใหม่ในแต่ละเขต เลือกตั้งมีความเป็นเอกภาพ เสียงไม่แตกแยก แม้จะส่งทายาททางการเมือง หรือญาติสนิทลงสมัครก็ ได้รับเลือกตั้งเป็น ส.ส. ในที่สุด พรรคชาติไทย หรือพรรคชาติไทยพัฒนา มีฐานคะแนนเสียงที่ฝังราก ลึกอยู่ในจิตใจของชาวจังหวัดสุพรรณบุรีอย่างเหนียวแน่น พรรคการเมืองอื่นไม่อาจเคลื่อนไหวทางการเมืองได้ เนื่องจากคะแนนนิยมพรรคการเมืองภายในจังหวัดสุพรรณบุรีค่อนข้างจะนิ่งอยู่ตัว

(2) ภาวะผู้นำของหัวหน้าพรรคการเมือง

นายบรรหาร ศิลปอาชา หัวหน้าพรรคชาติไทย เป็นผู้นำทางการเมือง ที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกลในการพัฒนาพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรีให้มีความเจริญในระดับชั้นแนวหน้ามาอย่างต่อเนื่อง การมีบุคลิกภาพที่โดดเด่น มีภาวะผู้นำ (Leadership) ทางการเมืองสามารถบริหารจัดการองค์กรภายในพรรคได้อย่างมีประสิทธิภาพ สมาชิกพรรคมีระเบียบวินัย ไม่มีพรรคการเมืองอื่น เข้ามาแย่งชิงเก้าอี้ ส.ส. นายประภัตร โพธสุธน เป็นนักการเมืองที่สังกัดพรรคชาติไทย ได้รับการสนับสนุนจากพรรค คะแนนเสียงส่วนหนึ่งมาจากฐานเสียง หรือคะแนนนิยมพรรคชาติไทยที่พัฒนา ท้องถิ่นได้ตรงกับความต้องการของประชาชน และสร้างคุณประโยชน์ให้กับจังหวัดสุพรรณบุรีอย่างมากมาย

6) ผลงาน คุณงามความดี และ บารมีทางการเมืองส่งผลให้ได้ครองอำนาจทางการเมือง

(1) ความเชื่อถือศรัทธา ให้การยอมรับไว้วางใจ ความนิยมชมชอบในตัวบุคคล

การเกิดวิกฤตการณ์ทางการเมือง ส่งผลให้สถานการณ์ทางการเมือง เปลี่ยนแปลงไป แต่ไม่ส่งผลกระทบต่อฐานคะแนนเสียง หรือคะแนนนิยมของพรรคชาติไทย เพราะที่ผ่านมาพรรคชาติไทยสามารถเข้าได้กับทุกชั่วคราวเมือง ส่วนใหญ่จะได้เป็นพรรคร่วมรัฐบาลมีเพียง บางครั้งที่ได้เป็นพรรคฝ่ายค้าน นายประภัตร โพธสุธน เป็นนักการเมืองอาวุโสของพรรคชาติไทย ได้เป็น ส.ส. สุพรรณบุรีหลายสมัย และได้เป็นรัฐมนตรีหลายกระทรวง เมื่อพรรคชาติไทยถูกคดียุบ พรรคการเมือง คณะกรรมการบริหารพรรคถูกเพิกถอนสิทธิทางการเมืองเป็นเวลา 5 ปี ได้มีการจัดตั้ง “พรรคชาติไทยพัฒนา” ขึ้นมาแทน ทำให้อ้างคพายพภายในพรรคชาติไทยเกิดการสะอึกสะอื้นชงักลง นักการเมืองเองต้องยุติบทบาททางการเมืองของตนไว้เป็นการชั่วคราว แต่ไม่ส่งผลกระทบต่อฐาน

คะแนนเสียงในพื้นที่ เพราะฐานคะแนนเสียงในพื้นที่ให้การยอมรับและไว้วางใจ มีความเชื่อถือและศรัทธา มีความนิยมชมชอบในตัวบุคคลและพรรคชาติไทยอย่างเหนียวแน่น

(2) ฐานคะแนนเสียงที่ทำให้การสนับสนุนนักการเมือง

ฐานคะแนนเสียงในพื้นที่ที่มีมากมายหลากหลายกลุ่ม เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น แกนนำหมู่บ้าน กลุ่มสตรี/กลุ่มแม่บ้าน อสม. และประชาชนทั่วไปต่างให้การสนับสนุน และเป็นฐานคะแนนเสียงให้นายประภัตร โพธสุธน เมื่อได้รับเลือกตั้งเป็น ส.ส.สุพรรณบุรีแล้ว ก็ยังคงขยับลงพื้นที่พบปะประชาชน วางตัวเป็นกันเองไม่ถือตัวและฟังได้ ทำตัวคิดดินไม่อยู่เหนือประชาชน ดูแลทุกข์สุขของพี่น้องประชาชน ไม่ทอดทิ้งประชาชน ร่วมงานบุญ งานประเพณี ออกงานสังคมอยู่เป็นประจำ ฯลฯ ได้รับความนิยมชมชอบและประชาชนไว้วางใจเลือกตั้งให้เป็น ส.ส.สุพรรณบุรี มาหลายสมัย พรรคชาติไทยไว้วางใจให้ดำรงตำแหน่งเป็นรัฐมนตรี ส่งผลให้ได้ตำแหน่งทางการเมือง และได้ครองอำนาจทางการเมืองในระดับชาติ

8.4.7 ผลกระทบของสถานการณ์ทางการเมืองที่มีต่อหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

1) วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

นายประภัตร โพธสุธน ได้จัดตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย) ขึ้นเป็นพิพิธภัณฑ์ชาวนาไทย สะท้อนภาพวิถีการดำเนินชีวิตของชาวนาไทยที่ใช้ควายไถนา เป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น และเป็นแหล่งสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดสุพรรณบุรี ไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินกิจกรรมทางการเมือง หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย) เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง เป็นสัญลักษณ์เชิงสถาบันที่สื่อความหมายถึง นายประภัตร โพธสุธน โดยทางอ้อม จากการที่มีสถานการณ์การชุมนุมประท้วง การเคลื่อนไหวทางการเมืองที่มีการแบ่งสี แบ่งฝ่าย แบ่งขั้วทางการเมือง ไม่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินกิจกรรมของ หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย) มากนัก ในช่วงระยะแรกๆ ประชาชนเกิดความสับสนว่า หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย) นั้นมีการจัดกิจกรรมเกี่ยวข้องกับการเมืองหรือไม่ หรือสนับสนุนขั้วการเมืองฝ่ายใด เพราะในช่วงนั้นมีความขัดแย้งทางการเมืองสูง ขาดความสามัคคีที่ปรองดอง มีการแบ่งสี แบ่งฝ่าย แบ่งขั้วทางการเมืองกันอย่างชัดเจน ถ้าอยู่ฝ่ายตรงกันข้ามก็จะก่อเหตุทะเลาะวิวาททำร้ายกัน

2) ผลกระทบต่อการประกอบกิจการในเชิงธุรกิจ

สถานการณ์การชุมนุมประท้วง เป็นเรื่องของการแย่งชิงอำนาจทางการเมืองแย่งกันเป็นใหญ่ เพื่อให้ได้ครองอำนาจทางการเมือง สังคมไทยมีความแตกแยกออกเป็นสี เป็นฝ่ายเป็นขั้วทางการเมืองอย่างชัดเจน การเคลื่อนไหวทางการเมืองส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ ได้ส่งผลกระทบต่อหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย) ในแง่ของการประกอบการทางธุรกิจทำให้มีรายได้ลดน้อยลง จากการที่ระบบเศรษฐกิจตกต่ำ เงินที่ประชาชนใช้จ่ายลดน้อยลง นักท่องเที่ยวลดลง รายได้

ของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย) ก็ลดน้อยลงตามไปด้วย แต่อย่างไรก็ดี ภายในหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย) มีการประกอบกิจการธุรกิจหลากหลายรูปแบบ ทั้งด้านการท่องเที่ยว การขายสินค้า ร้านอาหาร-เครื่องดื่ม ร้านขายของที่ระลึก กิจการโรงแรมรีสอร์ต การจัดอบรม ประชุม สัมมนา น่าจะมีรายได้เพียงพอที่สามารถเลี้ยงตัวเองได้ จากความสับสนวุ่นวายทางการเมือง ประชาชนเกิดความสงสัยว่าหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยนั้นอยู่สีใด หรือข้างการเมืองใด แต่หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย) ก็เร่งประชาสัมพันธ์เชิญชวนนักท่องเที่ยวทางสื่อต่างๆ ให้ทราบว่ามีหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยจัดตั้งขึ้นมาโดยไม่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวข้องกับการเมือง เพื่อเป็นการอนุรักษ์วิถีการดำเนินชีวิตของชาวนาไทยดั้งเดิมที่ใช้ควายทำนา และเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นการประกอบการในเชิงธุรกิจที่ก่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ สร้างโอกาสให้กับคนในพื้นที่มีงานทำ และยังเป็นแหล่งสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดสุพรรณบุรีอีกแห่งหนึ่ง

9. ข้อมูลหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย จังหวัดสุพรรณบุรี

9.1 สภาพทั่วไปของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

9.1.1 สภาพวิถีการดำเนินชีวิตของคนไทย

ตั้งแต่สมัยอยุธยาจนถึงปัจจุบันเป็นสังคมไทยเป็นสังคมเกษตรกรรม เกษตรกรจะอาศัยอยู่รวมกันเป็นชุมชนในระดับครอบครัว เป็นครอบครัวขยายที่มีคนหลายรุ่นอาศัยอยู่รวมกัน คือ รุ่นปู่ ย่า ตา ยาย พ่อ แม่ ลูก หลาน เหลน รวมทั้งญาติพี่น้องอาศัยอยู่ใกล้ชิดกัน โดยมีศูนย์กลางของชุมชน คือ ศาสนสถาน วัด ผู้ใหญ่ในชุมชน ผู้เฒ่า ผู้แก่ ได้รับความนับถือและเป็นผู้ตัดสินใจความขัดแย้งในชุมชน มีขนบธรรมเนียมประเพณี และความเชื่อ จึงได้เกิดแนวความคิดในการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่นขึ้น เพื่อสะท้อนสภาพวิถีการดำเนินชีวิตของชาวนาไทยแบบดั้งเดิมที่ใช้ควายไถนา

9.1.2 ศูนย์รวมวัฒนธรรมท้องถิ่นภาคกลาง

1) จังหวัดสุพรรณบุรีเป็น “อู่อารยธรรมสุพรรณภูมิ” ในอดีต

จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นส่วนหนึ่งของภาคกลางที่มีการทำนาอุดมสมบูรณ์มาช้านาน อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ 115 กิโลเมตร ซึ่งพบหลักฐานทางโบราณคดี มีอายุไม่ต่ำกว่า 3,500 -3,800 ปี มีการขุดพบโบราณวัตถุยุคหินใหม่ ยุคสัมฤทธิ์ ยุคเหล็ก สืบทอดวัฒนธรรมต่อเนื่องมาตั้งแต่สมัยสุวรรณภูมิ หรือเดิมเรียกกันว่า “เมืองทวารวดีศรีสุพรรณภูมิ” จังหวัดสุพรรณบุรีมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจมากมายหลายแห่ง เช่น วัดป่าเลไลยก์วรวิหาร วัดเขาคีรีหลวง วัดไร่โรงัว โบราณสถาน อารามหลวง พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระบรมราชานุสรณ์ดอนเจดีย์

หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย) เชื้อนกระเสี้ยว บึงฉวาก ตลาดสามชุกร้อยปี ตลาดเก้าห้อง หอคอยบรรหาร ศิลปอาชา อุทยานมังกรสวรรค์ อุทยานแห่งชาติพุเตย เป็นต้น

2) พิพิธภัณฑสถานไทยที่หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย) ได้ถูกจัดตั้งขึ้นเป็นพิพิธภัณฑสถานไทย สะท้อนภาพวิถีการดำเนินชีวิตของชาวไทยแบบดั้งเดิมที่ใช้ควายไถนา เป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งเป็นแหล่งสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดสุพรรณบุรี ภายในหมู่บ้านจัดให้มีการแสดงของควายแสนรู้ การสาธิตการทำนาที่ใช้ควายไถนาโดยไม่ใช้เครื่องจักรกลที่ทันสมัย มีการแสดงศิลปวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น มีการแสดงเพลงพื้นบ้าน สาธิตวิธีการทำนาแบบดั้งเดิมที่ใช้ควายไถนา ฯลฯ นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชมจะได้สัมผัสกับงานฝีมือและภูมิปัญญาท้องถิ่น ภายในหมู่บ้านมีการปลูกบ้านทรงไทยหลายหลังให้ชม เช่น เรือนปลายนา เป็นบ้านเรือนไม้ที่อยู่อาศัยของคนที่มีฐานะค่อนข้างจะยากจนมีการก่อสร้างแบบเรียบง่าย เรือนศรีประจันต์ เป็นบ้านที่สร้างจากไม้เท้าหลังคามุงกระเบื้องสวยงาม เป็นบ้านที่มีขนาดใหญ่โตเหมาะสำหรับครอบครัวขยาย เป็นบ้านของผู้มีฐานะค่อนข้างจะร่ำรวย และมีอุปกรณ์ที่เกี่ยวกับวิถีการดำเนินชีวิตของชาวนานำมาแสดงไว้ให้ศึกษา เป็นต้น

3) การจัดตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย)

หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย) จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2545 ตั้งอยู่เลขที่ 222/1 หมู่ที่ 1 ตำบลวังน้ำซับ อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี อยู่ริมทางหลวงหมายเลข 340 (สุพรรณบุรี-ศรีประจันต์) กิโลเมตรที่ 115-116 อาณาเขตทิศเหนือติดต่อกับอำเภอสามชุก ทิศตะวันตกติดต่อกับอำเภอดอนเจดีย์ ทิศตะวันออกติดต่อกับอำเภอโพธิ์ทอง และทิศใต้ติดต่อกับอำเภอเมือง หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยเป็นสถานที่จำลองเพื่อรวบรวมวิถีชีวิตแบบพื้นบ้านภาคกลาง บนพื้นที่ 115 ไร่ โดยแบ่งออกเป็นสวนต่าง ๆ เช่น หมู่บ้านชาวนาแสดงวิถีชีวิตความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย มีลานนวดข้าว คอกควาย โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ บ้านเรือนไทยภาคกลาง เรือนแต่ละหลังมีกิจกรรมสำหรับผู้สนใจ เช่น เรือนแพทย์แผนไทย การนวดแผนไทย และการใช้สมุนไพร เรือนโหราศาสตร์ มีลานแสดงควายช่วงเช้า แสดงรอบ 11.00-11.30 น. ช่วงบ่ายรอบ 16.30-17.00 น. ด้านหน้าทางเข้ามีร้านขายสินค้าที่ระลึกของบ้านควายสำหรับนักท่องเที่ยว บ้านควายเปิดให้เข้าชมทุกวัน วันจันทร์-ศุกร์ ตั้งแต่เวลา 09.00-18.00 น. วันเสาร์-อาทิตย์ 09.30-18.30 น. ค่าเข้าชมผู้ใหญ่ 20 บาท เด็ก 10 บาท ชาวต่างประเทศ 300 บาท นอกจากนี้ภายในบริเวณบ้านควาย ยังมีการบริการเรือนพักนักท่องเที่ยวภายใต้ชื่อ “บ้านไทยรีสอร์ท” ไว้คอยบริการนักท่องเที่ยวที่ประสงค์จะเข้าพักอีกด้วย

4) มีการใช้สื่อพื้นบ้านแสดงออกซึ่งวัฒนธรรมท้องถิ่น

การบริการนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชมหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยนั้น ภายในหมู่บ้านมีการแสดงภาพวิถีการดำเนินวิถีชีวิตของชาวนาไทยแบบดั้งเดิมที่ใช้ควายไถนา และวัฒนธรรมพื้นบ้านไทยภาคกลาง ถ่ายทอดไปยังนักท่องเที่ยว ให้เกิดความประทับใจ ได้ศึกษารูปแบบวิถีการดำเนินชีวิต ชมการแสดงศิลปวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น ชมการแสดงของควายแสนรู้ ชมการแสดงเพลงพื้นบ้าน ฯลฯ ที่สะท้อนภาพวัฒนธรรมท้องถิ่นให้นักท่องเที่ยวได้ชม มีการใช้ “สื่อพื้นบ้าน” เป็นสื่อประกอบการแสดงวัฒนธรรมท้องถิ่น ภายในหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย ได้จำลองวัฒนธรรมประเพณีชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น ระบบความสัมพันธ์ของคนในชุมชน ที่ถ่ายทอดออกมาทางสื่อพื้นบ้าน รูปแบบการจัดการธุรกิจการท่องเที่ยวของบ้านควาย เป็นการนำเสนอวัฒนธรรมท้องถิ่นมาแปรสภาพเป็นสินค้าให้นักท่องเที่ยวบริโภค เช่น วัฒนธรรมการต้อนรับ วัฒนธรรมการกินอยู่ การดำรงชีพ งานหัตถกรรมต่างๆ การใช้สื่อพื้นบ้านแสดงวัฒนธรรมท้องถิ่นซึ่งถือเป็น “ทุนทางวัฒนธรรม” ที่ทรงคุณค่าของท้องถิ่นให้นักท่องเที่ยวได้ชม เป็นต้น

5) มีการแสดงศิลปวัฒนธรรมประเพณีพื้นบ้านซึ่งแสดงออกถึงวัฒนธรรมท้องถิ่น

วัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นการแสดงออกถึงตัวตนที่แท้จริงของคนพื้นบ้าน ซึ่งมีอยู่มากมาย แต่สิ่งหนึ่งที่เป็นเอกลักษณ์โดดเด่น เช่น ภาษาพื้นบ้าน ซึ่งเป็นภาษาพูดที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่เรียกกันว่า “เหน่อแบบสุพรรณ” เนื่องจากเวลาพูดมักจะเอียงผิดเพี้ยนจากภาษากลางไป เช่นคำว่า “ไปไหน” ก็จะออกเสียงว่า “ไปไหน” เป็นต้น ในเขตพื้นที่อำเภอศรีประจันต์มีศิลปะการแสดงของท้องถิ่นที่เรียกว่า “เพลงอีแซว” เป็นการแสดงที่สืบทอดต่อเนื่องมาช้านานและสามารถสร้างชื่อเสียงให้กับคนสุพรรณได้เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะ การขับร้องโดยศิลปินที่มีชื่อเสียงอย่าง “แม่ขวัญจิต ศรีประจันต์” การแสดงมักจะขับร้องเล่นกันระหว่างฝ่ายชายและฝ่ายหญิง เรียกว่า “พ่อเพลง-แม่เพลง” จะผลัดเปลี่ยนกันร้องโต้ตอบกัน ซึ่งในปัจจุบันก็ยังสามารถหาชมได้ตามพื้นบ้านชนบท

6) ทุนทางวัฒนธรรมที่เป็นมรดกอันล้ำค่าของท้องถิ่น

การแต่งกายของคนพื้นบ้านมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว โดยถ้าเป็นคนโบราณจะแต่งกายด้วยเสื้อคอกระเช้า และนุ่งโจงกระเบน หรือผ้าถุง ส่วนคนรุ่นต่อมาก็มักจะแต่งกายด้วยชุดม่อฮ่อม อาชีพของคนพื้นบ้าน ก็คือ ทำนา ทำไร่ ทำสวน ปลูกพืชผักผลไม้ ทำการเกษตรโดยใช้แรงงานจากควาย แต่ปัจจุบันภาพการใช้ควายไถนานั้นไม่มีให้เห็นแล้ว เพราะมีรถไถเข้ามาแทนที่ควาย เมื่อเสร็จจากฤดูไถหว่านแล้ว ก็มักจะหันมาทำเครื่องจักรสาน เพื่อนำไว้ใช้ประกอบอาชีพ เช่น การดักปลาโดยใช้ลอบ หรือไซ เป็นต้น วัฒนธรรมท้องถิ่น และวิถีชีวิตการดำเนินชีวิตของ

ชาวนาไทยในชนบทภาษาพูด การแต่งกาย ศิลปะการแสดงล้วนเป็น “ทุนทางวัฒนธรรม” ที่ชาวบ้านได้ส่งสมมามีอยู่ในชุมชนโดยไม่ต้องไปแสวงหาจากที่อื่น ได้ถูกนำมาใช้ในการสืบสานวัฒนธรรมประเพณีเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ตามที่ รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์ (2539 : 4) ได้ให้ความหมายของ ทุนทางวัฒนธรรม หมายถึง ทุนที่ใช้ไปในการผลิตสินค้าและบริการ ส่วนสินค้าวัฒนธรรม หมายถึง สินค้าและบริการที่วัฒนธรรมฝังตัวอยู่ในสินค้าหรือบริการนั้น

7) การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น

หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย เป็นแหล่งสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญแห่งหนึ่งของจังหวัดสุพรรณบุรี อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ 100 กิโลเมตรเศษ ใช้เวลาในการเดินทาง 1 ชั่วโมงครึ่ง เป็นเส้นทางผ่านสำหรับเดินทางไปจังหวัดต่าง ๆ ทางภาคเหนือ และเป็นจังหวัดที่มีความอุดมสมบูรณ์ เนื่องจากมีเส้นทางน้ำไหลผ่านหลายสาย วิถีชีวิตชาวบ้านสุพรรณบุรีส่วนใหญ่จึงเป็นวิถีชีวิตริมน้ำ เป็นเส้นทางคมนาคมสำหรับเดินทางสัญจรไปมาและขนส่งสินค้ามาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ดังนั้นการจัดทำโครงการเส้นทางท่องเที่ยวแห่งใหม่ บนเส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 340 จังหวัดสุพรรณบุรี จึงถือว่าเป็นโครงการที่น่าส่งเสริมและสนับสนุนเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพื่อคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ในรูปแบบชุมชนริมน้ำ การทำไร่ ไร่ไถนา ให้นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติได้ศึกษาเรียนรู้และใช้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญอีกแห่งหนึ่ง

9.2 การจัดตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยกับฐานคะแนนเสียงในพื้นที่

(1) วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย หรือ เรียกว่า “บ้านควาย – สุพรรณบุรี” เรียกโดยย่อว่า “บ้านควาย” จัดตั้งขึ้นโดยบริษัท พี.พี.แอนด์.พี. ทรานสปอร์ต จำกัด ซึ่งนายประภัตร โพธสุธน เป็นผู้ริเริ่มจัดตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยให้เป็นพิพิธภัณฑ์ชาวนาไทย สะท้อนภาพวิถีชีวิตการดำเนินชีวิตของชาวนาไทยแบบดั้งเดิมที่ใช้ควายไถนา เป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งเป็นแหล่งสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดสุพรรณบุรี ภายในหมู่บ้านมีการจัดกิจกรรมการแสดงออกซึ่งวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น การแสดงของควายแสนรู้ การแสดงศิลปวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น มีการแสดงเพลงพื้นบ้าน สาธิตวิธีการทำนาแบบดั้งเดิมโดยใช้แรงงานควายไถนา เป็นต้น เป็นการประกอบกิจการในเชิงธุรกิจ มิได้มีวัตถุประสงค์ดำเนินการทางการเมือง

(2) วัตถุประสงค์หลักในการจัดตั้งเป็นการดำเนินการในเชิงธุรกิจ การจัดกิจกรรมภายในหมู่บ้านเป็นการถ่ายทอดภาพวิถีการดำเนินชีวิตชาวนาไทยแบบดั้งเดิม แสดงออกถึงความห่วงใย ความรักความผูกพันระหว่างคนกับควายที่มีมาแต่ครั้งในอดีต เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นและสืบสานมรดกทางวัฒนธรรมของชาวนาไทยให้สืบทอดต่อไปถึง

เยาวชนรุ่นหลังได้ศึกษาเรียนรู้ มีการจัดกิจกรรมที่น่าสนใจไว้ให้ชมอีกมากมาย เช่น สาขิตวิธีการทำนา โดยใช้ควายไถนา ผู้ชมสามารถร่วมดำนา ร่วมปลูกต้นกล้าในแปลงเกษตรสาธิต ชมวิธีการนวดข้าว โดยใช้แรงงานควายและอุปกรณ์ดั้งเดิม ฯลฯ ภายในหมู่บ้านมีสวนกล้วยไม้ บ้านแพทย์แผนไทย สวนสมุนไพร ต้นกร่างยักษ์ สวนน้ำตก กลุ่มจำหน่ายสินค้าและอาหารพื้นเมืองไว้บริการ

10. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชิตพล กาญจนกิจ (2539) ศึกษาเรื่อง “การสร้างและรักษาอำนาจทางการเมืองของ พล.ต.อ.เผ่า ศรียานนท์” งานวิจัยครั้งนี้มุ่งที่จะศึกษาว่า พล.ต.อ.เผ่า ศรียานนท์ ได้มีวิธีดำเนินการอย่างไรในการสร้างและรักษาอำนาจของตนเองให้คงอยู่ได้ใน ช่วงเวลา 10 ปี ที่ครองอำนาจอยู่ โดย ผลการศึกษาได้พบว่า พล.ต.อ.เผ่า ได้ใช้สถาบันแห่งอำนาจ 3 ส่วน อันได้แก่ สถาบันรัฐสภาและ พรรคการเมือง สถาบันตำรวจ และฐานทางเศรษฐกิจ ในการค้ำจุนอำนาจของตนเองไว้ในลักษณะ ที่ต่างก็เกื้อกูลซึ่งกันและกัน โดยมีปัจจัยแห่งอำนาจตัวอื่นๆ เป็นตัวเสริมให้คงอำนาจอยู่ได้ ใน ขณะเดียวกันก็พยายามสร้างเสริมสถาบันดังกล่าวให้มีความเข้มแข็งมั่นคงขึ้นเรื่อยๆ ในอีกแง่มุม หนึ่งนั้นก็จะเห็นได้ว่าปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่ ศึกษาการเมืองและการบริหารแทบ จะแยกไม่ออกจากกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเมือง กับองค์กรตำรวจจะเป็นตัวอย่างที่เห็นได้ชัดเจน ที่สุด ตำรวจในยุคสมัยนี้จึงเป็นกลไกของรัฐที่ถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือทางการเมือง ได้อย่างมี ประสิทธิภาพสูงสุด จนอาจมองได้ว่ารัฐไทยในขณะนั้นมีสภาพไม่แตกต่างไปจากรัฐตำรวจ

นพดล สุคนธวิท (2539) ศึกษาเรื่อง “พรรคการเมืองไทยกับการเมืองท้องถิ่น: ผลประโยชน์และฐานอำนาจ” ผลการศึกษาพบว่า พรรคการเมืองไทยและการเมืองท้องถิ่น ได้มี ความสัมพันธ์กันอย่างลึกซึ้งและแนบแน่น โดยผ่านตัวนักการเมืองผู้สมัครรับเลือกตั้งในนามของ พรรคการเมืองเป็นหลัก การเมืองท้องถิ่นถือเป็นแหล่งทรัพยากรทางการเมืองที่สำคัญสำหรับพรรคการเมือง ที่จะต้องแสวงหาและครอบครอง เพื่อเข้าสู่อำนาจทางการเมือง อันนำมาซึ่งอิทธิพลและ ผลประโยชน์ ความสัมพันธ์ระหว่างพรรคการเมืองไทยกับการเมืองท้องถิ่นนั้น มีลักษณะการ ครอบงำท้องถิ่นโดยพรรคการเมือง โดยอาศัยระบบราชการ กลไกการปกครองท้องถิ่น และการ จัดตั้งตัวแทนของพรรคเป็นตัวเชื่อมความสัมพันธ์กับประชาชนในท้องถิ่น ในลักษณะที่สามารถชัก จูงหรือชักนำประชาชนได้ ทั้งนี้โดยอาศัยกลไกในระบบอุปถัมภ์ของสังคมไทย ควบคู่ไปกับความ ไม่รู้ไม่เข้าใจในเรื่องการเมืองการปกครองของประชาชน ภายใต้วัฒนธรรมทางการเมืองแบบไพร่ ฟ้า จึงทำให้พรรคการเมืองสามารถใช้ การเมืองท้องถิ่นเป็นฐานอำนาจที่สำคัญยิ่ง ในการก้าวเข้าสู่ อำนาจทางการเมือง และแสวงหาผลประโยชน์จากอำนาจทางการเมืองได้อย่างไม่จำกัด การจัดสรร

ผลประโยชน์ต่างๆ ให้กับท้องถิ่นนั้น เป็นการทำให้รักษา และสร้างฐานอำนาจของพรรคการเมืองอย่างหนึ่ง

ธีรพล สุคนธวิท (2540) ศึกษาเรื่อง “การขึ้นสู่ตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของนายชวน หลีกภัย” ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ ปัจจัยเรื่ององค์ประกอบขั้นพื้นฐาน ไม่ว่าจะเป็นพื้นฐานทางครอบครัว บุคลิกภาพ ความสามารถ ความรู้ประสบการณ์ และคุณธรรมความซื่อสัตย์ ไม่ใช่ปัจจัยที่สำคัญที่จะนำไปสู่ตำแหน่งนายกรัฐมนตรี แต่นำไปสู่ตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและตำแหน่งต่างๆ ในพรรคประชาธิปัตย์ ปัจจัยเรื่องฐานอำนาจทางการเมือง พบว่า ฐานอำนาจที่สำคัญคือฐานอำนาจจากพรรคประชาธิปัตย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคและพรรคร่วมรัฐบาล กลุ่มทหารที่ให้การสนับสนุน โดยเฉพาะพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ส่วนประเทศสหรัฐอเมริกาที่ให้การสนับสนุน ชวน หลีกภัย และพรรคประชาธิปัตย์เพราะว่าได้ต่อต้านเผด็จการมาตลอด นอกจากนั้นเป็นพลังภายนอกรัฐสภา เช่น ประชาชนในจังหวัดตรังและประชาชนในกรุงเทพมหานครที่ให้การสนับสนุนเพิ่มขึ้น เป็นต้น

ปัจจัยทางด้านสถานการณ์ พบว่า สถานการณ์ทางการเมืองไม่ว่าจะเป็นความล้มเหลวของรัฐบาลพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ การยึดอำนาจของคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ และบทบาทของพรรคประชาธิปัตย์ในช่วงนั้นล้วนแต่เป็นการสนับสนุนการได้มาซึ่งอำนาจในครั้งนี้ ก็เนื่องจากการประเมินเหตุการณ์ทางการเมืองและการหาเสียงเลือกตั้งของพรรคประชาธิปัตย์ที่ชวน หลีกภัย ขึ้นเป็นนายกรัฐมนตรี ตลอดจนความสามารถของการประสานงานของเลขาธิการพรรค พลตรีสนั่น ขจรประศาสน์ ซึ่งปัจจัยต่างๆ พวกนี้ล้วนเป็นปัจจัยที่เป็นแรงเสริมในการนำไปสู่ตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของนายชวน หลีกภัย ทั้งสิ้น ดังนั้นจะเห็นว่าการขึ้นสู่ตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของนายชวน หลีกภัย นั้นขึ้นอยู่กับฐานอำนาจทางการเมืองเป็นสำคัญ โดยเฉพาะการสนับสนุนจากประชาชน การได้รับการสนับสนุนจากทหาร และการได้รับการสนับสนุนจากประเทศสหรัฐอเมริกา นอกจากนั้นยังขึ้นอยู่กับปัจจัยทางสถานการณ์ ส่วนปัจจัยพื้นฐานนั้นเป็นเพียงปัจจัยเสริมเท่านั้นไม่ใช่องค์ประกอบสำคัญในการนำไปสู่ตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของนายชวน หลีกภัย

ยุทธพงษ์ วงศ์เมืองสวรรค์ (2548) ศึกษาเรื่อง “บทบาททางการเมืองของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสังกัดพรรคชาติไทย จังหวัดสุพรรณบุรี (พ.ศ.2518-2544)” ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรีที่สังกัดพรรคชาติไทย มีฐานคะแนนเสียงจากประชาชนกลุ่มต่าง ๆ ทั้งนักการเมืองท้องถิ่นในทุกระดับ โดยเฉพาะกำนันผู้ใหญ่บ้านในพื้นที่ กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเครือข่าย นักรุกกิจ รวมทั้งข้าราชการและประชาชนที่พึงพอใจในผลงานในการพัฒนา

จังหวัด ด้วยปัจจัยดังกล่าวทำให้คะแนนนิยมของผู้สมัครพรรคชาติไทยในจังหวัดสุพรรณบุรีมีมากกว่าคะแนนนิยมของผู้สมัครจากพรรคอื่น ๆ แทบทุกครั้ง

นายบรรหาร ศิลปอาชา หัวหน้าพรรคชาติไทย ได้รับการเลือกตั้งด้วยคะแนนสูงสุดของประเทศหลายครั้ง ส่วนปัจจัยเกื้อหนุนเกิดจากการบริหารงานตามนโยบายด้านการพัฒนาชนบท ด้านสาธารณูปโภคพื้นฐาน การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร การส่งเสริมสินค้าด้านการเกษตร ตลอดจนความจำเป็นพื้นฐานต่างๆ จึงอาจกล่าวได้ว่านโยบายพรรคชาติไทยนั้นเป็นนโยบายที่ตรงกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในชนบทและเป็นเกษตรกร ทำให้นโยบายพรรคเป็นที่ชื่นชอบและเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่เกี่ยวข้องต่อการที่ประชาชนเลือกผู้สมัครพรรคชาติไทย

ฤกษ์ชัย พูลสวัสดิ์ (2552) ศึกษาเรื่อง “การสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของกลุ่มธุรกิจในการเมืองระดับท้องถิ่นของไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีกลุ่มการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลตำบลกระนวน จังหวัดกาฬสินธุ์” ผลการศึกษาพบว่า วิธีการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองในท้องถิ่นของกลุ่มการเมืองท้องถิ่นมี 4 วิธี คือ การให้ผลประโยชน์ตอบแทนโดยแบ่งเป็นการตอบแทนภายในองค์กรเทศบาลและภายนอกองค์กรเทศบาล การให้การศึกษอบรมเพิ่มความรู้ในด้านอาชีพ การใช้ระบบอุปถัมภ์เป็นการอุปถัมภ์อย่างชอบธรรมโดยใช้อำนาจหน้าที่ การใช้ความสัมพันธ์ทางเครือญาติที่มีลักษณะในเชิงอุปถัมภ์ ส่วนปัจจัยในการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองในท้องถิ่น ได้แก่ ภาวะการเป็นผู้นำของกลุ่มการเมืองท้องถิ่น ความอาวุโสของหัวหน้ากลุ่มที่ได้รับการเลือกตั้งมาหลายสมัย และการที่กลุ่มการเมืองท้องถิ่นมีเครือญาติหรือญาติอาศัยอยู่ในพื้นที่ ทำให้การปฏิสัมพันธ์ของนักการเมืองท้องถิ่นกับประชาชนเป็นไปในลักษณะที่ดีต่อกัน

พัฒนาชัย สีนอเพีย (2552) ศึกษาเรื่อง “ฐานอำนาจทางการเมืองในจังหวัดอ่างทองของนายสมศักดิ์ ปริศนานันทกุล” ผลการศึกษาที่ได้พบว่า นายสมศักดิ์ ปริศนานันทกุล มีฐานอำนาจในจังหวัดอ่างทอง ในส่วนของฐานอำนาจทางสังคมวัฒนธรรม มีมาจากการนำความเจริญมาสู่ท้องถิ่นและความเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงมาก ฐานอำนาจทางเศรษฐกิจมีค่อนข้างน้อยเพราะไม่ได้ยุ่งเกี่ยวกับการทำกิจการทางครอบครัว และฐานอำนาจทางการเมืองมีสูงตามความสามารถในการช่วยเหลือสนับสนุนนักการเมืองท้องถิ่นให้ได้รับการเลือกตั้ง การช่วยเหลือสนับสนุนข้าราชการในพื้นที่ให้ได้รับความก้าวหน้า การช่วยเหลือสนับสนุน อุปถัมภ์ประชาชนในพื้นที่ในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ การได้รับการยอมรับจากนักการเมืองและสาธารณชน และการมีบทบาทชี้แนะแนวคิดและแนวทางการแก้ไขปัญหาในทางการเมือง

วิธีการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองในจังหวัดอ่างทองของนายสมศักดิ์ ปริศนานันทกุลสามารถแบ่งได้เป็น 3 ช่วง คือ ช่วงก่อนเข้าสู่วงการเมือง โดยมีกิจกรรมและมีส่วนร่วมทางการเมือง

ช่วงเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมือง โดยผ่านการมีบทบาทหน้าที่ทางการเมือง และช่วงดำรงตำแหน่งทางการเมือง โดยผ่านการทำหน้าที่ในบทบาทสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร บทบาทรัฐมนตรี และบทบาทของประธานสภาผู้แทนราษฎร ส่วนปัจจัยที่สนับสนุนฐานอำนาจทางการเมืองในจังหวัดอ่างทองของนายสมศักดิ์ ปริศนานันท์กุล แบ่งได้เป็น 2 ปัจจัย คือ ปัจจัยส่วนบุคคล คือ บุคลิกภาพ ความรู้ความสามารถ ความคิดความเชื่อ อุดมการณ์ทางการเมือง และปัจจัยที่เกิดจากองค์ประกอบภายนอก คือ การสนับสนุนจากครอบครัว การสนับสนุนจากพรรคการเมือง การสนับสนุนจากนักการเมืองท้องถิ่น การสนับสนุนจากราชการในพื้นที่ และการสนับสนุนจากประชาชน

มงคล เกษประทุม (2552) ศึกษาวิจัยเรื่อง “การสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่น: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอคีรีมาศ จังหวัดสุโขทัย” การวิจัยพบว่า กระบวนการและขั้นตอนในการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในอำเภอคีรีมาศ จังหวัดสุโขทัย จำแนกออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนก่อนสมัครรับเลือกตั้ง นักการเมืองอุทิศเวลาให้กับงานส่วนรวม งานสังคม หรือช่วยงานตามหมู่บ้าน งานศาสนพิธี เพื่อเป็นการแสวงหาผู้สนับสนุน ขั้นตอนระหว่างการสมัครรับเลือกตั้ง นักการเมืองมีกระบวนการรณรงค์หาเสียงโดยการพูดคุยกันในหมู่ญาติ พี่ น้อง หรือเพื่อนก่อน แล้วจึงพูดคุยเป็นวงกว้างขึ้นขั้นตอนระหว่างการดำรงตำแหน่งทางการเมือง นักการเมืองท้องถิ่นใช้อำนาจกำหนดนโยบายตลอดจนทบทวนแก้ไขเพิ่มเติมนโยบายต่าง ๆ พัฒนาท้องถิ่นให้ตรงตามที่ค้นหาเสียง และตอบสนองต่อความต้องการของผู้สนับสนุน

การเตรียมความพร้อมในการสมัครรับเลือกตั้งครั้งใหม่ คือ การติดต่อประสานงาน ประสานความร่วมมือกับผู้สนับสนุนอย่างสม่ำเสมอ แสวงหาผู้สนับสนุนใหม่จากการออกงานชุมชนในหมู่บ้านที่เป็นส่วนรวมมากขึ้น และปัจจัยที่มีผลต่อการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในอำเภอคีรีมาศ จังหวัดสุโขทัย จำแนกออกเป็น 6 ปัจจัย คือ (1) ปัจจัยด้านครอบครัว เป็นปัจจัยพื้นฐานของนักการเมืองท้องถิ่นที่ให้การสนับสนุนจนได้รับการเลือกตั้ง (2) ปัจจัยด้านเครือข่าย เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อนักการเมืองท้องถิ่นรองจากปัจจัยทางด้านครอบครัว ซึ่งหากได้รับการสนับสนุนจากเครือญาตินักการเมืองจะประสบความสำเร็จในการเลือกตั้ง (3) ปัจจัยด้านเพื่อน เป็นปัจจัยที่ช่วยนักการเมืองลงพื้นที่ ช่วยในการแสวงหาผู้สนับสนุนให้นักการเมืองได้รับการเลือกตั้ง (4) ปัจจัยด้านผู้อุปถัมภ์ เป็นทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยเสริมจากภายนอก ที่ช่วยนักการเมืองให้ประสบความสำเร็จจากบารมีของผู้อุปถัมภ์ โดยเฉพาะผู้อุปถัมภ์เป็นรัฐมนตรี นักการเมืองระดับประเทศ ข้าราชการระดับสูงในจังหวัด (5) ปัจจัยด้านผู้รับอุปถัมภ์ เป็นปัจจัยที่สนับสนุนนักการเมืองโดยการรักษารฐานคะแนนในพื้นที่ ตามหมู่บ้านหรือกลุ่มบ้าน และ (6)

ปัจจัยด้านเงินทุน เป็นปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนนักรการเมืองให้ประสบความสำเร็จในการเลือกตั้งและการดำรงตำแหน่งทางการเมือง แหล่งที่มาของเงินทุนมาจากครอบครัวหรือผู้ให้การอุปถัมภ์

ศิธา เขียรถาวร (2552) ศึกษาเรื่อง “ความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีต่อนักการเมืองท้องถิ่น : ศึกษากรณีเทศบาลนครลำปาง” พบว่า (1) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์กับการเมืองท้องถิ่น ในประเด็นการเข้าสู่อำนาจของนักการเมืองท้องถิ่นและการดำเนินกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในลักษณะของการให้เงินทุนเพื่อใช้จ่าย ใช้ฐานเสียงสนับสนุนการเลือกตั้งและให้คำปรึกษาการดำเนินงานท้องถิ่น (2) ลักษณะของความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ระหว่างสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีต่อนักการเมืองท้องถิ่น กรณีเทศบาลนครลำปาง ก่อให้เกิดผลกระทบต่อการเข้าสู่อำนาจของนักการเมืองท้องถิ่นเพราะจะทำให้เกิดความเสียหายในการซื้อเสียงและใช้เงินในการหาเสียงเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด แต่ไม่เกิดผลกระทบต่อการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและท้องถิ่น เพราะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่ได้เข้าไปแทรกแซงโดยตรง การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและท้องถิ่นจึงเป็นอิสระ

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า การอุปถัมภ์นักการเมืองท้องถิ่นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรยังไม่สามารถแก้ไขได้เนื่องจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลในท้องถิ่น ทั้งยังสืบทอดอำนาจต่อเนื่องไปยังบุตรหรือเครือญาติ จึงสามารถสร้างฐานอำนาจได้กว้างขวางและแนบแน่นยิ่งขึ้นเรื่อยๆ และการวิจัยนี้ผู้วิจัยยังพบอีกว่า การที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเข้ามาอุปถัมภ์นักการเมืองท้องถิ่นมีผลทำให้เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการเมืองท้องถิ่นมีอาจเกิดขึ้นได้อย่างแท้จริง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง กลยุทธ์การครองอำนาจทางการเมืองของนายประภัตร โพธสุธน : กรณีศึกษาหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้ศึกษาได้สัมภาษณ์ และใช้วิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วม ทำการศึกษาข้อมูลจากบุคคลผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งในกลุ่มหน่วยงานราชการในพื้นที่ กลุ่มที่สนับสนุนหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย และกลุ่มข้าราชการเมืองฝ่ายตรงข้ามกับหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย รวมทั้งศึกษาข้อมูลของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลวิจัยเชิงคุณภาพ โดยนำข้อมูลที่จัดเก็บได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลค้นหา กลยุทธ์หรือรูปแบบ และวิธีการในการครองอำนาจทางการเมืองของนายประภัตร โพธสุธน ใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ และการบรรยายเชิงพรรณนา ในขั้นตอนของการศึกษาค้นคว้าอิสระ ได้ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

1. รูปแบบการวิจัย
2. ขอบเขตและขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย
3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. รูปแบบการวิจัย

1.1 รูปแบบการค้นคว้าอิสระเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพใช้วิธีการบรรยายเชิงพรรณนา

1.1.1 รูปแบบการศึกษาค้นคว้าอิสระ เป็นการศึกษาวิเคราะห์เชิงคุณภาพใช้วิธีการบรรยายเชิงพรรณนา ทำการวิเคราะห์ข้อมูลค้นหากลยุทธ์ หรือรูปแบบและวิธีการในการครองอำนาจทางการเมืองของนายประภัตร โพธสุธน โดยศึกษาผ่านหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย จังหวัดสุพรรณบุรี โดยนำแนวคิดการครองอำนาจทางการเมืองมาใช้เป็นหลักในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ และบรรยายเชิงพรรณนา

1.1.2 แนวคิดเรื่องการครองอำนาจทางการเมือง การที่นักการเมืองจะครองอำนาจทางการเมืองได้นั้นต้องมีการสร้างคะแนนนิยมให้ประชาชนเกิดการยอมรับและไว้วางใจ สร้างฐานคะแนนเสียงทางการเมืองและครองใจประชาชนให้ได้เสียก่อน เพื่อที่จะก้าวไปสู่การมีอำนาจทางการเมือง และต้องมีการรักษาฐานอำนาจทางการเมืองไว้ให้เหนียวแน่นและยาวนานที่สุดเพื่อที่จะได้ครองอำนาจทางการเมือง การครองอำนาจทางการเมืองต้องอาศัยปัจจัยสนับสนุนหลายประการ เช่น การครองใจประชาชน การยอมรับและไว้วางใจ ความเชื่อถือศรัทธา การใช้กำลังบังคับ การใช้บารมีทางการเมือง การใช้อิทธิพลกลุ่มโน้มน้าวจิตใจบุคคลให้ดำเนินกิจกรรมทางการเมืองตามที่ตนต้องการ การใช้เงินทอง ทรัพย์สิน สิ่งของ อามิสสินจ้าง การให้รางวัลหรือผลประโยชน์อื่นใด การจัดสรรงบประมาณ โครงการพัฒนาต่างๆ จูงใจผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งให้เป็นฐานคะแนนเสียงสนับสนุนนักการเมือง เป็นต้น

1.2 กลยุทธ์ และวิธีการครองอำนาจทางการเมือง

กลยุทธ์ หรือวิธีการในการครองอำนาจทางการเมืองของนายประภัตร โพธสุธน เริ่มต้นด้วยการก้าวไปสู่ตำแหน่งการเป็น ส.ส.สุพรรณบุรี แล้วได้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่สำคัญ และได้เป็นรัฐมนตรี มีหลากหลายรูปแบบ หลากหลายวิธีการที่ได้นำมาใช้ในเขตพื้นที่หาเสียงเพื่อให้สามารถเอาชนะการเลือกตั้งได้ กลยุทธ์ และวิธีการหาเสียงเลือกตั้งเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยสนับสนุนให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งได้รับเลือกตั้งสามารถครองอำนาจทางการเมือง และรักษาฐานอำนาจทางการเมืองไว้ได้ การเลือกตั้งเป็นกระบวนการอันความชอบธรรมตามวิถีทางประชาธิปไตย คะแนนเสียงของประชาชนถือเป็น “เสียงสวรรค์” หนึ่งคนมีหนึ่งเสียงเท่าเทียมกัน การที่ผู้สมัครจะได้รับเลือกตั้งเป็นผู้แทนของประชาชนหรือไม่ขึ้นอยู่กับปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบในการตัดสินใจเลือกหลายประการ เช่น ความรักความผูกพัน ความเป็นเพื่อนฝูงเป็นพวกเดียวกัน เงินทุน ทรัพย์สิน สิ่งของ อามิสสินจ้าง รางวัล บารมีทางการเมือง อิทธิพลชักจูงโน้มน้าวจิตใจ ผลประโยชน์เกื้อกูล การยอมรับไว้วางใจ ความเชื่อถือศรัทธา เป็นต้น

1.3 การครองใจประชาชน และการรักษาฐานอำนาจทางการเมือง

ฐานคะแนนเสียงของประชาชนที่ให้การสนับสนุนผู้สมัคร มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเลือกตั้ง ในการก้าวไปสู่การเป็นผู้แทนของประชาชน ได้มีตำแหน่งสำคัญทางการเมือง และได้ครองอำนาจทางการเมือง คะแนนนิยมในตัวผู้สมัคร และฐานคะแนนเสียงจะส่งผลทำให้ผู้สมัครได้รับเลือกตั้ง สิ่งที่สำคัญอย่างหนึ่งก็คือ การสร้างฐานอำนาจทางการเมืองให้ได้แล้วก็ต้องรักษาฐานอำนาจทางการเมืองไว้ให้ได้ อย่างเหนียวแน่นและยาวนานที่สุด เพื่อที่จะได้ครองอำนาจทางการเมืองเป็นเวลายาวนาน การที่จะรักษาคะแนนนิยม หรือ ฐานคะแนนเสียงของตนเองไว้ให้ได้ อย่างเหนียวแน่นและยาวนานที่สุดนั้นเป็นเรื่องยาก นักการเมืองต้องรู้จักวิธีการครองใจประชาชนมี

จิตวิทยาเข้าถึงมวลชน เข้าใจและหยั่งรู้ลึกถึงจิตใจของประชาชน รู้ถึงปัญหาความเดือดร้อนรู้ถึงปัญหาความต้องการ ช่วยแก้ไขปัญหาและให้ความช่วยเหลืออย่างจริงจัง การเข้าถึงประชาชนชั้นลงพื้นที่ดูแลทุกข์สุขประชาชนไม่ทอดทิ้งประชาชน เสียสละทำงานช่วยเหลือสังคม ให้การช่วยเหลือสงเคราะห์ประชาชน ฯลฯ นักการเมืองจะต้องใช้กลยุทธ์ และวิธีการที่หลากหลายเพื่อให้สามารถครองอำนาจทางการเมืองไว้ได้ คู่แข่งทางทางการเมืองก็จะไม่มีโอกาสที่จะชนะการเลือกตั้งได้เลย

1.4 วิธีการวิจัย

รูปแบบการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีการวิจัยภาคสนามเป็นหลัก เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม นำข้อมูลที่จัดเก็บได้มาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและบรรยายเชิงพรรณาสรุปลผลการศึกษาค้นคว้าอิสระ นำเสนอผลงาน และจัดทำรายงานผล

2. ขอบเขตและขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

2.1 ขอบเขตในการดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ เป็นการศึกษาข้อมูลจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย จังหวัดสุพรรณบุรี จากประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 3 ฝ่าย คือ หน่วยงานราชการในพื้นที่ กลุ่มหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย และกลุ่มข้าราชการเมืองฝ่ายตรงข้ามหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย รวมทั้ง ศึกษาข้อมูลของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย โดยดำเนินการตามช่วงระยะเวลา ดังนี้

มีนาคม – มิถุนายน 2553	ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเพื่อตั้งหัวข้อและจัดทำโครงร่างการศึกษาค้นคว้าอิสระ
มิถุนายน – กันยายน 2553	เสนอโครงร่างการศึกษาค้นคว้าอิสระต่อคณะกรรมการและนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข หรือพัฒนาให้เหมาะสมเพื่อขออนุมัติค้นคว้าต่อไป
กันยายน 2553 - ธันวาคม 2553	รวบรวมข้อมูล ศึกษาค้นคว้า หาข้อมูล กำหนดรูปแบบแนวทางการสัมภาษณ์ และทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง
ธันวาคม 2553- มีนาคม 2554	รวบรวมข้อมูล ศึกษาค้นคว้า หาข้อมูลของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย จังหวัดสุพรรณบุรี
มีนาคม 2554 เป็นต้นไป	ดำเนินจัดทำรายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระจนกว่าจะเสร็จเรียบร้อย

2.2 ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้เป็นการศึกษาวิเคราะห์เชิงคุณภาพ ใช้วิธีการบรรยายเชิงพรรณนา ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 19 คน และศึกษาข้อมูลของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

2.2.1 ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้ศึกษาทำการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่อง อำนาจทางการเมือง ผู้นำทางการเมือง การครองอำนาจ (การใช้อำนาจครองใจ) การสื่อสารทางการเมือง การสร้างภาพลักษณ์ทางการเมืองและการสร้างตราสินค้าทางการเมือง ระบบอุปถัมภ์ในเมืองไทย สื่อพื้นบ้านท้องถิ่นนิยม ภูมิหลังทางการเมืองของนายประภัตร โพธสุธน ข้อมูลหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2.2 เก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า นำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัย

2.2.3 สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างและการสังเกตแบบมีส่วนร่วม ผู้ศึกษานำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องไปใช้เป็นแนวทางในการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม

2.2.4 ศึกษาข้อมูลหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

2.2.5 นำข้อมูลที่ได้ไปประกอบการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษานำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาใช้อ้างอิงในส่วนของแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งนำมาใช้ประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง

2.2.6 วิเคราะห์ข้อมูล และ สรุปผล

2.2.7 นำเสนอผลงาน และ รายงานผลการศึกษา

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ประชากรที่ใช้ศึกษา

ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย หน่วยงานราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และประชาชนในเขตพื้นที่อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเฉพาะเจาะจง

และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม ใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงประจักษ์

3.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าอิสระได้จากการการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง โดยทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง 3 ฝ่าย ได้แก่ ตัวแทนจากหน่วยงานราชการในพื้นที่ ตัวแทนจากกลุ่มหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย และ ตัวแทนจากกลุ่มวิชาการเมืองฝ่ายตรงข้ามของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

3.3 ขั้นตอนการจัดเก็บข้อมูล

ขั้นตอนการดำเนินการจัดเก็บข้อมูลหลังจากทำแบบสัมภาษณ์เสร็จสมบูรณ์แล้ว ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1.1 ขอความร่วมมือจากสำนักบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ในการจัดทำหนังสือราชการถึงกลุ่มตัวอย่างเพื่อขออนุญาตจัดเก็บข้อมูล โดยวิธีการสัมภาษณ์ของผู้ศึกษา

3.1.2 ดำเนินการจัดเก็บข้อมูล ผู้ศึกษาได้นัดหมาย วัน เวลา และสถานที่ของกลุ่มตัวอย่างแต่ละคนเพื่อทำการสัมภาษณ์แบบเฉพาะเจาะจง โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่ได้จัดทำไว้ มีการจดบันทึกถ้อยคำการสัมภาษณ์เป็นลายลักษณ์อักษร และใช้การบันทึกเสียงผู้ให้สัมภาษณ์ประกอบ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูล

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกภาคสนาม และ อุปกรณ์ภาคสนามของผู้ศึกษา

4.1 แบบสัมภาษณ์ ผู้ศึกษาใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเฉพาะเจาะจง โดยแบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับลักษณะของบุคคลและลักษณะทางเศรษฐกิจสังคม ในส่วนนี้จะประกอบไปด้วย เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ และที่อยู่ตามภูมิลำเนา

ส่วนที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวกับแนวคิด กลยุทธ์ หรือวิธีการ และรูปแบบการครองอำนาจทางการเมือง

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

4.2 แบบบันทึกภาคสนาม ใช้บันทึกข้อมูลที่ได้จากการสังเกตของผู้ศึกษาในขณะที่ดำเนินการสัมภาษณ์ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบกับแบบสัมภาษณ์

4.3 อุปกรณ์ภาคสนาม ประกอบด้วย สมุดบันทึก และเครื่องบันทึกเสียง

5. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

5.1 ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าอิสระแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

5.1.1 กลุ่มหน่วยงานราชการในพื้นที่

5.1.2 กลุ่มหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

5.1.3 กลุ่มข้าราชการเมืองฝ้ายตรงข้ามของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

5.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าได้มาจากการเลือกโดยเฉพาะเจาะจง จากประชากรที่มีคุณสมบัติเหมาะสม การเลือกกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่มจะคำนึงถึงคุณสมบัติเฉพาะของแต่ละบุคคลว่าอยู่ในกลุ่มข้อใดเป็นหลัก กลุ่มตัวอย่างแต่ละบุคคลได้ให้ความร่วมมือตอบแบบสัมภาษณ์ด้วยตนเองเป็นอย่างดี ดังนี้

5.2.1 กลุ่มหน่วยงานราชการในพื้นที่

- 1) นางจริยา โภทสุรณ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลวังน้ำซับ
- 2) จำเอกดำรงชัย อุ่นใจ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังน้ำซับ
- 3) นางสาวหุศุด พลเสน วัฒนธรรมอำเภอศรีประจันต์
- 4) นายดำรง เนตรสว่าง พัฒนาการประจำตำบลวังน้ำซับ
- 5) นายประสาร เพชรมอญ ประธานสหกรณ์การเกษตรอำเภอศรีประจันต์
- 6) นายประเวศ พลเสน เกษตรอำเภอศรีประจันต์
- 7) นายสุชาติ คล้ายสินธุ์ ปศุสัตว์อำเภอศรีประจันต์

5.2.2 กลุ่มหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

- 1) นายประภัตร โภทสุรณ ผู้จัดตั้งและผู้บริหารหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย
- 2) นายขวัญเมือง บัวเขียว ประธานกลุ่มชวานา
- 3) นางสาวเนียง ชาวปลายนา ผู้นำกลุ่มเพลงพื้นบ้าน
- 4) นายทองเหมาะ แจ่มแจ้ง ปราชญ์ชาวบ้าน
- 5) นางพวงทอง เชื้อนใหญ่ ปราชญ์ชาวบ้าน
- 6) นายทศพร โภทสุรณ กำนันตำบลวังน้ำซับ

5.2.3 กลุ่มข้าราชการเมืองฝ่ายตรงข้ามของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

1) นายจองสินกิจ	เที่ยงธรรม	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังหว่า
2) นายประวิทย์	ศรีศักดา	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมดแดง
3) นายบุญเกิน	โพธิ์ศรีนาค	กำนันตำบลปลายนา
4) นายประวิทย์	พลาญละหาร	ผู้ช่วยสาธารณสุขอำเภอศรีประจันต์
5) นายเสกสรร	เวชวิฐาน	กำนันตำบลวังหว่า
6) นายวิลาศ	มณีอินทร์	ประธานเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านและ ชุมชนเมือง อำเภอศรีประจันต์

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง “กลยุทธ์การครองอำนาจทางการเมืองของนายประภัตร โภทสุชน : กรณีศึกษาหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย จังหวัดสุพรรณบุรี” ผู้ศึกษาได้ตั้งสมมติฐานไว้ 2 ข้อ และได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน ดังนี้

6.1 สมมติฐานข้อที่ 1 สภาพแวดล้อมทางการเมืองและสังคม ได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตามกระแสโลกาภิวัตน์ ส่งผลต่อการวิถีการดำเนินชีวิตของประชาชน โดยตรง นายประภัตร โภทสุชน ได้ใช้วิธีการเน้นคุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่นผ่านหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย มาเป็นกลยุทธ์ และวิธีการในการผลักดันให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมและเป็นฐานคะแนนเสียงให้ รวมถึงการใช้เป็นสถานที่ในการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง เพื่อให้ได้ครองอำนาจทางการเมือง

6.2 สมมติฐานข้อที่ 2 หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยเป็นแหล่งสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ที่มีชื่อเสียงของจังหวัดสุพรรณบุรี นายประภัตร โภทสุชน ได้เปิดโอกาสให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมทั้งทางตรงและทางอ้อม เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ เปิดโอกาสให้คนได้มีงานทำ เป็นการกระจายรายได้ สร้างความเจริญให้กับท้องถิ่น ทำให้ท้องถิ่นมีความสามารถช่วยเหลือตัวเองได้จนกลายเป็นชุมชนที่เข้มแข็ง ประชาชนเกิดการยอมรับนับถือและไว้วางใจ นายประภัตร โภทสุชน จึงเป็นวิธีการหนึ่งที่ นายประภัตร โภทสุชน ใช้ในการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง เพื่อให้ได้ครองอำนาจทางการเมืองให้ยาวนานที่สุด

จากสมมติฐานทั้งสองข้อ ผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ และบรรยายเชิงพรรณนา แยกเป็นประเด็นต่างๆ โดยอาศัยแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่ออธิบาย พิสูจน์สมมติฐาน ว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้หรือไม่

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง กลยุทธ์การครองอำนาจทางการเมืองของนายประภัตร โพธสุธน : กรณีศึกษาหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีบรรยายเชิงพรรณนา ได้ทำการศึกษากลุ่มตัวอย่างโดยการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 19 ตัวอย่าง โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล และใช้วิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วม ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยอาศัยแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่ออธิบายถึงกลยุทธ์ หรือ รูปแบบ และวิธีการในการครองอำนาจทางการเมืองของนายประภัตร โพธสุธน โดยศึกษาผ่านหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย จังหวัดสุพรรณบุรี ผลที่ได้จากการศึกษาสามารถนำเสนอได้ ดังนี้

1. กลยุทธ์ หรือรูปแบบในการครองอำนาจทางการเมือง
2. วิธีการครองอำนาจทางการเมือง
3. บทบาทของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยในทางการเมือง
4. ข้อเสนอแนะ

1. กลยุทธ์หรือรูปแบบการครองอำนาจทางการเมือง

1.1 กลยุทธ์การสร้างฐานคะแนนเสียง และการให้ประชาชนสนับสนุน

นายประภัตร โพธสุธน ได้รับการสนับสนุนจากกลุ่มคนในพื้นที่ทุกกลุ่ม / องค์กรทุกภาคส่วน เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นักการเมืองท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น/สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้นำหมู่บ้าน/ชุมชน หัวหน้าคะแนน กลุ่มพลังมวลชน กลุ่มอาสาสมัครต่างๆ ฐานคะแนนเสียงในพื้นที่ เป็นต้น ให้การช่วยเหลือในการหาเสียงเลือกตั้ง ช่วยชี้แนะประชาชนให้เลือกนายประภัตร โพธสุธน เป็น ส.ส.สุพรรณบุรี เพื่อก้าวไปสู่การมีตำแหน่งทางการเมือง ทำให้ได้ครองอำนาจทางการเมือง ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ กนก วงษ์ตระหง่าน (2528) ที่กล่าวว่า ระบบความสัมพันธ์ของสังคมไทย เริ่มต้นจากบุคคลที่อยู่ใกล้ตัวก่อน เช่น บุคคลในครอบครัว ญาติพี่น้อง เพื่อนฝูง ผู้ร่วมงาน คนรู้จัก เป็นต้น มีการพบปะกันอย่างสม่ำเสมอ เกิดความใกล้ชิดไว้วางใจกัน มีความสนิทสนมคุ้นเคยกัน ให้

การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีการพึ่งพาอาศัยกัน ทำให้เกิดการยอมรับและไว้วางใจกัน เมื่อถึงคราวที่ มีการเลือกตั้งก็ให้การสนับสนุนกัน

1.2 กลยุทธ์การสร้างเครือข่ายทางการเมือง

นายประภัตร โพธสุธน ได้รับการสนับสนุนจากฐานคะแนนเสียงในพื้นที่ที่ได้รับ การเลือกตั้งเป็น ส.ส.สุพรรณบุรี ช่วยหาเสียงเลือกตั้งให้ด้วยการชี้แนะหรือชี้แนะผู้มีสิทธิเลือกตั้งใน ลักษณะปากต่อปากจนขยายเป็นเครือข่ายทางการเมืองเชื่อมโยงกัน บรรดาข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ ของรัฐได้เข้ามามีส่วนสนับสนุนการทำงานทางด้านการเมือง งานด้านธุรการ การจัดตั้งห้วคะแนน การวางแผนเชิงกลยุทธ์ เสนอแนะวิธีการเจาะลงพื้นที่เพื่อให้ได้รับคะแนนเสียงสนับสนุนจนทำให้ ชนะการเลือกตั้ง ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ ชิตพล กาญจนกิจ (2539: 32) ที่กล่าวว่า การสร้าง ฐานอำนาจทางการเมืองเกิดจากการ โน้มน้าวจิตใจด้วยการใช้เหตุผล การใช้เสน่ห์ดึงดูดใจ การมี บุคลิกภาพน่าประทับใจ จนเขายอมทำตาม หรือให้การสนับสนุน

1.3 กลยุทธ์การสร้างฐานคะแนนเสียงจากเครือข่าย และนักการเมือง

นายประภัตร โพธสุธน ได้รับการสนับสนุนจากเครือข่ายที่เป็นนักการเมืองช่วย เป็นฐานคะแนนเสียงให้ ช่วยหาเสียงเลือกตั้งร่วมกับกลุ่มผู้นำหมู่บ้าน/องค์กรชุมชน และนักการเมือง ท้องถิ่น เช่น สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด สมาชิกสภาเทศบาล สมาชิกสภาองค์การบริหาร ส่วนตำบล เป็นต้น ต่างก็มีส่วนช่วยสนับสนุนให้ได้รับเลือกตั้งเป็น ส.ส.สุพรรณบุรี รวมทั้ง นาย บรรหาร ศิลปอาชา หัวหน้าพรรคชาติไทย ก็ให้การสนับสนุนในด้านนโยบายพรรคการเมือง ค่าใช้จ่ายในการหาเสียงเลือกตั้ง และเมื่อได้รับเลือกตั้งเป็น ส.ส.แล้วก็สนับสนุนให้ดำรงตำแหน่งทาง การเมืองที่สำคัญ

1.4 กลยุทธ์การทำงานด้านการเมืองให้เกิดความพึงพอใจ

นายประภัตร โพธสุธน ดำเนินงานด้านการเมืองคลุกคลีใกล้ชิดกับประชาชนใน พื้นที่ มีฐานคะแนนเสียง มีเครือข่ายทางการเมืองที่เชื่อมโยงถึงนักการเมืองท้องถิ่น ผู้นำหมู่บ้าน / ชุมชนพรรคพวกเพื่อนฝูง ญาติพี่น้องช่วยเป็นฐานคะแนนเสียงให้ โดยใช้วิธีการนัดหมายประชาชน ให้มาชุมนุมกันมาก ๆ อาจมีการแจกสิ่งของสงเคราะห์ช่วยเหลือประชาชนร่วมด้วย แล้วเชิญ นายประ กัตร โพธสุธน ปราศรัยหาเสียง ชี้แจงนโยบาย ชี้แนะให้ประชาชนช่วยเลือกตนเอง อาจใช้วิธีการหา เสียงในที่ชุมนุมชน เช่น งานบุญประเพณี งานวัด งานประชุมของทางราชการและท้องถิ่น งานฉลอง ขึ้นบ้านใหม่ งานฉลองตำแหน่ง งานอุปสมบท งานมงคลสมรส งานฌาปนกิจศพ เป็นต้น ซึ่ง สอดคล้องกับความเห็นของ นพพล สุคนธวิท (2539 : 38) ที่กล่าวว่า ประชาชนจะอยู่ในฐานะผู้ได้ อุปถัมภ์ สามารถให้ความช่วยเหลือทางด้านการเมือง โดยการเป็นห้วคะแนนให้ ช่วยออกเสียงเลือกตั้ง และให้การช่วยเหลือทางด้านการเมืองอื่นๆ

1.5 กลยุทธ์การสร้างฐานคะแนนเสียงจากพรรคชาติไทยและนักการเมืองในสังกัด

นายประภัตร โพธสุธน ได้รับการสนับสนุนจากพรรคชาติไทย หัวหน้าพรรคชาติไทย และคณะกรรมการบริหารพรรคชาติไทย และนักการเมืองในพรรคชาติไทย ให้การสนับสนุนในเชิงนโยบาย การผลักดันงบประมาณโครงการต่างๆ พัฒนาท้องถิ่นให้มีความเจริญเพื่อสร้างฐานคะแนนเสียง ให้การสนับสนุนด้านการเงินนำมาเป็นค่าใช้จ่ายในการหาเสียงเลือกตั้ง เช่น ค่าสมัคร ค่าจัดทำป้ายคัดเอาต์ ค่าจัดทำแผ่นปลิวหาเสียง ค่าถ่ายรูป ค่าจ้างรถโฆษณาประชาสัมพันธ์ สนับสนุนให้มีโอกาสดำรงตำแหน่งที่สำคัญทางการเมือง และได้เป็นรัฐมนตรีบริหารราชการกระทรวง ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ ยุทธพงษ์ วงศ์เมืองสวรรค์ (2547) ที่กล่าวว่า ส.ส. สุพรรณบุรี ที่สังกัดพรรคชาติไทย มีฐานคะแนนเสียงจากประชาชน นักการเมืองท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กลุ่มเครือข่าย ได้รับการสนับสนุนด้วยคะแนนนิยมสูงสุด จากการที่ผลงานการพัฒนาพื้นที่ให้มีความเจริญรุดหน้าในทุก ๆ ด้าน นโยบายของพรรคชาติไทยนั้นตรงกับความต้องการ และเป็นที่ยอมรับของประชาชน

1.6 กลยุทธ์การสังกัดพรรคการเมืองที่มีนโยบายตรงกับความต้องการของประชาชน

นายประภัตร โพธสุธน เป็นนักการเมืองที่สังกัดพรรคชาติไทยมีแนวนโยบายของพรรคตรงกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ได้จัดกิจกรรมทางด้านการเมืองตามแนวนโยบายของพรรคชาติไทยที่ตอบสนองความต้องการของประชาชน สามารถสร้างความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับประชาชนในพื้นที่ เรียกคะแนนนิยมเพื่อให้ประชาชนยอมรับและไว้วางใจ โดยใช้ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ทางการเมือง จิตวิทยามวลชน ฯลฯ วางแผนงานทางการเมือง กำหนดกลยุทธ์การหาเสียงเลือกตั้ง กำหนดวิธีการในการหาเสียงเลือกตั้ง สรรหาวิธีการรักษาฐานอำนาจทางการเมือง เพื่อให้ได้มีตำแหน่งทางการเมือง และได้ครองอำนาจทางการเมืองยาวนานที่สุด

1.7 กลยุทธ์การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีทางการเมือง (Political Image)

นายประภัตร โพธสุธน จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี และปริญญาโท มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์ทางการเมือง มีความเข้าใจระบบการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตย ระบบพรรคการเมืองไทย ระบบการเลือกตั้งตามวิถีทางประชาธิปไตยฯ มีความสามารถในการสื่อสารทางการเมือง (Political Communication) ไปสู่ประชาชน เพื่อเป็นการสร้างภาพลักษณ์ทางการเมือง (Political Image) ที่ดี ใช้วิธีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงนโยบายของพรรคชาติไทย และนโยบายในการทำงานด้านการเมืองของตนผ่านทางสื่อต่างๆ (Media) การมีจิตวิทยามวลชนสามารถโน้มน้าวจิตใจประชาชนให้ยอมรับและไว้วางใจ การมีบุคลิกลักษณะส่วนตัวที่โดดเด่นเป็นพิเศษและเป็นที่ยอมรับของประชาชน การไม่ถือตัวและทำตัวใกล้ชิดกับประชาชนเพื่อเรียกคะแนนนิยม

1.8 กลยุทธ์การสร้างความนิยมในตัวบุคคล ให้เกิดความเชื่อถือและศรัทธา

นายประภัตร โพธสุธน สร้างความนิยมในตัวนักการเมืองให้เป็นที่ยอมรับและไว้วางใจของประชาชน สร้างความนิยมชมชอบเป็นการส่วนตัว สร้างความเชื่อถือและศรัทธาในตัวนักการเมือง ฯลฯ เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ชนะการเลือกตั้ง นักการเมืองต้องมีคุณลักษณะที่โดดเด่นเป็นพิเศษถูกใจประชาชน เช่น กล้าพูด กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ พูดจริงทำจริง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีความทันสมัยทันโลกทันเหตุการณ์ มีความสามารถคิดวิเคราะห์ประเมินสถานการณ์ทางการเมืองได้อย่างเป็นระบบ เป็นต้น นักการเมืองต้องสร้างความนิยมชมชอบในตัวบุคคลให้เกิดขึ้น เนื่องจาก พฤติกรรมในการเลือกตั้งของประชาชนในชนบทส่วนใหญ่อยู่ในระดับรากหญ้าจะยึดถือตัวบุคคลเป็นหลักในการเลือก และเขาจะมองปัจจัยทางด้านตัวเงินมีความสำคัญอยู่ในลำดับที่รองลงไปจากการยึดตัวบุคคล

1.9 กลยุทธ์การสร้างความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันตามระบบอุปถัมภ์

นายประภัตร โพธสุธน ใช้กลยุทธ์สร้างความสัมพันธ์ใกล้ชิดสนิทสนมกับประชาชน เนื่องจาก พฤติกรรมในการเลือกตั้งของประชาชนจะพิจารณาเลือกผู้สมัครที่มีความใกล้ชิดสนิทสนมคุ้นเคยกันมีความสัมพันธ์กันเป็นส่วนตัวก่อนเป็นอันดับแรก ยึดถือหลักความนิยมชมชอบตัวบุคคล การยอมรับและไว้วางใจ ความเชื่อถือและศรัทธา การช่วยเหลือกันเป็นไปตามระบบอุปถัมภ์ ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ นพดล สุคนธวิท (2539 : 35) ที่กล่าวว่า ลักษณะของสังคมไทยมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน ในเชิงอุปถัมภ์ ซึ่งอาศัยความสัมพันธ์ส่วนตัวในลักษณะความสัมพันธ์ของนายกับบ่าว ความสัมพันธ์แบบศักดินายังคงมีอิทธิพลฝังรากลึกอยู่ในระบบความสัมพันธ์ของสังคมไทย ความนิยมในตัวบุคคลและปัจจัยทางการเงินเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญมากกว่าปัจจัยด้านอื่นๆ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาทางด้านการเมือง และอาจทำให้มีการซื้อสิทธิ์ขายเสียงได้

1.10 กลยุทธ์ด้านการเงินที่ใช้ในการหาเสียงเลือกตั้ง

นายประภัตร โพธสุธน มีความพร้อมทางฐานะทางการเงินคืออยู่แล้ว รวมกับเงินที่พรรคชาติไทยสนับสนุนให้มาเป็นค่าใช้จ่ายในการหาเสียงเลือกตั้ง นักการเมืองหลายคนเห็นว่า ความพร้อมทางการเงินมีความสำคัญมากกว่าปัจจัยด้านอื่นๆ การไม่มีเงินทุนก็ไม่อาจหาเสียงได้ทั่วทั้งเขตเลือกตั้ง เนื่องจาก การเลือกตั้งในแต่ละครั้งมีค่าใช้จ่ายที่สูงมาก เช่น ค่าสมัคร ค่าถ่ายรูป ค่าป้ายคัดเอาต์ ค่าโปสเตอร์ ค่าแผ่นปลิว ค่ารับรอง ค่าแรงงานของผู้รับจ้าง ค่าน้ำมันยานพาหนะ ค่าจ้างโฆษณาประชาสัมพันธ์ เงินบริจาคเพื่อสาธารณกุศล ค่าใช้จ่ายในการช่วยเหลือสังคม ฯลฯ

1.11 กลยุทธ์การให้ประชาชนยอมรับและไว้วางใจ เพื่อครองใจประชาชน

นายประภัตร โพธสุธน ได้เป็นส.ส.สุพรรณบุรี ติดต่อกันมาหลายสมัย ได้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่สำคัญ ได้เป็นรัฐมนตรีมาหลายกระทรวง ประชาชนในเขตเลือกตั้งให้ความ

นิยมชมชอบ ได้รับการยอมรับและไว้วางใจในระดับที่สูงมาก นายประภัตรฯ เป็นผู้ที่มีบทบาททางการเมือง เมื่อมีการเลือกตั้งก็จะได้รับเลือกตั้งทุกครั้งทั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง หรือแบบบัญชีรายชื่อ (Party List) แม้ในช่วงที่ถูกเพิกถอนสิทธิทางการเมืองเป็นเวลา 5 ปี ก็ได้จัดส่งญาติลงสมัครรับเลือกตั้งก็ได้เลือกตั้งเช่นเดียวกัน แม้พรรคชาติไทยจะเปลี่ยนชื่อมาเป็นพรรคชาติไทยพัฒนา ประชาชนในพื้นที่ก็ยังให้ความนิยมชมชอบ และไว้วางใจในระดับสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ พ.ต.ต. เสวี บัวแก้ว (2533 : 18) ที่กล่าวว่า ผู้นำทางการเมืองที่จะประสบความสำเร็จ จะต้องดำรงความสัมพันธ์กับประชาชนให้เกิดความยินยอมพร้อมใจยอมรับ และเลือกให้เขาอยู่ในตำแหน่งที่นำไปสู่การมีสิทธิพิเศษเหนือกว่าคนอื่น

1.12 กลยุทธ์การเข้าถึงประชาชนด้วยการขยับลงพื้นที่ให้การช่วยเหลือประชาชน

นายประภัตร โทษสุธน ใช้วิธีการเข้าถึงประชาชน ด้วยการขยับลงพื้นที่ ไม่ทอดทิ้งประชาชน มีผลงานการช่วยเหลือประชาชนเป็นที่ประจักษ์ ไม่ทำตัวอยู่เหนือประชาชน ใช้สโลแกนการหาเสียงเลือกตั้งว่า “เราไม่เคยลืมกัน” คะแนนนิยมที่ได้รับมาจากเกษตรกรเป็นส่วนใหญ่ ความสัมพันธ์ระหว่างนายประภัตร โทษสุธน กับประชาชนเป็นไปในลักษณะของการมีผลประโยชน์เกื้อกูลกันมีการพึ่งพาอาศัยกันตามระบบอุปถัมภ์ ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ พัฒนชัย สีนอเพี้ย (2552) ที่กล่าวว่า การมีฐานอำนาจทางการเมืองมาจากการนำความเจริญมาสู่ท้องถิ่น ช่วยสนับสนุนนักการเมืองท้องถิ่นให้ได้รับเลือกตั้ง การสนับสนุนข้าราชการให้เจริญก้าวหน้า ช่วยแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้รับการยอมรับจากนักการเมืองและประชาชน มีบทบาทเป็นผู้ชี้นำความคิดทางการเมือง

1.13 กลยุทธ์การมีคุณลักษณะพิเศษเฉพาะตัวเป็นที่โดดเด่น

นายประภัตร โทษสุธน เป็นนักการเมืองที่มีคุณลักษณะเฉพาะตัวที่โดดเด่น สามารถเข้าถึงประชาชน ขยับลงพื้นที่ดูแลทุกข์สุขของประชาชน ไม่ทอดทิ้งประชาชน มีอหิชาสัยดี วางตัวแบบเรียบง่ายเป็นกันเองพึ่งพาอาศัยได้ ทำงานใกล้ชิดประชาชน ไม่อยู่เหนือประชาชน มีผลงานการช่วยเหลือประชาชนมากมาย เช่น การช่วยเหลือเกษตรกรทางด้าน การแก้ไขปัญหาการค้าข้าวตกต่ำ ปัญหาเรื่องน้ำเพื่อการเกษตร ปัญหาเรื่องปุ๋ยยาราคาแพง ปัญหาแมลงศัตรูพืชแพร่ระบาด การจัดหาตลาดจำหน่ายสินค้าพืชผลทางการเกษตร การจัดหาตลาดจำหน่ายสินค้า OTOP เป็นต้น มีความขยันในการออกงานสังคม งานเลี้ยงพบปะสังสรรค์ งานบุญประเพณี ร่วมกิจกรรมทางสังคมต่างๆ เช่น งานฉลองขึ้นบ้านใหม่ งานเลี้ยงฉลองตำแหน่ง งานอุปสมบท งานมงคลสมรส งานฌาปนกิจศพ งานบุญงานวัด เป็นต้น

1.14 กลยุทธ์การไม่ใช้อิทธิพลข่มขู่บังคับเพื่อให้ได้รับเลือกตั้ง

นายประภัตร โทษสุธน ได้รับเลือกเป็น ส.ส.สุพรรณบุรี เป็นก้าวแรกของการเข้าสู่อำนาจทางการเมือง คะแนนเสียงที่ได้มาจากฐานคะแนนเสียงให้การสนับสนุนไม่มีการใช้อิทธิพล

ข่มขู่บังคับขู่เชือด ประชาชนตัดสินใจเลือกจากความนิยมตัวบุคคล คะแนนที่ได้รับเกิดจากการยอมรับและไว้วางใจของประชาชน ความเชื่อถือและศรัทธา ทำให้สามารถครองใจประชาชนได้ ฐานคะแนนเสียงที่ทำให้การสนับสนุนส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรที่มีความรักผูกพันกันอย่างใกล้ชิดคงตั้งฉายาดีมิตร จากการทำมีผลงานช่วยเหลือประชาชน คุณงามความดีและบารมีทางการเมืองที่ได้สั่งสมมา การขยับลงพื้นที่ไม่ทอดทิ้งประชาชน การช่วยแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนให้ประชาชน เป็นที่นิยมชมชอบและได้รับความไว้วางใจ เมื่อลงสมัครรับเลือกตั้งก็ได้รับเลือกทุกครั้ง การหาเสียงเลือกตั้งเป็นไปในลักษณะของการเชิญชวน การขอความร่วมมือให้ประชาชนลงคะแนนให้ หรืออาจมีการชี้แนะ หรือชี้แนะให้เลือกอยู่ด้วย ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ วัชรพล พุทธิรักษา (2551: 1-7) ที่กล่าวว่า การใช้อำนาจครองใจเป็นการมีอำนาจเหนือบุคคลอื่น เป็นภาวะการครอบครองทางความคิด และได้รับการสนับสนุนจากกลุ่มพลังในสังคม โดยใช้วิธีการโน้มน้าวจิตใจให้เกิดการยอมรับยินยอมพร้อมใจโดยไม่มีการใช้กำลังรุนแรงบังคับ

1.15 กลยุทธ์การสร้างฐานคะแนนเสียงจากหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

นายประภัตร โพธสุธน ได้รับเสียงสนับสนุนจากประชาชนโดยทางอ้อมจากอิทธิพลของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย นายประภัตรฯ เป็นผู้จัดตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยขึ้นมาจนมีชื่อเสียงแพร่หลายรู้จักกันไปทั่วประเทศ ก่อให้เกิดความเชื่อถือศรัทธา เป็นที่ยอมรับและไว้วางใจของประชาชน มีส่วนทำให้ได้รับคะแนนนิยมจากการจัดตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ ชัยพงษ์ สำเนียง (2550 : 5-7) ที่กล่าวว่า ท้องถิ่นนิยมนั้นให้ความสำคัญกับผู้ที่รวมตัวกันอยู่ในชุมชนท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่น ความรัก ความผูกพัน ความเชื่อ ความทรงจำ วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนในสังคม การรื้อฟื้นประวัติศาสตร์ของท้องถิ่น ฯลฯ การอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของท้องถิ่นเพื่อให้อนุชนรุ่นหลังได้ศึกษาเรียนรู้ ถือเป็นคุณค่าทางวัฒนธรรมที่สร้างความภาคภูมิใจ ความชื่นชมยินดีให้กับคนในชุมชนท้องถิ่นนั้นๆ ก่อให้เกิดความร่วมมือ และการยอมรับ

1.16 กลยุทธ์การดูแลพื้นที่และให้การช่วยเหลือประชาชน

นายประภัตร โพธสุธน ใช้วิธีการเข้าถึงประชาชน ด้วยการขยับลงพื้นที่ดูแลทุกข์สุขของประชาชน ไม่ทอดทิ้งประชาชน เมื่อประชาชนเดือดร้อนก็ช่วยแก้ไขปัญหาละเลและให้การช่วยเหลือ โดยเห็นว่า ทุกข์ร้อนของประชาชนเป็นเรื่องสำคัญเร่งด่วนที่ต้องได้รับการแก้ไข ประโยชน์สุขของประชาชนต้องมาก่อนเป็นอันดับแรก เมื่อประชาชนกินดีอยู่ดีมีความสุขก็ถือเป็นความสุขของนักการเมืองด้วย เพราะ “หัวใจของนักการเมือง คือ ประชาชน” นายประภัตรฯ ให้การเอาใจใส่ดูแลแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ โดยประสานงานส่วนราชการเข้าช่วยเหลือ เช่น

การแก้ไขปัญหาหาคาข้าวตกต่ำ การไม่มีน้ำทำนาปรัง การจัดสรรน้ำทำนา เป็นต้น กลยุทธ์การเข้าไป “นั่งอยู่ในหัวใจประชาชน” ถือเป็นกลยุทธ์หนึ่งที่ใช้ครองอำนาจทางการเมือง

1.17 กลยุทธ์ยึดหลักการทำงานให้ประชาชนมีส่วนร่วม

นายประภัตร โพธสุธน เป็นนักการเมืองที่วางตัวเป็นกันเองไม่มีพิธีรีตอง มีความจำดีสามารถจำชื่อบุคคลได้อย่างแม่นยำเป็นการสร้างความประทับใจให้กับประชาชน เมื่อประชาชนเดือดร้อนก็เข้าช่วยเหลือแก้ไขปัญหาอย่างทันท่วงที โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยคิด ช่วยแก้ไขปัญหา ใช้วิธีการพูดคุยแบบจับเข่าคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีเป้าหมายการทำงานเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ถ้าพื้นที่ที่หวัหะแนนหรือฐานคะแนนเสียงได้รับการยอมรับจากเดือร้อน ก็จะได้รับดูแลเอาใจใส่เป็นพิเศษ

1.18 กลยุทธ์สร้างการครองใจประชาชน

นายประภัตร โพธสุธน มีวิธีการกำจัดอิทธิพลของกลุ่มทางการเมืองเพื่อรักษาฐานอำนาจทางการเมือง ด้วยการเข้าถึงประชาชน ใช้วิธีการเข้าถึงประชาชนด้วยการขยับลงพื้นที่ดูแลทุกข์สุขไม่ทอดทิ้งประชาชน เข้าแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนและให้การช่วยเหลือ ผลักดันงบประมาณโครงการพัฒนาท้องถิ่น จัดสร้างสิ่งสาธารณประโยชน์ ฯลฯ มีเป้าหมายการทำงานเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ทำให้สามารถครองใจประชาชน และรักษาฐานอำนาจทางการเมือง ไม่จำเป็นต้องช่วงชิงหรือ กำจัดอิทธิพลของกลุ่มทางการเมือง ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ วัชรพล พุทธิรักษา (2551: 1-7) ที่กล่าวว่า การทำให้ประชาชนยินยอมพร้อมใจต้องเกิดขึ้นตามธรรมชาติมิได้ถูกบังคับ ไม่มีการใช้กำลังรุนแรง อาจเป็นการครอบงำทางเศรษฐกิจ หรือวิธีการดำเนินชีวิตของคนในสังคม

1.19 กลยุทธ์การสร้างฐานคะแนนเสียงสนับสนุนในพื้นที่

นายประภัตร โพธสุธน ใช้วิธีการสร้างเครือข่ายอำนาจทางการเมืองของตนเองจากกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นักการเมืองท้องถิ่น ผู้นำท้องถิ่น/ชุมชน หัวคะแนน ฯลฯ ด้วยการสนับสนุนให้พรรคพวกของตนเองได้เป็นนักการเมืองท้องถิ่น ผู้นำหมู่บ้าน ผู้นำท้องถิ่น เป็นสมาชิกในองค์กรที่มีฐานคะแนนเสียงประชาชนสนับสนุน จากการศึกษาสมาชิกพรรคชาติไทยมีรวมตัวกันอย่างเหนียวแน่นใช้กลยุทธ์การดึงประชาชนเข้ามาเป็นพวก ใช้ระบบเครือข่ายทางการเมืองเชื่อมโยงกัน มีการใช้หัวคะแนนช่วยหาเสียง ใช้กลยุทธ์ทางการเมืองที่สามารถครองใจประชาชน เพื่อให้ประชาชนยอมรับและไว้วางใจ เพื่อให้สามารถเอาชนะคู่แข่งชั้นทางการเมืองได้ ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ นพดล สุคนธวิท (2539) ที่กล่าวว่า การเมืองท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับพรรคการเมือง โดยมีประชาชนเป็นตัวเชื่อมความสัมพันธ์ ใช้การเมืองท้องถิ่นเป็นฐานอำนาจในการก้าวไปสู่การมีอำนาจทางการเมืองและการแสวงหาประโยชน์ทางการเมือง

1.20 กลยุทธ์การสร้างคะแนนนิยมและรักษาฐานอำนาจทางการเมือง

นายประภัตร โทษสุชน ใช้วิธีการหาเสียงตามปกติไม่ได้ใช้สิทธิพลกำลังคู่แข่งทางการเมือง เพราะฐานคะแนนเสียงในพื้นที่เป็นของพรรคชาติไทยอยู่แล้ว เพียงแต่ใช้กลยุทธ์ในการครองใจประชาชน การรักษาฐานอำนาจทางการเมืองไว้ให้เข้มแข็ง ใช้วิธีการโน้มน้าวจิตใจประชาชนให้มาเลือกตนเองเป็น ส.ส. การให้ความช่วยเหลือประชาชน การดึงประชาชนให้เข้ามาเป็นพวก การใช้บริการทางการเมือง การเป็นนักการเมืองที่อยู่ในพื้นที่ย่อมได้เปรียบกว่าผู้สมัครที่อยู่ต่างถิ่น การมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักแพร่หลาย ในช่วงเวลาที่มีการเลือกตั้งจะใช้วิธีการเข้าถึงประชาชน เพื่อสร้างคะแนนนิยม เพื่อให้สามารถครองอำนาจทางการเมืองไว้ให้นานที่สุด คู่แข่งทางการเมืองจะมีข้อเสียเปรียบ คือ การเป็นคนหน้าใหม่ยังไม่มีผลงานที่ปรากฏแก่สาธารณชน ไม่เป็นที่รู้จักของประชาชน โอกาสที่จะชนะการเลือกตั้งย่อมมีน้อยกว่า

1.21 กลยุทธ์การมีส่วนร่วมเป็นสมาชิกของกลุ่ม/ หรือองค์กรชุมชน

นายประภัตร โทษสุชน ได้ใช้วิธีการเข้าไปริเริ่มให้มีการรวมกลุ่ม จัดตั้งขึ้นเป็นกลุ่มองค์กรชุมชนภายในหมู่บ้าน โดยเฉพาะกลุ่มเกษตรกรจะได้รับการสนับสนุนเรื่องน้ำเพื่อการเกษตร ปุ๋ย พันธุ์ข้าว การป้องกันและกำจัดศัตรูพืชที่แพร่ระบาด การให้คำปรึกษาแนะนำ และให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ เป็นการเสริมบทบาทภาวะผู้นำ (Leadership) ของนักการเมือง ทำให้ภาวะการเป็นผู้นำทางพิธีการของนายประภัตรฯ เป็นที่โดดเด่นประจักษ์ในสายตาประชาชน โดยวางแผนทางการบริหารจัดการให้ ให้หัวหน้ากลุ่ม / องค์กรชุมชนบริหารจัดการกันเอง ถ้าหากมีปัญหาอดีตจัดให้ปรึกษาหารือกันเพื่อแก้ไขปัญหา กลุ่มหรือองค์กรชุมชนใดที่เป็นฐานคะแนนเสียง หรือเป็นหัวคะแนนให้ก็จะได้รับการดูแลเอาใจใส่เป็นพิเศษ ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2539 : 180) ที่กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้นำทางการเมืองจะต้องมีความเสียสละเอาจริงเอียง มีความอ่อนน้อมถ่อมตน มีความสามารถในการฝ่าฝืนให้ประสบความสำเร็จ เป็นคนรักษาคำพูดทำตามสัญญาที่ให้ไว้กับประชาชน เป็นคนที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี รับฟังความคิดเห็นของประชาชน มวลชนให้การสนับสนุน ทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ฯลฯ

1.22 กลยุทธ์การแก้ไขปัญหา ให้การช่วยเหลือประชาชนที่เดือดร้อน

นายประภัตร โทษสุชน เป็นนักการเมืองที่ทำงานแบบคิดดิน ขยันทงพื้นที่ เข้าไปช่วยแก้ไขปัญหา ให้การช่วยเหลือประชาชนเมื่อมีปัญหาเดือดร้อน ด้วยการลงพื้นที่ไปให้ความช่วยเหลือทันที หรืออาจจะส่งตัวแทนไปดำเนินการแทน เช่น เมื่อเกิดอุทกภัย ไม่มีน้ำทำนาปรัง การจัดสรรน้ำให้เกษตรกรทำนา การขายข้าวได้ราคาตกต่ำ การมีแมลงศัตรูพืชแพร่ระบาดในพื้นที่ เป็นต้น โดยจะประสานงานส่วนราชการที่เกี่ยวข้องให้การช่วยเหลือประชาชนโดยเร่งด่วน การลงพื้นที่นั้นก็จะเป็นไปติดต่อบปะพุดคุยกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นักการเมืองท้องถิ่น ผู้นำท้องถิ่น/ชุมชน ให้เป็นผู้

ประสานงานในพื้นที่ร่วมกับเจ้าหน้าที่ที่ลงไปแก้ไขปัญหาของประชาชนในเรื่องนั้นๆ นับว่าเป็นการสร้างคะแนนนิยมทางการเมืองได้อย่างมาก และเป็นการรักษาฐานอำนาจทางการเมืองที่แยบยลอีกวิธีการหนึ่ง ในส่วนของประชาชนก็ได้รับประโยชน์จากการทำงานด้านการเมืองควบคู่ไปกับการทำงานของภาคราชการ

1.23 กลยุทธ์การสร้างความรักความผูกพันตามสโลแกน “เราไม่เคยลืมกัน”

นายประภัตร โพธสุธน มีจิตวิญญาณการเป็นนักการเมืองที่รักห่วงใยประชาชน ภายใต้สโลแกน “เราไม่เคยลืมกัน” ใช้กลยุทธ์การเข้าถึงประชาชนด้วยการขยับลงพื้นที่ดูแลทุกข์สุขของประชาชน ไม่ทอดทิ้งประชาชน วางตัวเป็นกันเองไม่ถือตัวอยู่เหนือประชาชน พบง่ายใช้คล่องไม่มีพิธีรีตอง มีการพบปะเยี่ยมกันคุยดังญาติมิตร สามารถพูดคุยปรึกษาหารือได้ มีความเสียสละช่วยเหลือสังคม หมั่นออกงานสังคมไปร่วมงานบุญประเพณีเสมอ เช่น งานขึ้นบ้านใหม่ งานฉลองตำแหน่ง งานอุปสมบท งานมงคลสมรส งานฌาปนกิจศพ งานสงเคราะห์ช่วยเหลือประชาชน งานแจกผ้าห่มกันหนาว งานแจกถุงยังชีพ เป็นต้น นายประภัตรฯ จะเข้าร่วมกิจกรรมด้วยทุกครั้ง ทำให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีทางการเมือง (Political Image) เป็นการแสดงออกถึงความรักความห่วงใยประชาชน ภาวะการเป็นผู้นำ (Leadership) การมีส่วนร่วมกับชุมชน ประชาชนให้การยอมรับและไว้วางใจ และสามารถครองใจประชาชนได้ ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ บัญญัติ คำณูวัฒน์ (2552 : 1-4) ที่กล่าวว่า การสร้างภาพลักษณ์ทางการเมืองเป็นทั้ง “ศาสตร์” และ “ศิลป์” เป็นการทำให้ภาพออกมาดูดีเป็นที่พึงพอใจของประชาชน เป็นไปตามความต้องการของประชาชน มีการนำเสนอข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ

1.24 กลยุทธ์การสร้างประโยชน์สุขเพื่อประชาชน

นายประภัตร โพธสุธน ยึดหลักหลักการการทำงานด้านการเมือง ด้วยการดูแลทุกข์สุขของประชาชนอย่างสม่ำเสมอ ประโยชน์สุขของประชาชนต้องมาก่อน มีผลทำให้ประชาชนยอมรับและไว้วางใจ สร้างความใกล้ชิดไม่ทอดทิ้งประชาชน เมื่อประชาชนมีปัญหาความเดือดร้อนก็ให้ความช่วยเหลือทันที การที่นักการเมืองจะลงพื้นที่ไปพบประชาชนเฉพาะในช่วงที่มีการหาเสียงเลือกตั้งเท่านั้น เป็นการเสี่ยงที่จะไม่ได้รับเลือกตั้ง นายประภัตรฯ ขยันทำงานด้านการเมืองทุกระยะเวลาที่เขาดำรงตำแหน่งอยู่ เขาคำนึงอยู่เสมอว่า ความสุขของประชาชน คือ เป้าหมายในการทำงาน ประชาชนต้องกินดีอยู่ดีมีความสุข และสามารถยิ้มได้ “หัวใจของนักการเมือง คือ ประชาชน”

1.25 กลยุทธ์การใช้อิทธิพลของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

1.25.1 หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยกับท้องถิ่นนิยม

หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยเป็นที่รู้จักแพร่หลายในหมู่ประชาชนในแง่ของการมีชื่อเสียง การเป็นแหล่งสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น ที่ถือเป็น “ทุนทาง

วัฒนธรรม” ของท้องถิ่น ความมีชื่อเสียงของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย ส่งผลให้ชื่อเสียงของนาย ประภัตร โปธสฺรณ เป็นที่รู้จักแพร่หลายในหมู่ประชาชนโดยทางอ้อมเช่นเดียวกัน หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย ถูกจัดตั้งขึ้นภายใต้แนวความคิด “ท้องถิ่นนิยม” ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ บาว นาค (2552 : 1-4) ที่กล่าวว่า ความรู้สึกท้องถิ่นนิยมเป็นความรู้สึกของความเป็นเจ้าของ ความรัก ความหวงแหน ความผูกพันที่มีต่อท้องถิ่น การมีจิตสำนึกร่วมกันของคนในชุมชนมุ่งพัฒนาท้องถิ่น ให้มีความเข้มแข็ง วัฒนธรรมท้องถิ่นมีวิวัฒนาการตามความเจริญของท้องถิ่นมุ่งไปสู่ความทันสมัย ท้องถิ่นนิยมเป็นกระแสของชุมชนท้องถิ่นที่มีรากฐานทางทรัพยากร ภูมิปัญญา พัฒนาการและ ประวัติศาสตร์การดำรงอยู่ของชุมชน

1.25.2 หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยในแง่ทางวิชาการ

หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย ถูกจัดตั้งขึ้นภายใต้แนวความคิดของ “ท้องถิ่นนิยม” มุ่งเน้นการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสารทางการเมือง (Political Communication) ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ Austin Ranney (1993 : 142-143) ในช่วงที่มีการเลือกตั้งจะมีการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารทางการเมืองไปยังส่วนต่างๆ ของสังคมและประชาชน โดยมีนัยสำคัญทางการเมืองแฝงอยู่ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ บาว นาค (2552 : 1-4) ความมีชื่อเสียงในด้านของการเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นส่งผลให้นายประภัตร โปธสฺรณ มีชื่อเสียงตามมาด้วยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เป็นวิธีการสร้างภาพลักษณ์ทางการเมือง (Political Image) โดยใช้สื่อพื้นบ้านเป็นเครื่องมือในการสื่อสารทางการเมือง ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ นันทวัฒน์ บรรมานันท์ (2552 : 3-6) ส่งผลให้นักการเมือง ได้รับความนิยมชมชอบ ให้การยอมรับและไว้วางใจ เป็นที่เชื่อถือศรัทธาของประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ สุทธิชัย ปัญญาโรจน์ (2548 : 1-5) หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยจึงเปรียบเสมือนเป็นสัญลักษณ์เชิงสถาบันของนักการเมือง หรือ คล้ายกับเป็นตราสินค้าทางการเมือง (Political Branding) ของนายประภัตร โปธสฺรณ

1.25.3 หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยกับสื่อพื้นบ้าน (Folk Media)

หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย มุ่งเน้นการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ กาญจนา แก้วเทพ (2549 : 35, 38-39) ที่กล่าวถึง การนำสื่อพื้นบ้าน (Folk Media) มาใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสารไปยังผู้รับสาร หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย ได้มีการนำสื่อพื้นบ้านที่มี “อัตลักษณ์” เฉพาะท้องถิ่นที่มีตัวตน และคุณค่าในตัวของมันเองนำมาแสดง เช่น การจำลองภาพวิถีการดำเนินชีวิตของชาวนาไทยแบบดั้งเดิมที่ใช้ควายไถนา บ้านทรงไทยภาคกลาง การจัดกิจกรรมการแสดงของควายแสนรู้ การแสดงศิลปวัฒนธรรมประเพณีพื้นบ้าน การแสดงเพลงพื้นบ้าน เพลงอีแซว กลองยาว เป็นต้น มาเป็น

เครื่องมือในการสื่อสารไปยังนักท่องเที่ยวให้เกิดความรู้ ความบันเทิง เป็นการพักผ่อนหย่อนใจเกิด ความสนุกสนานเพลิดเพลิน และเกิดความชื่นชมยินดีกับวัฒนธรรมท้องถิ่น รวมทั้งได้มองเห็นภาพ วิธีการดำเนินชีวิตของชาวนาไทยแบบดั้งเดิมที่ใช้ควายไถนา ฯลฯ ในช่วงที่มีการเลือกตั้งได้มีการ จัดกิจกรรมทางการเมืองใช้เป็นสถานที่สื่อสารทางการเมืองอีกทางหนึ่งด้วย

1.25.4 หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย ถูกจัดตั้งขึ้นเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ วัฒนธรรมท้องถิ่น การท่องเที่ยวจัดเป็นการอุตสาหกรรม เป็นการประกอบกิจการทางธุรกิจ มีผู้ขาย มีผู้ซื้อก่อให้เกิดรายได้และผลกำไร ทำให้เกิดการประกอบกิจการธุรกิจต่อเนื่อง เช่น ธุรกิจการ ขนส่ง ธุรกิจการนำเที่ยว ธุรกิจการขายสินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก ธุรกิจการแปรสภาพ วัฒนธรรมท้องถิ่นมาเป็นสินค้า เป็นต้น ทำให้เกิดการกระจายรายได้มีเงินหมุนเวียนในท้องถิ่น มนต์เสน่ห์ที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวชมนั้นมีปัจจัยเกื้อหนุน 3 ประการ คือ การมีต้นทุนทาง วัฒนธรรม การมีธรรมชาติที่สวยงาม และเอกลักษณ์ของท้องถิ่นที่ทรงคุณค่า การท่องเที่ยวมี องค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ คือ ทรัพยากรการท่องเที่ยว การบริหารการท่องเที่ยว และการตลาดด้านการท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ วีระพันธุ์ ชินวัตร (2554 : 80-81)

1.25.5 การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น

หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย ถูกจัดตั้งขึ้นเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ วัฒนธรรมท้องถิ่น การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หรือ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ (Ecotourism) เป็น การศึกษาธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ศึกษาวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นท้องถิ่น ศึกษาภูมิหลังวิถี ชีวิตการดำเนินชีวิตของคนในชุมชนที่แต่เดิมมักจะอาศัยอยู่ตามริมแม่น้ำที่แวดล้อมไปด้วย ธรรมชาติ และได้ใช้เป็นเส้นทางคมนาคมติดต่อไปมาหาสู่กัน มีการติดต่อซื้อขายกันในแพ หรือใน เรือ กลายเป็น “ตลาดน้ำ” ที่ดึงดูดความสนใจให้คนไปเที่ยวชม เช่น ตลาดน้ำดอนหวาย ตลาดน้ำ ดำเนินสะดวก เป็นต้น ต่อมาเมื่อเส้นทางคมนาคมทางบกเจริญมากขึ้น ชุมชนได้เกิดการกระจาย ตัวไปยังที่ต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของสำนักพิมพ์เมืองโบราณ (2537 : 6-8)

1.25.6 การท่องเที่ยวหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย ถูกจัดตั้งขึ้นเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ วัฒนธรรมท้องถิ่น การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นการศึกษารูปแบบวิถีการดำเนินชีวิต ของผู้คนในท้องถิ่นเป็นจุดขายให้คนเดินทางมาท่องเที่ยว การท่องเที่ยวก่อให้เกิดรายได้จากการ ประกอบกิจการทางธุรกิจ ทำให้คนมีงานทำ นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นและภูมิ ปัญญาท้องถิ่น เรียนรู้วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนในชุมชน และเกิดความคุ้นเคยกับประชาชนใน ท้องถิ่น เป็นการพักผ่อนหย่อนใจเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย ได้นำ

แนวความคิดเหล่านี้มาประยุกต์ จัดตั้งเป็นพิพิธภัณฑ์ชานาไทย มุ่งเน้นการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงและได้รับความนิยอย่างสูงของจังหวัดสุพรรณบุรี

1.25.7 ฐานคะแนนเสียงที่เกิดจากหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย ไม่มีอิทธิพลต่อฐานคะแนนเสียงในพื้นที่โดยตรง แต่เป็นการได้คะแนนเสียงมาโดยทางอ้อมจากควายไทยที่มีชื่อเสียงของการเป็นแหล่งสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดสุพรรณบุรี เสียงสนับสนุนส่วนใหญ่เป็นของประชาชนในเขตเลือกตั้งเป็นผลมาจากการทำงานทางการเมืองในพื้นที่จนได้รับคะแนนนิยมที่สูงมาก ส่วนเสียงสนับสนุนที่ได้รับอิทธิพลมาจากหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยนั้นเป็นคะแนนเสียงที่ได้รับเพิ่มขึ้นมาจากฐานคะแนนเสียงเดิม จากการที่ประชาชนเห็นว่า นายประภัตร โพธสุธน มีส่วนทำให้ท้องถิ่นมีชื่อเสียง วัฒนธรรมท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวิถีการดำเนินชีวิตของชานาไทยแบบดั้งเดิมได้รับการอนุรักษ์ ประชาชนได้รำลึกถึงบุญคุณของควายที่ใช้ไถนา

1.25.8 การทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกท้องถิ่นนิยม

หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย จัดให้มีการแสดงของควายแสนรู้ การแสดงศิลปวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น การแสดงเพลงพื้นบ้าน การแสดงวิถีการดำเนินชีวิตของชานาบ้านเรือนไทยภาคกลาง มีการจัดประชุม อบรม สัมมนาเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพทางการเกษตรให้กับเกษตรกรซึ่งมีส่วนทำให้ได้รับคะแนนนิยมจากประชาชนอีกทางหนึ่งโดยทางอ้อม การทำให้ประชาชนในพื้นที่เกิดความรักถิ่นฐานที่อยู่ มีความรู้สึกเป็นเจ้าของ ได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการแสดงของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย เกิดความภาคภูมิใจในการมีชื่อเสียง ความรู้สึกเช่นนี้เป็นความรู้สึกท้องถิ่นนิยม ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ ยุทธพงษ์ สืบวงศ์ศักดิ์ (2548 : 177) ที่กล่าวว่า อัตลักษณ์ท้องถิ่นกำลังจะถูกกลืนไป จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเร่งรื้อปลูกกระแสการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นได้ถูกหยิบยกเข้าสู่บริบทของการบริโภคเป็นสินค้าทางวัฒนธรรม เช่น การท่องเที่ยวตลาดน้ำ วัดเก่า ชุมชนเก่า วิถีชีวิตชุมชนดั้งเดิม เป็นต้น

1.25.9 เสียงสนับสนุนที่ได้รับจากหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย เป็นแหล่งสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง จัดตั้งขึ้นมาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบกิจการเชิงธุรกิจด้านการท่องเที่ยว ไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินกิจกรรมทางการเมือง แต่ในทางปฏิบัติในช่วงที่มีการเลือกตั้งก็ได้ใช้สถานที่เป็นศูนย์ประสานงานการเลือกตั้งของนายประภัตร โพธสุธน มีการจัดกิจกรรมทางการเมือง การรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ฐานคะแนนเสียง หรือเสียงสนับสนุนส่วนใหญ่้นั้นมาจากคะแนนนิยม

ของประชาชนในเขตเลือกตั้ง อีกส่วนหนึ่งเป็นเสียงสนับสนุนที่ได้รับอิทธิพลจากหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยโดยทางอ้อม

1.25.10 คะแนนเสียงที่ได้รับเป็นคะแนนเสียงโดยอ้อม

หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย เปิดดำเนินการในเชิงธุรกิจแสวงผลกำไร สามารถช่วยสร้างคน สร้างงาน สร้างรายได้ กระจายรายได้ สร้างโอกาสให้คนมีงานทำ และเป็นการสนองตอบนโยบายรัฐบาล ไม่ได้ถูกจัดตั้งขึ้นมาเพื่อดำเนินกิจกรรมทางการเมือง การที่ประชาชนเลือกนายประภัตร โพธสุธน เป็น ส.ส.สุพรรณบุรี เพราะ เป็นคนที่อยู่ในพื้นที่ที่มีความเป็น “ท้องถิ่นนิยม” จึงเลือก ส.ส. ที่อยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงตัวเองก่อน เมื่อประสบปัญหาความเดือดร้อนก็สามารถขอความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์ แม้ประชาชนที่ยากจนก็สามารถเข้าถึงขอความช่วยเหลือได้ ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ บาว นาค (2552 : 1-4) ที่กล่าวว่า การที่ประชาชนในท้องถิ่นชุมชน มีความรัก มีความผูกพันกับสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวในท้องถิ่นจะช่วยพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเจริญและความเข้มแข็ง มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันกับระบบเศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรม และภูมินิเวศน์

1.25.11 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดกิจกรรมของหมู่บ้านอนุรักษ์ควาย

ไทย

นายประภัตร โพธสุธน ได้รับคะแนนเสียงสนับสนุนส่วนใหญ่จากประชาชนในเขตเลือกตั้ง โดยมีคะแนนเสียงส่วนหนึ่งได้มาจากหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยโดยทางอ้อม เป็นผลมาจากการใช้หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย เป็นศูนย์ประสานงานการเลือกตั้ง การจัดกิจกรรมทางการเมือง รมรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ฐานคะแนนเสียงส่วนหนึ่งมาจากการที่ดึงประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย และการมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของประชาชน

2. วิธีการครองอำนาจทางการเมือง

2.1 วิธีการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะนักการเมืองอย่างเต็มความสามารถ

นายประภัตร โพธสุธน ได้เป็น ส.ส.สุพรรณบุรี หลายสมัย และดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีหลายกระทรวง เป็นนักการเมืองที่มีผลงานช่วยเหลือประชาชนอย่างต่อเนื่อง เช่น การแก้ไขปัญหาราคาข้าวตกต่ำ การขายข้าวส่งออกนอก การขาดแคลนน้ำทำนาปรัง การส่งเสริมการปลูกข้าวพันธุ์หอมปทุม จัดทำโครงการต่างๆ เพื่อพัฒนาพื้นที่ การก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค การส่งเสริมการประกอบอาชีพ การหาตลาดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ เป็นต้น

2.2 วิธีการสร้างบารมีทางการเมือง

นายประภัตร โพธสุธน ให้ความเคารพผู้ใหญ่มากตามระบบอาวุโสในสังคมไทย ตามสโลแกนของนายบรรหาร ศิลปะอาชา หัวหน้าพรรคชาติไทย ที่ให้ยึดถือ “สัจจะ กตัญญู” ถือเป็นสิ่งที่ดีงาม ทำให้เกิดการยอมรับและสนับสนุนจากหัวหน้าพรรคการเมือง และจากนักการเมืองด้วยกัน การที่ได้เป็น ส.ส.สุพรรณบุรี มาหลายสมัยต่อเนื่องกัน และผลงานที่ปรากฏได้รับการยอมรับเป็นที่ไว้วางใจของประชาชน ภายใต้สโลแกนการหาเสียง “เราไม่เคยล้มกัน” ประกอบกับการที่ได้ดำรงตำแหน่งที่สำคัญทางการเมือง และได้เป็นรัฐมนตรี ทำให้เกิดการยอมรับนับถือจากนักการเมืองและประชาชนในระดับที่สูงมาก

2.3 วิธีการหาเสียงสนับสนุนให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่สำคัญ

นายประภัตร โพธสุธน ได้รับการสนับสนุนจากประชาชนในพื้นที่เลือกให้เป็น ส.ส.สุพรรณบุรี ถ้าประชาชนไม่สนับสนุนไม่เป็นฐานเสียงให้ ไม่เลือกให้เป็น ส.ส.สุพรรณบุรี ก็ไม่มีโอกาสก้าวไปสู่ตำแหน่งที่สำคัญทางการเมือง หรือเป็นรัฐมนตรีได้ นายบรรหาร ศิลปะอาชา หัวหน้าพรรคชาติไทย และคณะกรรมการบริหารพรรคชาติไทย ให้การสนับสนุนนายประภัตร โพธสุธน ให้ดำรงตำแหน่งที่สำคัญทางการเมือง เช่น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงในหลายกระทรวง

2.4 วิธีการสร้างฐานคะแนนเสียงในพื้นที่

นายประภัตร โพธสุธน ได้รับการสนับสนุนจากนักการเมืองท้องถิ่น กลุ่มพลังมวลชน องค์กรชุมชน ผู้นำหมู่บ้าน ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น เครือข่ายทางการเมือง และประชาชนในพื้นที่ เป็นฐานคะแนนเสียงให้การสนับสนุนให้ได้รับเลือกเป็น ส.ส.สุพรรณบุรี หัวหน้าพรรคชาติไทย และพรรคชาติไทยสนับสนุนให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่สำคัญ และได้เป็นรัฐมนตรี ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ ศิธา เขียรถาวร (2552) ที่กล่าวว่า ส.ส. กับนักการเมืองท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กันในเชิงอุปถัมภ์ การเข้าสู่อำนาจทางการเมืองต้องใช้เงินทุนเป็นค่าใช้จ่ายให้กับฐานคะแนนเสียง ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการใช้เงินหาเสียงเลือกตั้งเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด การอุปถัมภ์นักการเมืองท้องถิ่นเป็นเรื่องที่แก้ไขได้ยาก เนื่องจาก ส.ส. เป็นบุคคลผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่น มีการสืบทอดอำนาจทางการเมืองไปยังบุตรหรือเครือญาติมีฐานอำนาจทางการเมืองกว้างขวาง ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการเมืองท้องถิ่น

2.5 วิธีการขอให้บุคคลสำคัญและผู้ใหญ่สนับสนุน

นายประภัตร โพธสุธน ได้รับการสนับสนุนจากบุคคลสำคัญและผู้ใหญ่ให้เป็น ส.ส.สุพรรณบุรี ได้ดำรงตำแหน่งที่สำคัญทางการเมือง และได้เป็นรัฐมนตรี นับว่าเป็นการช่วยเสริมฐานคะแนนเสียง หรือคะแนนนิยมจากประชาชนให้เพิ่มมากขึ้นอีกทางหนึ่ง ทำให้รักษาฐานอำนาจ

ทางการเมือง และครองอำนาจทางการเมืองอยู่ได้อย่างเหนียวแน่น ฐานคะแนนเสียง หรือคะแนนนิยมก็เพิ่มมากขึ้น ความสัมพันธ์ระหว่างนักรการเมือง บุคคลสำคัญที่ให้การสนับสนุน และประชาชนเป็นไปตามระบบอุปถัมภ์ในทางการเมือง ในลักษณะของการมีผลประโยชน์เกื้อกูลกัน และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน

2.6 วิธีการที่ใช้ในการหาเสียงเลือกตั้ง

นายประภัตร โพธสุธน ใช้กลยุทธ์ในการหาเสียงด้วยการเข้าถึงประชาชน ขยับลงพื้นที่ ดูแลทุกข์สุขของประชาชน ไม่ทอดทิ้งประชาชน การช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน การสร้างความสุขให้ประชาชนยิ้มได้ ฯลฯ แม้ในช่วงที่ไม่มีมีการยุบสภา ประชาชนก็จะพบหน้าผู้แทนราษฎรอยู่ตลอดเวลา ภายใต้สโลแกนการหาเสียง “เราไม่เคยลืมกัน” นักรการเมืองกับประชาชนต้องมีความรักผูกพันกันเปรียบประดุจดังญาติพี่น้อง มีผลประโยชน์ร่วมกัน ในลักษณะของการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน เราช่วยเขาและเขาก็ช่วยเรา ประชาชนให้ประโยชน์ ส.ส. ส.ส. ก็ให้ประโยชน์กับประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ มงคล เกษประทุม (2552) ที่กล่าวว่า การสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของนักรการเมืองท้องถิ่นจะต้องอุทิศเวลาให้กับงานส่วนรวม ช่วยงานสังคมเพื่อแสวงหาผู้สนับสนุน มีการพูดคุยกัน มีการติดต่อประสานงาน มีการขอความร่วมมือ ปัจจัยที่มีผลต่อการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง คือ ปัจจัยทางครอบครัว ปัจจัยด้านเครือข่าย ปัจจัยด้านเพื่อน ปัจจัยด้านผู้อุปถัมภ์ และปัจจัยด้านเงินทุน

2.7 วิธีการสร้างผลงานทางการเมืองให้ประชาชนประทับใจ

นายประภัตร โพธสุธน ได้รับคะแนนเสียงสนับสนุนจากประชาชน เป็นผลที่มาจากความนิยมชมชอบเป็นการส่วนตัว จากผลงานที่ปรากฏด้านการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน และการช่วยเหลือประชาชน มีผลงานด้านการพัฒนาเป็นที่ประจักษ์ในสายตาและประทับใจประชาชน นายประภัตร โพธสุธน เป็นนักรการเมืองลงสมัครรับเลือกตั้งในสังกัดพรรคชาติไทย ได้รับการเลือกตั้งเป็น ส.ส.สุพรรณบุรี มาหลายสมัย และได้เป็นรัฐมนตรีในหลายกระทรวง ราวกับว่าเป็นการผูกขาดอำนาจทางการเมือง ภาพรวมของนักรการเมืองในสังกัดพรรคชาติไทยได้ช่วยแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนอย่างทั่วถึง ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า พรรคชาติไทย เป็นพรรคการเมืองของจังหวัดสุพรรณบุรี หรือเป็นพรรคการเมืองประจำจังหวัดสุพรรณบุรี ก็ว่าได้

2.8 วิธีการให้ข้าราชการในเขตพื้นที่สนับสนุน

นายประภัตร โพธสุธน มีเป้าหมายหลักในการทำงานเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เช่นเดียวกับเป้าหมายการทำงานของฝ่ายข้าราชการประจำ ซึ่งต่างก็มีเป้าหมายเดียวกัน การขยับลงพื้นที่ดูแลทุกข์สุขของประชาชน การประกอบคุณงามความดี การทำคุณประโยชน์ให้ประชาชนกินดีอยู่ดีมีความสุข ในลักษณะการทำงานเพื่อเป้าหมายเดียวกันนักรการเมืองจะทำงานให้

เอื้อประโยชน์กับฝ่ายข้าราชการประจำ และฝ่ายข้าราชการประจำก็จะทำงานให้เอื้อประโยชน์ต่อนักการเมือง ในลักษณะของการทำงานที่พหุภาคีกัน ทั้งนักการเมือง ข้าราชการ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้บริหารท้องถิ่น แกนนำหมู่บ้าน ผู้นำชุมชน ฯลฯ ต่างก็มุ่งหมายให้ประชาชนได้รับประโยชน์และมีความสุขในการทำงานในพื้นที่ซึ่งมีความเป็นเอกภาพเป็นไปในทางเดียวกัน เมื่อมีการเลือกตั้งคะแนนเสียงก็จะไม่แตกแยก วิธีการที่ทำให้ข้าราชการในพื้นที่ยอมรับและให้การสนับสนุนนั้น ใช้วิธีการขอความร่วมมือแบบสมัครใจไม่มีการบังคับ และมีผลประโยชน์เกื้อกูลกันแบบพหุภาคีกันโดยทางอ้อม เพราะนักการเมืองและข้าราชการต่างก็เป็น “ผู้รับใช้ประชาชน” มีเป้าหมายการทำงานมุ่งหวังให้เกิด “ประโยชน์สุขกับประชาชน” เหมือนกัน

2.9 วิธีการเข้าถึงประชาชนเพื่อให้ประชาชนยอมรับและไว้วางใจ

นายประภัตร โพธสุธน กล่าวว่า การทำงานเข้าถึงประชาชนเป็นการสร้างการยอมรับและให้การสนับสนุน เป็นฐานคะแนนเสียงให้ ด้วยการเข้าถึงประชาชนด้วยการขยับลงพื้นที่ดูแลทุกข์สุขของประชาชน ไม่ทอดทิ้งประชาชน การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนและช่วยเหลือประชาชน การมีอุดมการณ์และจิตวิญญาณของนักการเมืองที่สร้างประโยชน์สุขให้กับประชาชน ให้ประชาชนอยู่ดีกินดีและมีความสุข เพื่อเป็นการสร้างความยอมรับและให้การสนับสนุนทางการเมือง ภายใต้สโลแกนการหาเสียง “เราไม่เคยลืมกัน” วิธีการเข้าถึงประชาชนที่ยอมรับและสนับสนุนคู่แข่งทางการเมือง ยึดหลัก เป็นผู้ให้ประชาชนก่อนแล้วใจเขาจะมากอยู่กับเราเอง และใช้วิธีการดึงเข้ามาเป็นพวก โดยดำเนินการควบคู่ไปกับการเข้าถึงประชาชนกลุ่มต่างๆ ที่ให้การยอมรับและสนับสนุนตนเอง และที่ให้การยอมรับ สนับสนุนคู่แข่งทางการเมือง โดยดูแลเอาใจใส่อย่างทั่วถึงไม่แบ่งสี แบ่งฝ่าย หรือแบ่งขั้วทางการเมือง โดยมองว่าการทำงานทางการเมืองเป็นการทำงานเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนส่วนใหญ่ ส่วนรวมและสังคมได้รับประโยชน์ ใช้วิธีการโน้มน้าวจิตใจของฝ่ายตรงข้ามให้เข้ามาเป็นพวก

2.10 วิธีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชน

นายประภัตร โพธสุธน เห็นว่า ความสัมพันธ์ระหว่างนักการเมืองกับประชาชนเป็นความสัมพันธ์ตามระบบอุปถัมภ์ในทางการเมือง ประชาชนเขานิยมชมชอบนักการเมืองที่มีความเป็นกันเอง ไม่ถือตัว พุคคุยได้เป็นการส่วนตัว ไม่เรื่องมาก ไม่มีพิธีรีตอง ไม่ทำตัวเป็นคนเจ้ายศเจ้าอย่างไม่เป็นเจ้าขุนมูลนาย ประชาชนจะให้ความนิยชมชอบ ให้ความถือและไว้วางใจ ฯลฯ

2.11 วิธีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

นายประภัตร โพธสุธน ใช้วิธีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน โดยวิธีการขอความร่วมมือเชิญผู้ที่เกี่ยวข้อง และประชาชนประชุมปรึกษาหารือร่วมกัน ให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันว่าจะแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนเรื่องนั้นๆ ได้อย่างไร หรือยุติปัญหาความ

ขัดแย้งนั้นได้โดยวิธีใด หรือจะต้องประสานงานขอความช่วยเหลือไปยังหน่วยงานใด จะให้ความช่วยเหลือประชาชนโดยวิธีใด หลักการแก้ไขปัญหาจะใช้วิธีการคิดร่วมกัน แก้ไขปัญหาร่วมกัน ขอความเห็น ขอความร่วมมือ และการกำหนดคตติกา หรือข้อตกลงการปฏิบัติร่วมกัน แล้วปฏิบัติตามนั้น และหลีกเลี่ยงการสั่งการ

2.12 วิธีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ตนเอง และผลงานของนักการเมือง

นายประภัตร โพธสุธน ใช้วิธีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ตนเอง และผลงานทางด้านการเมือง 4 วิธี ดังนี้

2.12.1 เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานผ่านทางผู้นำหมู่บ้าน ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่นฯ ให้นำไปประชาสัมพันธ์แจ้งประชาชนในพื้นที่ทราบแบบปากต่อปาก

2.12.2 เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในงานที่มีคนมาชุมนุมกันมากๆ เช่น งานขึ้นบ้านใหม่ งานฉลองตำแหน่ง งานเลี้ยงพบปะสังสรรค์ งานอุปสมบท งานมงคลสมรส งานฉาปนกิจศพ งานบุญประเพณี เป็นต้น เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบนโยบายและโครงการต่างๆ

2.12.3 การขึ้นป้ายคัดเอาที่ประชาสัมพันธ์ผลงานในสถานที่ชุมชน และบริเวณหน้าบ้านพักส่วนตัว (บ้านเรือนไทย) และบริเวณหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย หมู่ที่ 1 ตำบลวังน้ำซับ อำเภอสรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี

2.12.4 เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานทางสถานีวิทยุชุมชน “คนบ้านควาย” และหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนรับทราบผลงาน

วิธีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ตนเองและผลงานทางด้านการเมืองของนายประภัตร โพธสุธน สอดคล้องกับความเห็นของ นันท์วัฒน์ บรมานันท์ (2552 : 1-4) ที่กล่าวว่า การสร้างภาพลักษณ์ทางการเมือง (Political Image) ของนักการเมืองผ่านทางสื่อต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ Internet เป็นต้น เพื่อประชาสัมพันธ์ตนเองและผลงาน เพื่อให้ภาพลักษณ์ออกมาดูดี

3. บทบาทของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยในทางการเมือง

3.1 วิธีการสร้างความเป็นประชาธิปไตยในหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย)

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ได้ตอบคำถามอย่างมีนัยสำคัญทางการเมืองที่แตกต่างกันไป บางคนเห็นว่า หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย เป็นแหล่งสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดสุพรรณบุรี ประกอบกิจการในเชิงธุรกิจในรูปแบบของบริษัท มุ่งสร้างคน สร้างงาน สร้างรายได้ สร้างโอกาสให้ประชาชนมีงานทำ เป็นการสนองตอบนโยบายรัฐบาล การบริหารจัดการมีการจ้างผู้จัดการ พนักงาน และคนงานทำหน้าที่ตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ไม่มีการกำหนดรูปแบบ หรือ

โครงสร้างความเป็นประชาธิปไตยที่ชัดเจน ในช่วงภาวะปกติไม่มีการจัดกิจกรรมทางการเมือง แต่ในช่วงที่มีการเลือกตั้ง หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยใช้เป็นศูนย์ประสานงานการเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้ง มีการกำหนดรูปแบบและโครงสร้างการจัดกิจกรรมทางการเมืองอย่างชัดเจน โดยมีทีมงานเป็นผู้ช่วยเหลือ หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยกลายเป็นศูนย์กลางการเผยแพร่ความเป็นประชาธิปไตย แนวความคิดทางการเมืองการปกครอง ระบบการเลือกตั้งตามวิถีทางประชาธิปไตยไปสู่ประชาชน มีการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง การชี้แนะทางการเมืองให้เลือกผู้สมัครที่สังกัดพรรคชาติไทย และพรรคชาติไทย โดยผ่าน กระบวนการฝึกอบรม การประชุมสัมมนา การติดป้ายประชาสัมพันธ์ ฯลฯ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.1.1 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นฝ่ายข้าราชการในพื้นที่

กลุ่มตัวอย่าง มีความแตกต่างกัน มีทั้งเห็นว่ามี และไม่มีการสร้างความเป็นประชาธิปไตยในหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย ดังนี้

1) นายประเวศ พลเสน เกษตรอำเภอศรีประจันต์ กล่าวว่า “หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยเป็นเพียงแหล่งสถานที่ท่องเที่ยวสาธารณะที่บุคคลใดจะเข้ามาท่องเที่ยวก็ได้”

2) นางจริยา โภทสุธน นายกองค้การบริหารส่วนตำบลวังน้ำซับ กล่าวว่า “หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย จัดตั้งขึ้นโดยไม่มีวัตถุประสงค์ที่จะดำเนินกิจกรรมทางการเมือง การสร้างความเป็นประชาธิปไตย หรือชี้แนะทางการเมืองเป็นไปโดยทางอ้อม”

3) นายดำรง เนตรสว่าง พัฒนาการประจำตำบลวังน้ำซับ กล่าวว่า “หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย ไม่มีวัตถุประสงค์ที่จะดำเนินกิจกรรมทางการเมือง วิธีการสร้างความเป็นประชาธิปไตย หรือการชี้แนะทางการเมืองอาจมีบ้างในช่วงที่มีการเลือกตั้ง แต่ไม่ได้ดำเนินการตลอดทั้งปี และใช้เป็นศูนย์ประสานงานการเลือกตั้ง”

4) นายสุชาติ คล้ายสินธุ์ ปศุสัตว์อำเภอศรีประจันต์ กล่าวว่า “หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย เป็นสถานที่ฝึกอบรมอาชีพให้กับเกษตรกรและกลุ่มอาชีพ โดยสอดแทรกเนื้อหาความเป็นประชาธิปไตยในทางการเมือง เป็นการสร้างงานสร้างรายได้ และได้มวลชนในพื้นที่ เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน และเปิดโอกาสให้มีการแสดงความคิดเห็นได้ ในเรื่องของการสร้างงานให้คนในพื้นที่นั้น หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยถือเป็นสถาบันเชิงสัญลักษณ์ เมื่อพูดถึงหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยก็สื่อความหมายถึง นายประภัตร โภทสุธน”

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นฝ่ายหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความเห็นสอดคล้องกัน ดังนี้

1) นายประภัตร โภทสุธน ผู้จัดตั้งและผู้บริหารหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย กล่าวว่า “ในช่วงที่มีการเลือกตั้ง หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยจะทำการเผยแพร่ประชาธิปไตยไปสู่

ประชาชน และดำเนินการทางการเมืองบ้างในบางครั้ง โดยผ่านกระบวนการอบรม การประชุมสัมมนา เพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสตัดสินใจเลือก”

2) นายทองเหมาะ แจ่มแจ้ง ราษฎรชาวบ้าน กล่าวว่า “การสร้างความเป็นประชาธิปไตยในหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย จะมีการดำเนินการในช่วงที่มีการเลือกตั้งเพราะตามปกติแล้วหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยจัดตั้งขึ้นเพื่อสะท้อนวิถีชีวิตของชาวนาไทยแบบดั้งเดิมที่ใช้ควายไถนา เป็นสถานที่ท่องเที่ยว เป็นแหล่งสร้างงานสร้างรายได้ให้คนมีงานทำเพิ่มมากขึ้นไม่ได้ดำเนินกิจกรรมทางการเมือง”

3) นางสาวเนียง ชาวปลายนา ผู้นำกลุ่มเพลงพื้นบ้าน กล่าวว่า “หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย เป็นสถานที่ส่งเสริมให้ความรู้ทางด้านการเกษตร โดยเชิญวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถให้ความรู้แก่ผู้เข้ารับการอบรม จัดหางบประมาณมาดำเนินการอบรม จึงนับได้ว่าเป็นสถานที่ฝึกการเรียนรู้วิถีชีวิตประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม”

4) นางพวงทอง เขื่อนใหญ่ ราษฎรชาวบ้าน กล่าวว่า “หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยจัดตั้งขึ้นโดยไม่มีวัตถุประสงค์ที่จะดำเนินกิจกรรมทางการเมือง การสร้างประชาธิปไตย การชี้นำทางการเมืองเป็นไปทางอ้อม โดยผ่านวิทยากรที่มาบรรยายให้ความรู้กับผู้เข้ารับการอบรม”

5) นายขวัญเมือง บัวเขียว ประธานกลุ่มชาวนา กล่าวว่า “วิธีการเสริมสร้างความเป็นประชาธิปไตย หรือ ชี้นำทางการเมืองสามารถทำได้ในช่วงที่มีการอบรมในเรื่องต่างๆ สามารถที่จะชี้นำ และสอดแทรกเนื้อหาได้ นอกจากนี้ยังใช้วิธีติดป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์ในกรณีของผู้เข้ามาเยี่ยมชม”

3.1.3 กลุ่มวิชาการเมืองฝ่ายตรงข้ามหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความเห็นสอดคล้องกัน ดังนี้

1) นายวิลาศ มณีอินทร์ ประธานเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของอำเภอศรีประจันต์ กล่าวว่า “วิธีสร้างความเป็นประชาธิปไตยหรือการชี้นำทางการเมืองอาจดำเนินการในช่วงที่มีการเลือกตั้งโดยผ่านกระบวนการอบรมหรือการที่มีคนมาชุมนุมกันมากๆ”

2) นายบุญเกิน โพธิ์ศรีนาค กำนันตำบลปลายนา กล่าวว่า “การสร้างความเป็นประชาธิปไตยเป็นแบบมีส่วนร่วม ให้มีการเสนอแนะความคิดเห็น เสนอแนวทางการพัฒนาปรับปรุงว่าจะทำอย่างไรให้ดีขึ้น มอบอำนาจการตัดสินใจบางเรื่องให้แต่อยู่ภายใต้การกำกับดูแล และต้องแจ้งผลให้ทราบด้วย”

3) นายเสกสรร เวชวิฐาน กำนันตำบลวังหว้า กล่าวว่า “หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยใช้เป็นสถานที่อบรม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันได้ นอกจากนี้ให้ความรู้เกี่ยวกับ

ทางด้านการศึกษาแล้วก็ให้ความรู้ทางด้านการเมืองสอดแทรกเข้าไป นอกจากนี้เมื่อผู้บริหารได้มีการติดต่อสื่อสารกับส่วนกลางก็จะนำมาถ่ายทอดสู่ประชาชน มีการติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด และขยายผลสู่ประชาชน”

4) นายจongsินกิจ *เที่ยงธรรม* นายกองค้การบริหารส่วนตำบลวังห้ว กล่าวว่า “ในหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยจะมีสถานที่จัดประชุม อบรมสัมมนา และการรวมกลุ่มอาชีพ วิทยากรจะเป็นผู้ให้ความรู้และสอดแทรกกระบวนการเรียนรู้วิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยให้ประชาชนได้รับรู้รับทราบ”

จะเห็นได้ว่า กระบวนการวิธีการสร้างความเป็นประชาธิปไตยในหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยนั้น ในช่วงภาวะปกติจะจัดกิจกรรมเกี่ยวกับวิถีชีวิตชาวนาไทยดั้งเดิมโดยใช้ควายไถนา การอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น และการอนุรักษ์ควายไทย แต่ในช่วงที่มีการเลือกตั้งจะใช้เป็นศูนย์ประสานงานการเลือกตั้ง มีการจัดกิจกรรมทางการเมือง มีการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตย ความรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครอง ระบบการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย มีการแนะนำ ชี้นำทางการเมืองให้เลือกผู้สมัครในสังกัดพรรคชาติไทย หรือพรรคชาติไทยพัฒนา โดยเผยแพร่ความรู้ผ่านทางการประชุม การอบรมสัมมนาและการรวมกลุ่มฝึกอาชีพการเกษตร

3.2 บทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

จากการสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างให้คำตอบเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ คณะกรรมการของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย ส่วนใหญ่เป็นคนในพื้นที่ที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้จัดตั้งตามระบบอุปถัมภ์ในทางการเมือง บางคนเป็นญาติพี่น้อง เป็นเพื่อนฝูง เป็นคนสนิทส่วนตัว หรือเป็นหัวคะแนน ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ ไพบูลย์ ช่างเรียน (2527: 148-149) ที่กล่าวว่า ลักษณะของสังคมไทยเป็นสังคมชนชั้นอันสืบเนื่องมาจากระบบศักดินา โดยถือเอาเกียรติ ฐานะทางสังคม วงศ์ตระกูล ความมั่งคั่ง ฐานะการศึกษา ความสัมพันธ์ใกล้ชิด เป็นตัววัด โดยบุคคลเหล่านี้จะมีบทบาททางการเมือง และช่วยทำกิจกรรมทางการเมืองในช่วงที่มีการเลือกตั้ง ดังนี้

3.2.1 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นฝ่ายข้าราชการในพื้นที่

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ให้คำตอบเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ดังนี้

1) นายสุชาติ *คล้ายสินธุ์* ปศุสัตว์อำเภอศรีประจันต์ กล่าวว่า “คณะกรรมการของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยส่วนใหญ่เป็นคนในพื้นที่ เป็นคนที่มีความสนิทสนมรู้จักคุ้นเคยกับนายประภัตร โพธสุธน เป็นอย่างดี เข้ามาทำงานในฐานะเป็นพนักงาน มีภารกิจหลายด้าน เช่น เป็นผู้แสดง เป็นผู้ขายบัตรผ่านประตู เป็นผู้ควบคุมหรือกำกับแสดงของควาย การฝึกอบรมอาชีพให้กับกลุ่มเกษตรกร การทำความสะอาด เป็นต้น คณะกรรมการฯ เหล่านี้จะมีบทบาทในการช่วยเหลือภัยให้กับ นายประภัตร โพธสุธน ในช่วงที่มีการเลือกตั้ง ผู้เข้ารับการอบรมจะมีฐานะเป็นลูกศิษย์

ของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย) ก็จะไปขยายผลทางการเมืองสู่ญาติพี่น้องและเพื่อนบ้าน ให้ช่วยกันเลือก นายประภัตร โพธสุธน หรือ ผู้สมัครรับเลือกตั้งจากพรรคชาติไทยคนอื่นๆ และเลือกพรรคชาติไทยในระบบบัญชีรายชื่อ (Party List)”

2) *นายดำรง เนตรสว่าง* พัฒนาการประจำตำบลวังน้ำซับ กล่าวว่า “คณะกรรมการหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยส่วนใหญ่เป็นคนในพื้นที่ มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้จัดตั้ง เช่น เป็นญาติ พี่น้อง เป็นพรรคพวก เป็นหัวคะแนน เป็นคนสนิท จะมีบทบาททางการเมืองในช่วงที่มีการเลือกตั้ง ในช่วงเวลาปกติก็บริหารจัดการหมู่บ้านในเชิงธุรกิจ เพื่อแสวงหากำไรให้หมู่บ้านสามารถดำเนินกิจการต่อไปได้”

3.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นฝ่ายหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้คำตอบเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ คณะกรรมการหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยเป็นคนในพื้นที่ มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดเป็นการส่วนตัวกับผู้ก่อตั้ง เช่น เป็นญาติพี่น้อง เป็นพรรคพวกเพื่อนฝูง เป็นหัวคะแนน คณะกรรมการฯ จะมีบทบาทช่วยสนับสนุนหาเสียงในช่วงที่มีการเลือกตั้ง นายประภัตร โพธสุธน ผู้จัดตั้งและผู้บริหารหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย กล่าวว่า ผู้จัดการ พนักงานและคนงานของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย จะเป็นผู้ปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และการดำเนินการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการสาธิต การแสดงของหมู่บ้าน ไม่ได้มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย) ดำเนินกิจการในรูปของบริษัท พี พี แอนด์ พี ทรานสปอร์ต จำกัด เปิดดำเนินการเมื่อปี พ.ศ.2545 ตั้งอยู่บนเนื้อที่ประมาณ 70 ไร่ อยู่ติดทางหลวงหมายเลข 340 (สายสุพรรณบุรี-ชัยนาท) บริเวณกิโลเมตรที่ 115-116 มีการบริหารจัดการในเชิงธุรกิจ

3.2.3 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการเมืองฝ่ายตรงข้ามของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความเห็นเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยคณะกรรมการหมู่บ้านฯ เป็นคนในพื้นที่ มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้จัดตั้งหมู่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้านฯ มีบทบาททางการเมืองที่แตกต่างกัน ดังนี้

1) *นายวิลาศ มณีอินทร์* ประธานเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของอำเภอศรีประจันต์ กล่าวว่า “คณะกรรมการหมู่บ้านฯ เป็นคนในพื้นที่ มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับผู้จัดตั้งตามระบบอุปถัมภ์ เช่น อาจเป็นญาติพี่น้อง เป็นพรรคพวกเพื่อนฝูง เป็นคนสนิท เป็นคนใกล้ชิด เป็นหัวคะแนน ในช่วงปกติจะไม่มีบทบาททางการเมือง หรือไม่มีการจัดกิจกรรมทางการเมือง การบริหารจัดการหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย) จะมีผู้จัดการ พนักงาน และคนงานเป็นผู้ดำเนินการ แต่ในช่วงที่มีการเลือกตั้ง บุคคลเหล่านี้จะเข้าไปมีบทบาททางการเมือง โดยช่วยหาเสียงเลือกตั้งให้กับนายประภัตร โพธสุธน เพราะผู้ก่อตั้งหรือญาติของผู้ก่อตั้งเป็นผู้สมัครรับ

เลือกตั้งเป็น ส.ส.สุพรรณบุรี ด้วย พนักงานและคนงานในฐานะเป็นลูกน้องก็ต้องช่วยกันหาเสียงสนับสนุน”

2) นายบุญเกิน โพธิ์ศรีนาค กำนันตำบลปลายนา กล่าวว่า “คณะกรรมการหมู่บ้านฯ ส่วนใหญ่เป็นคนในพื้นที่ เป็นลูกหลานของเพื่อนฝูง หรือคนสนิท หรือ หัวคะแนน ซึ่งเป็นฐานคะแนนเสียงในพื้นที่ มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับผู้ก่อตั้งในระบบอุปถัมภ์ ในช่วงที่มีการเลือกตั้งก็จะมีบทบาทในการหาเสียงเลือกตั้งให้กับผู้จัดตั้ง หรือเครือญาติด้วย”

3) นายเสกสรร เวชวิฐาน กำนันตำบลวังหว่า กล่าวว่า “คณะกรรมการหมู่บ้านฯ พนักงาน และคนงานส่วนใหญ่เป็นคนในพื้นที่ ทำหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับผู้ก่อตั้งในลักษณะที่เป็นพรรคพวกเพื่อนฝูง เป็นญาติพี่น้อง หรือเป็นลูกหลานของหัวคะแนน หรือคนสนิท ในช่วงที่มีการเลือกตั้งก็ต้องช่วยหาเสียงเพื่อให้ชนะการเลือกตั้ง”

4) นายจองสินกิจ เทียงธรรม นายกองจัดการบริหารส่วนตำบลวังหว่า กล่าวว่า “คณะกรรมการของหมู่บ้านฯ ส่วนใหญ่เป็นคนในพื้นที่ มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับใกล้ชิดกับผู้จัดตั้ง เช่น เป็นญาติพี่น้อง เป็นพรรคพวกเพื่อนฝูง เป็นหัวคะแนน หรือ เป็นคนใกล้ชิด ในช่วงเวลาปกติ จะไม่มีบทบาททางการเมือง”

3.3 เหตุผลในการจัดตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

จากการสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างให้คำตอบเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ดังนี้

3.3.1 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นฝ่ายข้าราชการในพื้นที่

กลุ่มตัวอย่างให้คำตอบว่า การจัดตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย จัดตั้งขึ้นเพื่อสะท้อนวิถีชีวิตการทำนาของชาวนาไทยแบบดั้งเดิมโดยใช้ควายไถนา เพื่อเป็นการอนุรักษ์ไว้ให้คนรุ่นหลังได้ศึกษาเรียนรู้วิถีชีวิตของชาวนาไทย วัฒนธรรมพื้นบ้าน เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่สำคัญของจังหวัดสุพรรณบุรี เป็นการตอบสนองนโยบายของรัฐบาลในการสร้างงาน สร้างรายได้ เพื่อให้คนในพื้นที่ได้มีงานทำ โดยนายสุชาติ คล้ายสินธุ์ ปศุสัตว์อำเภอศรีประจันต์ ให้เหตุผลเพิ่มเติมไว้ว่า “การจัดตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยเป็นการส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น ทั้งยังเป็นการดึงดูดชนและได้คะแนนเสียง”

3.3.2 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นฝ่ายหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย)

กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า การจัดตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยมีวัตถุประสงค์ในการทำเองเดียวกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นฝ่ายข้าราชการ โดยการจัดตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย ได้จัดตั้งขึ้นเพื่อสะท้อนถึงวิถีการดำรงชีวิตของชาวไทยชนบทในสมัยก่อน โดยใช้ควายไถนา เป็นการรักษามรดกวัฒนธรรมและวัฒนธรรมพื้นบ้าน เป็นการสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เป็นการ

ตอบสนองนโยบายของรัฐบาลในการสร้างงาน สร้างรายได้ และสร้างโอกาสให้กับชุมชน เป็นการส่งเสริมการทำมาหากินและประกอบอาชีพตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

3.3.3 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการเมืองฝ่ายตรงข้ามของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

กลุ่มตัวอย่าง เห็นว่า วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยนั้น เป็นการส่งเสริมแหล่งสถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่ เป็นการส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นเกี่ยวกับวิถีชีวิตของชาวนาไทยโดยใช้ควายไถนา วิถีชีวิตชาวนาไทยจะมีความผูกพันกับควายมาตลอด การประกอบการเป็นระบบธุรกิจที่แสวงหากำไรเพื่อนำมาบริหารจัดการและปรับปรุงกิจการให้สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ เป็นการสร้างคน สร้างงาน สร้างรายได้ สร้างโอกาสให้คนมีงานทำเพิ่มมากขึ้น เป็นการสนองตอบนโยบายรัฐบาล นายประวิทย์ พลอยละหาร ผู้ช่วยสาธารณสุขอำเภอศรีประจันต์ กล่าวถึงการจัดตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยว่า “จัดตั้งขึ้นเพื่อใช้เป็นศูนย์ประสานงานทางด้านการเมืองของผู้จัดตั้ง”

3.4 หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น

จากการสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างให้คำตอบที่แตกต่างกันไป ดังนี้

3.4.1 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นฝ่ายข้าราชการในพื้นที่

กลุ่มตัวอย่างให้ความเห็นว่าหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น ดังนี้

1) นางจริยา โปทสุรณ นายกองจัดการบริหารส่วนตำบลวังน้ำซับ กล่าวว่า “หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมท้องถิ่นเกี่ยวกับวิถีชีวิตชาวนาได้สัมผัสและเห็นของจริงซึ่งหาดูได้ยากในปัจจุบัน จึงจำเป็นที่จะต้องอนุรักษ์ไว้ให้อนุชนรุ่นหลังได้ศึกษาเรียนรู้”

2) นางสาวหุศุด พลเสน วัฒนธรรมอำเภอศรีประจันต์ กล่าวว่า “การจัดตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยเป็นการส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น เพราะต้องการให้เป็นสถานที่และแหล่งเรียนรู้แก่เยาวชนไทยและชาวต่างชาติ หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยเป็นแหล่งสถานที่รวมวัฒนธรรมดั้งเดิมของชาวนาไทยไว้อย่างมากมาย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ การทำมาหากิน วัฒนธรรมประเพณีต่างๆ เช่น งานมงคลสมรส งานอุปสมบท เป็นต้น”

3) นายดำรง เนตรสว่าง พัฒนาการประจำตำบลวังน้ำซับ กล่าวว่า “หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยมีความสำคัญในด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรมพื้นบ้าน เป็นการแสดงถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น สามารถสร้างชื่อเสียงด้านการท่องเที่ยวให้กับจังหวัดสุพรรณบุรี และทำให้คนในพื้นที่มีงานทำ”

4) นายสุชาติ คล้ายสินธุ์ ปศุสัตว์อำเภอศรีประจันต์ กล่าวว่า “การจัดตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย เป็นการส่งเสริมและการอนุรักษ์วัฒนธรรมพื้นบ้านด้วยเหตุผล 4 ข้อ ดังนี้

(1) ถือเป็นสัญลักษณ์ของอาชีพชาวนาไทย การจัดตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย) เป็นการส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมพื้นบ้าน ซึ่งในอดีตชาวนาใช้ควายไถนาเป็นวิถีชีวิตของชาวนา

(2) ได้มวลชนเป็นกลุ่มก้อน เป็นฐานคะแนนเสียงสนับสนุนให้ในช่วงที่มีการเลือกตั้ง ทำให้ได้รับคะแนนนิยม และทำให้การหาเสียงเลือกตั้งง่ายขึ้น

(3) เป็นสถาบันในเชิงสัญลักษณ์ หรือเป็นตราสินค้าทางการเมือง (Political Branding) ที่สื่อความหมายไปถึงตัวนักการเมืองผู้จัดตั้ง คือ นายประภัตร โพธสุธน

(4) เป็นแหล่งสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ อีกแห่งหนึ่งของจังหวัดสุพรรณบุรี เป็นการสร้างคน สร้างงาน สร้างรายได้ และก่อให้เกิดผลกำไรในเชิงธุรกิจ”

3.4.2 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นฝ่ายหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

กลุ่มตัวอย่าง กล่าวถึงการจัดตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย เป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น ด้วยเหตุผล ดังนี้

1) นางสาวเนียง ชาวปลายนา ผู้นำกลุ่มเพลงพื้นบ้าน กล่าวว่า “การจัดตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย เป็นการส่งเสริมและการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นการสืบสานมรดกทางวัฒนธรรมของปู่ย่าตายายให้ลูกหลานได้ศึกษาวิถีชีวิตและการทำนาแบบดั้งเดิมที่ใช้ควายไถนาควายแม้จะเป็นสัตว์เครื่องจักรแต่ก็มีความฉลาดสามารถฝึกหัดให้สามารถจดจำคำสั่งของผู้เลี้ยงได้ และเป็นสัตว์ประเสริฐที่มีบุญคุณต่อชาวนาไทย”

2) นางพวงทอง เขื่อนใหญ่ ปราชญ์ชาวบ้าน ได้ให้เหตุผลไว้ 3 ข้อ ดังนี้

(1) เป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมพื้นบ้าน ให้นุชนรุ่นหลังได้ศึกษาเรียนรู้วิถีชีวิตการทำนาของชาวนาไทยแบบโบราณโดยใช้ควายไถนา

(2) เป็นการส่งเสริมเศรษฐกิจ เพราะ เป็นการประกอบการในเชิงธุรกิจหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย เป็นแหล่งสร้างงาน สร้างรายได้ให้คนมีงานทำ ก่อให้เกิดผลกำไรทางธุรกิจให้สามารถเลี้ยงตัวเองได้ และปรับปรุงกิจการให้ดีขึ้น

(3) เป็นการสร้างชื่อเสียงให้กับชุมชน เป็นแหล่งสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญแห่งหนึ่งของจังหวัดสุพรรณบุรี

3) นายประภัตร โพธสุธน ผู้จัดตั้งและผู้บริหารหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย กล่าวถึงการจัดตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย เป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นด้วยเหตุผล 3 ข้อ ดังนี้

(1) เพื่อเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้วิถีการทำนา โดยใช้ควายไถนาแบบดั้งเดิม ถือเป็นมรดกสำคัญของชาติที่ให้อนุชนรุ่นหลังได้ศึกษา เป็นการแสดงถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวนาแบบเรียบง่าย

(2) เป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมพื้นบ้าน หรือท้องถิ่นให้อนุชนรุ่นหลังได้ศึกษาเรียนรู้ เป็นคุณค่าทางสังคมและวัฒนธรรมที่สัมผัสได้ เป็นการรักษามรดกที่สำคัญของชาติไว้

(3) เป็นการมองเห็นถึงคุณค่าของควาย ที่เป็นสัตว์เลี้ยงที่บุญคุณมีความผูกพันกับวิถีชีวิตของชาวนาไทยที่ได้หล่อหลอมรวมวิถีชีวิตและวัฒนธรรมการทำนาในอดีต เป็นการสะท้อนถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นของชาวนาไทย

3.4.3 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการเมืองฝ่ายตรงข้ามของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

กลุ่มตัวอย่าง กล่าวถึง การจัดตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย เพื่อเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นแหล่งสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดสุพรรณบุรี เป็นแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ให้อนุชนรุ่นหลังได้ศึกษาวิถีชีวิตของชาวนาไทยเกี่ยวกับขั้นตอนการทำนาแบบดั้งเดิมที่ใช้แรงงานควายไถนา เป็นแหล่งที่รวมของการอนุรักษ์ประเพณีและวัฒนธรรมพื้นบ้านในสมัยโบราณ เช่น ขบวนแห่ขันหมาก งานมงคลสมรส การจักสาน การแสดงของควายแสนรู้ เป็นต้น

1) นายประวิทย์ พลอยละหาร ผู้ช่วยสาธารณสุขอำเภอศรีประจันต์ กล่าวว่า การจัดตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย) เป็นการส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นเพิ่มสืบเนื่องจากในปัจจุบันสังคมได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในทุกๆ ด้าน ส่งผลให้วิถีการดำเนินชีวิตของชาวนาไทยในพื้นที่เปลี่ยนแปลงไป วิถีชีวิตอันงดงามในอดีตค่อยๆ ลบเลือนสูญหายไป การส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการอนุรักษ์ โดยเฉพาะวิถีชีวิตของชาวนาไทย

2) นายเสกสรร เวชวิฐาน กำนันตำบลวังห้ว กล่าวว่า การจัดตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย เป็นการส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น นอกจากเกิดประโยชน์กับประชาชนในพื้นที่และผู้ประกอบการธุรกิจในพื้นที่แล้วยังเป็นการประชาสัมพันธ์ถึงตัวบุคคลที่เป็นนักการเมือง และยังเป็นการช่วยนักการเมืองหาเสียงโดยทางอ้อมอีกทางหนึ่งด้วย

3.5 วิธีการทำให้ประชาชนยอมรับหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

3.5.1 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นฝ่ายข้าราชการในพื้นที่

กลุ่มตัวอย่าง ให้ความเห็นที่แตกต่างกันไป ดังนี้

1) นายสุชาติ คล้ายสินธุ์ ปศุสัตว์อำเภอศรีประจันต์ กล่าวว่า หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย) จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นการจำลองวิถีชีวิตชาวนาไทย แสดงวิธีการทำนาโดยใช้

ควายไถนา และ มีการจัดกิจกรรมที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับชาวนาไทยไว้ภายในหมู่บ้านด้วยการขอความร่วมมือดึงมวลชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกับหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย เพื่อให้เกิดการยอมรับของท้องถิ่น เพราะ ภายในหมู่บ้านมีการดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับการประกอบอาชีพของชาวนาอยู่แล้ว

2) นายดำรง เนตรสว่าง พัฒนาการประจำตำบลวังน้ำซับ กล่าวว่า การจัดให้มีการแสดง และการจัดกิจกรรมของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย มุ่งเน้นให้ประชาชนในพื้นที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงออกซึ่งประเพณีวัฒนธรรมพื้นบ้าน เช่น การแสดงเพลงน้อย เพลงอีแซว กลองยาว การจัดแห่ขบวนขันหมาก ประเพณีมงคลสมรส เป็นต้น

3) นางสาวหยุด พลเสน วัฒนธรรมอำเภอศรีประจันต์ กล่าวถึง วิธีการที่จะทำให้ประชาชนในพื้นที่ยินยอมพร้อมใจยอมรับหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย) ควรให้ประชาชนในพื้นที่หรือใกล้เคียงได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจำหน่ายสินค้าบริเวณหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

4) นางจริยา โปธสุรณ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลวังน้ำซับ กล่าวถึง วิธีการที่จะทำให้ประชาชนในพื้นที่ยินยอมพร้อมใจยอมรับหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยนั้น ทำได้โดยการดึงประชาชนในท้องถิ่นให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของหมู่บ้าน

3.5.2 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นฝ่ายหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

กลุ่มตัวอย่าง ได้ให้ความเห็นที่แตกต่างกันไป ดังนี้

1) นายประภักตร์ โปธสุรณ ผู้จัดตั้งและผู้บริหารหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย กล่าวว่า การจัดให้มีกิจกรรมบ่อยๆ โดยการดึงประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมร่วมในการแสดง มีการทำกิจกรรมร่วมกัน ทำให้ประชาชนเกิดความภาคภูมิใจมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของ เกิดความรู้สึกร่วมแบบผสมกลมกลืน

2) นางพวงทอง เชื้อนใหญ่ ปราชญ์ชาวบ้าน กล่าวว่า การที่จะทำให้หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย) เป็นหน้าเป็นตาของท้องถิ่นมิใช่เฉพาะเป็นของผู้ประกอบกิจการเท่านั้น ควรดึงประชาชนในพื้นที่ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้ประชาชนให้การยอมรับมากขึ้น

3) นางสาวเนียง ชาวปลายนา ผู้นำกลุ่มเพลงพื้นบ้าน กล่าวว่า การประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวชมหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย โดยจัดเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยว (Group Tour) มาเที่ยวชม โดยเก็บค่าผ่านเข้าชมที่ไม่แพงแต่ให้อยู่ในระดับที่คุ้มทุน และนักท่องเที่ยวที่เคยมาเที่ยวชมแล้วก็จะพูดกระจายข่าวแบบปากต่อปากเชิญชวนให้คนอื่นมาเที่ยวชมมากยิ่งขึ้น ก่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ และเกิดการกระจายรายได้ในพื้นที่

4) นายทองเหมาะ แจ่มแจ้ง ปราชญ์ชาวบ้าน กล่าวว่า การแสวงหาความร่วมมือจากประชาชนในพื้นที่ ด้วยการดึงประชาชนให้เข้ามาร่วมกิจกรรมของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย ใช้ เป็นสถานที่ในการจัดการแสดง และการจัดกิจกรรมต่างๆ สิ่งที่ต้องคำนึงถึง คือการไม่มุ่งหวังถึงผลกำไรในเชิงธุรกิจมากนัก ถือเป็นการคืนกำไรสู่สังคม

3.5.3 กลุ่มตัวอย่างผู้จัดการเมืองฝ่ายตรงข้ามของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

กลุ่มตัวอย่าง ได้แสดงความเห็นที่แตกต่างกัน ดังนี้

1) นายประวิทย์ พลอยละหาร ผู้ช่วยสาธารณสุขอำเภอศรีประจันต์ กล่าวว่า ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น เพราะ ทุกวันนี้มีการดูแลเอาใจใส่เฉพาะแต่คนนอกพื้นที่ คนในพื้นที่บางส่วนยังไม่รู้รายละเอียดเกี่ยวกับหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยมากนัก

2) นายบุญเกิน โพธิ์ศรีนาค กำนันตำบลปลายนา กล่าวว่า การดึงประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการแสดงและการจัดกิจกรรม การจ้างพนักงาน และคนงานที่อยู่ในพื้นที่เป็นหลัก เป็นการสร้างงาน สร้างรายได้ กระจายเศรษฐกิจทำให้เงินสะพัดในพื้นที่ เมื่อหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยเป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย เป็นแหล่งสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัด สุพรรณบุรี ประชาชนก็จะชื่นชมยินดีในวิสัยทัศน์และให้การยอมรับมากขึ้น

3) นายประวิทย์ ศรีศักดิ์ดา นายกองจัดการบริหารส่วนตำบลมดแดง กล่าวว่า การมีสื่อประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงบทบาทหน้าที่และผลงานของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย) เพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม มีการประกาศเกียรติคุณหรือแสดงผลงานที่โดดเด่นให้ประชาชนในพื้นที่ทราบ มุ่งเน้นการสร้างอาชีพให้ประชาชนในพื้นที่ การบริหารจัดการไม่ควรมุ่งหวังผลกำไรในเชิงธุรกิจมากเกินไป

3.6 การเผยแพร่วัฒนธรรมพื้นบ้านของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยไปยังชุมชนอื่น

3.6.1 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นฝ่ายข้าราชการในพื้นที่

กลุ่มตัวอย่าง ได้ให้ความเห็นแตกต่างกัน ดังนี้

1) นายสุชาติ คล้ายสินธุ์ ปศุสัตว์อำเภอศรีประจันต์ กล่าวว่า ควรมีการขยายผลการเผยแพร่วัฒนธรรมพื้นบ้านไปที่ตลาดอำเภอศรีประจันต์ (ตลาดเก่าศรีประจันต์บ้านเจ้าคุณ) เพื่อเป็นการฟื้นฟูชุมชนตลาดเก่าศรีประจันต์ให้เป็นแหล่งสถานที่ท่องเที่ยว เป็นแหล่งซื้อขายสินค้าที่แพร่หลายและได้รับความนิยมจากท่องเที่ยว เพราะการขยายผลกิจการถือเป็นส่วนหนึ่งของการส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีความต่อเนื่องจากหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย และเป็นเส้นทางท่องเที่ยวภายในจังหวัดสุพรรณบุรีที่มีความเชื่อมโยงกัน ได้แก่ วัดป่าเลไลยก์วรวิหาร ศาลเจ้าพ่อหลักเมืองสุพรรณบุรี หอคอยบรรหาร ศิลปะอาษา อุทยานมังกรสวรรค์ พระบรมราช

นุสรณ์ดอนเจดีย์ หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย ตลาดสามชุกร้อยปี บึงฉวาก เขื่อนกระเสียว อุทยานแห่งชาติพุเตย วัดเขาดีสลัก วัดไฟโรงวัว ฯลฯ

2) นายดำรง เนตรสว่าง พัฒนาการประจำตำบลวังน้ำซับ กล่าวว่า “ในขณะนี้ยังไม่มีการขยายผลการดำเนินกิจการในลักษณะแบบนี้ไปยังชุมชนอื่น แต่ได้มีการนำแนวความคิดการมีส่วนร่วมของชุมชนและการบูรณาการหน่วยงานไปใช้ที่ตลาดเก่าศรีประจันต์บ้านเจ้าคุณ เพื่อให้ประสบผลสำเร็จในการบริหารจัดการให้เป็นแหล่งสถานที่ท่องเที่ยวที่ติดตลาดเช่นเดียวกับตลาดสามชุกร้อยปี”

3) นางจริยา โทษสุรน นายกองจัดการบริหารส่วนตำบลวังน้ำซับ กล่าวว่า “ในเขตพื้นที่อำเภอศรีประจันต์มีการขยายผลในลักษณะความร่วมมือของประชาชน มีการบูรณาการหน่วยงานที่ตลาดเก่าศรีประจันต์บ้านเจ้าคุณ เป็นลักษณะเชิงอนุรักษ์ แต่มีวัตถุประสงค์ไม่เหมือนกับหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย”

3.6.2 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นฝ่ายหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

กลุ่มตัวอย่าง แสดงความเห็นไปในทำนองเดียวกัน ดังนี้

1) นายประภัตร โทษสุรน ผู้จัดตั้งและผู้บริหารหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย) กล่าวว่า ในขณะนี้ยังไม่มีการขยายผล หรือมีการเผยแพร่วัฒนธรรมพื้นบ้านแบบดั้งเดิมในรูปแบบของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยไปยังชุมชนอื่น ๆ เพราะต้องลงทุนสูง และถ้าขยายเพิ่มขึ้นก็จะทำให้ขาดความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะที่

2) นายขวัญเมือง บัวเขียว ประธานกลุ่มชวานา กล่าวว่า การเผยแพร่วัฒนธรรมแบบดั้งเดิมในรูปแบบของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยนั้น ยังไม่มีการขยายผลไปยังชุมชนอื่น ๆ แต่มีความพยายามที่จะดึงความร่วมมือของชุมชนมาพัฒนาตลาดเก่าศรีประจันต์บ้านเจ้าคุณ

3) นายทศพร โทษสุรน กำนันตำบลวังน้ำซับ กล่าวว่า การขยายผลในลักษณะของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย ยังไม่มีการขยายผลเผยแพร่ไปยังชุมชนอื่น แต่ได้มีความพยายามที่จะดึงความร่วมมือของประชาชนไปบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.6.3 กลุ่มตัวอย่างข้าราชการเมืองฝ่ายตรงข้ามของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

กลุ่มตัวอย่าง แสดงความเห็นไปในทำนองเดียวกันว่า มีการขยายแนวความคิดการมีส่วนร่วมของประชาชนให้เกิดขึ้นในชุมชนตลาดเก่าศรีประจันต์บ้านเจ้าคุณ แต่มีลักษณะการดำเนินกิจกรรมที่แตกต่างไปจากหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย)

3.7 การโน้มน้าวจิตใจของประชาชนให้มองเห็นความสำคัญของวัฒนธรรมท้องถิ่น

3.7.1 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นฝ่ายข้าราชการในพื้นที่

กลุ่มตัวอย่าง ได้แสดงความเห็นว่า สืบเนื่องจากการที่โลกมีการเปลี่ยนแปลงตามกระแสโลกาภิวัตน์เป็นพลวัต ต้องมีการสร้างสมดุลทางธรรมชาติระหว่างชุมชนแบบดั้งเดิมกับสังคมสมัยใหม่ให้มีการพัฒนาไปอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

1) นายสุชาติ คล้ายสินธุ์ ปศุสัตว์อำเภอศรีประจันต์ กล่าวว่า วิธีการทำนาแบบดั้งเดิมได้เปลี่ยนแปลงไปจากการใช้ควายไถนาเป็นการใช้เครื่องจักรกลการเกษตร มีการใช้รถเกี่ยวข้าว ใช้รถไถดิน ใช้รถหว่านข้าว มีการใช้ปุ๋ยเคมีแทนปุ๋ยหมักซึ่งสะดวก รวดเร็ว และประหยัดเวลากว่าวิธีการแบบดั้งเดิม การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเห็นข้อดีข้อเสียของรูปแบบดั้งเดิมกับรูปแบบใหม่เป็นวิธีการหนึ่งที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเลือกตัดสินใจ

2) นายประเวศ พลเสน เกษตรอำเภอศรีประจันต์ กล่าวว่า ชาวนาควรมีการพบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน มีการประชาสัมพันธ์ และการสร้างแบบอย่างที่ดี

3) นางสาวหยุด พลเสน วัฒนธรรมอำเภอศรีประจันต์ กล่าวว่า ควรมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่นที่แสดงถึงวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมของคนไทย เช่น จัดขบวนแห่ขันหมาก จัดพิธีมงคลสมรส จัดพิธีแห่ناقไปอุปสมบท งานสงกรานต์ งานประเพณีลอยกระทง เป็นต้น”

3.7.2 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นฝ่ายหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

กลุ่มตัวอย่าง แสดงความเห็นถึง วิธีการผสมผสานวัฒนธรรมพื้นบ้านแบบดั้งเดิมกับวิถีการดำรงชีวิตในปัจจุบันเพื่อให้เกิดความสมดุล มีดังนี้

1) นายทศพร โภทสุชน กำนันตำบลวังน้ำซับ กล่าวว่า ควรกำหนดแนวทางการพัฒนากับการอนุรักษ์ควบคู่กัน ไปโดยยึดหลักความสมดุลทางธรรมชาติ มีการใช้วัฒนธรรมชุมชนแบบดั้งเดิมมาประยุกต์ใช้ร่วมกับวัฒนธรรมชุมชนสมัยใหม่

2) นายขวัญเมือง บัวเขียว ประธานกลุ่มชาวนา กล่าวว่า การดึงประชาชนให้หันมาให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมชุมชนแบบเดิมนั้นน่าจะเป็นทำได้ยาก เพราะชาวนามีความเคยชิน และมีความสะดวกสบายกับวิธีการทำนาแบบสมัยใหม่ จะให้ย้อนกลับไปใช้ควายไถนาตามแบบวิธีการดั้งเดิมนั้น อาจต้องใช้วิธีการรณรงค์แบบเปลี่ยนแปลงไปในทางตรงกันข้าม หรืออาจต้องใช้วิธีการบังคับ

3) นายประภัตร โภทสุชน ผู้จัดตั้งและผู้บริหารหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย กล่าวว่า ได้มีความพยายามรณรงค์ให้ประชาชนหันกลับมาใช้วิถีชีวิตการทำนาแบบดั้งเดิม ที่ไม่ก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อลดภาวะโลกร้อน ประชาชนมีความเป็นอยู่แบบพอเพียงตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ในขณะที่เดียวกันก็มีการกำหนดแนวทางการพัฒนาตามกระแสโลกาภิวัตน์ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมพื้นบ้านให้เป็นไปในลักษณะสมดุล

4) นายทองเหมาะ แจ่มแจ้ง ปราชญ์ชาวบ้าน กล่าวว่า ประชาชนในยุคกระแสโลกาภิวัตน์มีความเคยชินกับความสะดวกสบาย ความทันสมัย การรณรงค์ให้ชาวนาหันกลับมาใช้ควายไถนา และใช้วิถีชีวิตแบบดั้งเดิมนั้นจะเป็นเรื่องที่ยาก ต้องพยายามปลูกฝังกันให้มากขึ้น

5) นางสาวเนียง ชาวปลายนา ผู้นำกลุ่มเพลงพื้นบ้าน กล่าวว่า ในสภาพปัจจุบันชาวนามีความคุ้นเคยกับความสะดวกสบายเสียแล้ว จะให้หันกลับไปใช้วิถีชีวิตแบบดั้งเดิมนั้นจะเป็นเรื่องยาก การอนุรักษ์วิถีชีวิตชาวนาไทยไว้ให้อนุชนรุ่นหลังได้ศึกษา เรียนรู้วิถีชีวิตขั้นตอนการทำนาแบบดั้งเดิมโดยใช้ควายไถนานั้นน่าจะเป็นเพียงหนทางหนึ่งที่สามารถทำได้

3.7.3 กลุ่มตัวอย่างวิชาการเมืองฝ่ายตรงข้ามของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

กลุ่มตัวอย่าง มีความเห็น ดังนี้

1) นายประวิทย์ พลายละหาร ผู้ช่วยสาธารณสุขอำเภอศรีประจันต์ กล่าวว่า สังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงตามกระแสโลกาภิวัตน์ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และด้านอื่นๆ ประชาชนมีความจำเป็นที่จะต้องแข่งขันกันทางเศรษฐกิจ พื้นที่ของอำเภอศรีประจันต์เป็นที่ราบลุ่มตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ชลประทานทั้งอำเภอ มีความเหมาะสมในการทำนา เป็นเมืองอู่ข้าวอู่น้ำสามารถทำนาได้ตลอดปี ระบบสังคมเป็นสังคมแบบครอบครัวเดี่ยวและครอบครัวขยาย ในด้านการทำนาชาวนามีความเคยชินกับการใช้ปุ๋ยเคมี ใช้เครื่องจักรกลแทนควายไถนา ซึ่งสามารถให้ผลผลิตที่รวดเร็วกว่า ถ้าหากใช้วิธีการแบบดั้งเดิมคงไม่ทันการ อาจทำให้พืชผลเสียหายได้ แต่อย่างไรก็ดี การอนุรักษ์วิถีการดำเนินชีวิต วัฒนธรรมพื้นบ้านนั้นสามารถทำได้ในทุกสาขาอาชีพ

2) นายบุญเกิน โพธิ์ศรีนาค กำนันตำบลปลายนา กล่าวว่า ประชาชนมีความเคยชินกับวัฒนธรรมสมัยใหม่ตามกระแสโลกาภิวัตน์ไปเสียแล้ว เป็นการยากที่จะทำให้ประชาชนหันกลับไปใช้วิถีชีวิตแบบดั้งเดิม แต่ถ้ากระแสโลกาภิวัตน์ทำลายธรรมชาติให้เกิดความเสียหายแมลงศัตรูพืชแพร่ระบาด หรือเกิดวิกฤติเหตุการณ์ใดๆ ที่มีผลกระทบต่อวิถีชีวิตแบบสมัยใหม่จนทำให้ไม่อาจก้าวเดินหน้าต่อไปได้ ประชาชนก็จะต้องหันกลับมาใช้วิถีชีวิตแบบดั้งเดิม

3) นายวิลาศ มณีอินทร์ ประธานเครือข่ายกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง อำเภอศรีประจันต์ กล่าวว่า น่าจะเป็นเรื่องยากที่จะให้ประชาชนหันกลับมาให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมแบบดั้งเดิม เพราะประชาชนมีความเคยชินกับความสะดวกสบายในความทันสมัยตามกระแสโลกาภิวัตน์ การพัฒนาและการอนุรักษ์ต้องดำเนินการควบคู่กันไปในลักษณะที่สมดุลกันตามธรรมชาติและระบบโลกที่กำลังเปลี่ยนแปลง

3.8 นักการเมืองกับหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

3.8.1 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นฝ่ายข้าราชการในพื้นที่

กลุ่มตัวอย่าง มีความเห็นว่า นายประภัตร โพธสุชน เป็นนักการเมืองผู้ริเริ่มจัดตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย ได้วางแนวทางการบริหารจัดการ และควบคุมดูแลการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จทั้งในด้านการประกอบการเชิงธุรกิจ ความมีชื่อเสียง การเป็นแหล่งสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ การจัดกิจกรรมทางการเมืองในฤดูกาลที่มีการเลือกตั้ง ฯลฯ นายสุชาติ คล้ายสินธุ์ ปลัดตัวอำเภอศรีประจันต์ ให้ความเห็นเห็นว่า นายประภัตร โพธสุชน มีบทบาทสำคัญตั้งแต่ริเริ่มการจัดตั้ง การบริหารจัดการ การจัดการแสดงของควายแสนรู้ การจัดกิจกรรม การส่งเสริมอาชีพการทำนา การพัฒนาวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมควบคู่ไปกับความทันสมัย การเสริมสร้างเอกลักษณ์วิถีชาวนาไทย

3.8.2 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นฝ่ายหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

กลุ่มตัวอย่าง มีความเห็น ดังนี้

1) นายทองเหมาะ แจ่มแจ้ง ปราชญ์ชาวบ้าน กล่าวว่า นายประภัตร โพธสุชน เป็นนักการเมืองที่มีบทบาทสำคัญในการริเริ่มก่อตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

2) นางสาวเนียง ชาวปลายนา ผู้นำกลุ่มเพลงพื้นบ้าน กล่าวว่า นายประภัตร โพธสุชน มีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้ให้การสนับสนุนการจัดตั้ง การบริหารจัดการ การดำเนินงานจะมีผู้จัดการเป็นผู้บริหารกิจการภายในหมู่บ้าน การรายงานผลการดำเนินการ การแสดงบัญชีรับจ่าย การพัฒนาให้มีชื่อเสียงติดตลาด

3) นายประภัตร โพธสุชน ผู้จัดตั้งและผู้บริหารหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย กล่าวว่า ได้ริเริ่มก่อตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย เมื่อปีพ.ศ. 2545 ได้จัดตั้งมาแล้วเป็นเวลา 10 กว่าปี เพื่อเป็นแหล่งสถานที่ท่องเที่ยว และเป็นเอกลักษณ์ท้องถิ่นของอำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี

3.8.3 กลุ่มตัวอย่างข้าราชการเมืองฝ่ายตรงข้ามของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

กลุ่มตัวอย่าง มีความเห็นว่านายประภัตร โพธสุชน เป็นนักการเมืองที่มีบทบาทสำคัญในการจัดตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย ดูแลบริหารจัดการ การจัดกิจกรรมต่างๆ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ดังนี้

1) นายจงสินกิจ เทียงธรรม นายกองค้การบริหารส่วนตำบลวังห้ว กล่าวว่า นายประภัตร โพธสุชน มีบทบาทในเชิงสัญลักษณ์ เมื่อประชาชนทั่วไปได้ยินชื่อหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยก็ต้องนึกถึงนายประภัตร โพธสุชน

2) นายเสกสรร เวชวิฐาน กำนันตำบลวังห้ว กล่าวว่า หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยเป็นแหล่งสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงติดตลาด ประชาชนนิยมชมชอบ ถือเป็นหน้าเป็นตาของอำเภอศรีประจันต์ เมื่อหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยมีชื่อเสียง นายประภัตร โพธสุชน ในฐานะเป็นผู้บริหารจัดการก็มีชื่อเสียงตามไปด้วย

3.9 นักการเมืองกับการบริหารจัดการหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

3.9.1 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นฝ่ายข้าราชการในพื้นที่

กลุ่มตัวอย่าง มีความเห็นว่า การบริหารจัดการหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยนั้น จะมีผู้จัดการ พนักงาน และคนงาน ช่วยกันปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ภายใต้การกำกับดูแลของนายประภัตร โพธสุธน ดังนี้

1) นางจรรยา โพธสุธน นายกองค้การบริหารส่วนตำบลวังน้ำซับ กล่าวว่า การบริหารจัดการหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย จะดำเนินกิจการผ่านตัวแทน มีผู้จัดการ พนักงาน และคนงานเป็นผู้ปฏิบัติภายใต้การสั่งการ

2) นายสุชาติ คล้ายสินธุ์ ปศุสัตว์อำเภอศรีประจันต์ กล่าวว่า นายประภัตร โพธสุธน จะเข้ามาดูแลบริหารจัดการหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยด้วยตนเอง โดยมีตัวแทนและทีมงานช่วยกันดูแล กำกับ จัดกิจกรรมให้ดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ของการก่อตั้ง ตัวแทนและทีมงานจะช่วยกันดูแลทั้งงานทางด้านการเมือง ด้านธุรกิจ และการส่งเสริมการท่องเที่ยว รวมทั้งรายงานผลการปฏิบัติงานให้นายประภัตร โพธสุธน ทราบผลการดำเนินงานทุกระยะ

3.9.2 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นฝ่ายหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

กลุ่มตัวอย่าง มีความเห็นว่า การดูแลบริหารจัดการหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย จะดำเนินกิจการผ่านตัวแทนและมีทีมงานช่วยกันดูแล นายประภัตร โพธสุธน ผู้จัดตั้งและผู้บริหารหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย กล่าวว่า การดูแลบริหารจัดการหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย มีการจัดโครงสร้าง และบริหารจัดการในรูปแบบของบริษัท ประกอบกิจการในเชิงธุรกิจ มีผู้จัดการ พนักงานและคนงาน เป็นผู้ปฏิบัติงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย มีการจัดสรรแบ่งปันผลกำไรในเชิงธุรกิจ

3.9.3 กลุ่มตัวอย่างข้าราชการเมืองฝ่ายตรงข้ามของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

กลุ่มตัวอย่าง มีความเห็นว่า การดูแลบริหารจัดการในหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยนั้น จะดำเนินการ 2 วิธี กล่าวคือ นายประภัตร โพธสุธน เข้ามาดูแลบริหารจัดการหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยด้วยตัวเอง และกำกับดูแลผ่านตัวแทนโดยมอบหมายให้ผู้จัดการ หรือคนสนิทที่ไว้วางใจ ให้ช่วยบริหารกิจการและรายงานผลการดำเนินงานให้ทราบตลอดทุกระยะ

3.10 หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยกับการจัดกิจกรรมทางสังคม ประเพณีและวัฒนธรรม

3.10.1 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นฝ่ายข้าราชการในพื้นที่

กลุ่มตัวอย่าง เห็นว่า หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยใช้ประโยชน์ในการเป็นศูนย์รวมการจัดกิจกรรมด้านต่างๆ มากมาย ดังนี้

1) นายสุชาติ คล้ายสินธุ์ ปศุสัตว์อำเภอศรีประจันต์ กล่าวว่า หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย เป็นศูนย์รวมการฝึกอบรม การสัมมนาของกลุ่มอาชีพ /กลุ่มเกษตรกร ทั้งในเขตพื้นที่จังหวัดและต่างจังหวัด ใช้เป็นศูนย์กลางการจัดงานแสดงสินค้าทางการเกษตรและ OTOP การจำหน่ายสินค้าราคาถูก (ธงฟ้า) ของกระทรวงพาณิชย์ การจัดงานปีใหม่ สงกรานต์ และวันเกิด เป็นศูนย์ประสานงานการเลือกตั้งในช่วงที่มีการเลือกตั้ง เนื่องจาก หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยมีพื้นที่อาณาบริเวณกว้างขวาง ภายในหมู่บ้านมีโรงแรม รีสอร์ท ไซโลข้าว โรงงานผลิตรองเท้าสุพรรณ พุดแก้ว สถานีวิทยุชุมชน ร้านอาหาร – เครื่องดื่ม ร้านจำหน่ายของที่ระลึก และที่บริเวณด้านหน้าหมู่บ้านมีสัญลักษณ์เป็นรูปปั้นควายขนาด 1 เท่าครึ่งของตัวจริง และมีรูปปั้นของชวานายยืนอยู่

2) นายดำรง เนตรสว่าง พัฒนาการประจำตำบลวังน้ำซับ กล่าวว่า หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย ใช้เป็นศูนย์รวมในการทำกิจกรรมทางด้านสังคม ประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น ทั้งในด้านส่วนตัวและส่วนรวม เช่น จัดงานแสดงสินค้า OTOP ธงฟ้า การจำหน่ายสินค้าราคาถูก จัดงานวันแม่แห่งชาติ จัดงานวันเกษตรกรแฟร์ การจัดงานวันปีใหม่ งานวันเกิดของ นายประภัตร โพธสุธน

3.10.2 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นฝ่ายหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

กลุ่มตัวอย่าง มีความเห็นว่า หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย ใช้เป็นศูนย์รวมในการจัดกิจกรรมด้านสังคม ประเพณี และวัฒนธรรมพื้นบ้าน เช่น ใช้เป็นที่จัดแสดงสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ หรือ OTOP การจำหน่ายสินค้าธงฟ้า และจำหน่ายสินค้าราคาถูก ภายในหมู่บ้านมีการแสดงของควายแสนรู้ การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการเกษตร การจัดงานวันแม่แห่งชาติ การจัดงานวันเกษตรกรแฟร์ การแสดงพื้นบ้าน การจัดงานวันเกิด วันปีใหม่ วันสงกรานต์ของนายประภัตร โพธสุธน

3.10.3 กลุ่มตัวอย่างข้าราชการเมืองฝ่ายตรงข้ามของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

กลุ่มตัวอย่าง มีความเห็นว่าหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย ใช้เป็นศูนย์รวมในการทำกิจกรรมทางด้านสังคม ประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น การจำหน่ายสินค้า OTOP การประกวดควายงาม การแสดงความสามารถพิเศษของควายแสนรู้ การจัดงานวันแม่แห่งชาติ การจัดงานวันเกษตรกร การจัดแสดงสินค้าและจำหน่ายสินค้าราคาถูก

4. ข้อเสนอแนะ

4.1 การเรียนรู้และการปรับตัวของนักการเมือง

4.1.1 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นฝ่ายข้าราชการในพื้นที่ มีความเห็นเกี่ยวกับการเรียนรู้และการปรับตัวของนักการเมือง ดังนี้

1) นายดำรง เนตรสว่าง พัฒนาการประจำตำบลวังน้ำซับ กล่าวว่า นายประภัตร โพธสุธน มีความสามารถพิเศษในการปรับตัวให้เป็นคนทันสมัย ทันเหตุการณ์ สามารถเกาะติดสถานการณ์ รู้เท่าทันกระแสโลก การทำงานยึดถือประโยชน์สุขของประชาชนเป็นที่ตั้ง

2) นางจริยา โพธสุธน นายกองจัดการบริหารส่วนตำบลวังน้ำซับ กล่าวว่า นายประภัตร โพธสุธน เป็นคนที่มีความทันสมัย สามารถปรับปรุงตัวให้เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล เป็นนักประสานประโยชน์และเป็นนักต่อรองที่ดี ไม่เข้าไปแทรกแซงการทำงานของข้าราชการประจำ และการทำงานยึดถือประโยชน์ของประชาชนส่วนรวมเป็นที่ตั้ง

3) นายประสาร เพชรมอญ ประธานสหกรณ์การเกษตรอำเภอศรีประจันต์ กล่าวว่า นายประภัตร โพธสุธน เป็นคนขยันหมั่นเรียนรู้ ศึกษาและพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา เพื่อที่จะได้มีความรู้เท่าทันกับคนรุ่นใหม่ และรู้เท่าทันกระแสโลก

4.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นฝ่ายหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

กลุ่มตัวอย่าง มีความเห็นว่า นักการเมืองควรปรับตัวให้เป็นผู้ทันสมัย เกาะติดสถานการณ์บ้านเมืองตลอดเวลา รู้เท่าทันเหตุการณ์ทางการเมือง และต้องคำนึงถึงประโยชน์สุขของประชาชนโดยส่วนรวมเป็นเรื่องสำคัญ

1) นายประภัตร โพธสุธน ผู้จัดตั้งและผู้บริหารหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย กล่าวว่า นักการเมืองรุ่นใหม่จะต้องปรับตัวให้เป็นผู้ทันสมัย ทันเหตุการณ์ เกาะติดสถานการณ์บ้านเมือง รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกและสังคม สิ่งที่ต้องคำนึงอยู่เสมอ “หัวใจการทำงานของนักการเมือง คือ ประชาชน” ต้องขยับลงพื้นที่ดูแลทุกข์สุขของพี่น้องประชาชน สร้างประโยชน์สุขให้เกิดขึ้นกับพี่น้องประชาชน ให้มีความกินดี อยู่ดี มีเงินใช้ และมีความสุข ช่วยเหลือแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ภายใต้อาณัติ “เราไม่เคยลืมกัน”

2) นางสาวเนียง ชาวปลายนา ผู้นำกลุ่มเพลงพื้นบ้าน มีความเห็นว่า นักการเมืองที่มีความรู้ความสามารถ จะต้องสะสมประสบการณ์ มีการเรียนรู้ศึกษางานในหน้าที่ รู้ถึงปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนและช่วยเหลือแก้ไขปัญหา การไปศึกษาดูงานในสถานที่แหล่งเรียนรู้ ฯลฯ แล้วนำแนวความคิดที่ได้นั้นกลับมาพัฒนาท้องถิ่นหรือชุมชนของตนให้มีความเจริญ เพื่อเป็นสร้างคน สร้างงาน สร้างรายได้ สร้างโอกาสให้กับชุมชน

4.1.3 กลุ่มตัวอย่างข้าราชการเมืองฝ่ายตรงข้ามของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

กลุ่มตัวอย่าง มีความเห็น ดังนี้

1) นายวิลาศ มณีอินทร์ ประธานเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของอำเภอศรีประจันต์ กล่าวว่า นักการเมืองที่ดีต้องเป็นนักการเมืองที่มีคุณภาพ ไม่เป็นนักการเมืองนำเน่าที่มองแต่ผลประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้อง ต้องเป็นคนเก่ง คนดี เสียสละเพื่อสังคม มุ่งทำงานเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ต้องปรับปรุงตนให้เป็นคนมีวิสัยทัศน์หูตากว้างไกล มองทะลุปัญหา เปิดใจยอมรับเสียงติชมและคำวิพากษ์วิจารณ์

2) นายทองสินกิจ เทียงธรรม นายกองค้การบริหารส่วนตำบลวังห้ว กล่าวว่า นักการเมืองที่ดีต้องเป็นคนที่วิสัยทัศน์ ขอมรับการเปลี่ยนแปลงตามกระแสโลกาภิวัตน์ สามารถปรับตัวให้เป็นคนทันสมัย ทันเหตุการณ์ รู้เท่าทันถึงวิทยาการใหม่ๆ ไม่ทำตัวเป็นนักอนุรักษ์นิยมต้องเกาะติดสถานการณ์ตลอดเวลา

3) นายประวิทย์ ศรีศักดิ์ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลมดแดง กล่าวว่า นักการเมืองที่ดีควรปรับตัวให้เป็นผู้ที่มีความทันสมัย ทันเหตุการณ์ คำนึงผลประโยชน์ส่วนรวมของประชาชนเป็นหลัก

4.2 ประโยชน์ของการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นดั้งเดิม

4.2.1 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นฝ่ายข้าราชการในพื้นที่

กลุ่มตัวอย่าง มีความเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น ดังนี้

1) นายประสาร เพชรมอญ ประธานสหกรณ์การเกษตรอำเภอศรีประจันต์ กล่าวว่า การอนุรักษ์วัฒนธรรมดั้งเดิมเป็นสิ่งที่คนไทยควรจรโลงไว้ เนื่องจากเราเป็นคนไทย นับถือศาสนาพุทธ ต้องรักษาจารีตประเพณีและวัฒนธรรมแบบไทยไว้ให้ยั่งยืน

2) นางจริยา โทษสุชน นายกองค้การบริหารส่วนตำบลวังน้ำซับ กล่าวว่า การอนุรักษ์วัฒนธรรมแบบดั้งเดิมมีประโยชน์ต่อชุมชนในด้านการสร้างชื่อเสียงให้กับพื้นที่และจังหวัดสุพรรณบุรี รวมทั้งเป็นการสร้างชื่อเสียงให้คนทั่วไปได้รู้จักนายประภัตร โทษสุชน เป็นกระส่วนตัวอีกทางหนึ่งด้วย

3) นายดำรง เนตรสว่าง พัฒนาการประจำตำบลวังน้ำซับ กล่าวว่า การอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นดั้งเดิมถือเป็นการสืบสานประเพณีวัฒนธรรมพื้นบ้านให้อนุชนรุ่นหลังได้ศึกษาเรียนรู้ ได้สัมผัสและมองเห็นวิถีชีวิตชาวนาไทยที่ใช้ควายไถนา เป็นการจำลองภาพชีวิตเหมือนจริงมาแสดงภายในหมู่บ้าน และเป็นการสร้างชื่อเสียงให้กับนายประภัตร โทษสุชน โดยอ้อมอีกทางหนึ่ง

4.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นฝ่ายหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

กลุ่มตัวอย่าง มีความเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นดั้งเดิม ดังนี้

1) นางสาวเนียง ชาวปลายนา ผู้นำกลุ่มเพลงพื้นบ้าน กล่าวว่า ประโยชน์ของการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นดั้งเดิมนั้นเป็นการอนุรักษ์ไว้ให้อนุชนรุ่นหลังได้ศึกษาเรียนรู้ ได้ใช้ประโยชน์ในการเป็นแหล่งสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดสุพรรณบุรี เป็นการสร้างคน สร้างงาน สร้างรายได้ สร้างโอกาสให้กับชุมชน เป็นการกระจายเศรษฐกิจเปิดโอกาสให้คนในพื้นที่ได้มีงานทำ ท้องถิ่น/ชุมชนมีความเจริญ อำเภอศรีประจันต์ และ จังหวัดสุพรรณบุรีมีชื่อเสียงในด้านการท่องเที่ยว ทำให้ชื่อเสียงของนายประภัตร โพธสุธน มีบทบาทที่โดดเด่นในสังคมเป็นที่รู้จักแก่คนทั่วไป ซึ่งเป็นผลประโยชน์ที่ได้มาโดยทางอ้อม

2) นายทองเหมาะ แจ่มแจ้ง ปราชญ์ชาวบ้าน กล่าวว่า ประโยชน์ของการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นดั้งเดิมนั้นเป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่น/ชุมชน ในด้านการเป็นแหล่งสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดสุพรรณบุรี ทำให้คนในพื้นที่มีงานทำ และนายประภัตร โพธสุธน ก็มีชื่อเสียงตามไปด้วย”

3) นายประภัตร โพธสุธน ผู้จัดตั้งและผู้บริหารหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย กล่าวว่า ประโยชน์ของการอนุรักษ์วัฒนธรรมดั้งเดิม จะช่วยสะท้อนภาพวิถีชีวิตชาวนาไทยแบบดั้งเดิมที่ใช้ควายไถนา เป็นการสะท้อนภูมิปัญญาท้องถิ่นของชาวนาไทยในอดีต ที่มีความเป็นอยู่แบบเรียบง่าย ท้องถิ่น/ชุมชนได้รับประโยชน์ในแง่ของการเป็นแหล่งสถานที่ท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับแหล่งสถานที่ท่องเที่ยวอื่นในจังหวัดสุพรรณบุรี เป็นการสร้างโอกาสให้คนในพื้นที่มีงานทำ เป็นการสร้างคน สร้างงาน สร้างรายได้ สร้างโอกาสให้กับชุมชน เป็นการสนองตอบนโยบายรัฐบาล ท้องถิ่นได้รับประโยชน์ในแง่ของการมีชื่อเสียง เกิดความภาคภูมิใจในการที่ได้มีส่วนในการสร้างชื่อเสียงด้านการสร้างสรรค์สังคม ตนเองได้รับเกียรติเป็นที่ยกย่อง และเป็นที่ยอมรับของประชาชน รวมทั้งได้รับผลประโยชน์ตอบแทนในเชิงธุรกิจอีกด้วย

4.2.3 กลุ่มตัวอย่างข้าราชการเมืองฝ่ายตรงข้ามของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

กลุ่มตัวอย่าง มีความเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นดั้งเดิมว่า การอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นดั้งเดิมเป็นประโยชน์ต่อชุมชนในด้านการเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ของคนรุ่นหลัง เป็นแหล่งสถานที่ท่องเที่ยว เป็นการสร้างคน สร้างงาน สร้างรายได้ และกระจายเศรษฐกิจในพื้นที่ นายประภัตร โพธสุธน ได้รับประโยชน์ในแง่ของการมีชื่อเสียง จากการคิดคิดริเริ่มงานสร้างสรรค์ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม และการมีวิสัยทัศน์ในการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น นายบุญเงิน โพธิ์ศรีนาค กำนันตำบลปลายนา กล่าวว่า นายประภัตร

โพธิสุชน ได้รับประโยชน์ในด้านของการมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของสังคม และเป็นที่รู้จักในสายตาของประชาชนทั่วไป รวมทั้งเป็นตัวแทนเชิงสัญลักษณ์ของนายประภัตร โพธิสุชน อีกด้วย ประโยชน์ที่จะได้รับอีกประการหนึ่ง คือ คะแนนเสียงที่มาจากความนิยมชมชอบเป็นการส่วนตัว ในช่วงฤดูกาลที่มีการเลือกตั้ง

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง กลยุทธ์การครองอำนาจทางการเมืองของนายประภัตร โทษสุชน: กรณีศึกษาหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นการศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อมุ่งศึกษาถึงกลยุทธ์ หรือ รูปแบบและวิธีการครองอำนาจทางการเมืองของนายประภัตร โทษสุชน นักการเมืองในสังกัดพรรคชาติไทย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประกอบด้วยกลุ่มบุคคล 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มหน่วยงานราชการในพื้นที่ กลุ่มหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย และกลุ่มข้าราชการเมืองฝ่ายตรงข้ามหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย ทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจัดเก็บข้อมูล และใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วม รวมทั้งสิ้น 19 คน

สรุปการวิจัย และ อภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 ภูมิหลังทางการเมืองของนายประภัตร โทษสุชน

นายประภัตร โทษสุชน เกิดเมื่อวันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ.2492 บิดามารดาเป็นคนจีน เกิดที่อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี จบการศึกษาระดับปริญญาตรีเศรษฐศาสตรบัณฑิต จากประเทศอินเดีย ปริญญาโทรัฐศาสตรมหาบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ครอบครัวยังมีอาชีพประกอบกิจการโรงสีข้าว อยู่ที่บ้านไร่ หมู่ที่ 1 ตำบลวังน้ำซับ อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี ได้สัมผัสคลุกคลีใกล้ชิดกับวิถีชีวิตชาวนามาตั้งแต่เยาว์วัย ได้รู้ซึ่งถึงสภาพปัญหาความทุกข์ร้อนของชาวนาเป็นอย่างดี นายประภัตร โทษสุชน เป็นนักการเมืองที่มีฐานะทางการเงินคืออยู่แล้ว มีต้นทุนทางเศรษฐกิจพร้อมที่จะลงสมัครรับเลือกตั้งเป็น ส.ส.

1.2 การเข้าสู่ตำแหน่งทางการเมืองของนายประภัตร โทษสุชน

การเข้าสู่ตำแหน่งทางการเมืองของนายประภัตร โทษสุชน เริ่มต้นด้วยการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมือง สังกัดพรรคชาติไทย ลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.สุพรรณบุรี) เป็นการก้าวแรกสู่ตำแหน่งทางการเมือง และก้าวต่อไปเพื่อครองอำนาจทางการเมือง ปัจจัยเกื้อหนุนที่เกื้อหนุนให้เข้าสู่ตำแหน่งทางการเมือง เช่น ระดับการศึกษา ฐานะการเงิน

การมีอุดมการณ์ทางการเมืองแบบประชาธิปไตย การมีเครือข่ายที่เป็นเครือข่ายทางการเมือง สนับสนุน นักการเมืองท้องถิ่นสนับสนุน พรรคการเมืองที่สังกัดสนับสนุน มีฐานคะแนนเสียงในพื้นที่สนับสนุน ความนิยมชมชอบและไว้วางใจของประชาชนในพื้นที่ กลุ่มพลังมวลชน/องค์กรชุมชนในพื้นที่สนับสนุน เป็นต้น

1.3 กลยุทธ์ หรือรูปแบบ และวิธีการครองอำนาจทางการเมือง

จากข้อมูลการสัมภาษณ์ และการสังเกตแบบมีส่วนร่วมของผู้ศึกษา สามารถสรุปได้ว่า การครองอำนาจทางการเมืองของนายประภัตร โพธสุธน มีกลยุทธ์ หรือรูปแบบและวิธีการ ดังนี้

1.3.1 รูปแบบการครองอำนาจทางการเมือง

1) การสร้างภาพลักษณ์ทางการเมือง (Political Image) ด้วยการทำให้ประชาชนเกิดความเข้าใจ มีความเชื่อถือและความศรัทธาในเชิงบวก วิธีการสร้างภาพลักษณ์ทางการเมืองที่ดีของนายประภัตร โพธสุธน เช่น การช่วยเหลือประชาชนเมื่อเขาได้รับความเดือดร้อน การขยับลงพื้นที่ไปพบปะเยี่ยมเยียนประชาชน การดูแลทุกข์สุขของประชาชน การไม่ทอดทิ้งประชาชน ให้การช่วยเหลือสงเคราะห์ประชาชน เป็นคนที่มีความกล้าหาญประเภทใจถึงฟังได้ กล้าคิด กล้าพูด กล้าทำ พูดจริงทำจริง มีวิสัยทัศน์กว้างไกลมองทะลุปัญหาและแก้ไขปัญหาได้ วางตัวแบบเรียบง่ายไม่ถือตัว ไม่ทำตัวอยู่เหนือประชาชน ไม่ดูถูกประชาชนว่าด่าด้อยด้อยกว่าตนเอง สามารถเข้าถึงมวลชนในพื้นที่ถึงระดับรากหญ้า ฯลฯ

2) การอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น นายประภัตร โพธสุธน ได้ส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น ด้วยการสร้างค่านิยมวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เคยมีมาตั้งแต่ดั้งเดิม ด้วยการจัดตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย) ขึ้นเป็นพิพิธภัณฑ์ชาวนาไทย เพื่อเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น แสดงวิถีการดำเนินชีวิตของชาวนาไทยแบบดั้งเดิมที่ใช้ควายไถนา โดยให้เป็นแหล่งการศึกษาเรียนรู้ของผู้ที่สนใจและผู้ใฝ่รู้ หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย) ช่วยสะท้อนภาพวิถีชีวิตชาวนาไทยในอดีตที่มีความผูกพันอยู่กับควายที่ใช้ไถนา มีการจำลองวิถีการดำเนินชีวิตและวัฒนธรรมไทยพื้นบ้านภาคกลาง มีการจัดแสดงอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินชีวิตและประกอบอาชีพทำนาของชาวนาไทยแบบดั้งเดิม

3) การสร้างความสัมพันธ์กันในเชิงอุปถัมภ์ ด้วยการส่งบุคคลในตระกูล “โพธสุธน” ที่มีความใกล้ชิดสนิทสนมกับ นายประภัตร โพธสุธน ลงสมัครรับเลือกตั้งในเวทีการเมืองระดับท้องถิ่น เช่น จัดส่ง นางจริยา โพธสุธน พี่สาวลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังน้ำซับ อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อเป็นการหยั่งเชิงและคุมฐานคะแนนเสียงในระดับท้องถิ่นเพื่อเป็นฐานคะแนนเสียงในการเลือกตั้งระดับชาติต่อไป ในเวที

การเมืองระดับชาตินายประภัตร โพธสุชน ได้จัดส่งนายประสิทธิ์ โพธสุชน พี่ชายลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) ซึ่งก็ได้รับเลือกตั้งเป็น ส.ว.สุพรรณบุรี ในขณะที่นายประภัตร โพธสุชน ลงสมัครรับเลือกตั้งเป็น ส.ส.แบบบัญชีรายชื่อ ได้จัดส่ง นายยุทธนา โพธสุชน ลงสมัครรับเลือกตั้งเป็น ส.ส. แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง และได้รับเลือกตั้งเป็น ส.ส.สุพรรณบุรี ต่อมาเมื่อนายประภัตร โพธสุชน และนายยุทธนา โพธสุชน ซึ่งเป็นคณะกรรมการบริหารพรรคชาติไทยถูกเพิกถอนสิทธิ์ทางการเมือง ได้จัดส่งนางสาวพัชรี โพธสุชน ลงสมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง และได้รับเลือกตั้งเป็น ส.ส.สุพรรณบุรี เช่นกัน จะเห็นได้ว่าแม้จะบุคคลใดในตระกูลโพธสุชนลงสมัครรับเลือกตั้งผู้นั้นก็ได้รับเลือกตั้ง มีลักษณะความสัมพันธ์เป็นการสืบทอดอำนาจทางการเมืองของบุคคลในวงศ์ญาติสนิท

4) การทำให้ประชาชนยอมรับและไว้วางใจ นายประภัตรโพธสุชน ได้ดำรงตำแหน่งเป็น ส.ส.สุพรรณบุรี ได้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ได้เป็นรัฐมนตรีหลายกระทรวง และได้ครองอำนาจทางการเมือง มีผลงานเป็นที่ยอมรับและไว้วางใจ มีผลงานเป็นที่ยอมรับและไว้วางใจของประชาชน จากการที่ขยับลงพื้นที่ไม่ทอดทิ้งประชาชน ให้การช่วยเหลือเกษตรกรที่มีปัญหาเดือดร้อน การแก้ไขปัญหาราคาสินค้า การแก้ไขปัญหาเรื่องปุ๋ย/ยาปราบศัตรูพืชราคาแพง การแก้ไขปัญหาแมลงศัตรูพืชระบาด การแก้ไขปัญหาหนี้เพื่อการเกษตรการจัดตลาดจำหน่ายสินค้าที่เป็นพืชผลทางการเกษตรและสินค้า OTOP การใช้สื่อต่างๆ ประชาสัมพันธ์ตนเองและผลงาน การเข้าร่วมกิจกรรมงานสังคมอย่างสม่ำเสมอ เช่น งานเลี้ยงพบปะสังสรรค์ งานขึ้นบ้านใหม่ งานฉลองตำแหน่ง งานอุปสมบท งานแต่งงาน งานฌาปนกิจศพ งานบุญประเพณี งานวัด งานบริจาคเพื่อการกุศลหรือกิจการสาธารณะ เป็นต้น

1.3.2 กลยุทธ์ และวิธีการครองอำนาจทางการเมือง

นายประภัตร โพธสุชน เริ่มต้นก้าวเข้าสู่อำนาจทางการเมืองด้วยการลงสมัครรับเลือกตั้งเป็น ส.ส.สุพรรณบุรี ได้รับการเลือกตั้งติดต่อกันหลายสมัย ผู้ศึกษาได้ศึกษาภูมิหลังทางการเมืองของ นายประภัตรฯ เป็นนักการเมืองที่ได้รับคะแนนนิยมสูงมากในพื้นที่ มีความสามารถครองใจประชาชนในพื้นที่ และชนะการเลือกตั้งได้เป็น ส.ส.สุพรรณบุรี ต่อเนื่องกันมาหลายสมัย รวมทั้งได้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่สำคัญ ได้เป็นรัฐมนตรีหลายกระทรวง ผู้ศึกษาพบว่า

1) ระดับการศึกษา การศึกษา ถือเป็นคุณสมบัติพื้นฐานที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็น ส.ส. อย่างน้อยต้องจบการศึกษาในระดับปริญญาตรี เพื่อที่จะได้ผู้แทนราษฎรที่มีคุณภาพ มีพื้นฐานความรู้ ความสามารถ มีสมองคิดอ่านอย่างปัญญาชน แต่ระดับการศึกษาของผู้สมัครมิใช่ตัวชี้วัดหรือ เป็นปัจจัยที่ทำให้ได้รับการเลือกตั้งเสมอไป เนื่องจาก ระดับการศึกษาเป็นการแสดงถึงการมี

ความรู้ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง เป็นเครื่องมือสร้างความเชื่อถือและไว้วางใจของประชาชน ทำให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีความมั่นใจว่าได้เลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งที่มีมีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์ และสามารถเป็นที่พึ่งของประชาชนได้ นายประภัตร โพธสุธน เห็นว่า การศึกษาเป็นเพียงปัจจัยหนึ่งที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งใช้ประกอบการตัดสินใจเลือกร่วมกับปัจจัยอื่นๆ

2) *ฐานะทางการเงิน* ครอบครัวของ นายประภัตร โพธสุธน ประกอบอาชีพกิจการโรงสีข้าว ในเขตพื้นที่อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี ได้สัมผัสคลุกคลีกับวิถีการดำเนินชีวิตของชาวนามาโดยตลอด รู้ซึ่งถึงปัญหาความเดือดร้อนของชาวนาไทย จากการประกอบอาชีพกิจการโรงสีข้าวส่งผลให้มีฐานะทางการเงินดี ไม่มีปัญหาเรื่องการเงินที่เป็นค่าใช้จ่ายในการหาเสียงเลือกตั้ง เงินถือเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญในการเลือกตั้ง เป็นปัจจัยที่ช่วยเกื้อหนุน หรือสนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้งให้ชนะการเลือกตั้ง ซึ่งผู้สมัครรับเลือกตั้งมีความเชื่อว่า เงินเป็นตัวชี้วัดว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้นั้นจะได้รับเลือกตั้งหรือไม่

3) *ประวัติการทำงาน* นายประภัตร โพธสุธน ประสบความสำเร็จทางด้านการเมืองอย่างสูง มีผลงานทางด้านการเมืองมายาวนาน ได้เป็น ส.ส.สุพรรณบุรี มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2518 ติดต่อกันมาหลายสมัย จนกระทั่งถึงปี พ.ศ.2551 พรรคชาติไทยถูกยุบพรรคการเมือง นายประภัตร โพธสุธน เป็นเลขานุการพรรคชาติไทย ในฐานะคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองต้องถูกเพิกถอนสิทธิทางการเมืองเป็นเวลา 5 ปี นายประภัตร โพธสุธน เคยดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่สำคัญ เช่น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง รัฐมนตรีว่าการกระทรวง ในหลายกระทรวง ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสายสะพายสูงสุด ชั้น ม.ป.ช. เมื่อปี พ.ศ.2536 เป็นผู้ที่ได้ทำคุณประโยชน์ให้กับชาติบ้านเมือง และได้ประกอบคุณงามความดีแก่ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ อย่างเอนกอนันต์

1.3.3 สถานการณ์ทางการเมือง

สถานการณ์ทางการเมืองที่มีการเปลี่ยนแปลง เมื่อ ส.ส. ครบวาระการดำรงตำแหน่ง หรือมีการยุบสภา หรือมีการปฏิวัติรัฐประหาร หรือมีสาเหตุอื่นใดที่ทำให้สมาชิกภาพสิ้นสุดลง ก็ไม่มีผลกระทบต่อฐานคะแนนเสียงทางการเมืองในเขตเลือกตั้ง ประชาชนยังคงให้ความนิยมชมชอบเป็นการส่วนตัว เนื่องจาก นายประภัตร โพธสุธน ทำงานทางด้านการเมืองมาอย่างเสมอต้นเสมอปลาย ขยับลงพื้นที่ดูแลทุกข์สุขของประชาชน ไม่ทอดทิ้งประชาชน มีผลงานช่วยเหลือประชาชนที่เดือดร้อน ประชาชนให้ความเชื่อถือและศรัทธา ให้การยอมรับและไว้วางใจ ทำให้สามารถครองใจประชาชน ได้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และได้ครองอำนาจทางการเมือง นายประภัตร โพธสุธน จะลงสมัครรับเลือกตั้งก็ครั้งก็ชนะการเลือกตั้งทุกครั้ง แม้สถานการณ์ทางการเมืองเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร

1.3.4 การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง

การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองส่งผลโดยตรงต่อการดำรงตำแหน่งทางการเมือง และมีผลต่อการครองอำนาจทางการเมือง อาจทำให้ได้เป็นฝ่ายรัฐบาล หรือเป็นฝ่ายค้านก็ได้ แล้วแต่ฐานคะแนนเสียงของ ส.ส. ที่สนับสนุนพรรคการเมืองในขณะนั้น ว่าจะรวมขั้วพรรคการเมืองเสียงข้างมากในการจัดตั้งรัฐบาลได้หรือไม่ กรณีที่พรรคชาติไทยถูกยุบพรรคการเมือง ทำให้คณะกรรมการบริหารพรรคชาติไทย จำนวน 43 คน ต้องถูกเพิกถอนสิทธิ์ทางการเมืองเป็นเวลา 5 ปี ไม่สามารถลงสมัครรับเลือกตั้งเป็น ส.ส. และไม่สามารถทำกิจกรรมทางการเมืองได้ ทำให้หมดโอกาสที่จะเข้าดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือครองอำนาจทางการเมือง อันเป็นผลโดยตรงมาจากการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง

1.3.5 การวิกฤตการณ์ทางการเมือง

สังคมการเมืองของไทยเกิดวิกฤตการณ์ทางการเมืองอยู่บ่อยครั้ง มักจะมีการชุมนุมประท้วงรัฐบาล มีการแบ่งสี แบ่งฝ่ายแบ่งขั้วการเมืองกันอย่างชัดเจน พรรคการเมืองที่เคยเป็นพรรคจัดตั้งรัฐบาลเมื่อลงสมัครรับเลือกตั้งใหม่แล้วไม่ชนะการเลือกตั้งก็ต้องไปเป็นฝ่ายค้านตามวิถีทางประชาธิปไตย ถ้าสลายการจับขั้วทางการเมืองที่เข้มแข็งไม่ได้ ก็อาจส่งผลต่อการที่จะเป็นพรรคร่วมรัฐบาล ส่งผลต่อการเข้าสู่ตำแหน่งทางการเมือง และการครองอำนาจทางการเมืองในซีกของฝ่ายรัฐบาล โอกาสในการดำรงตำแหน่งทางการเมืองย่อมหยุดชะงัก แต่อย่างไรก็ดีในสังคมการเมืองไทย “ไม่มีมิตรแท้และศัตรูถาวร” ถ้าหากสามารถจัดสรรอำนาจและผลประโยชน์ได้ลงตัว นายประภัตร โพธสุธน ได้รับความนิยชมชอบและไว้วางใจสูงมากจากประชาชน สามารถครองใจประชาชนได้ และมีฐานคะแนนเสียงที่เหนียวแน่น เมื่อลงสมัครรับเลือกตั้งก็ชนะการเลือกตั้งทุกครั้ง เมื่อมีการชุมนุมประท้วงทางการเมืองส่งผลกระทบหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย) ในแ่งรายได้ของการประกอบการทางธุรกิจ แต่ไม่ส่งผลกระทบในทางด้านการเมืองของ นายประภัตร โพธสุธน เนื่องจากมีฐานคะแนนเสียงและคะแนนนิยมคืออยู่แล้ว

1.4 กลยุทธ์ และวิธีการก้าวเข้าสู่อำนาจทางการเมือง

1.4.1 ได้รับการสนับสนุนจากผู้ใหญ่ในท้องถิ่น

วิธีการขึ้นสู่อำนาจทางการเมืองของนายประภัตร โพธสุธน ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำหมู่บ้าน/ผู้นำชุมชนในท้องถิ่น กลุ่มสตรี กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) หัวคะแนน กลุ่มพลังมวลชน นักการเมืองในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ฐานคะแนนเสียง และประชาชนในเขตเลือกตั้ง ฯลฯ ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่ให้การสนับสนุนจนได้เป็น ส.ส.สุพรรณบุรี และรัฐมนตรี กลยุทธ์ที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การประชาสัมพันธ์เชิญชวนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง ด้วยการชี้แนะ หรือชี้แนะให้เลือกผู้สมัครรับ

เลือกตั้งคนใด หมายเลขใด พรรคการเมืองใด ในลักษณะของการฝากให้ช่วยเลือก การพูดบอกต่อกันไปแบบปากต่อปากจนขยายเป็นเครือข่ายทางการเมือง

1.4.2 ได้รับการสนับสนุนจากกลุ่มเครือข่ายที่เป็นนักการเมือง

กลุ่มเครือข่ายที่เป็นนักการเมือง เช่น นักการเมืองท้องถิ่น นักการเมืองระดับชาติ หัวหน้าพรรคการเมือง วงศ์ญาติในตระกูล พรรคพวกเพื่อนฝูง หัวคะแนน กลุ่มพลังมวลชนต่างๆ เป็นต้น มีบทบาทในการช่วยสนับสนุนการหาเสียงให้ นายประภัตร โพธสุธน ได้รับเลือกตั้งเป็น ส.ส.สุพรรณบุรี เนื่องจาก อยู่ในพื้นที่ใกล้ชิดกับประชาชน มีฐานคะแนนเสียงช่วยสนับสนุนลงคะแนนให้นายประภัตร โพธสุธน ได้รับเลือกตั้ง โดยใช้วิธีเชิญประชาชนมาประชุมที่คุ้มบ้าน หรือศาลากลางหมู่บ้าน หรือที่วัดแล้วแต่ที่ใดมีความเหมาะสม แล้วปราศรัยหาเสียง ชี้นำให้การเลือกตนเอง หมายเลขใด สังกัดพรรคการเมืองใด ส่วนหัวหน้าพรรคการเมืองให้การสนับสนุนในด้านนโยบายของพรรคการเมือง นโยบายการหาเสียง ค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้ง และเมื่อชนะการเลือกตั้งได้เป็น ส.ส.แล้วก็สนับสนุนให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่สำคัญ ให้ดำรงตำแหน่งเป็นรัฐมนตรี

1.4.3 การใช้กลยุทธ์เพื่อครองใจประชาชน และสร้างฐานอำนาจทางการเมือง

อาชีพนักการเมืองต้องมีความรู้ความเข้าใจทางการเมืองการปกครอง ถือเป็นคุณสมบัติเฉพาะตัว อาจเกิดจากการเรียนรู้วิธีปฏิบัติด้วยตนเอง หรือจากการศึกษาในสถาบันการศึกษาหรือมหาวิทยาลัย การสั่งสมประสบการณ์ แล้วนำความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์นำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติ อาจมีที่ปรึกษาส่วนตัวทำหน้าที่เสนอแนวคิดในการปฏิบัติ การแก้ไขปัญหา การช่วยเหลือประชาชน เพื่อสร้างฐานอำนาจทางการเมือง เป็นการเสริมบารมีทางการเมืองให้กับนักการเมือง การที่มีรู้ความเข้าใจทางการเมืองการปกครองจะทำให้สามารถวางแผนงาน และวางกลยุทธ์ทางการเมืองตามแบบฉบับ (Style) ของตนเองเพื่อให้ชนะการเลือกตั้ง

1.4.4 ระดับการศึกษาของนักการเมือง

ระดับการศึกษาของนักการเมืองเป็นปัจจัยพื้นฐานที่กฎหมายกำหนดคุณสมบัติเบื้องต้นของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็น ส.ส. อย่างน้อยต้องจบการศึกษาระดับปริญญาตรี แต่พฤติกรรมในการเลือกตั้งของประชาชนในชนบทจะตัดสินใจเลือกตัวบุคคลก่อนเป็นอันดับแรก ส่วนปัจจัยด้านอื่นๆ จะใช้เป็นองค์ประกอบในการตัดสินใจเลือกในลำดับรองลงไป ที่ผ่านมามีผู้สมัครรับเลือกตั้งที่จบการศึกษาถึงระดับปริญญาเอกแต่ไม่เป็นที่รู้จักของประชาชนมากนักก็ไม่ได้รับเลือกให้เป็นผู้แทนราษฎร จะเห็นได้ว่า ระดับศึกษาน่าจะไม่ใช่ว่าชีวิตที่สำคัญว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งคนนั้นจะได้รับเลือกเป็นผู้แทนราษฎรหรือไม่ แต่อย่างไรก็ดี นักการเมืองที่มีระดับ

การศึกษาสูงจะมีข้อได้เปรียบมากกว่าผู้สมัครที่มีการศึกษาระดับที่ต่ำกว่า เนื่องจาก จะเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจระบบการเมืองการปกครองเป็นอย่างดี สามารถประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบถึงนโยบายพรรคการเมืองที่ตนสังกัด แนวทางการปฏิบัติงาน สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ทางการเมือง และประเมินสถานการณ์การเลือกตั้งได้อย่างเป็นระบบ สามารถวางกลยุทธ์ให้ชนะการเลือกตั้งได้ สามารถนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติให้สัมฤทธิ์ผล ในเขตชุมชนเมือง ประชาชนจะใช้วิจารณญาณเลือกผู้สมัครที่มีคุณภาพ โดยသူว่าผู้สมัครจบการศึกษาระดับใดแล้วจึงตัดสินใจเลือก เนื่องจากมีความเชื่อว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งที่จบการศึกษาสูงๆ เมื่อได้รับเลือกตั้งจะเป็น ส.ส. ที่มีคุณภาพ หรือเป็นนักการเมืองที่ดี ซึ่งแตกต่างกับประชาชนในชนบทที่นิยมเลือกตัวบุคคลมากกว่า เงินเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญว่าจะได้รับเลือกตั้งหรือไม่

1.4.5 ฐานะทางการเงินของนักการเมือง

ฐานะทางการเงินของนักการเมือง ถือเป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจเลือกผู้แทนราษฎรของประชาชน ที่เป็นตัวชี้วัดให้สามารถชนะการเลือกตั้งมากกว่าระดับการศึกษา เนื่องจาก การลงสมัครรับเลือกตั้งในแต่ละครั้งมีค่าใช้จ่ายที่สูงมาก เช่น ค่าใช้จ่ายในการสมัคร ค่าโฆษณาหาเสียง ค่าจ้างรถประชาสัมพันธ์ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าใช้จ่ายในกิจกรรมทางสังคม การบริจาคเงินเพื่อสิ่งสาธารณประโยชน์ เงินที่ใช้ซื้อสิทธิ์ขายเสียง เป็นต้น นอกจากเงินที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งได้รับสนับสนุนจากพรรคการเมืองแล้ว ตัวผู้สมัครเองก็ต้องมีฐานะทางการเงินดีด้วยเพื่อนำมาเป็นค่าใช้จ่ายดังกล่าว เมื่อไม่มีเงิน หรือมีเงินน้อยก็ต้องใช้จ่ายอย่างประหยัดอาจทำให้การหาเสียงในพื้นที่ทำได้ไม่ครอบคลุมทั่วทั้งเขตเลือกตั้งซึ่งเป็นตัวชี้วัดถึงการแพ้ หรือชนะการเลือกตั้ง ผู้สมัครที่มีฐานะทางการเงินดี ย่อมมีบารมี มีหน้ามีตาในสังคม ได้รับการยอมรับนับถือจากประชาชนเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว เมื่อผู้สมัครหวังผลชนะการเลือกตั้งก็มีความจำเป็นที่จะต้องใช้จ่ายหรือทำทุกวิถีทางเพื่อให้ตนเองชนะการเลือกตั้ง การเลือกตั้งทุกระดับจำเป็นต้องมีเงินเป็นปัจจัยสำคัญ และเป็นตัวชี้วัดที่จะบ่งชี้ว่าจะได้รับการเลือกตั้งหรือไม่

1.4.6 ความนิยมชมชอบในตัวบุคคล การให้การยอมรับและไว้วางใจ

ประชาชนในพื้นที่ให้ความนิยมชมชอบ นายประภัตร โพธสุธน ในระดับที่สูงมาก สามารถชนะการเลือกตั้งทุกครั้งที่ยลงสมัคร เนื่องจากเขาเป็นผู้ที่มีอิทธิพลดี วางตัวแบบเรียบง่ายเป็นกันเอง ประชาชนพบได้ง่ายและเป็นที่ยอมรับได้ ขยับลงพื้นที่ดูแลทุกข์สุขของประชาชน ไม่ทอดทิ้งประชาชน การเป็นผู้สมัครที่อยู่ในพื้นที่ทำให้มีข้อได้เปรียบ เพราะประชาชนจะเลือกคนที่อยู่ใกล้ชิดตนเองก่อนเนื่องจากสามารถเรียกขานวานใช้ได้ง่าย มีการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมกับประชาชนอย่างสม่ำเสมอ นายประภัตร โพธสุธน เป็นคนในพื้นที่ที่มีความเป็นกันเองกับประชาชนช่วยเหลือสังคม เข้าพบได้ง่าย และการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมกับชาวบ้านอย่างสม่ำเสมอ ช่วย

บริจาคเงินเพื่อภารกิจสาธารณกุศลและกิจการสาธารณประโยชน์ ฯลฯ การหาเสียงใช้สโลแกนว่า “เราไม่เคยล้มกัน”

1.4.7 อิทธิพลจากหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย)

ฐานคะแนนเสียงที่ทำให้การสนับสนุน หรือคะแนนนิยมส่วนหนึ่งมาจากหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย) เป็นผลที่ได้มาโดยทางอ้อม เนื่องจาก เมื่อพูดถึงหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย) จะสื่อความหมายถึง นายประภัตร โพธสุธน นักการเมืองที่มีชื่อเสียงอดีตรัฐมนตรีหลายกระทรวง การจัดตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย) จัดตั้งขึ้นมาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นพิพิธภัณฑ์ชาวนาไทย เป็นการอนุรักษ์วิถีการดำเนินชีวิตของชาวนาไทยแบบดั้งเดิมที่ใช้ควายไถนา ประชาชนจะนึกถึงคุณงามความดีที่สั่งสมมา การที่ได้ทำคุณประโยชน์และสร้างชื่อเสียงให้กับท้องถิ่น จนเป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย เป็นที่ยอมรับของประชาชนในพื้นที่และใกล้เคียง ประชาชนให้ความเชื่อถือและศรัทธา นับว่าเป็นวิธีการหนึ่งที่ครองใจประชาชน

1.4.8 การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน และการช่วยเหลือประชาชน

นายประภัตร โพธสุธน ดูแลทุกข์สุขของประชาชนในเขตเลือกตั้งเป็นอย่างดี จะเข้าไปช่วยแก้ไขปัญหาทันที โดยเฉพาะในพื้นที่ที่เป็นฐานคะแนนเสียงของตนเองจะให้การช่วยเหลือและได้รับการดูแลเป็นพิเศษด้วยวิธีการหลากหลายรูปแบบ เช่น การใช้ภาวะผู้นำ (Leadership) ทางการเมือง เป็นผู้นำมวลชนในพื้นที่เรียกร้องรัฐบาลให้แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน การประสานงานกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหา ช่วยยุติปัญหาความขัดแย้งในพื้นที่ เป็นต้น จะใช้วิธีการนัดหมายประชาชนที่เดือดร้อนให้มาประชุมรวมกลุ่มกันใช้วิธีการพูดคุยปัญหากับประชาชนด้วยตัวเอง ใช้วิธีการระดมสมองหาแนวทางการแก้ไขปัญหา ร่วมกันกำหนดกติกา หรือข้อตกลงร่วมกัน ในลักษณะร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมกันแก้ไขปัญหา และร่วมรับประโยชน์

1.4.9 การเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่ม ชมรม สมาคม และองค์กรชุมชนต่างๆ

นายประภัตร โพธสุธน ใช้ภาวะการเป็นผู้นำริเริ่มให้ประชาชนมีการรวมตัวกันเป็นกลุ่ม ชมรม สมาคม หรือองค์กรชุมชนต่างๆ ในพื้นที่ เมื่อจัดตั้งได้แล้วก็จะวางแผนทางการบริหารจัดการกลุ่ม ชมรม สมาคม หรือองค์กรชุมชนต่างๆ ให้ดำเนินไปได้ด้วยประชาชน นายประภัตร โพธสุธน จะเป็นที่ปรึกษาให้ ส่วนการเข้าเป็นสมาชิกของกลุ่ม ชมรม สมาคม หรือองค์กรชุมชนต่างๆ ส่วนใหญ่จะเป็นแต่เพียงในนามเท่านั้น การเข้าเป็นสมาชิกของกลุ่มใด ชมรมใด สมาคมใด หรือองค์กรชุมชนใดบ้างนั้นไม่มีความชัดเจน

1.4.10 การเข้าถึงประชาชน และดูแลทุกข์สุขของประชาชนอย่างสม่ำเสมอ

นายประภัตร โพธสุธน ขยับลงพื้นที่ดูแลทุกข์สุขของประชาชนอย่างสม่ำเสมอ โดยคำนึงถึงว่าประโยชน์สุขประชาชนต้องมาก่อนเป็นอันดับแรก เมื่อประชาชนเดือดร้อนก็จะเข้าไปแก้ไขปัญหาและให้การช่วยเหลือประชาชน มีการพบปะเยี่ยมเยียนประชาชนไปมาหาสู่กันดูใจเสมือนดังญาติมิตร ทำให้เป็นที่ยอมรับ และไว้วางใจได้รับคะแนนนิยมจากประชาชนอย่างเหนียวแน่น

1.5 กลยุทธ์ในการครองอำนาจทางการเมือง

1.5.1 การมีบทบาททางการเมืองที่โดดเด่น

นายประภัตร โพธสุธน เคยดำรงตำแหน่งที่สำคัญทางการเมือง เช่น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง/มหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มีโอกาสกำหนดนโยบาย สั่งการส่วนราชการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ทำการช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่มากมายหลายโครงการ เช่น การแก้ไขปัญหาหาราคาข้าวตกต่ำ การแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำเพื่อการเกษตร การผลักดันงบประมาณพัฒนาท้องถิ่น การสร้างงาน สร้างรายได้ สร้างอาชีพให้ประชาชน เป็นต้น

1.5.2 การสร้างความยอมรับนับถือจากนักการเมืองด้วยกัน

นายประภัตร โพธสุธน ได้รับการเลือกตั้งให้เป็น ส.ส.สุพรรณบุรี หลายสมัย มีผลงานการพัฒนาพื้นที่เป็นที่ประจักษ์ในสายตาประชาชนอย่างต่อเนื่อง ได้รับการยอมรับนับถือ และได้รับการสนับสนุนจากประชาชนในพื้นที่ สมาชิกพรรคชาติไทย และหัวหน้าพรรคชาติไทย ช่วยสนับสนุนให้เข้าดำรงตำแหน่งเป็นรัฐมนตรี

1.5.3 มีผู้สนับสนุนให้เข้ารับตำแหน่งที่สำคัญทางการเมือง

นายประภัตร โพธสุธน สามารถใช้กลยุทธ์ครองใจประชาชนได้ ทำให้ได้รับเลือกตั้งเป็น ส.ส.สุพรรณบุรี และได้รับตำแหน่งสำคัญทางการเมือง เมื่อได้เป็น ส.ส.แล้ว คณะกรรมการบริหารพรรคชาติไทย หัวหน้าพรรคชาติไทย ช่วยสนับสนุนให้ได้รับตำแหน่งที่สำคัญทางการเมือง และได้เป็นรัฐมนตรี อันเป็นการก้าวไปสู่การครองอำนาจทางการเมืองในระดับชาติ

1.5.4 ประชาชน และองค์กรที่ให้การสนับสนุน

นายประภัตร โพธสุธน ได้รับการสนับสนุนจากประชาชนในพื้นที่ นอกจากนั้นยังมีกลุ่มพลังมวลชน องค์กรชุมชนต่างๆ ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น และเครือข่ายทางการเมือง ฐานคะแนนเสียงในพื้นที่ ฯลฯ ให้การสนับสนุนจนได้รับการเลือกตั้งเป็น ส.ส.สุพรรณบุรี ได้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่สำคัญ และได้เป็นรัฐมนตรี

1.5.5 กลยุทธ์ที่ใช้ในการหาเสียงเลือกตั้ง

นายประภัตร โพธสุธน ใช้กลยุทธ์ในการหาเสียงเลือกตั้ง ด้วยการเข้าถึงประชาชนใช้วิธีการขยันลงพื้นที่ ดูแลทุกข์สุขของประชาชน ไม่ทอดทิ้งประชาชน เป็นผู้ที่มีอัธยาศัยดี วางตัวแบบเรียบง่ายไม่อยู่เหนือประชาชน พบง่ายฟังพาท้ายได้ การใช้สื่อต่างๆ ประชาสัมพันธ์ตนเองและผลงาน ฯลฯ ภายใต้อาณัติของคณะกรรมการหาเสียง “เราไม่เคยลืมกัน” ความสัมพันธ์ระหว่างนักการเมืองกับประชาชนต้องเป็นไปในลักษณะของการอุปถัมภ์ซึ่งกันและกัน มีผลประโยชน์เกื้อกูลซึ่งกันและกัน โดยประชาชนเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งให้เป็น ส.ส. แล้ว ส.ส.ก็ช่วยเหลือประชาชนเมื่อยามที่เขาเดือดร้อน ในลักษณะของการเอื้อประโยชน์ และฟังพาท้ายกัน

1.5.6 ฐานคะแนนเสียงที่ทำให้การสนับสนุน

นายประภัตร โพธสุธน กล่าวว่า คะแนนเสียงที่ตนเองได้รับมาจากฐานเสียงที่มีความนิยมชมชอบเป็นการส่วนตัว ประชาชนในจะตัดสินใจเลือกตัวบุคคลก่อนเป็นอันดับแรก พรรคการเมืองที่สังกัดและปัจจัยด้านอื่นๆ มีความสำคัญในลำดับรองลงมา นายประภัตร โพธสุธน มีผลงานการพัฒนาท้องถิ่นที่โดดเด่นมากมาย เป็นที่ประจักษ์ในสายตาประชาชน ช่วยแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน และช่วยเหลือประชาชนอย่างทั่วถึง เป็นอีกวิธีการหนึ่งที่สามารถครองใจประชาชนได้

1.5.7 ข้าราชการในเขตพื้นที่หาเสียงกับนักการเมือง

ข้าราชการในพื้นที่หาเสียงให้การยอมรับและให้การสนับสนุน นายประภัตร โพธสุธน ให้ได้รับเลือกตั้งเป็น ส.ส.สุพรรณบุรีนั้น เกิดจากการขอความร่วมมือการทำงานร่วมกัน และการประสานการปฏิบัติในพื้นที่ เพราะ นักการเมืองและข้าราชการต่างก็มีเป้าหมายการทำงานเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนเช่นเดียวกัน ข้าราชการมีหลายกลุ่ม เช่น กลุ่มที่มีความสนิทสนมกับนักการเมืองเป็นพิเศษ กลุ่มที่ร่วมปฏิบัติงานทั่วไป เป็นต้น กลุ่มข้าราชการที่มีความสนิทสนมเป็นพิเศษจะช่วยเหลือทั้งงานประจำและงานทางด้านการเมือง เป็นเลขานุการส่วนตัวช่วยเหลืองานธุรการ ช่วยเป็นฐานคะแนนเสียงให้ ช่วยสนับสนุนให้ได้รับเลือกตั้งเป็น ส.ส. และในทางกลับกัน ส.ส. ก็จะช่วยสนับสนุนให้การช่วยเหลือโดยหาช่องทางให้ข้าราชการนั้นๆ ได้เลื่อนชั้น เลื่อนยศ เลื่อนตำแหน่ง ได้เร็วขึ้น หรือได้ย้ายไปอยู่ในพื้นที่ดีๆ ช่วยสนับสนุนให้มีความเจริญก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ราชการเป็นการตอบแทน

1.5.8 การเข้าถึงประชาชนเพื่อสร้างการยอมรับและไว้วางใจ

นายประภัตร โพธสุธน ใช้วิธีการสื่อสารสร้างมวลชนด้วยการเข้าถึงประชาชนโดยตรงแบบจับเข่าคุยกัน เป็นวิธีการหนึ่งที่สร้างการยอมรับ ความเชื่อถือและศรัทธา เพื่อให้ประชาชนให้การสนับสนุนเป็นฐานคะแนนเสียงให้ ไม่ละทิ้งการทำงานด้านการเมืองด้วยการขยันลงพื้นที่ดูแลทุกข์สุขของประชาชน ไม่ทอดทิ้งประชาชน แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนและ

ช่วยเหลือประชาชนอย่างจริงจัง ทำให้สามารถครองใจประชาชน และสามารถครองอำนาจทางการเมืองได้

1.5.9 การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชน

นายประภัตร โพธสุธน สามารถสร้างการยอมรับ และความไว้วางใจจากประชาชน ช่วยเป็นหัวคะแนน เป็นฐานคะแนนเสียงให้ สามารถครองใจประชาชนได้ และได้รับเลือกตั้งเป็น ส.ส. ได้เป็นรัฐมนตรี นายประภัตร โพธสุธน เป็นนักการเมืองที่อยู่ในใจของประชาชนในพื้นที่เสมอ เป็นผู้มีอิทธิพลดี วางตัวแบบเรียบง่ายเป็นกันเอง ไม่ถือตัวไม่เรื่องมาก ไม่มีพิธีรีตอง ไม่ทำตัวเจ้าชู้เจ้าอย่าง หรือเป็นเจ้าขุนมูลนายอยู่เหนือประชาชน ประชาชนพบได้ง่ายและพึ่งพาอาศัยได้เขาคิดอยู่เสมอว่า “หัวใจของนักการเมือง คือ ประชาชน” ประชาชนเปรียบเสมือนคูกดงญาติมิตร ถือประโยชน์สุขของประชาชนเป็นเป้าหมายหลักในการทำงานด้านการเมืองเหนือกว่าสิ่งอื่นใด

1.5.10 การรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

นายประภัตร โพธสุธน ใช้วิธีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนโดยการเชิญประชุมปรึกษาหารือหาแนวทางปฏิบัติ และหาวิธีการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน มีการกำหนดกติกา หรือข้อตกลงร่วมกัน ใช้วิธีการระดมสมองขอความร่วมมือช่วยกันทำงานให้สำเร็จ ใช้วิธีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในลักษณะของการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมกันแก้ไขปัญหา และร่วมรับประโยชน์ หลีกเลี่ยงการสั่งการ มีการใช้อิทธิพลกลุ่มให้ถือปฏิบัติตามกติกา หรือ ข้อตกลงที่ได้กำหนดไว้

1.5.11 การโฆษณาประชาสัมพันธ์ตนเองและผลงาน

นายประภัตร โพธสุธน ทำการเผยแพร่ผลงานของตนเองผ่านทางกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้บริหารท้องถิ่น ผู้นำหมู่บ้าน ผู้นำชุมชน สมาชิกสภาท้องถิ่น ที่ประชุม งานเลี้ยงพบปะสังสรรค์ที่มีคนมาชุมนุมกันมากๆ เช่น งานขึ้นบ้านใหม่ งานบุญประเพณี งานฉลองตำแหน่ง งานอุปสมบท งานแต่งงาน งานฌาปนกิจศพ เป็นต้น ให้ช่วยเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในพื้นที่แบบปากต่อปากให้ประชาชนได้ทราบ ใช้วิธีการขึ้นป้ายคัดเอาต์ประชาสัมพันธ์หน้าที่ทำการและในที่ชุมนุมชน ใช้สถานีวิทยุชุมชนช่วยออกอากาศประชาสัมพันธ์ และใช้สื่อต่างๆ ประชาสัมพันธ์ตนเองและผลงาน

2. อภิปรายผลการวิจัย

จากสรุปผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาแยกอภิปรายผลเป็น 3 หัวข้อ คือ การเข้าสู่ตำแหน่งทางการเมือง การดำรงตำแหน่งทางการเมือง และปัจจัยที่สนับสนุนฐานคะแนนเสียงทางการเมืองของนายประภัตร โพธสุธน ดังนี้

2.1 การเข้าสู่ตำแหน่งทางการเมืองและบทบาททางการเมือง

2.1.1 ได้รับการสนับสนุนให้ลงสมัครรับเลือกตั้ง

นายประภัตร โพธสุธน เข้าสู่ตำแหน่งทางการเมืองเริ่มต้นด้วยการสมัครเป็นสมาชิกพรรคชาติไทย ลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.สุพรรณบุรี) เพื่อให้ได้ครองอำนาจทางการเมือง มีปัจจัยเกื้อหนุนที่ช่วยสนับสนุนให้เข้าสู่ตำแหน่งทางการเมือง เช่น ระดับการศึกษา ฐานะการเงิน การมีอุดมการณ์ทางการเมืองแบบประชาธิปไตย การมีเครือข่ายที่เป็นเครือข่ายทางการเมืองช่วยสนับสนุน นักการเมืองท้องถิ่นให้การสนับสนุน พรรคการเมืองที่สังกัดให้การสนับสนุน หัวคะแนน และฐานคะแนนเสียงในพื้นที่ ความนิยมชมชอบและไว้วางใจของประชาชนในพื้นที่ กลุ่มพลังมวลชน /องค์กรชุมชนต่างๆ ให้การสนับสนุน เป็นต้น

2.1.2 การทำให้ประชาชนเชื่อถือศรัทธา ให้การยอมรับและไว้วางใจ

นายประภัตร โพธสุธน เป็นนักการเมืองที่มีชื่อเสียงและบารมีทางการเมืองประชาชนในเขตเลือกตั้งให้การยอมรับและไว้วางใจ คะแนนนิยมที่ได้รับเกิดจากความนิยมชมชอบเป็นการส่วนตัว เกิดจากความเชื่อถือศรัทธาของประชาชน จัดเป็นอำนาจในเชิงบารมีวิสัย (Charismatic Authority) ซึ่งแมกซ์ เวเบอร์ (Max Weber) (อ้างถึงใน ชีรพล สุคนธวิท 2540: 15) กล่าวว่า อำนาจเชิงบารมีวิสัย หมายถึง อำนาจที่ได้มาจากแรงศรัทธาที่คนอื่นๆ มีต่อบารมีชน อาจเป็นเพราะเป็นที่ประจักษ์ว่ามีความสามารถพิเศษในการสงคราม หรือความเป็นผู้สามารถรักษาโรคหรือขจัดภัยพิบัติต่างๆ ได้ พร้อมกับขจัดปัดเป่าให้พ้นจากความเดือดร้อน ดังนั้น บารมีจึงเกิดจากการยอมรับของผู้อื่น

2.1.3 คุณลักษณะพิเศษเฉพาะตัวที่โดดเด่นของนายประภัตร โพธสุธน

นายประภัตร โพธสุธน เป็น ส.ส.สุพรรณบุรี มาหลายสมัย เป็นนักการเมืองที่รักและห่วงใยประชาชน มีคุณลักษณะพิเศษที่ครองใจประชาชนได้ และมีภาพพจน์ทางการเมือง (Political Image) ที่ดี ได้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีมาหลายกระทรวง เป็นนักการเมืองอาชีพที่มีชื่อเสียงมายาวนาน ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสายสะพายสูงสุด (ม.ป.ช.) เมื่อปี พ.ศ.2536 มีกลยุทธ์ หรือวิธีการครองอำนาจทางการเมือง โดยการเข้าถึงประชาชน ขยับลงพื้นที่ออกไปพบปะเยี่ยมเยียนประชาชน มีจิตสาธารณะให้บริการประชาชน ดูแลทุกข์สุขของประชาชน ไม่ทอดทิ้ง

ประชาชน ช่วยแก้ไขปัญหาคือความเดือดร้อนของประชาชน ให้การช่วยเหลือประชาชน เป็นนักฟังที่ดี และเป็นนักประชาธิปไตยรับฟังความคิดเห็นของประชาชน มีความเสียสละทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ประชาชนในเขตพื้นที่เลือกตั้งให้การยอมรับเชื่อถือและไว้วางใจ เป็นคนที่มีอัธยาศัยดี มีความจริงใจลักษณะใจถึงฟังได้ วางตัวแบบเรียบง่ายไม่ถือตัวเป็นกันเอง ประชาชนขอพบได้ง่าย และให้การช่วยเหลือสงเคราะห์ประชาชนอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน ทำตัวติดดินอยู่ใกล้ชิดกับประชาชนให้ความสนิทสนมคุ้นเคยคุยดังญาติมิตร ไม่มีพิธีรีตองมากมาย ไม่เป็นคนเจ้ายศเจ้าอย่างแบบเจ้าขุนมูลนาย และไม่อยู่เหนือประชาชน ช่วยฝากบุตรหลานเข้าเรียนหรือเข้าทำงาน ให้ความช่วยเหลือด้านคดีความ มีความสามารถเข้าถึงประชาชนได้ทุกระดับ ขยันออกงานสังคมไปร่วมงานบุญประเพณี หรืองานเลี้ยงพบปะสังสรรค์อยู่เสมอมิได้ขาด ให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือประชาชน ช่วยสนับสนุนข้าราชการให้ได้ย้ายไปอยู่ในพื้นที่ดีๆ สนับสนุนให้ข้าราชการได้รับการเลื่อนชั้นเลื่อนยศ เลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้น สามารถประสานงานกับท้องถิ่นและส่วนราชการได้เป็นอย่างดี ฯลฯ

2.1.4 ผลงานทางด้านการเมืองของนายประภัตร โพธสุธน

นายประภัตร โพธสุธน มีผลการทำงานด้านการเมืองติดต่อกันมาอย่างต่อเนื่องมีสโลแกนการหาเสียงว่า “เราไม่เคยลืมกัน” มีคุณลักษณะอันโดดเด่นสามารถครองใจประชาชนในพื้นที่ ได้นับคะแนนนิยมสูงสุดภายในเขตเลือกตั้ง สามารถรักษาสถานะคะแนนเสียงและครองอำนาจทางการเมืองไว้ได้ การได้ครองอำนาจทางการเมืองดังกล่าว เกิดจากความนิยมชมชอบ ความเชื่อถือและศรัทธา จนกลายเป็นผู้มีบารมีทางการเมือง ที่มีความคงทนอย่างยาวนาน มิได้เกิดจากการบีบบังคับ เป็นไปตามแนวความคิดของ ชูบ กาญจนประกร (2517: 355-356) ที่กล่าวว่า ปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมให้บุคคลมีอำนาจ หรืออิทธิพลมาจากหลายอย่างหลายประการ เช่น บุคลิกภาพ ฝีมือ ความรู้ ความเชื่อของคนอื่นๆ และประชาชน ซึ่งต่างมีความนับถือเชื่อฟัง หรือมั่นใจ และเชื่อใจว่าจะได้รับคำแนะนำที่ถูกต้อง หากเข้าขอคำแนะนำ ทำให้ผู้นั้นเป็นคนมีอำนาจ (Power) โดยปริยาย และอาจจะเป็นผู้ทรงอำนาจที่ได้รับความนิยมนับถือมากกว่า ผู้ที่มีอำนาจตามตำแหน่งหน้าที่ (Authority)

2.1.5 การมีตำแหน่งทางการเมืองทำให้มีโอกาสเข้าถึงอำนาจรัฐ

นายประภัตร โพธสุธน ก้าวเข้าสู่แวดวงการเมืองด้วยการสมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมืองสังกัดพรรคชาติไทย แล้วลงสมัครรับเลือกตั้งเป็น ส.ส.สุพรรณบุรี ได้มีตำแหน่งทางการเมือง ทำให้มีโอกาสเข้าถึงอำนาจรัฐและได้ครองอำนาจทางการเมือง สามารถให้การช่วยเหลือประชาชนได้ สามารถสร้างประโยชน์สุขให้เกิดขึ้นกับประชาชนในพื้นที่ได้มากขึ้น สามารถนำนโยบายของพรรคชาติไทยไปพัฒนาพื้นที่ได้ตรงกับความต้องการของประชาชน

(Political Aggregation) อย่างเป็นรูปธรรม สามารถผลักดันงบประมาณของโครงการพัฒนาต่าง ๆ ไปทำการพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเจริญก้าวหน้าเป็นอย่างมาก

2.1.6 การมีบารมีทางการเมืองส่งผลให้ได้รับตำแหน่งสำคัญทางการเมือง

นายประภัตร โปษุชน เป็นนักการเมืองอาชีพที่มีชื่อเสียง มีบารมีทางการเมือง ประสบความสำเร็จในทางการเมืองเป็นอย่างสูงเป็นแบบอย่างที่ดีได้ ได้รับความไว้วางใจจากประชาชนให้เป็น ส.ส.สุพรรณบุรี ติดต่อกันหลายสมัยมาอย่างต่อเนื่อง ได้เป็นรัฐมนตรี บริหารราชการบ้านเมืองและเป็น ส.ส. สังกัดพรรคชาติไทยมาโดยตลอดไม่เคยย้ายไปสังกัดพรรคการเมืองอื่นทำให้มีความอาวุโสในทางการเมือง มีประสบการณ์ทางการเมือง ทำกิจกรรมทางการเมืองในเขตพื้นที่อย่างต่อเนื่องซึ่งเป็นกลยุทธ์ และวิธีการหนึ่งในการรักษาฐานอำนาจทางการเมือง เพื่อให้ได้ครองอำนาจทางการเมือง

2.1.7 ฐานคะแนนเสียงในพื้นที่ให้การสนับสนุน

นายประภัตร โปษุชน เป็นที่รวมแห่งศูนย์อำนาจทางการเมืองในระดับพื้นที่ เป็นผู้ที่มีบารมีทางการเมือง สร้างฐานอำนาจทางการเมืองด้วยการสนับสนุนนักการเมืองท้องถิ่นให้ได้รับการเลือกตั้ง สนับสนุนผู้สมัครให้เป็นผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ให้ได้รับการเลือกตั้ง ฯลฯ จะพบว่า บรรดานักการเมืองท้องถิ่น ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ส่วนใหญ่จะเป็นทีมงานเดียวกันและเป็นฐานคะแนนเสียงให้กับ นายประภัตร โปษุชน เนื่องจาก การเลือกตั้งต้องอาศัยฐานคะแนนเสียงประชาชนสนับสนุนใหญ่ ฐานคะแนนเสียงในพื้นที่เป็นกลุ่มเป้าหมายเดียวกัน และเมื่อมีการเลือกตั้งในระดับชาติ บรรดานักการเมืองท้องถิ่น ผู้ใหญ่บ้าน กำนันที่เป็นก็จะให้การช่วยเหลือเป็นหัวคะแนนช่วยหาเสียง เป็นฐานคะแนนเสียงให้ช่วยเลือก นายประภัตร โปษุชน เป็น ส.ส.สุพรรณบุรี แล้วเพื่อที่จะก้าวไปเป็นรัฐมนตรี เป็นการช่วยเหลือกันในลักษณะของประโยชน์เกื้อกูลพึ่งพาอาศัยกัน ผลัดกันช่วยเหลือผลัดกันพึ่งพาซึ่งกันและกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีต่อนักการเมืองท้องถิ่น : ศึกษากรณีเทศบาลนครลำปางของ ศิธา เขียวถาวร (2552) ได้ศึกษาความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ระหว่าง ส.ส. ที่มีต่อนักการเมืองท้องถิ่น และ ผลกระทบที่เกิดจากความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ของ ส.ส. ที่มีต่อนักการเมืองท้องถิ่น พบว่า (1) ส.ส. มีความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์กับนักการเมืองท้องถิ่น ในประเด็นของการเข้าสู่อำนาจของนักการเมืองท้องถิ่น และการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในลักษณะการให้เงินทุนเพื่อใช้จ่าย ใช้ฐานคะแนนเสียงสนับสนุนการเลือกตั้ง และให้คำปรึกษาการดำเนินงานของท้องถิ่น (2) ลักษณะความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ระหว่าง ส.ส. ที่มีต่อนักการเมืองท้องถิ่น ก่อให้เกิดผลกระทบต่อการเข้าสู่อำนาจของนักการเมืองท้องถิ่น เพราะ มีความเสี่ยงต่อการซื้อเสียงและใช้เงินหาเสียงเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด แต่ไม่เกิดผลกระทบต่อการดำเนินงานของ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะ ส.ส. ไม่ได้เข้าไปแทรกแซงการดำเนินงานกิจการภายในท้องถิ่นที่สามารถดำเนินการได้โดยอิสระ

2.1.8 กลยุทธ์ในการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง

นายประภัตร โพธสุชน ดำรงตำแหน่งเป็นเลขาธิการพรรคชาติไทย และเป็นคณะกรรมการบริหารพรรค จากการที่ได้ดำเนินกิจกรรมทางการเมืองอย่างต่อเนื่อง สามารถสร้างฐานอำนาจทางการเมือง ได้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่สำคัญ ได้เป็นรัฐมนตรีรัฐบาลหลายสมัย และได้ครองอำนาจทางการเมืองระดับชาติ ได้ทำคุณประโยชน์ให้กับประเทศชาติบ้านเมืองไว้อย่างมากมาย เป็นไปตามแนวคิดของบรรพต วีระสัย และเผชิญ ศรีสุวรรณ (2520: 335-336) ที่กล่าวว่า อำนาจ คือ การที่ผู้หนึ่งผู้ใดสามารถก่อให้เกิดผลตามที่ตนเองต้องการ การมีอำนาจหมายถึง การใช้อิทธิพลให้ผู้อื่นกระทำตามต้องการ และแมกซ์ เวเบอร์ (Max Weber) (อ้างถึงในธีรพล สุคนธวิท 2540: 15) กล่าวไว้ว่า อำนาจ คือ สิ่งที่ผู้หนึ่งผู้ใดได้กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งภายใต้ความสัมพันธ์ทางสังคมเพื่อให้บรรลุในสิ่งที่เขาต้องการ

2.1.9 การสืบทอดอำนาจทางการเมือง

นายประภัตร โพธสุชน มีหัวคะแนน และฐานคะแนนเสียงครอบคลุมพื้นที่ในเขตเลือกตั้ง ได้รับความนิยมนสูงสุดจากประชาชนในพื้นที่ มีอำนาจการเมืองอย่างต่อเนื่อง ทำให้สามารถสืบทอดอำนาจทางการเมืองต่อมายังคนในวงศ์ตระกูล “โพธสุชน” จะเห็นได้จาก การที่ได้จัดส่ง นายประสิทธิ์ โพธสุชน พี่ชายลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาก็ได้รับเลือกตั้งเป็น ส.ว.สุพรรณบุรี ในช่วงที่ นายประภัตร โพธสุชน ลงสมัครรับเลือกตั้งเป็น ส.ส.แบบบัญชีรายชื่อ (Party List) ได้จัดส่งนายยุทธนา โพธสุชน หลานชายลงสมัครรับเลือกตั้งเป็น ส.ส.แบบแบ่งเขตเลือกตั้งก็สามารถชนะการเลือกตั้งได้ เมื่อพรรคชาติไทยถูกคดียุบพรรคการเมือง เมื่อปี พ.ศ.2551 นายประภัตร โพธสุชน และนายยุทธนา โพธสุชน ซึ่งดำรงตำแหน่งเป็นคณะกรรมการบริหารพรรคชาติไทย ถูกเพิกถอนสิทธิ์ทางการเมืองเป็นเวลา 5 ปี ได้ส่งนางสาวพัชรี โพธสุชน หลานสาวลงสมัครรับเลือกตั้งเป็น ส.ส.แบบแบ่งเขตเลือกตั้งก็สามารถชนะการเลือกตั้งได้ จะเห็นได้ว่า ระบบอุปถัมภ์ทางการเมืองในสังคมไทย มีการสืบทอดอำนาจไปสู่บุคคลที่เป็นวงศ์ญาติอยู่ในตระกูล “โพธสุชน” ในลักษณะของการเป็นทายาททางการเมือง หรือผู้สืบทอดอำนาจทางการเมือง

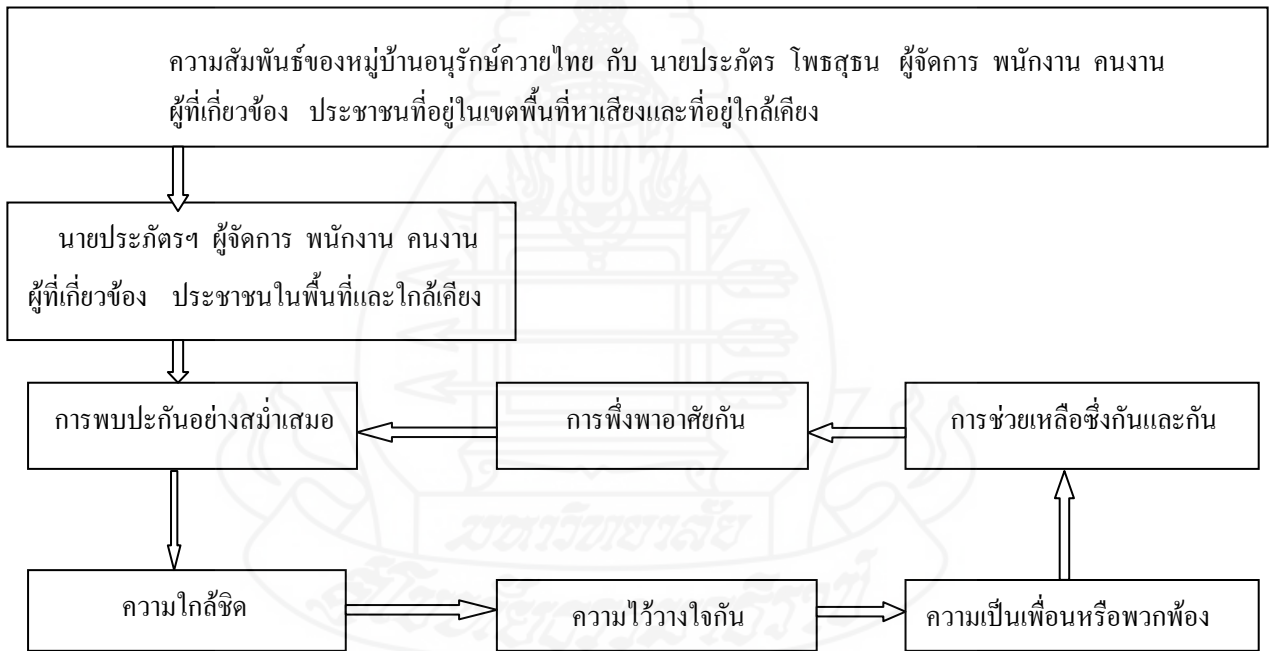
2.1.10 การเอื้อประโยชน์ระหว่างข้าราชการกับนักการเมือง

นายประภัตร โพธสุชน ได้ให้การช่วยเหลือข้าราชการที่มีความสนิทสนมคุ้นเคยกันเป็นการส่วนตัวให้มีความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่ราชการอย่างรวดเร็ว ด้วยการใช้งบารมีให้ความดีความชอบเป็นกรณีพิเศษ เลื่อนชั้น เลื่อนยศ หรือเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้น การสนับสนุน

งบประมาณโครงการต่างๆ พัฒนาพื้นที่ มีการใช้สื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์ในการหาเสียง มีการใช้เส้นสายตามระบบอุปถัมภ์ (Patronage System) ในลักษณะของการเอื้อประโยชน์แบบพึ่งพาอาศัยกันระหว่างข้าราชการกับนักการเมืองโดยใช้อำนาจและบารมีทางการเมือง ข้าราชการก็มุ่งหวังที่จะพึ่งอำนาจทางการเมือง นักการเมืองก็สามารถสั่งให้ข้าราชการช่วยทำงานด้านการเมือง ช่วยจัดกิจกรรมทางการเมืองให้ เป็นผลประโยชน์เกื้อกูลกัน ทำให้มีการเล่นพรรคเล่นพวกใช้เส้นสายตามระบบอุปถัมภ์ (Patronage System) เป็นการบั่นทอนขวัญ และกำลังใจของข้าราชการที่ตั้งใจทำงานและยึดมั่นตามระบบคุณธรรม (Merit System) โดยไม่อิงอำนาจทางการเมือง จะมีความเจริญก้าวหน้าช้ากว่าผู้ที่อยู่ใกล้ชิดนักการเมือง

2.2 ความสัมพันธ์ของคนในสังคมกับนักการเมือง

2.2.1 ความสัมพันธ์ของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย กับนายประภัตร โพธสุธน ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และประชาชนในพื้นที่

ภาพที่ 5.1 ความสัมพันธ์ระหว่างหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย กับนายประภัตรฯ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย ประกอบกิจการในเชิงธุรกิจ มีการบริหารจัดการในรูปของบริษัท นายประภัตร โพธสุธน เป็นผู้จัดตั้งขึ้นมา ภายในหมู่บ้านมีผู้จัดการ พนักงาน คนงานที่ทำงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ผู้ที่เกี่ยวข้อง ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่และใกล้เคียง มีลักษณะ

ความสัมพันธ์เป็นไปตามระบบอุปถัมภ์ กล่าวคือ มีการพบปะกันอยู่เสมอ มีความใกล้ชิดสนิทสนมกันเป็นการส่วนตัว มีความไว้วางใจกัน เป็นเพื่อนฝูงหรือพวกพ้องกัน มีผลประโยชน์เกื้อกูลให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีการพึ่งพาอาศัยกัน ฯลฯ เมื่อถึงคราวที่มีการเลือกตั้งก็จะให้การสนับสนุนเป็นฐานคะแนนเสียงให้ ปรากฏความสัมพันธ์กันตามระบบอุปถัมภ์ ดังภาพที่ 5.1

2.2.2 ความสัมพันธ์ใกล้ชิด ความสนิทสนมกัน และความไว้วางใจกัน

ความสัมพันธ์ใกล้ชิด ความสนิทสนมกันและความไว้วางใจกันระหว่างข้าราชการในพื้นที่ นักการเมืองท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ กับนายประภัตร โพธสุชน จะเกิดขึ้นได้ต้องมีการพบปะกันอย่างสม่ำเสมอระหว่างบุคคลต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นญาติ เป็นเพื่อน เป็นผู้ร่วมงาน เป็นคนรู้จัก บุคคลอื่นๆ ฯลฯ เมื่อได้มีโอกาสพบปะ หรือมีงานเลี้ยงสังสรรค์ หรือมีผู้แนะนำให้รู้จักกับนายประภัตร โพธสุชน จนก่อให้เกิดความสัมพันธ์ใกล้ชิด เกิดความผูกพันกันและไว้วางใจกัน ร่วมมือกันทำกิจกรรมทางการเมือง ให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในลักษณะของความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ (Patron – Clients) ซึ่งอาศัยความสัมพันธ์ส่วนตัว ความไว้วางใจ และความใกล้ชิดสนิทสนมเป็นที่ตั้ง มีลักษณะความสัมพันธ์เป็นแบบนายกับไพร่ ซึ่งเป็นความสัมพันธ์แบบศักดินา ที่ยังคงมีอิทธิพลอยู่มากในระบบความสัมพันธ์ทางสังคมของคนไทย (นพดล สุคนธวิท 2539: 35)

2.2.3 กลยุทธ์การครองใจประชาชนภายใต้ระบบอุปถัมภ์

นายประภัตร โพธสุชน ได้ใช้ฐานอำนาจทางการเมืองภายใต้ระบบอุปถัมภ์ทางการเมืองของสังคมไทย ช่วยแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนและให้การช่วยเหลือประชาชนจุดตั้งญาติมิตร จากการที่ได้สัมผัสใกล้ชิดกับประชาชน ประชาชนเข้าพบได้ง่าย มีคุณลักษณะพิเศษที่สามารถครองใจประชาชนได้ ประชาชนมีความเชื่อถือศรัทธา เป็นที่ยอมรับและไว้วางใจเป็นฐานคะแนนเสียงให้กับนายประภัตร โพธสุชน ด้วยการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้เป็น ส.ส. ด้วยความสมัครใจไม่มีการบังคับ ไม่ต้องมีอามิสสินจ้าง ไม่มีการซื้อสิทธิ์ขายเสียง การทำงานด้านการเมืองจะมีความสัมพันธ์ทางสังคมและการเมือง ตั้งแต่ระดับท้องถิ่นถึงระดับชาติในลักษณะความสัมพันธ์แบบผู้อุปถัมภ์-ผู้ใต้อุปถัมภ์ โดย เจเรมี เอช.เคมปี (Jeremy H. Kemp) (อ้างถึงใน นพดล สุคนธวิท 2539) กล่าวว่า คนไทยมักจะมองผู้อื่นในสังคมในแง่ของการมีฐานะที่สูงกว่า หรือต่ำกว่าคน ผู้ที่มีอาวุโสกว่า มีการศึกษา มีความรู้มากกว่า มีฐานะร่ำรวยกว่า จะมีฐานะทางสังคมที่สูงกว่า เนื่องจากมีบุญบารมีมากกว่า ความแตกต่างของฐานะทางสังคมจะเกิดขึ้นเมื่อคนหนึ่งให้ความเคารพนับถือผู้ที่มีฐานะทางสังคมสูงกว่าตน และในขณะเดียวกันตนก็จะได้รับความเคารพนับถือจากคนที่มีฐานะทางสังคมต่ำกว่าตน ความสัมพันธ์ของผู้ที่มีฐานะทางสังคมเหนือกว่ากับผู้ที่มีฐานะทางสังคมต่ำกว่าตนนั้น เป็นความสัมพันธ์แบบผู้อุปถัมภ์-ผู้ใต้อุปถัมภ์ ผู้ที่มีฐานะทางสังคมสูงกว่าจะให้ทรัพยากรที่

คนมีให้กับผู้ที่มีฐานะต่ำกว่าตามความเหมาะสมและความพอใจ ผู้ที่ได้รับก็จะให้การตอบแทนตามลักษณะที่ตนเองเป็นอยู่

2.2.4 นักการเมืองและประชาชนให้การยอมรับและไว้วางใจ

นายประภัตร โพธสุธน ได้รับการยอมรับจากนักการเมืองด้วยตัวเอง จากหัวหน้าพรรคการเมือง และประชาชน ใช้กลยุทธ์การครองใจประชาชนด้วยการเข้าถึงประชาชน เป็นนักการเมืองที่รักประชาชน ขยันลงพื้นที่พบปะประชาชน ดูแลทุกข์สุขของประชาชน ไม่ทอดทิ้งประชาชน เป็นคนมีเหตุผล รับฟังเสียงประชาชน มีความอดทนต่อการวิพากษ์วิจารณ์ เป็นนักประสานงานที่ดี กล้าตัดสินใจ เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะพิเศษ อุทัย หิรัญโต (2524) กล่าวว่า ผู้นำที่มีความสามารถพิเศษ (Charismatic leaders) มีคุณสมบัติเป็นผู้นำ หรือเกิดมาเพื่อเป็นผู้นำ เขาได้รับตำแหน่งผู้นำจากการที่มีคุณสมบัติพิเศษในการเป็นผู้นำคน เช่น มีบุคลิกภาพในการดึงดูดใจคน มีความสามารถในการพูด มีความเฉลียวฉลาด มีคุณธรรมที่โดดเด่นเหนือกว่าคนทั่วไป เขาไม่จำเป็นต้องมีตำแหน่งอยู่ในองค์กร แต่ก็สามารถครองใจผู้อื่นได้โดยอาศัยบุคลิกภาพและอำนาจที่มีอยู่ในตนเอง

2.3 การดำรงตำแหน่งทางการเมืองและบทบาททางการเมือง

นายประภัตร โพธสุธน ได้รับเลือกตั้งจากประชาชนให้เป็น ส.ส.สุพรรณบุรี หลายสมัย ได้ผลักดันงบประมาณโครงการต่างๆ มาพัฒนาท้องถิ่นในทุกด้าน เช่น พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ถนนหนทาง แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ขุดลอกคูคลองส่งน้ำ การสาธารณสุข โภค ส่งเสริมการเกษตร พัฒนาระบบการชลประทาน สาธารณสุข โดยสาร ฯลฯ นับว่าเป็นวิธีการอย่างหนึ่งในการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง สร้างความนิยมชมชอบให้เกิดขึ้นในหมู่ประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยเรื่อง บทบาททางการเมืองของ ส.ส.สังกัดพรรคชาติไทย จังหวัดสุพรรณบุรี (พ.ศ. 2518 – 2544) ของ ยุทธพงษ์ วงศ์เมืองสวรรค์ (2548) พบว่า นอกจากบทบาทหน้าที่ของ ส.ส. มีอำนาจหน้าที่ทางนิติบัญญัติ ส.ส. ในสังกัดพรรคชาติไทย ยังมีบทบาททางการเมืองได้ดำรงตำแหน่งในฝ่ายบริหารของคณะรัฐบาลในฐานะเป็นนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีในกระทรวงต่างๆ ส.ส.พรรคชาติไทย มีฐานคะแนนเสียงจากนักการเมืองท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเครือข่าย นักธุรกิจ ข้าราชการ และประชาชนกลุ่มต่างๆ มีความพึงพอใจในผลงานการพัฒนาพื้นที่ ทำให้คะแนนนิยมของผู้สมัครพรรคชาติไทยมีมากกว่าผู้สมัครจากพรรคการเมืองอื่น โดยเฉพาะ นายบรรหาร ศิลปอาชา หัวหน้าพรรคชาติไทย ซึ่งได้รับการเลือกตั้งด้วยคะแนนสูงสุดของประเทศหลายครั้ง ซึ่งเกิดจากนโยบายของพรรคชาติไทยที่มีผลงานการพัฒนาจังหวัดที่ตรงกับความต้องการ เป็นที่นิยมชมชอบของประชาชนในพื้นที่ ส.ส. พรรคชาติไทยได้ปฏิบัติหน้าที่ใน

สภาผู้แทนราษฎร ช่วยแก้ไขปัญหาค่าความเดือดร้อนของประชาชนได้ตรงจุด ทันเวลา และ ทันเหตุการณ์

2.4 ปัจจัยที่สนับสนุนฐานคะแนนเสียงทางการเมือง

2.4.1 สังคมไทยกับระบบอุปถัมภ์ในทางการเมือง

ลักษณะสังคมไทยเป็นระบบอุปถัมภ์ ซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากระบบราชการ ที่ครอบงำวิถีชีวิตคนไทยมาตั้งแต่สมัยอยุธยา วิธีการดำเนินชีวิตของคนไทยเป็นสังคมแบบ เกษตรกรรม โครงสร้างทางสังคมยังคงยึดติดกับระบบเจ้าขุนมูลนาย หรือเจ้านาย-ลูกน้อง เป็นสังคมแบบชนชั้น คนที่มีอาวุโสมากกว่าจะได้รับยกย่องให้เป็นเจ้านายคนที่มีฐานะต่ำกว่าเป็น ลูกน้อง เจ้านายต้องคอยปกป้องดูแลลูกน้อง ลูกน้องจะแสวงหาเลือกเจ้านายที่ให้การช่วยเหลือ ปกป้องเขาได้ ระบบราชการได้รับอิทธิพลและถูกครอบงำด้วยระบบพรรคพวก การใช้เส้นสาย อยากรู้ว่ารวดเร็วก็ต้องใช้ระบบเส้นสาย ใช้เงินซื้อตำแหน่ง ข้าราชการที่มีความคุ้นเคยสนิทสนมกับนักการเมืองก็จะมีความเจริญก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ราชการอย่างรวดเร็ว ลักษณะของ สังคมทั่วไปจะมีกลุ่มคนที่มีความเห็นเหมือนกัน หรือคล้ายกัน มีผลประโยชน์ร่วมกันจะมีการ รวมกลุ่มกันเป็น “กลุ่มผลประโยชน์” (Interest Group) ในพื้นที่ การที่สังคมไทยเป็นสังคมแบบชนชั้น ได้รับอิทธิพลมาจากสังคมในระบบศักดินา ที่ยอมรับนับถือเกียรติ หรือฐานะทางสังคมมาเป็น เครื่องวัดแบ่งชนชั้นในสังคม เช่น วงศ์ตระกูล ความมั่งคั่ง ฐานะทางการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่การ งาน เป็นต้น (ไพบูลย์ ช่างเรียน 2527 : 148-149) ในสังคมไทยจะมีการรวมกลุ่มคนที่มีความสนิทสนมคุ้นเคยกัน มีความสัมพันธ์กันเป็นส่วนตัว มีลักษณะความสัมพันธ์ในเชิงอุปถัมภ์ (Patron – Clients) ซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากระบบศักดินา เป็นความสัมพันธ์แบบนายกับบ่าว ซึ่งยังคงมีอิทธิพล อยู่ในสังคมไทย (นพดล สุคนธวิท 2539 : 35)

2.4.2 วัฒนธรรมการสืบทอดอำนาจทางการเมือง

จังหวัดสุพรรณบุรี มีกลุ่มนักการเมืองที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของ ประชาชนไม่กี่ตระกูล เช่น ตระกูลศิลปอาษา ตระกูลประเสริฐสุวรรณ ตระกูล โภทสุชน ตระกูล เทียงธรรม ซึ่งแต่ละกลุ่มนักการเมืองนั้นมีการทำกิจกรรมทางการเมืองร่วมกัน สังกัดพรรคการเมือง เดียวกันทำให้เกิดเอกภาพทางการเมือง ต่างให้ความเคารพนับถือซึ่งกันและกัน มีความรักผูกพันกัน ไกล่ชิดกัน ให้การช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยกัน ประชาชนให้การยอมรับเป็นที่นิยมชมชอบและไว้วางใจ ให้ความเชื่อถือศรัทธา สามารถครองใจประชาชนได้ เมื่อลงสมัครรับเลือกตั้งก็ชนะการเลือกตั้งทุกครั้ง แต่ละกลุ่มนักการเมืองต่างก็ส่งทายาททางการเมืองลงสมัครรับเลือกตั้งเป็น ส.ส.สุพรรณบุรี เพื่อสืบทอดอำนาจทางการเมือง และเพื่อให้ได้ครองอำนาจทางการเมือง โดยอาศัยฐานคะแนนเสียง

เดิมและคะแนนนิยมที่มีอยู่เดิม ทำให้เกิดวัฒนธรรมการสืบทอดอำนาจทางการเมืองของจังหวัดสุพรรณบุรี โดยการจัดส่งผู้สมัครลงแทนตนเองก็ได้รับการเลือกตั้งเช่นกัน

2.4.3 ผลประโยชน์เกื้อกูลกันในการการเมือง

นายประภัตร โพธสุธน ได้รับคะแนนเสียงสนับสนุนจากประชาชนสูงมาก ประชาชนให้การยอมรับ เชื่อถือและไว้วางใจให้เป็นผู้แทนประชาชน เมื่อพิจารณาถึงลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างนักการเมืองกับประชาชนเป็นไปตามระบบอุปถัมภ์ (Patronage System) นายประภัตร โพธสุธนมีผลงานการช่วยเหลือประชาชนที่สร้างประโยชน์สุขให้กับประชาชนมากมาย โดยใช้อำนาจทางการเมืองผ่านนโยบายสาธารณะ ผลักดันงบประมาณ โครงการต่างๆ พัฒนาท้องถิ่นให้มีความเจริญก้าวหน้าโดยผ่านนโยบายสาธารณะ และระบบกลไกของรัฐ ประชาชนให้การยอมรับ มีความพึงพอใจ เมื่อมีการเลือกตั้งประชาชนก็จะหย่อนบัตรลงคะแนนเสียงเลือกตั้งด้วยความสมัครใจ เป็นการพึ่งพาอาศัยทางการเมืองตามระบบอุปถัมภ์ทางการเมือง (กนก วงษ์ตระหง่าน 2528 : 336) หรือมีลักษณะความสัมพันธ์แบบผู้อุปถัมภ์-ผู้ใต้อุปถัมภ์ ที่มีอำนาจสถานะทางสังคมต่างกัน มีผลประโยชน์เกื้อกูลกัน ผู้อุปถัมภ์อาศัยอิทธิพลและทรัพยากรที่ตนมีอยู่ให้ประโยชน์ หรือปกป้องผู้อยู่ใต้อุปถัมภ์ ส่วนผู้ใต้อุปถัมภ์จะช่วยทำงานให้ เป็นหัวคะแนนให้ให้ความช่วยเหลือและบริการผู้อุปถัมภ์เป็นการตอบแทน ความสัมพันธ์ในลักษณะแบบนี้ขึ้นอยู่กับผลประโยชน์ที่ต่างฝ่ายต้องการจะได้รับ หรือคาดหวังว่าจะได้รับจากอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่ง สกอตต์ (Scott) ชี้ให้เห็นว่า

1) ผู้อุปถัมภ์จะมีทรัพยากร หรือมีผลประโยชน์ 3 ลักษณะ ดังนี้ (อโนทัย วัฒนาพร อ้างถึงใน นพดล สุคนธวิท 2539: 38)

- (1) ความรู้และทักษะ
- (2) การควบคุมโดยตรงเหนือทรัพย์สิน เช่น เจ้าของโรงงาน หรือ เจ้าของโรงสี สามารถสร้างให้ผู้ที่มีฐานะต่ำกว่าตนจงรักภักดีได้ เป็นต้น
- (3) การควบคุมโดยอ้อมเหนือทรัพย์สิน หรืออำนาจอันชอบธรรมของผู้อื่น เช่น ผู้ใหญ่บ้านอาศัยอำนาจอันชอบธรรมมีอิทธิพลครอบงำผู้อยู่ใต้อุปถัมภ์ เป็นต้น

2) ส่วนผู้ใต้อุปถัมภ์ สามารถให้ประโยชน์แก่ผู้อุปถัมภ์ของตนได้ 3 ทาง ดังนี้

- (1) แรงงานและการช่วยเหลือทางเศรษฐกิจ เช่น เป็นลูกจ้าง จ่ายค่าเช่าให้ เป็นต้น
- (2) ช่วยเหลือในการต่อสู้ เช่น เป็นกองกำลัง เป็นพรรคพวกช่วยเหลือเมื่อถูกรังแก เป็นต้น

(3) การช่วยเหลือทางการเมือง เช่น เป็นห้วคณะเนนให้ ช่วยออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้ง ให้ความช่วยเหลือด้านการเมืองอื่นๆ เป็นต้น

2.4.4 การถือประโยชน์สุขของประชาชนเป็นที่ตั้งในการทำงาน

นายประภัตร โพธสุธน เป็นนักการเมืองอาชีพที่เป็นแบบอย่างที่ดี รักและห่วงใยประชาชน ทำงานเพื่อประชาชน ทุกข์ของประชาชนถือเป็นทุกข์ของนักการเมืองด้วย เมื่อยามประชาชนทุกข์ร้อนก็ให้ความช่วยเหลือประชาชนด้วยความจริงใจ เขาเป็นผู้ให้ความสุขและรอยยิ้มกับประชาชน ไม่คิดหวังผลตอบแทนที่เป็นมูลค่าทางทรัพย์สินจากประชาชนกลับคืน ถือเป็นคนกฤษฎีหนึ่งที่ใช้ในการรักษาฐานอำนาจทางการเมือง เพื่อให้ได้ครองอำนาจทางการเมือง

2.5 สมมติฐานการวิจัย

ในการศึกษาด้านคว่ำอิสระ เรื่อง กลยุทธ์การครองอำนาจทางการเมืองของ นายประภัตร โพธสุธน: กรณีศึกษาหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้ศึกษาอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยอาศัยแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1

สภาพแวดล้อมทางการเมืองและสังคมเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วตามกระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) ส่งผลโดยตรงต่อวิถีการดำเนินชีวิตของประชาชน นายประภัตร โพธสุธน ได้มุ่งเน้นการอนุรักษ์วิถีการดำเนินชีวิตของชาวนาไทยแบบดั้งเดิมที่ใช้ควายไถนา ซึ่งเป็นวัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีคุณค่า ได้มีแนวคิดจัดตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย) เป็นพิพิธภัณฑ์ชาวนาไทย อนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นที่แสดงวิถีการดำเนินชีวิตของชาวนาไทยแบบดั้งเดิมที่ใช้ควายไถนา และเป็นการประกอบกิจการเชิงธุรกิจ หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยเป็นแหล่งสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดสุพรรณบุรี ใช้เป็นสถานที่แสดงและจำหน่ายสินค้าธงฟ้าของกระทรวงพาณิชย์ ใช้เป็นสถานที่จำหน่ายสินค้าทางการเกษตรและสินค้า OTOP ใช้เป็นสถานที่จัดกิจกรรมทางการเมืองในช่วงมีการเลือกตั้ง ผลที่ได้รับโดยตรง คือ ผลกำไรจากการประกอบการธุรกิจ การมีชื่อเสียงในด้านการท่องเที่ยว ผลที่ได้รับโดยอ้อม ใช้เป็นสถานที่จัดกิจกรรมทางการเมือง เป็นการสนับสนุนการรักษาฐานอำนาจทางการเมือง และการครองอำนาจทางการเมืองของนักการเมือง ซึ่งเป็นวิธีการหนึ่งตามแนวความคิดเรื่องการใช้อำนาจครองใจของ อันโตนิโอ กรัมสซี (Antonio Gramsci)

หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งพื้นที่ของอำเภอส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มริมแม่น้ำท่าจีนตั้งอยู่ในเขตชลประทาน เหมาะแก่การทำนา ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร ทำนา ทำไร่ วิถีการดำเนินชีวิตของชาวนาแบบดั้งเดิมใช้ควายไถนา ต่อมาเมื่อวิวัฒนาการทางการเกษตรเจริญขึ้นเรื่อยๆ ได้มีการเปลี่ยนแปลงวิธีการ

ทำนาจากการใช้ควายไถนามาเป็นการใช้เครื่องมือจักรกลทางการเกษตรแทน ภาพวิถีชีวิตการทำนาของชาวนาที่ใช้ควายไถนาแบบดั้งเดิม เยาวชนรุ่นใหม่ไม่ได้พบเห็นแล้วจะค่อยๆ เลือนหายไป นายประภัตร โพธสุธน ได้เกิดแนวความคิดที่จะอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นที่เกี่ยวกับวิถีการดำเนินชีวิตชาวนาไทยแบบดั้งเดิมโดยใช้ควายไถนา จึงได้จัดตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย ขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2545 ณ บ้านไร่ หมู่ที่ 1 ตำบลวังน้ำซับ อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี ดำเนินกิจกรรมแบบผสมผสานโดยประกอบกิจการในเชิงธุรกิจ มีการจำหน่ายสินค้า มีการจัดกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์ มีการจัดกิจกรรมทางการเมืองในช่วงที่มีการเลือกตั้ง ฯลฯ

การตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนของประชาชนในอดีตบ้านเรือนของประชาชนจะอาศัยอยู่กันอย่างหนาแน่นบริเวณที่อุดมสมบูรณ์ใกล้กับแม่น้ำ หรือแหล่งน้ำ และใช้เส้นทางคมนาคมทางน้ำเป็นหลัก ถนนหนทางยังมีน้อยการคมนาคมทางรถยนต์ไม่สะดวก วิถีการดำเนินชีวิตแบบดั้งเดิมต้องพึ่งพาอาศัยธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความเป็นอยู่เป็นแบบเรียบง่าย เมื่อบ้านเมืองมีการพัฒนาให้เจริญมากขึ้น มีการก่อสร้างถนนหนทาง มีถนนลาดยาง มีถนน คสล. ตัดเข้าไปยังหมู่บ้าน ตำบลต่าง ๆ ทำให้การเดินทางโดยทางรถยนต์สะดวกมากขึ้น การตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนของประชาชนที่เคยอาศัยอยู่ริมน้ำก็จะตั้งบ้านเรือนกระจายไปอยู่ตามบริเวณต่างๆ ที่อยู่ใกล้กับถนนหนทางมากขึ้น และสามารถประกอบอาชีพอื่นๆ ผสมผสานแบบหลากหลาย เช่น ทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ เป็นต้น

การเลี้ยงควายถือเป็นการเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจ ในปัจจุบันแทบจะไม่มีการเลี้ยงในหมู่บ้าน ตำบลต่างๆ แล้ว ได้มีการจัดตั้งโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตร เช่น โรงสีข้าว โรงน้ำแข็ง โรงงานผลิตและซ่อมแซมเครื่องมือทางการเกษตร เป็นต้น มีการจัดตั้งโรงงานในภาคอุตสาหกรรมครัวเรือน เช่น โรงงานผลิตน้ำหวาน โรงงานผลิตแห้วกระป๋อง กระฉับกระป๋อง หน่อไม้ฝรั่งกระป๋อง วานหางจรเข้กระป๋อง เป็นต้น มีการจัดตั้งโรงงานในภาคอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก เช่น โรงงานผลิตรองเท้า โรงงานผลิตไฟแช็กแก๊ส เป็นต้น

วิวัฒนาการการเปลี่ยนแปลงของโลกตามกระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) นั้นส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสภาพแวดล้อม วิถีการดำเนินชีวิตของชาวนาไทยแบบดั้งเดิมที่เคยใช้ควายไถนาก็เปลี่ยนแปลงมาเป็นการใช้เครื่องจักรกลแทน เช่น มีรถไถนาแบบเดินตามหรือนั่งขับ มีรถดำนา มีรถเกี่ยวข้าว ใช้รถยนต์บรรทุกพืชผลเกษตรกรรมขนส่งไปยังโรงสีข้าวโดยตรง เป็นต้น บางครอบครัวได้เลิกอาชีพการทำนาหันไปประกอบอาชีพรับจ้าง ทำงานตามบริษัท ห้างร้าน หรือโรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ แทนการทำนาทำไร่ ทำให้วิถีการดำเนินชีวิตของคนในสังคมเปลี่ยนแปลงไปจากสังคมที่มีลักษณะเป็นครอบครัวใหญ่หรือครอบครัวขยาย กลายเป็นครอบครัวเดี่ยวที่มีขนาดเล็กลง ผู้คนต่างคนต่างอยู่ไม่ค่อยมีการพึ่งพา

อาศัยกัน วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นอันดีงามที่สร้างความรัก ความสามัคคี ความผูกพันกันในถิ่นฐานที่อยู่ เช่น ประเพณีการลงแขกดำนา หรือเกี่ยวข้าว ประเพณีการเล่นตรุษ/สงกรานต์ เป็นต้น กำลังจะเลือนหายไปจากสังคมไทย

นายประภัตร โพธสุธน ได้เล็งเห็นผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อวิถีการดำเนินชีวิตของชาวนาไทยแบบดั้งเดิมที่ใช้ควายไถนา จึงได้ใช้วิธีการสนับสนุนส่งเสริมโดยเน้นคุณค่าทางวัฒนธรรมท้องถิ่น ด้วยการจัดตั้ง หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย ขึ้นมาเป็นกลยุทธ์หลักดันให้ประชาชนเกิดความตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น ที่มีคุณค่า ประชาชนทั่วไปได้ศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับวิถีการดำเนินชีวิตของชาวนาไทยแบบดั้งเดิมที่ใช้ควายไถนา ได้รู้ซึ่งถึงบุญคุณของควายที่เป็นสัตว์เลี้ยงช่วยชาวนาไถนา ได้รู้ถึงความยากลำบาก ของชาวนา และความสำคัญของอาชีพทำนา ที่ถือเป็นกระดูกสันหลังของประเทศชาติผลิตข้าวให้คนทั้งประเทศได้บริโภค ส่วนที่เหลือก็ส่งออกขายต่างประเทศสร้างรายได้ให้กับประเทศชาติ

วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยนั้น จัดตั้งขึ้นมาเพื่อเป็นพิพิธภัณฑ์ชาวนาไทย เป็นการอนุรักษ์วิถีการดำเนินชีวิตของชาวนาไทยแบบดั้งเดิมที่ใช้ควายไถนา มุ่งสะท้อนภาพของวัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นแหล่งสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่สำคัญของจังหวัดสุพรรณบุรี เป็นการตอบสนองนโยบายของรัฐบาลในการสร้างคน สร้างงาน สร้างรายได้ ให้คนมีงานทำ มีความสุขที่ได้ทำงานอยู่ใกล้บ้าน ไม่ต้องย้ายถิ่นฐานอพยพไปหางานทำที่กรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด

นายประภัตร โพธสุธน ได้มุ่งเน้นคุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น ที่เกี่ยวกับวิถีการดำเนินชีวิตของชาวนาไทยแบบดั้งเดิมที่ใช้ควายไถนา ผ่านหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย เป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของคนไทยและชาวต่างชาติ มีการสะท้อนภาพวิถีชีวิตของชาวนาไทยแบบดั้งเดิมที่ใช้ควายไถนา แสดงภาพชีวิตความผูกพันระหว่างชาวนากับควาย การจำลองภาพวิถีการดำเนินชีวิตของชาวนาไทย และวัฒนธรรมท้องถิ่นภาคกลาง มีการแสดงของควายแสนรู้ มีการจัดแสดงอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการประกอบอาชีพต่างๆ

หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย มีความสำคัญต่อการส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น มีชื่อเสียงในด้านเป็นแหล่งสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดสุพรรณบุรี เป็นแหล่งเรียนรู้วิถีการดำเนินชีวิตของชาวนาไทยแบบดั้งเดิม ประชาชนได้ทราบถึงกระบวนการและขั้นตอนการทำงานที่ใช้ควายไถนา การใช้ควายลากเกวียนในการบรรทุกพืชผลและขนส่ง เป็นแหล่งที่รวมของการอนุรักษ์ประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นอันดีงามของสังคมไทย เช่น ขบวนแห่ขันหมาก งานแต่งงาน การจักสาน เป็นต้น การจัดตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย เพื่อเป็นสถานที่ที่เป็น

ศูนย์กลางในการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นไว้ นับว่ามีความสำคัญต่อสังคมไทย สมควรที่จะอนุรักษ์ไว้ให้อนุชนรุ่นหลังได้ศึกษาเรียนรู้ และสมควรให้การสนับสนุน

หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย มีการจำลองภาพวิถีการดำเนินชีวิตชาวนาไทยแบบดั้งเดิม มีการจัดกิจกรรมต่างๆ ให้ประชาชนในพื้นที่และใกล้เคียงได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมที่แสดงออกซึ่งวัฒนธรรมท้องถิ่น ส่งผลให้ประชาชนเกิดความภาคภูมิใจในการดำรงรักษาคุณค่าวัฒนธรรมท้องถิ่น ถือเป็นส่วนหนึ่งช่วยสร้างชื่อเสียงให้กับท้องถิ่น ประชาชนให้การยอมรับและเห็นความสำคัญ นางสายหยุด พลเสน วัฒนธรรมอำเภอศรีประจันต์ (2554, 6 มกราคม) กล่าวว่าวิถีการที่จะทำให้ประชาชนในพื้นที่ยินยอมพร้อมใจยอมรับในความเป็นหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย ควรให้ประชาชนในพื้นที่หรือใกล้เคียงเข้ามามีส่วนร่วมในการจำหน่ายสินค้าบริเวณหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย ด้วย

นายประภัตร โปษุธรน ใช้วิธีการดึงประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วม การมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย โดยจัดกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นการแสดงออกซึ่งวัฒนธรรมท้องถิ่น ได้มีนำสินค้าพื้นบ้านและสินค้า OTOP มาจำหน่ายในบริเวณหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (สายหยุด พลเสน 2554, 6 มกราคม) ให้มีการจัดกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์ จัดให้มีการแสดงศิลปวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น เช่น มีการแสดงเพลงฉ่อย เพลงอีแซว กลองยาว เป็นต้น (ดำรง เนตรสว่าง 2554, 19 มกราคม) ให้มีการจัดกิจกรรมด้านวัฒนธรรมท้องถิ่นบ่อย ๆ จะทำให้ประชาชนเกิดความภาคภูมิใจในการมีชื่อเสียง เกิดความรู้สึที่ดีต่อกัน การทำให้ประชาชนตระหนักในคุณค่าและภูมิใจในวัฒนธรรมท้องถิ่นของตนเอง (ประภัตร โปษุธรน 2554, 17 มกราคม)

นายประภัตร โปษุธรน ใช้กลยุทธ์การมีส่วนร่วมของท้องถิ่นมาใช้โดยการนำสื่อพื้นบ้านมาแสดงในหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย เป็นการสะท้อนภาพให้เห็นถึงวิถีการดำเนินชีวิตของชาวนาไทยแบบดั้งเดิมที่ใช้ควายไถนา เป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรมท้องถิ่นในการประกอบอาชีพทำนาของชาวนาไทย โดยผ่านทางหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย ทำให้มองเห็นภาพถึงวิถีการดำเนินชีวิตของชาวนาไทยในอดีตที่เป็นรูปธรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กาญจนา แก้วเทพ (2549 : 121) ที่กล่าวว่า “นักการเมืองใช้บทบาทของสื่อพื้นบ้านในการชี้แนวปฏิบัติซึ่งมีลักษณะเป็นรูปธรรมมากที่สุดเพราะลงไปสู่ภาคปฏิบัติของแต่ละบุคคล เช่น การประพาดิของสตรี การประกอบสัมมาชีพ การฝึกตนเอง”

นายประภัตร โปษุธรน ใช้กลยุทธ์มุ่งเน้นคุณค่าและให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยการจัดตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย สะท้อนภาพให้เห็นถึงความรัก ความผูกพันระหว่างชาวนากับควาย การอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นการช่วยให้ดำรงรักษามิให้สูญหาย หรือ

เลื่อนหายไป สิ่งที่ต้องทำควบคู่ไปด้วย คือ การจัดให้มีกิจกรรมบริการสาธารณะอยู่เป็นประจำ เพื่อดึงประชาชนในพื้นที่และใกล้เคียงให้เข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่างๆ ให้มีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อสร้างความรัก ความสามัคคี มีความภาคภูมิใจในการที่ได้มีส่วนร่วมในการสร้างชื่อเสียงให้กับท้องถิ่น เป็นการสร้างคน สร้างงาน สร้างรายได้ เปิดโอกาสให้คนมีงานทำ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เสรี พงศ์พิศ (อ้างถึงใน ประเวศ วะสี 2542 : 67) ที่ให้ความสำคัญของวัฒนธรรมเป็นรากฐานสำคัญของการสร้างสรรค์สื่อพื้นบ้านว่า วัฒนธรรมท้องถิ่น คือ รากฐานสำคัญที่ทำให้ชุมชนรวมตัวกันอย่างเข้มแข็ง ได้ค้นพบภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของตนเอง โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ ทำให้เกิดความภูมิใจในการมีชื่อเสียง และมีความเชื่อมั่นในตนเอง

นายประภัตร โพธสุธน ได้จัดตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย เป็นกลยุทธ์เสริมอันเป็นที่มาของการครองอำนาจทางการเมืองของตนเองโดยทางอ้อม ที่ช่วยสร้างฐานคะแนนเสียงให้ด้วยการดึงคนเข้ามาเป็นพวก มีผลประโยชน์เกื้อกูลกัน จากการศึกษาที่ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น และจัดกิจกรรมทางการเมือง ทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็งให้การยอมรับเกิดความภาคภูมิใจในการมีชื่อเสียงของวัฒนธรรมท้องถิ่น สามารถดำเนินวิถีชีวิตอยู่ได้ท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) ด้วยการใช้กลยุทธ์ดึงความร่วมมือจากประชาชนในพื้นที่และใกล้เคียงให้หันมาให้ความร่วมมือในการช่วยกันรักษาวัฒนธรรมท้องถิ่นอันดีงามของตนไว้

นายประภัตร โพธสุธน ใช้กลยุทธ์เน้นคุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยผ่านหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย แสดงถึงนัยสำคัญทางการเมืองที่จะนำไปสู่การครองอำนาจทางการเมืองอย่างเหนียวแน่น วัตถุประสงค์ประการหนึ่งของการจัดตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย ขึ้นมาเพื่อเป็นแหล่งสถานที่ท่องเที่ยว แม้จะมีโครงสร้างและบริหารจัดการในรูปแบบของบริษัทที่ประกอบกิจการในเชิงธุรกิจ การแสดงวิถีการดำเนินชีวิตของชาวนาไทยแบบดั้งเดิมที่ใช้ควายไถนาเป็นกลยุทธ์สำคัญในการดึงประชาชนในพื้นที่และใกล้เคียงให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมในเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นร่วมกัน ทำให้ประชาชนเกิดความภาคภูมิใจ เกิดความรักความสามัคคี เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการทำงานร่วมกัน เป็นการดึงประชาชนในพื้นที่และใกล้เคียงให้เข้ามาเป็นฐานคะแนนเสียงให้ เมื่อนายประภัตร โพธสุธน ลงสมัครรับเลือกตั้ง บุคคลเหล่านี้ก็จะลงคะแนนเสียงให้เป็นผลทางอ้อมที่ได้จากการจัดตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

สมมติฐานข้อที่ 2

หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย แม้จะเป็นเพียงแหล่งสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่สำคัญแห่งหนึ่งของจังหวัดสุพรรณบุรี แต่การบริหารจัดการหมู่บ้านได้เปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่และใกล้เคียง ได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทั้งทางตรงและทางอ้อม ทำให้เกิดการสร้างคน

สร้างงาน สร้างรายได้ให้กับชุมชน เป็นการสนองตอบนโยบายของรัฐบาลตามแนวหลักเศรษฐกิจพอเพียง ให้สังคมชุมชนท้องถิ่นสามารถช่วยเหลือตัวเองได้ทำให้มีความเข้มแข็ง ถือเป็นกลยุทธ์หรือวิธีการหนึ่งที่ นายประภัตร โพธสุธน ได้นำมาใช้ในการทำให้ประชาชนเกิดความยอมรับนับถือและไว้วางใจ เพื่อให้สามารถรองอำนาจทางการเมืองได้อีกทางหนึ่ง

หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย ถูกจัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นพิพิธภัณฑ์ชาวนาไทย การอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สะท้อนภาพวิถีการดำเนินชีวิตของชาวนาไทยแบบดั้งเดิมที่ใช้ควายไถนา ซึ่งถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีคุณค่ายิ่ง และเป็นแหล่งสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญแห่งหนึ่งของจังหวัดสุพรรณบุรี ภายในหมู่บ้านมีการนำเสนอวิธีการทำนาโดยใช้ควายไถนาโดยไม่ใช้เครื่องจักรกลที่ทันสมัย มีการแสดงงานฝีมือและภูมิปัญญาท้องถิ่นจากกลุ่มหมู่บ้านชาวนาไทย เช่น เรือนปลายนา เรือนศรีประจันต์ เป็นต้น

หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย มีการบริหารจัดการในเชิงธุรกิจ มีผู้จัดการ พนักงาน และคนงาน ปฏิบัติหน้าที่ของตนตามที่ได้รับมอบหมาย ภายในหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย จัดให้มีการแสดงของควายแสนรู้ ควายที่นำมาแสดงผ่านการฝึกจากคนที่มีความสามารถในการฝึกควายให้มาทำการแสดงได้ มีการจำลองวิถีการดำเนินชีวิตของชาวนาไทยที่ใช้ควายไถนามารวมไว้ในที่เดียวกัน เริ่มต้นจากการไปติดต่อหาซื้อควาย เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำนาแบบดั้งเดิม เช่น ฝักข้าว เกวียน ครกกระเดื่อง คราดไถนา เครื่องสีข้าว ฯลฯ รวมทั้งการติดต่อขอซื้อบ้านทรงไทยเก่า ๆ ที่มีอายุเกินกว่าหนึ่งร้อยปีมาปลูกไว้ภายในหมู่บ้าน เป็นการสะท้อนภาพวิถีการดำเนินชีวิตของชาวนาไทยแบบดั้งเดิมที่ใช้ควายไถนา มีการจ้างประชาชนในพื้นที่และใกล้เคียงเข้ามาช่วยจัดกิจกรรมวิถีการดำเนินวิถีชีวิตของชาวนาไทยดั้งเดิม โดยยึดหลักความเรียบง่าย และพอเพียง มีงานแสดงศิลปวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นแบบดั้งเดิม เป็นกิจกรรมเสริมการท่องเที่ยว มีการจำลองประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นที่ทรงคุณค่ามาแสดงไว้ภายในหมู่บ้าน เช่น ขบวนแห่ขันหมาก ประเพณีแต่งงาน การแสดงเพลงอีแซว เป็นต้น

หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย เปิดบริการให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวชมบรรยากาศแบบชนบทที่สะท้อนภาพวิถีการดำเนินชีวิตของชาวนาไทย ท่ามกลางสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติ เป็นการดึงดูดนักท่องเที่ยว ทำให้กระแสการเงินแพร่สะพัด เกิดการกระจายรายได้สู่ชุมชน สภาพเศรษฐกิจดี ประชาชนมีงานทำและมีรายได้ สะท้อนภาพวิถีการดำเนินชีวิตของชาวนาไทยท่ามกลางสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ เป็นการดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้แวะมาเที่ยวชม ทำประชาชนในพื้นที่และใกล้เคียงมีรายได้จากการจำหน่ายสินค้าพื้นบ้าน และสินค้า OTOP รวมทั้ง การจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม ภายในหมู่บ้าน

หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย มีการบริหารจัดการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่ และใกล้เคียงได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของหมู่บ้าน เป็นแหล่งสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ทำให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนท้องถิ่น เป็นการส่งเสริมวิถีการดำเนินชีวิตแบบประชาธิปไตยที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่น และจัดกิจกรรมทางการเมือง

นายประภัตร โพธสุธน ใช้หลักการบริหารจัดการโดยเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่และใกล้เคียง ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมภายในหมู่บ้าน มีการจ้างผู้จัดการ พนักงาน และคนงาน ให้ทำงานภายในหมู่บ้านตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย เป็นการสร้างงานสร้างรายได้ และกระจายเศรษฐกิจทำให้กระแสเงินแพร่สะพัดในพื้นที่ (บุญเกิน โพธิ์ศรีนาค 2554, 31 ธันวาคม) มีการใช้เป็นสถานที่ประชุม สัมมนา ฝึกอบรมอาชีพให้กับเกษตรกร โดยมีการสอดแทรกเนื้อหาการเมือง การปกครอง การเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย การมีส่วนร่วมของประชาชนและเปิดโอกาสให้มีการแสดงความคิดเห็นได้ (สุชาติ คล้ายสินธุ์ 2554, 30 ธันวาคม) นายประภัตร โพธสุธน มีบทบาทสำคัญในการริเริ่มจัดตั้ง การบริหารจัดการ การจัดกิจกรรมภายในหมู่บ้าน การส่งเสริมบทบาททางการเมือง การพัฒนาอาชีพการทำนา และการเสริมสร้างเอกลักษณ์วิถีชีวิตชาวนาไทยแบบดั้งเดิมที่ใช้ควายไถนา

นายประภัตร โพธสุธน เปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นช่วยเหลือตนเองให้กลายเป็นชุมชนที่มีความเข้มแข็ง ถือเป็นกลยุทธ์ หรือวิธีการหนึ่งที่ทำให้ประชาชนเกิดความยอมรับนับถือไว้วางใจนักการเมือง และได้ครองอำนาจทางการเมือง ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ ชูบ กาญจนประกร (2517 : 133) ที่กล่าวว่า ปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมให้คนมีอำนาจมีอิทธิพลมาจากหลายสิ่ง เช่น บุคลิกภาพ ฝีมือ ความรู้ ความเชื่อมั่นของผู้ร่วมงานคนอื่นๆ ซึ่งต่างยอมรับนับถือเชื่อฟังหรือมั่นใจ และเชื่อใจว่าจะได้รับคำแนะนำที่ถูกต้องหากขอคำแนะนำ

นายประภัตร โพธสุธน เป็นนักการเมืองที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้จัดตั้ง และดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย ได้ใช้ความรู้ความสามารถในการคิด วิเคราะห์เหตุการณ์ และใช้ประสบการณ์ในการบริหารจัดการหมู่บ้านให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ติดตลาด มีชื่อเสียงเป็นที่ประจักษ์ในสายตาประชาชน เป็นการสร้างงานสร้างรายได้ และสร้างโอกาสให้แก่ประชาชนในพื้นที่และใกล้เคียง ซึ่งสอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้นำทางการเมืองที่พึงประสงค์ตามแนวคิดของ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2539 : 180) ที่กล่าวว่า ผู้นำทางการเมืองที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล เป็นที่น่าเชื่อถือของสังคมและผู้ที่มาติดต่อด้วย เป็นคนที่มีมโนการณ์ไกล มีความคิดริเริ่ม ไม่มองอะไรแคบๆ ไม่เป็นคนคิดสั้น คิดสั้นๆ เป็นผู้ที่เปิดใจกว้างรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

นายประภัตร โพธสุธน มีลักษณะและวิธีการใช้อำนาจของผู้นำแบบประชาธิปไตย ตามแนวคิด ของ ชูบ กาญจนประกร (2517 : 74-77) ที่กล่าวว่า ผู้นำแบบประชาธิปไตย เป็นผู้นำที่ดี ที่สุดและอำนวยผลในการบริหารงานมากที่สุด เป็นการบริหาร โดยยึดถือความคิดเห็นของกลุ่มเป็น สำคัญ จะดำเนินการสิ่งใดมักจะกระทำในนามของกลุ่ม เพราะต้องการความร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจ จากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย การบริหารงานจึงเน้นหนักในรูปการสร้าง ความเข้าใจอันดีต่อกันโดยการ เปิดโอกาสให้มีการแสดงความคิดเห็น เพื่อร่วมกันวินิจฉัยเลือกวิธีที่จะทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ ดังนั้นการปฏิบัติงานจึงเป็นไปในลักษณะของความร่วมมือประสานงานกันอย่างจริงจัง

นายประภัตร โพธสุธน บริหารจัดการหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย ที่เปิดโอกาสให้ ประชาชนในพื้นที่และใกล้เคียงได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของหมู่บ้าน ทำให้เกิดการ กระจายรายได้ให้แก่ชุมชน เกิดเป็นชุมชนท้องถิ่นที่สามารถช่วยเหลือตนเองได้และมีความเข้มแข็ง หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย เป็นสถานที่ที่มีนัยสำคัญทางการเมือง เป็นสัญลักษณ์เชิงสถาบันที่สื่อ ความหมายถึงนักการเมือง กล่าวคือ เมื่อพูดถึงหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยก็จะนึกถึงนักการเมืองที่ชื่อ นายประภัตร โพธสุธน

นายประภัตร โพธสุธน ได้จัดตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย ขึ้นมาท่ามกลางการ เปลี่ยนแปลงของกระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) ที่ส่งผลให้โรงงานอุตสาหกรรมเจริญเติบโต และ ขยายตัวมากขึ้น ประชาชนที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมลดน้อยลง แต่หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย สามารถสร้างงาน สร้างรายได้ สร้างอาชีพให้กับประชาชนในพื้นที่และใกล้เคียงได้จากการอนุรักษ์ วัฒนธรรมท้องถิ่นเกี่ยวกับวิถีการดำเนินชีวิตของชาวนาไทยแบบดั้งเดิมที่ใช้ควายไถนา ซึ่งกำลังจะ ลบเลือนสูญหายไปสังคมเกษตรกรรม การจัดตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย มีผลทำให้ประชาชน เกิดความนิยมชมชอบ ให้ความเชื่อถือและศรัทธา ให้การยอมรับนับถือและไว้วางใจ จากความนิยม ส่วนบุคคลของประชาชนกลายเป็นฐานคะแนนเสียงให้กับ นายประภัตร โพธสุธน ในช่วงที่มีการ เลือกตั้ง ถือเป็นกลยุทธ์ หรือวิธีการหนึ่งในการครองอำนาจทางการเมืองของนักการเมืองที่ได้มา โดยทางอ้อมจากการจัดตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย ที่ประกอบกิจการในเชิงธุรกิจ

3. ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาค้นคว้า และการอภิปรายผลการวิจัย ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะ ดังนี้

3.1 ควรมีการศึกษาวิจัยความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ ระหว่างนักการเมือง ข้าราชการ ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน กลุ่มพลังมวลชน และประชาชน ทั่วไป ในกรณีศึกษาของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย จังหวัดสุพรรณบุรี

3.2 ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยที่เอื้อต่อความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ทางการเมือง ระหว่าง นักการเมือง ข้าราชการ ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน กลุ่มพลังมวลชน และประชาชนทั่วไป ในกรณีศึกษาของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย จังหวัดสุพรรณบุรี

3.3 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.3.1 ศึกษาปัจจัยการเข้าสู่ตำแหน่งทางการเมือง

นายประภัตร โพธสุชน เริ่มเข้าสู่แวดวงการเมืองระดับชาติ โดยเริ่มลงสมัครรับเลือกตั้งเป็น ส.ส.สุพรรณบุรี เมื่อปี พ.ศ.2518 และได้รับเลือกตั้งเป็น ส.ส.สุพรรณบุรี เขต 2 สมัยแรก และในสมัยต่อมาที่ชนะการเลือกตั้งทุกครั้ง มีโอกาสได้ดำรงตำแหน่งที่สำคัญทางการเมือง ได้เป็นรัฐมนตรีหลายกระทรวง มีกลยุทธ์ หรือวิธีการที่จะได้เป็น ส.ส. และเข้าสู่ตำแหน่งทางการเมืองอย่างไร มีวิธีการอย่างไรที่จะได้รับการสนับสนุนจากประชาชนเป็นฐานคะแนนเสียง

3.3.2 ศึกษาปัจจัยการสังกัดพรรคการเมือง

นายประภัตร โพธสุชน เป็น ส.ส.สุพรรณบุรี สังกัดพรรคชาติไทยเพียงพรรคเดียวโดยไม่มีการย้ายไปสังกัดพรรคการเมืองอื่น เป็นผลดีอย่างไร พรรคชาติไทยมีวิธีการแปลงนโยบายของพรรคไปสู่การปฏิบัติให้เกิดความพึงพอใจ และเกิดประโยชน์สุขกับประชาชนอย่างไรบ้าง การพัฒนาท้องถิ่นตรงกับความต้องการ หรือความคาดหวังของประชาชนในพื้นที่หรือไม่

3.3.3 ศึกษาปัจจัยการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง

นายประภัตร โพธสุชน ใช้วิธีการอย่างไรในการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง มีปัจจัยอะไรบ้างที่ช่วยสนับสนุนให้ได้ครองอำนาจทางการเมือง การที่จะได้รับเลือกตั้งเป็น ส.ส.มีวิธีการอย่างไร การเข้าดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีวิธีการอย่างไร การครองใจประชาชน หรือครองอำนาจทางการเมืองให้ยาวนานที่สุดมีวิธีการอย่างไร

3.3.4 ศึกษาความสัมพันธ์ทางการเมืองระหว่างนักการเมืองกับประชาชน

นายประภัตร โพธสุชน มีฐานคะแนนเสียงในพื้นที่ให้การสนับสนุนเป็นไปตามระบบอุปถัมภ์ (Patronage System) ซึ่งไม่อาจหลีกเลี่ยงการมีผลประโยชน์เกี่ยวเนื่องแบบพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน แต่ถ้าหากนักการเมืองใช้วิธีการเล่นพวก ใช้ระบบเส้นสายแทรกแซงฝ่ายข้าราชการประจำ มีการข้ามระบบอาวุโส มีการใช้เงินซื้อตำแหน่ง จะส่งผลกระทบต่อขวัญ กำลังใจของข้าราชการที่ยึดมั่นตามระบบคุณธรรมเป็นอย่างยิ่ง อาจทำให้เกิดความเสียหายต่อระบบราชการได้ การมีจิตสำนึกทางการเมืองของนักการเมือง การป้องกันมิให้นักการเมืองเอารัดเอาเปรียบสังคม แข่งชิงผลประโยชน์ หรือทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดไปให้พรรคพวกของตนเองจึงเป็นสิ่งที่ควรจรรโลงไว้ในสังคมการเมืองไทย

3.3.5 ศึกษาปัจจัยที่สนับสนุนเป็นฐานคะแนนเสียงให้

นายประภัตร โพธสุธน ได้รับความนิยมนิยมชอบด้วยบุคคลจากประชาชน จากการที่มีผลงานช่วยเหลือประชาชนเป็นที่ประจักษ์ในสายตาประชาชน ประชาชนให้การยอมรับและไว้วางใจ ทำให้สามารถครองใจประชาชนได้ ได้รับการเลือกตั้งเป็น ส.ส.สุพรรณบุรี ติดต่อกันหลายสมัย และได้เป็นรัฐมนตรีในหลายกระทรวง ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่คาดหวังว่าจะได้รับการเลือกตั้งอย่างยั่งยืนสามารถนำกลยุทธ์ หรือวิธีการ ไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบุคลิกลักษณะของตนเอง เพื่อที่จะได้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และได้ครองอำนาจทางการเมืองตลอดไป

3.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.4.1 การศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง กลยุทธ์การครองอำนาจทางการเมืองของนาย

ประภัตร โพธสุธน : กรณีศึกษาหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย จังหวัดสุพรรณบุรี

การศึกษาในครั้งต่อไปควรมีการศึกษาถึงกลุ่มนักการเมืองใหญ่ของจังหวัดสุพรรณบุรีนั้นมีผลกระทบทางด้านใดบ้าง มีแนวทางการแก้ไขอย่างไรหรือไม่ การใช้อำนาจทางการเมืองและการครองอำนาจทางการเมืองมีผลกระทบอย่างไรบ้าง

3.4.2 การศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีข้อจำกัดในเรื่องระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูล และสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างค่อนข้างน้อย ซึ่งมีผลต่อความสมบูรณ์ของข้อมูล ข้อมูลที่ได้อาจเป็นข้อมูลในเชิงบวกมากกว่าเชิงลบ แต่ผู้ศึกษาได้คิดวิเคราะห์ สรุปผลการวิจัย และอภิปรายผล โดยปราศจากอคติใดๆ ควรที่จะมีการศึกษาวิจัยกลยุทธ์การครองอำนาจทางการเมืองของนักการเมืองที่เป็นคู่แข่งกับนายประภัตร โพธสุธน ด้วย ซึ่งจะทำให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาเรียนรู้ทางการเมืองอย่างสมบูรณ์แบบมากยิ่งขึ้น

3.4.3 การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพ

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้แบบสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง และใช้วิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วมยังไม่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายทั่วทั้งเขตเลือกตั้ง ควรมีการศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพควบคู่กับเชิงปริมาณ ด้วยการทำเครื่องมือวิจัยที่เป็นแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์กลุ่มเป้าหมายให้มีความครอบคลุม ควรศึกษาถึงปัญหาอุปสรรคผลกระทบของการเข้าสู่ตำแหน่ง การครองอำนาจทางการเมือง การจัดกิจกรรมทางการเมือง ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาเรียนรู้ทางการเมืองอย่างสมบูรณ์แบบมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนก วงษ์ตระหง่าน (2528) *การเมืองในระบอบประชาธิปไตย* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- กรมการปกครอง (2556) *บันทึกนักปกครอง* กรุงเทพมหานคร บพิธการพิมพ์
- กษิระ ศรีเจริญ (2535) “ภาวะผู้นำการเมืองของพระยาพลพลพยุหเสนา” วิทยานิพนธ์ปริญญา
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การปกครอง) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- กาญจนา แก้วเทพ (2549) *สี่พี่น้อง* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
_____ (2554) *การสื่อสารมวลชน ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา* กรุงเทพมหานคร
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- จรรยา สุภาพ (2524) *หลักรัฐศาสตร์* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- จุมพล นิมพานิช และฐปนรรต พรหมอินทร์ (2552) “ความรู้ ทัศนะ และเทคนิคทางการเมือง
สำหรับรัฐศาสตร์” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการอบรมเข้มเสริมประสบการณ์
มหาบัณฑิตรัฐศาสตร์* หน่วยที่ 2 หน้า 75,77,91 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชารัฐศาสตร์
- ชัยพงษ์ สำเนียง (2550) “การสร้างประวัติศาสตร์ชาตินิยม ท้องถิ่นนิยม ท้องถิ่นชาตินิยม”
ค้นคืนวันที่ 22 กรกฎาคม 2556 จาก <http://www.siamintelligence.com>
- จิตพล กาญจนกิจ (2539) “การสร้างและรักษาอำนาจทางการเมืองของ พล ต.อ. เผ่า ศรียานนท์”
วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การปกครอง) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ชูป กาญจนประกร (2517) “แบบของผู้นำ” *วารสารรัฐประศาสนศาสตร์* กรุงเทพมหานคร
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- เดชะ สิทธิสุทธิ (2541) “การสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของกลุ่มการเมืองในการเมืองท้องถิ่น:
ศึกษาเฉพาะกรณีกลุ่ม "สันติธรรม" ในเทศบาลเมืองนครปฐม” วิทยานิพนธ์ปริญญา
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การปกครอง) บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- นครินทร์ เมฆไตรรัตน์ (2546) *ทิศทางการปกครองท้องถิ่นไทยและต่างประเทศเปรียบเทียบ*
กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์วิญญูชน
- นพดล สุขนทวี (2539) “พรรคการเมืองไทยกับการเมืองท้องถิ่น: ผลประโยชน์และฐานอำนาจ”
วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- นันทวัฒน์ บรมานันท์ (2552) “บัญญัติ 10 ประการของการสร้างภาพทางการเมือง” ค้นคืนวันที่
29 ตุลาคม 2555 จาก <http://www.matichon.co.th>

ณรงค์ บุญสวยขวัญ (2552) “การสื่อสารทางการเมืองในสถานการณ์ความขัดแย้งของสังคมไทย”

ค้นคืนวันที่ 29 ตุลาคม 2555 จาก <http://www.Thaihealth.or.th>

ธรรมรส โชติคุณุชร (2519) *มนุษย์สัมพันธ์* พระนคร โรงพิมพ์โอเดียนสโตร์

ธีรพล สุคนธวิท (2540) “ปัจจัยการขึ้นสู่ตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของนายชวน หลีกภัย”

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ธีรยุทธ บุญมี (2546) *ชาตินิยมและหลังชาตินิยม (Nationalism and Post Nationalism)*

กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์สายธาร

บรรพต วีรชัย และเชษฐา ศรีสุวรรณ (2520) *สังคมวิทยาการเมือง* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บัญญัติ คำณวนวัฒน์ (2555) “การสร้างภาพของนักการเมืองไทย: คาบสองคม” ค้นคืนวันที่

29 ตุลาคม 2555 จาก <http://www.Komchadluek.net>

บาว นาค (2552) “การสื่อสารทางการเมืองในสถานการณ์ความขัดแย้งของสังคมไทย”

ค้นคืนวันที่ 29 ตุลาคม 2555 จาก <http://www.Thaihealth.or.th>

_____ (2555) “การเมืองภาคพลเมืองระดับท้องถิ่น” ค้นคืนวันที่ 22 กรกฎาคม 2556

จาก <http://www.mblog.manager.co.th>

พรอัมรินทร์ พรหมเกิด (2545) *สังคมวิทยาการเมือง* ขอนแก่น โรงพิมพ์คลังนา

พัฒนชัย สีนอเพีย (2552) “ฐานอำนาจทางการเมืองในจังหวัดอ่างทองของนายสมศักดิ์

ปริศนานันทกุล” การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา

รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พี พี แอนด์ พี ทรานสปอร์ต (2549) หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย – สุพรรณบุรี)

ค้นคืนวันที่ 29 ตุลาคม 2555 จาก <http://bubbfalovillages.com>

ไพบูลย์ ช่างเรียน (2527) *ลักษณะสังคมและการปกครองไทย* กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช

มงคล เกษประทุม (2552) “การสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่น: กรณีศึกษา

เทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอคีรีมาศ จังหวัดสุโขทัย”

วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ยุทธพงษ์ วงษ์เมืองสวรรค์ (2548) “บทบาททางการเมืองของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสังกัด

พรรคชาติไทย จังหวัดสุพรรณบุรี (พ.ศ.2518 - 2544)” วิทยานิพนธ์ปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาประวัติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

- ยุทธพงษ์ สืบวงศ์ศักดิ์ (2548) “เพลง คนตรี ปริศนา ฟ้าทอ ภูมิปัญญาทางการละเล่นและ
การช่าง” กรุงเทพมหานคร โอ เอส พริ้นติ้งเฮ้าส์
- ราชบัณฑิตยสถาน (2556) “พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน” กรุงเทพมหานคร ศิริวัฒนา
อินเตอร์พริ้นท์
- ลิขิต ชีรเวทิน (2536) *การเมืองการปกครองไทย* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์
- วิกิพีเดีย (2551) “ศูนย์ข้อมูลนักการเมือง” ค้นคืนวันที่ 29 ตุลาคม 2555 จาก
<http://www.Thaiswatch.Com/politician/info/pid>
- _____ (2551) “สารานุกรมนักการเมือง” ค้นคืนวันที่ 29 ตุลาคม 2555 จาก
<http://th.wikipedia.org/wiki>
- _____ (2552) “สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 23” ค้นคืนวันที่ 29 ตุลาคม 2555
จาก <http://www.Parliament.go.th>
- วิจารณ์ พานิช (2551) สภาชุมชนท้องถิ่น และการวิจัยเพื่อท้องถิ่นท่ามกลางการเปลี่ยนแปลง
ค้นคืนวันที่ 22 กรกฎาคม 2556 จาก <http://www.Budutani.com>
- วิระพันธุ์ ชินวัตร (2554) *เที่ยวย้อนยุค ย่านถิ่นกะตี่จีน ริมเจ้าพระยา มรดกวัฒนธรรม สามศาสนา
สี่ความเชื่อ* กรุงเทพมหานคร การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
- วัชรพล พุทธรักษา (2551) “แนวคิดการครองอำนาจทางการเมือง” ค้นคืนวันที่ 29 ตุลาคม 2555
จาก <http://www.oknation.net>
- วัฒน์ วรรณ (2555) “การครองใจ” ผ่านกลไกทางสถาบันสังคมและโครงสร้างอำนาจรัฐ
ค้นคืนวันที่ 29 ตุลาคม 2555 จาก <http://thaireddenmark.blogspot.com>
- ศิธา เขียรถาวร (2552) “ความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีต่อการเมือง
ท้องถิ่นศึกษากรณีเทศบาลนครลำปาง” วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาการเมืองการปกครอง สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สมควร กวียะ (2547) “การสื่อสารมวลชน : บทบาทหน้าที่ สิทธิ เสรีภาพ ความรับผิดชอบ”
กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์โกสิทธิ์
- สุจิต บุญบงการ (2522) *การมีส่วนร่วมทางการเมืองกับเสถียรภาพทางการเมือง* กรุงเทพมหานคร
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุจิต วงศ์เทศ (2553) “จิตสำนึกท้องถิ่นนิยม อย่่าให้หลงจนคลั่งท้องถิ่น” ค้นคืนวันที่ 22
กรกฎาคม 2556 จาก <http://www.Sujitwongthes.com>

สุทธิชัย ปัญญาโรจน์ (2548) “การสร้างภาพลักษณ์ทางการเมือง” คืบคืบวันที่ 29 ตุลาคม 2555

จาก <http://sloppythinking.exteen.com>

_____ (2554) “การสร้างภาพลักษณ์ทางการเมือง” คืบคืบวันที่ 29 ตุลาคม 2555

จาก <http://www.Oknation.net>

สุรวุฒิ ปัดไธสง (2536) “อำนาจและทรัพยากรทางการเมือง: ศึกษากรณีจอมพล ป.พิบูลสงคราม”

รายงานการวิจัยสถาบันวิจัยพฤติกรรม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำเร็จ สิงหะวาระ (2506) *ประมุขศิลป์* พระนคร โรงพิมพ์จักรวัฒนา

สำนักพิมพ์เมืองโบราณ (2537) *ตลาดน้ำ : ย่านชุมชนริมน้ำในสังคมเมืองสยาม* กรุงเทพมหานคร

ศรีบุญอุตสาหกรรมการพิมพ์

ฤกษ์ชัย พูลสวัสดิ์ (2552) “การสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของกลุ่มธุรกิจในการเมืองระดับ

ท้องถิ่นของไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีกลุ่มการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลตำบลกระน

จังหวัดภูเก็ต” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

อุดม เขยกิจวงศ์ และคณะ (2554) *การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์แสงดาว

อุทัย หิรัญโต (2524) *ประมุขศิลป์ : ศิลปะการเป็นผู้นำ* กรุงเทพมหานคร โอเดียนสโตร์

Lasswell D. Harold. (1970). *Power and Society*. New Havou : Yale University Press.

Austin Ranney, (1993) *Governing : An Introduction to Political Science*, (New Jersey :

Prentice-Hall, 1993) pp. 142-143

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สืบช่วยธรรมมาภิบาล

ภาคผนวก ก

**แบบสัมภาษณ์ที่ใช้สัมภาษณ์นายประภัตร โพธสุธน
และสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง**

แบบสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง

เรื่อง กลยุทธ์การครองอำนาจทางการเมืองของนายประภัตร โพธสุธน :
กรณีศึกษาหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย จังหวัดสุพรรณบุรี

1.การเก็บรวบรวมข้อมูลมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษากลยุทธ์ หรือรูปแบบ และวิธีการครองอำนาจของนายประภัตร โพธสุธน โดยศึกษาผ่านหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย จังหวัดสุพรรณบุรี โปรดตอบคำถามตามความเป็นจริงหรือตามความคิดเห็นของท่าน ผู้ศึกษาค้นคว้าจะนำคำตอบหรือความคิดเห็นของท่านไปประมวลและวิเคราะห์เพื่อการวิจัยในภาพรวม

2. การศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้เป็นการศึกษาตามหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชา รัฐศาสตร์ แขนงวิชาการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ผู้ศึกษาถือว่าท่านเป็นส่วนหนึ่งที่มีส่วนทำให้การศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี และขอขอบพระคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

3. แบบสัมภาษณ์ในการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

3.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

3.2 ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิด หรือ รูปแบบ และวิธีการครองอำนาจทางการเมือง

3.3 ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

วันที่สัมภาษณ์.....เวลา.....

สถานที่สัมภาษณ์.....

ผู้สัมภาษณ์.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....

2. อายุ.....

3. การศึกษา.....

4. ตำแหน่งงานปัจจุบัน.....

5. ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง.....

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิด หรือ รูปแบบ และวิธีการครองอำนาจ

2.1 ภูมิหลังทางการเมือง

2.1.1 ประวัติการศึกษา

.....

.....

.....

.....

2.1.2 การศึกษาสำคัญต่อเส้นทางทางการเมืองอย่างไร

.....

.....

.....

.....

2.1.3 การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ได้รับการเลือกตั้งหรือไม่ เพราะอะไร

.....

.....

.....

.....

**2.1.4 ฐานะทางการเงินหรือรายได้ของนักการเมือง และประกอบอาชีพ
(ก่อนและหลังเข้าสู่ตำแหน่งทางการเมือง)**

.....

.....

.....

.....

2.1.5 อื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

2.2 สถานการณ์ทางการเมือง เช่น หมดสมัย ยุบสภา หรืออื่น ๆ

2.2.1 สถานการณ์ทางการเมืองมีผลต่อฐานเสียงทางการเมืองหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

2.2.2 การเปลี่ยนทางการเมืองที่ผ่านมาส่งผลกระทบต่อได้รับตำแหน่งสำคัญทางการเมืองหรือไม่ เพราะอะไร

.....

.....

.....

.....

.....

2.2.3 การเกิดวิกฤตการณ์ทางการเมือง เช่น การประท้วง การชุมนุมตามสถานการณ์ต่างๆ ส่งผลต่อความก้าวหน้าทางการเมืองหรือไม่ เพราะอะไร

.....

.....

.....

.....

.....

2.2.4 การเกิดวิกฤตการณ์ทางการเมืองส่งผลกระทบต่อฐานเสียงในพื้นที่หรือไม่ เพราะอะไร

.....

.....

.....

.....

.....

2.2.5 จากสถานการณ์การชุมนุมที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยอย่างไร
ประชาชนมีความคิดเห็นอย่างไร (เห็นด้วยเพราะอะไร ไม่เห็นด้วยเพราะอะไร)

.....

.....

.....

.....

.....

2.2.6 อื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

2.3 วิธีการขึ้นสู่อำนาจทางการเมือง

2.3.1 การได้รับการสนับสนุนจากผู้ใหญ่ในท้องถิ่น (ได้แก่ใครบ้าง สนับสนุนอย่างไร
ทางด้านใด)

.....

.....

.....

.....

.....

2.3.2 การได้รับการสนับสนุนจากเครือข่ายที่เป็นนักการเมือง
(นักการเมืองท้องถิ่นและนักการเมืองระดับชาติ สนับสนุนอย่างไรทางด้านใด)

.....

.....

.....

.....

.....

2.3.3 ความรู้ความเข้าใจทางการเมืองและกลยุทธ์ทางการเมือง

(เป็นลักษณะเฉพาะของนักการเมืองเองหรือมีผู้คอยให้คำแนะนำ ปรึกษาส่วนตัว)

.....

.....

.....

.....

.....

2.3.4 การที่นักการเมืองมีการศึกษาสูงหรือการมีฐานะทางการเงินที่มั่นคง

ท่านคิดว่าเป็นปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญด้วยหรือไม่ อย่างไร
การศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

ฐานะทางการเงิน

.....

.....

.....

.....

.....

2.3.5 ในด้านความนิยมชมชอบของประชาชน มีมากน้อยอย่างไร เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

.....

2.3.6 มีการใช้สิทธิพลเพื่อก้าวสู่อำนาจทางการเมืองหรือไม่ ถ้ามี เหตุใดท่านคิดว่ามีและ
เป็นสิทธิพลทางด้านใด

.....

.....

.....

.....

.....

2.3.7 ส่วนสนับสนุนส่วนใหญ่ของประชาชนได้รับอิทธิพลจากหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยด้วย
หรือไม่เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

.....

2.3.8 ทางด้านการดูแลรับผิดชอบและการแก้ไขปัญหาของชาวบ้านที่ได้รับความเดือดร้อนเป็น
อย่างไร มีการดูแลพื้นที่ใดเป็นพิเศษหรือไม่เพราะอะไร

.....

.....

.....

.....

.....

2.3.9 ภาพพจน์ของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย เป็นเงื่อนไขสำคัญในการได้รับการสนับสนุนจาก
ประชาชนหรือไม่อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

2.3.10 ในกรณีของกลุ่มแข่งทางการเมือง ใช้วิธีใดกำจัดอิทธิพลของกลุ่มเพื่อช่วงชิงหรือรักษาไว้ซึ่งอำนาจของตนเอง

.....

.....

.....

.....

.....

2.3.11 ได้เข้าเป็นสมาชิกกลุ่มใดในชุมชนหรือไม่ อะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

2.3.12 เมื่อชาวบ้านในพื้นที่มีปัญหา นักการเมืองอยู่เคียงข้างทุกครั้งหรือไม่อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

2.3.13 มีการลงพื้นที่ทำงานในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ชาวบ้านเห็นความสามารถในการทำงานมากน้อยอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

2.4 การใช้กลยุทธ์ทางการเมืองเพื่อครองอำนาจทางการเมืองไว้ให้นานที่สุด

2.4.1 ขณะดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีบทบาททางการเมืองที่โดดเด่นอย่างไรบ้าง
และเสียงตอบรับจากประชาชนเป็นอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....

2.4.2 มีวิธีการอย่างไรในการทำให้ ส.ส.ส่วนใหญ่ยอมรับและให้การสนับสนุนในการเข้ารับ
ตำแหน่งที่สำคัญทางการเมือง

.....
.....
.....
.....
.....

2.4.3 ตำแหน่งสำคัญทางการเมืองที่เคยได้รับ มีใครให้การสนับสนุน
(บอกอัตราจำนวนเสียงหรือประมาณ)

.....
.....
.....
.....
.....

2.4.4 ได้รับการสนับสนุนจากองค์กรใดบ้าง เพราะเหตุใด

.....
.....
.....
.....
.....

2.4.5 บุคคลสำคัญหรือผู้หลักผู้ใหญ่ที่ให้การสนับสนุนและมีเหตุผลใดในการสนับสนุน

.....

.....

.....

2.4.6 ยุทธศาสตร์ที่ใช้ในการหาเสียง มีอะไรบ้าง (จับช้อนหรือไม่)

.....

.....

.....

2.4.7 คะแนนเสียงที่ได้รับ คิดว่าเกิดจากประชาชนยอมรับในผลงานโดยตรงหรือไม่
เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

2.4.8 การหาเสียงใช้ข้าราชการในพื้นที่ช่วยหาเสียงด้วยหรือไม่ (เช่น ครู กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือ
กลุ่มอื่นๆ ที่เป็นตัวแทนของรัฐ ที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชน)

.....

.....

.....

2.4.9 มีวิธีการอย่างไรให้กลุ่มข้าราชการในพื้นที่ยอมรับและให้การสนับสนุน

.....

.....

.....

2.4.10 มีวิธีการอย่างไรในการเข้าถึงประชาชนโดยตรง และทำอย่างไรให้ประชาชนยอมรับและให้การสนับสนุน

.....

.....

.....

2.4.11 ในกรณีที่ประชาชนให้การยอมรับและสนับสนุนนักการเมืองฝ่ายตรงข้าม (คู่แข่งทางการเมือง) ใช้วิธีการอย่างไรให้ประชาชนหันมาสนับสนุนฝ่ายตน

.....

.....

.....

2.4.12 ความสัมพันธ์กับผู้ได้บังคับบัญชาเป็นอย่างไร(เช่น เป็นกันเอง ถือตัว เจ้าศเจ้าอย่าง ฯ)

.....

.....

.....

2.4.13 ในด้านการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเป็นไปในรูปแบบใด (สั่ง ชี้แนะ เสนอแนะ หรือแชร์ความคิดเห็น หรืออื่น ๆ บอกเหตุผล)

.....

.....

.....

2.4.14 ใช้วิธีการใดในการเผยแพร่ผลงานของตนเพื่อให้ประชาชนรับรู้ความเคลื่อนไหว และ/หรือ มีส่วนร่วมในการทำงานของตน

.....

.....

.....

.....

2.4.15 อื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

2.5 บทบาทของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยในทางการเมือง

2.5.1 วิธีการที่ใช้ในการสร้างความเป็นประชาธิปไตยในหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

.....

.....

.....

.....

.....

2.5.2 คณะกรรมการของหมู่บ้านเป็นคนที่หรือไม่ว่าอย่างไร

เกี่ยวข้องกับผู้ที่ก่อตั้ง และมีบทบาททางการเมืองหรือไม่อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

2.5.3 เหตุผลในการจัดตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยคืออะไร

.....

.....

.....

.....

.....

2.5.4 ทำไมจึงให้ความสำคัญกับหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยในด้านการส่งเสริมและอนุรักษ์
วัฒนธรรมท้องถิ่น

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2.5.5 มีวิธีการใดในการทำให้ประชาชนในพื้นที่ยินยอมพร้อมใจและยอมรับในความเป็น
หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

.....

.....

.....

.....

.....

2.5.6 นอกจากคนในพื้นที่ที่มีการจัดตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยแล้ว มีการขยายเผยแพร่วัฒนธรรม
ไทยแบบเดิมนี้อไปยังชุมชนอื่นหรือไม่ อย่างไร เพราะอะไร

.....

.....

.....

.....

.....

2.5.7 มีแนวทางอย่างไรในการทำให้ประชาชนไม่ยึดติดกระแสโลกาภิวัตน์ และหันมาให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมของชุมชนแบบเดิม

.....

.....

.....

.....

.....

2.5.8 ตัวนักการเมืองมีบทบาทสำคัญอย่างไรในหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

.....
.....
.....
.....
.....

2.5.9 การเข้ามาดูแลจัดการในหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยของนักการเมืองเป็นอย่างไร ผ่านตัวแทนหรือไม่

.....
.....
.....
.....
.....

2.5.10 หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยเป็นศูนย์กลางร่วมในการทำกิจกรรมทางด้านสังคมประเพณีและวัฒนธรรมอย่างไร (เช่น เป็นศูนย์กลางในการจัดงานวันแม่แห่งชาติ งานเกษตรฯ หรืออื่น ๆ)

.....
.....
.....
.....
.....

3.1 ปัจจุบันนักการเมืองต้องเผชิญกับคนรุ่นใหม่ที่มีความรู้ความสามารถ ควรมีการปรับตัวทางด้านการเรียนรู้อย่างไรเพื่อให้มีความทันสมัยตลอดเวลา และนักการเมืองของท่านมีการเรียนรู้ทางด้านใดอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

3.2 ทำไมต้องอนุรักษ์วัฒนธรรมเดิมไว้เพื่ออะไร มีประโยชน์ต่อชุมชนและตัวนักการเมืองอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

3.3 อื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข

รายชื่อกลุ่มตัวอย่างที่ให้สัมภาษณ์ และเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

รายชื่อกลุ่มตัวอย่างที่ให้สัมภาษณ์

1. นายประภัตร โปธสุรณ	ผู้จัดตั้งและผู้บริหารหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย
2. นางจรียา โปธสุรณ	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังน้ำซับ
3. จำเริญดำรงชัย อุ่นใจ	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังน้ำซับ
4. นางสาวหุศ พลเสน	วัฒนธรรมอำเภอศรีประจันต์
5. นายดำรง เนตรสว่าง	พัฒนาการประจำตำบลวังน้ำซับ
6. นายประสาร เพชรมอญ	ประธานสหกรณ์การเกษตรอำเภอศรีประจันต์
7. นายประเวศ พลเสน	เกษตรอำเภอศรีประจันต์
8. นายสุชาติ คล้ายสินธุ์	ปศุสัตว์อำเภอศรีประจันต์
9. นายขวัญเมือง บัวเขียว	ประธานกลุ่มชาวนา
10. นางสาวเนียง ชาวปลายนา	ผู้นำกลุ่มเพลงพื้นบ้าน
11. นายทองเหมาะ แจ่มแจ้ง	ปราชญ์ชาวบ้าน
12. นางพวงทอง เชื้อนใหญ่	ปราชญ์ชาวบ้าน
13. นายทศพร โปธสุรณ	กำนันตำบลวังน้ำซับ
14. นายจองสินกิจ เทียงธรรม	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังห้ว
15. นายประวิทย์ ศรีศักดิ์	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมดแดง
16. นายบุญเกิน โปธิ์ศรีนาค	กำนันตำบลปลายนา
17. นายประวิทย์ พลายละหาร	ผู้ช่วยสาธารณสุขอำเภอศรีประจันต์
18. นายเสกสรร เวชวิฐาน	กำนันตำบลวังห้ว
19. นายวิลาศ มณีอินทร์	ประธานเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอศรีประจันต์

นายประภัตร โพธสุธน

วัน เดือน ปีเกิด 1 สิงหาคม 2492

ภูมิลำเนา อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี

การศึกษา ปริญญาตรีเศรษฐศาสตรบัณฑิต จากประเทศอินเดีย
ปริญญาโทรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ที่อยู่ 113 หมู่ที่ 1 ตำบลวังน้ำซับ อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี

อาชีพ นักการเมือง

ประสบการณ์ทางการเมือง

1.ส.ส.สุพรรณบุรี พ.ศ.2518 , 2519 , 2522 , 2526 , 2529 , 2531 , 2535/1 , 2535/2 , 2538, 2539 , 2544 , 2548 , 2550

2.ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง พ.ศ.2518 , 2519

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง พ.ศ.2529 , 2538

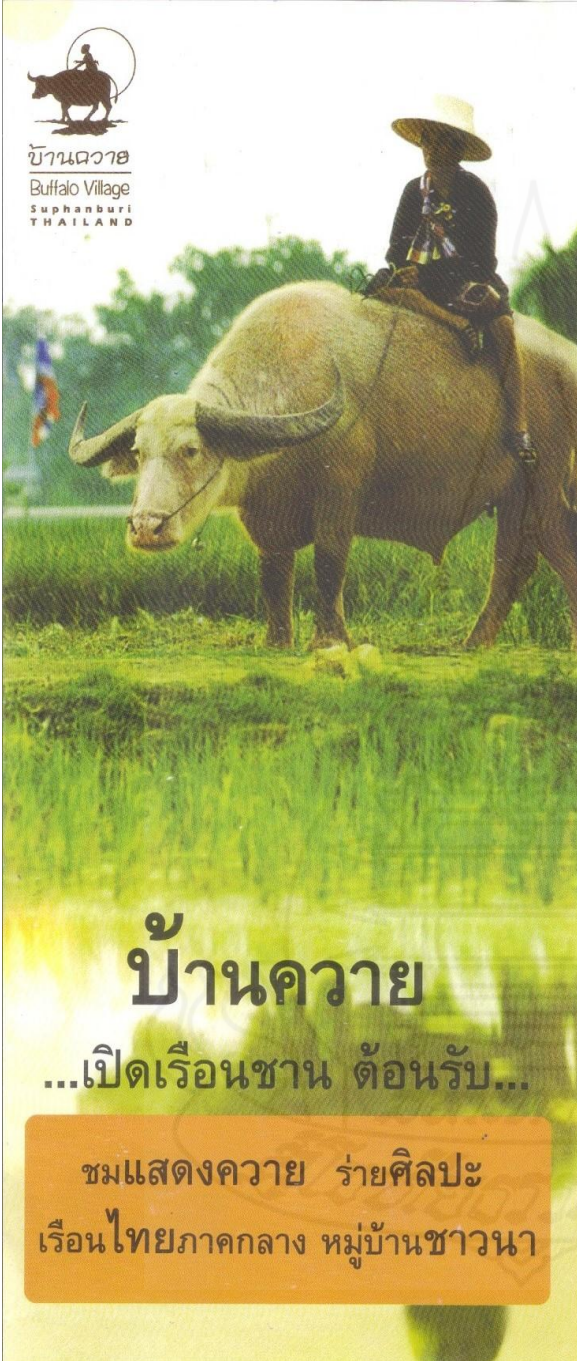
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย พ.ศ.2535 , 2540

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ.2543

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสูงสุด มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก (ม.ป.ช.) พ.ศ. 2536

ผลงานที่โดดเด่น เป็นผู้จัดตั้งหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย เป็นพิพิธภัณฑ์ชาวนาไทย เป็นสถานที่ท่องเที่ยว

หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย) จังหวัดสุพรรณบุรี

บ้านควาย
Buffalo Village
Suphanburi
THAILAND

บ้านควาย

...เปิดเรือนชาน ต้อนรับ...

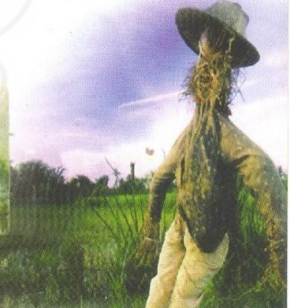
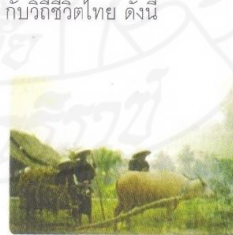
ชมแสดงควาย ร่ายศิลปะ
เรือนไทยภาคกลาง หมู่บ้านชาวนา

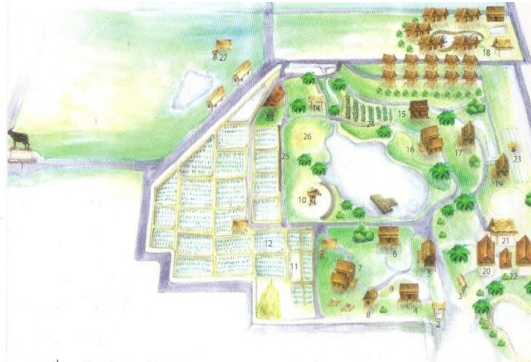
ภูมิประเทศ จังหวัดสุพรรณบุรี พื้นที่ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในเขตที่ราบลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งเกิดจากตะกอนทับถม บริเวณที่เคยเป็นทะเลมาก่อน และฝั่งทะเลได้ถอยร่น ออกไปแม่น้ำสายสำคัญในจังหวัด คือ แม่น้ำสุพรรณบุรี (แม่น้ำท่าจีน) ซึ่งไหลแยกจากแม่น้ำเจ้าพระยา ที่จังหวัดชัยนาท และผ่านหลายอำเภอของจังหวัดสุพรรณฯ บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำ จึงเป็นแหล่งอุดมด้วยโคลนตะกอน ซึ่งเหมาะแก่การเพาะปลูกข้าวนาลุ่ม ปัจจุบันสุพรรณบุรี สามารถผลิตข้าวได้มากเป็นอันดับหนึ่งของประเทศ

คนสุพรรณท้องถิ่น เอกลักษณะอย่างหนึ่งของคนสุพรรณ คือ สำเนียงที่เรียกว่า “เหน่อสุพรรณ” ถือเป็นสำเนียงหนึ่งของภาษาไทยถิ่นกลาง ซึ่งพูดเหน่อกันทั้งจังหวัด ในอดีตคนสุพรรณเรียก คนในเมือง หรือ คนในอยุธยา จนมาถึงคนกรุงเทพฯ ว่าพูด “เื้อง” หรือสำเนียง ผิดเพี้ยนเจ็ดใจจากเดิม นักวิชาการสันนิษฐานว่า เป็นไปด้วยว่าอยุธยาและกรุงเทพฯ เป็นเมืองที่มีหลากหลายเชื้อชาติ จนสำเนียงภาษา เกิดการแปรเปลี่ยน กลายเป็นสำเนียงนานาชาติหรือสำเนียงกลางๆ ที่จริงสำเนียงเดิมของคนไทย คือสำเนียงที่เรียกว่า “เหน่อ” ในปัจจุบันนั่นเอง

เมื่อคุณเดินทางเข้ามาเยือนถิ่นท้องนาของ “บ้านควาย-สุพรรณบุรี” สิ่งแรกที่สัมผัสได้ คือไอนิน กลิ่นนา และบรรยากาศของวิถีชีวิตความผูกพันของควายกับชาวนาในอดีต ความสวยงามของท้องนาที่เห็นเขียวขจีสองข้างทาง สู้ไม่ได้เลยกับการได้สัมผัสท้องนาในบรรยากาศจริงแห่งนี้ ด้วยพื้นที่ขนาดใหญ่ของบ้านควาย กว่า 115 ไร่ เราได้จัดแบ่งพื้นที่เป็นส่วนต่างๆ เพื่อให้ผู้เข้าชมได้เต็มอิ่มกับวิถีชีวิตไทย ดังนี้

หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย) จังหวัดสุพรรณบุรี

แผนที่ภายในบริเวณบ้านควาย

1. อนุสาวรีย์ควาย	10. ลานแสดง	19. เรือนพนักทอเงี้ยว
2. ส่วนต้อนรับ	11. ที่อาบน้ำควาย	20. ร้านอาหาร
3. ศาลาประชาสัมพันธ์	12. นาข้าว	21. ห้องวิทยุอาวตาร 1
4. เรือนปลายนา	13. พิพิธภัณฑสถาน	22. ห้องวิทยุอาวตาร 2
5. เรือนวงน้ำขับ	14. โรงหีบอ้อย	23. เรือนกล้วยไม้
6. เรือนดอนบุปผา	15. บ้านแพทย์แผนไทย	24. สวนพืชสมุนไพร
7. เรือนศรีประจันต์	16. เรือนคนหัด	25. ที่ฝึกควาย
8. ยุงข้าว	17. เรือนโหราจารย์	26. ลานนวดข้าว
9. ลานตากข้าว	18. บ้านไทยวีลอร์รี่	27. คอกควาย

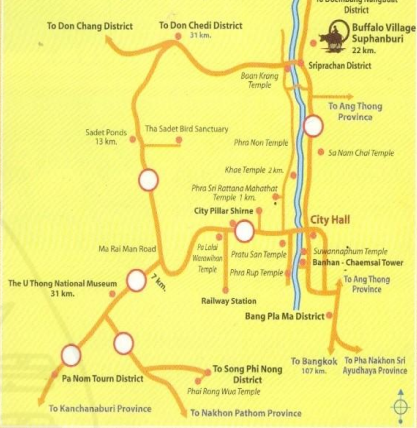
การเดินทาง

สุพรรณบุรี อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ 100 กิโลเมตร โดยรถยนต์ ใช้ทางหลวงหมายเลข 340 ผ่าน อ.บางบัวทอง จ. นนทบุรี

การรถไฟแห่งประเทศไทย จัดขบวนรถไฟออกจากสถานีรถไฟหัวลำโพง ไปสถานีรถไฟสุพรรณบุรีทุกวัน วันละ 1 เที่ยว

รถโดยสารประจำทาง มีบริการทุกวันที่สถานีขนส่งหมอชิต ถนนกำแพงเพชร 2 และ สถานีขนส่งสายใต้ใหม่ ถนนบรมราชชนนี

Distance from Suphanburi City Center

หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย-สุพรรณบุรี)

บริษัท พี พี แอนด์ พี ทรานสปอร์ต จำกัด
 222/1 ถ.สุพรรณบุรี-ชัยนาท อ.ศรีประจันต์
 จ.สุพรรณบุรี 72140
 โทร. 0 3558-2592 แฟกซ์ 0 3558 1676
 0 3558-1668
 45/8-9 ถ.เศรษฐศิริ สามเสนใน พญาไท กรุงเทพฯ 10400
 โทร. 0 2270 0396-7 แฟกซ์ 0 2270 0395
 E-mail Address : reservation@buffalovillages.com
 contactus@buffalovillages.com
 Website Address : buffalovillages.com
 ใบอนุญาตประกอบกิจการนำเที่ยว : TAT License No.11/2679

หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย) จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่บ้านชนบทไทย

จัดขึ้นเพื่อสะท้อนให้เห็นภาพชีวิตชาวนาไทยดั้งเดิมขึ้นอีกครั้ง คือภาพของการทำนาที่ไม่ใช้เครื่องจักรทันสมัยใดๆ พร้อม ล้มผีสง่าผีมือและภูมิปัญญาของบรรพบุรุษไทยที่สะท้อน ให้เห็นได้จากเครื่องใช้ไม้สอยในชีวิตประจำวัน ซึ่งได้นำมา จัดแสดงไว้

เรือนปลายนา เป็นเรือนที่อยู่อาศัยของคนที่มีฐานะค่อนข้าง ยากจนหรือคนที่เพิ่งจะเริ่มต้นชีวิตใหม่ การก่อสร้างแบบ เรียบง่าย โดยใช้วัสดุหาง่ายมาทำ ตัวบ้านสร้างจากไม้ไผ่ หลังคามุงจาก

เรือนศรีประจันต์ เป็นบ้านสร้างจากไม้ไผ่หลังคามุงจาก เช่นเดียวกับบ้านหลังแรกแต่ขนาดใหญ่กว่าเล็กน้อย เป็น ลักษณะบ้านของครอบครัวที่เริ่มขยายขึ้น การสร้างบ้านยกสูง มีใต้ถุนนั้น เพื่อเก็บอุปกรณ์ต่างๆ ในการทำนาของชาวนาที่

มีฐานะพอสมควร บนบ้านกันเป็น ห้อง ใต้ถุนบ้านจะมีที่ทอผ้า เพราะ เมื่อว่างเว้นจากการทำนา ก็มักจะทอ ผ้าไว้นุ่งห่ม

เรือนเครื่องสับหลังใหญ่ หลังสุดท้าย เป็นบ้านเรือนไทย ค่อนข้างใหญ่มี สองเรือนคู่ เชื่อมด้วยชาน มีครัวไฟ แยกต่างหาก ฝาประกน หลังคามุง จากและกระเบื้อง เป็นบ้านที่มีสมาชิก หลายคน ครอบครัวใหญ่ฐานะดี ช่าง บ้านจะมีอยู่ข้าวไว้เก็บข้าวเปลือก ด้าน หลังมีคอกสัตว์ เลี้ยงหมู ไก่ ใต้ถุน บ้าน มีครกกระเดื่อง สีโบท สุ่มไก่

เรือนไทยหมู่ภาคกลาง

ประกอบด้วย เรือนคหบดี เรือนแพทย์แผนไทย และ เรือน วิศวจารย์ โดยทางโครงการมุ่งหวังที่จะนำเสนอรูปแบบใน ความเป็นมาในชีวิต โดยจำลองความเป็นอยู่ของคนไทยในอดีต

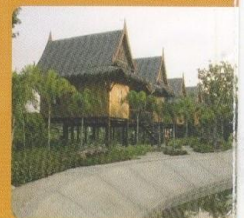
นิทรรศการ ศิลปวัฒนธรรมไทย

มีการพ้อนรำของไทยจากภาคต่างๆ นอกจากนี้ยังมีสวนภัตตาคาร และ ร้านจำหน่ายสินค้าพื้นเมืองและ สินค้าจากโรงงานโดยตรงที่ผลิตใน จังหวัดสุพรรณบุรี

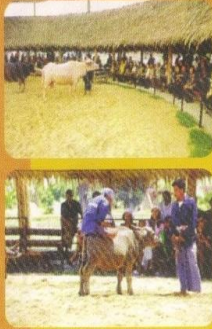

นอกจากนี้นักท่องเที่ยวจะได้ชม โรงทอผ้าอ้อย ที่หาดูยากในปัจจุบัน

พร้อมชื่นชมความงามของ เรือนกล้วยไม้ สวนสมุนไพร สวนหินน้ำตก ที่เราตั้งใจรังสรรค์ขึ้น เพื่อให้ผู้เข้าชมใช้เวลาเที่ยวชม ได้คุ้มค่า และเพื่อให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ครบวงจร เราได้จัดสร้าง รีสอร์ท เรือนพักนักท่องเที่ยว ห้อง สัมมนา เพื่อรองรับความต้องการของ นักท่องเที่ยวที่ต้องการพักค้างแรม หรือ จัดอบรมสัมมนา ด้วยห้องพัก ห้อง สัมมนาที่สะดวกสบาย พร้อมสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน

หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย) จังหวัดสุพรรณบุรี

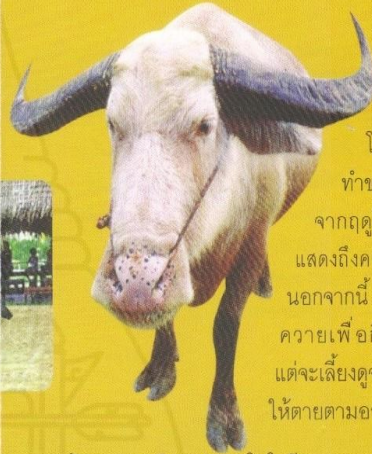

ด้วยตระหนัก รักรักษ์ และเห็นคุณค่า คือที่มา...ของ บ้านควาย-สุพรรณบุรี

ควาย กับ คน ผูกพันกันมาแต่โบราณกาล โดยเฉพาะวิถีชีวิตคนไทยตั้งแต่อดีต เราใช้แรงงานควายในการเกษตรมาตั้งแต่สมัยสุโขทัย กรุงศรีอยุธยา และรัตนโกสินทร์ จนสามารถพูดได้ว่า “ควายเป็นชีวิตของคนไทย”

ลานแสดงควาย

ลานสำหรับแสดงความสามารถของสัตว์ที่ใครหลายคนบอกไว้ว่า **ควาย** เป็นสัตว์ที่มีสมรรถนะที่ดีที่สุด เมื่อได้รับการฝึกฝนแล้วสามารถเข้าใจคำสั่งและสามารถปฏิบัติตามได้ พบความสนุกสนานเพลิดเพลินของการแสดงควาย ชมความน่ารัก แสนรู้ จากควายรุ่นใหญ่และควายรุ่นเล็ก

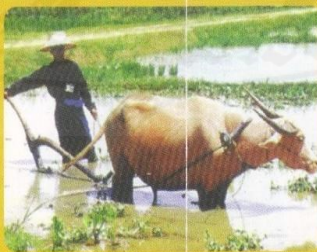

คนไทยในอดีต ยกย่อง **ควาย** ว่าเป็นสัตว์ที่มีบุญคุณ โดยพวกเขาจะทำพิธีทำขวัญควาย หลังเสร็จจากฤดูไถหว่านแล้ว เพื่อแสดงถึงความกตัญญูต่อควาย นอกจากนี้ สมัยก่อน เราไม่ฆ่าควายเพื่อกินเนื้อเป็นอาหาร แต่จะเลี้ยงดูจนแก่เฒ่า และปล่อยให้ตายตามอายุขัย

ควาย ยามสงบเจ้าช่วยกลบ ช่วยไถ ยามรบ สึกไหนด เจ้ามีหัว

จากหลักฐานในดินแดนสุพรรณบุรี สมัยอาณาจักรทวารวดี ซึ่งมีศูนย์กลางอยู่ที่เมืองอู่ทอง เมื่อราวพุทธศตวรรษที่ 12-18 หรือ ประมาณ 1,300 ปีมาแล้ว ได้พบหลักฐานทางด้านโบราณคดีว่า มีการนำควายมาใช้ไถนา ที่เรียกว่าวัฒนธรรมใช้ควายไถนา และ เป็นสัตว์ที่สำคัญในการบุกเบิกทางพวงเบิกพื้นที่นา

ควาย กับ คนไทย ผูกพันกันมากกว่า 1 พันปี และเชื่อว่า **ควาย** มีบทบาทสำคัญเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตคนไทยใช้ควายเป็นแรงงานเพื่อการเกษตร การขนส่ง และการคมนาคม แม้แต่ในการสงคราม เรายังใช้ควายเป็นพาหนะในการต่อสู้ข้าศึก เช่นสงครามของพี่น้องชาวบางระจัน

แต่ด้วยความเจริญทางเทคโนโลยี ควายเหล็ก (รถไถ) จึงเข้ามาแทนที่ควายในสังคมเกษตรไทย ทำให้ควายที่เคยทำประโยชน์มาไม่น้อยกว่า 2,000 ปี ถูกแปรเปลี่ยนจากสัตว์ที่ใช้แรงงานในทุ่งนา และอยู่คู่เกียรติชาวนา มาเป็นสัตว์ที่ให้อาหารเพียงอย่างเดียว ทำให้คุณค่าของควายที่สำคัญและยิ่งใหญ่มาตั้งแต่อดีตกาลนั้น ได้สูญหายไปอย่างน่าเสียดาย และถูกปล่อยทิ้งไว้ในท้องทุ่งอย่างไร้ความหมาย

และนี่...จึงเป็นที่มาของ**บ้านควาย**...เราได้เล็งเห็นถึงคุณค่าของสัตว์ซึ่งมีคุณค่าต่อมนุษย์มากกว่าพันปี ตั้งแต่สมัยอาณาจักรทวารวดี และมุ่งให้ดำรงชีวิต สืบทอดต่อเนื่องไป และเพื่อปลุกสำนึกให้กับพี่น้องชาวไทย และเยาวชนรุ่นหลังให้ร่วมกันระลึกถึง **ควาย** สัตว์ผู้มีบุญคุณต่อคนไทย... และหวังให้ **บ้านควาย** เป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรม และการเกษตรที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งของเมืองไทย

หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย) จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย) Buffalo Village

วันและเวลาที่ชีวิตในชนบทได้เปลี่ยนแปลงไป ที่อยู่อาศัย การทำเกษตรกรรม มีรูปแบบที่ทันสมัยขึ้น เพื่อรองรับกับความสะดวกสบาย จนรูปแบบเก่าๆ หาดูได้ยากลงทุกที และบางสิ่งอาจไม่มีใครเคยได้เห็น และบางสิ่งอาจสูญหายไปจากชีวิต

บ้านควาย...คือสถานที่ที่รวบรวมเรื่องราว และรูปแบบวิถีชีวิตของคนในชนบท รูปแบบที่กำลังจะเลือนหายไป เป็นอีกสถานที่หนึ่งที่ไม่ควรพลาด หากมีโอกาสได้เดินทางมาท่องเที่ยวเมืองสุพรรณ ด้วยสุพรรณ เป็นจังหวัดที่มีอาชีพหลักคือการทำเกษตรกรรม และ "ควาย" ก็เป็นสัตว์เลี้ยงเพื่อการไถงาน ที่มีวิถีชีวิตเคียงคู่กับคนสุพรรณโดยตลอดมา....

หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย) จังหวัดสุพรรณบุรี

ควาย....ก็ป...คน ผู้กค้นกันมาแต่โบราณ โดยเฉพาะวิถีชีวิตคนไทยในอดีต เราได้ใช้แรงงานควายเพื่อการเกษตร จนสามารถพูดได้ว่า.... **ควายคือชีวิตของคนไทย** คนไทยในอดีต ยกย่อง **ควาย** ว่าเป็นสัตว์ที่มีบุญคุณ โดยจะทำขวัญควายเมื่อสิ้นฤดูไถหว่านเพื่อแสดงความกตัญญูต่อควาย สมัยก่อนเราจะไม่ฆ่าควายเพื่อกินเนื้อ แต่จะเลี้ยงดูอยู่ด้วยกันจนกว่าจะแก่เฒ่า และตายตามอายุขัย

แต่ปัจจุบัน...หลายอย่างเปลี่ยนไป เทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาแทนที่ ทำให้คนมองคุณค่าของควาย ที่สำคัญและยิ่งใหญ่มาตั้งแต่อดีตกาลนั้น ได้สูญหายไปอย่างน่าเสียดาย...

หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย) จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นส่วนหนึ่งของภาคกลางที่มีการทำนาอุดมสมบูรณ์มาช้านาน อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ 115 กิโลเมตร ซึ่งพบหลักฐานทางโบราณคดี มีอายุไม่ต่ำกว่า 3,500 -3,800 ปี มีการขุดพบโบราณวัตถุ ยุคหินใหม่ ยุคสัมฤทธิ์ ยุคเหล็ก สืบทอดวัฒนธรรมต่อเนื่องมาตั้งแต่สมัยสุวรรณภูมิ หรือเดิมเรียกกันว่า "เมืองทวารวดีศรีสุพรรณภูมิ" จังหวัดสุพรรณมีสถานที่น่าสนใจมากมาย อาทิโบราณสถาน อารามหลวง พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ชวนาไทย หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยและสถานที่เกษตรกรรม กับการสาธิตการทำนาที่ชาวบ้านดำรงชีพมาแต่ก่อน

หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย เป็นสถานที่ส่วนหนึ่งของจังหวัดสุพรรณบุรี ที่ได้จัดขึ้นเพื่อสะท้อนให้เห็นภาพชีวิตชาวนาชนบทไทยดั้งเดิม ภาพการทำนาที่ไม่ใช้เครื่องจักรทันสมัย พร้อมสัมผัสงานฝีมือและภูมิปัญญาของบรรพบุรุษไทยที่สะท้อนให้เห็นได้จากกลุ่มหมู่บ้านชาวนาไทยและแบบเรียบง่าย อาทิเช่น บ้านเรือนไม้แบบเรือนปลายนาเป็นที่อยู่อาศัยของคนที่มีฐานะค่อนข้างยากจน มีการก่อสร้างแบบเรียบง่าย เรือนศรีประจันต์เป็นบ้านที่สร้างจากไม้แท้หลังคามุงจากและกระเบื้องซึ่งเป็นหลังที่สีและมีขนาดใหญ่โตกว่าซึ่งถือได้ว่าเป็นครอบครัวที่ขยายใหญ่สุดและมีฐานะค่อนข้างร่ำรวยน้อย และมีอุปกรณ์ต่างๆที่เก็บไว้ยังน่าศึกษามากยิ่งขึ้น

"คนกับควาย ฟุ้งกับควาย" เป็นสิ่งที่จะขาดไม่ได้ในแถบนี้ หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยได้รวบรวมสิ่งเหล่านี้ไว้สำหรับการศึกษาด้านการเกษตรกรรมอย่างพร้อมเพียง เพื่อนักเรียน นักศึกษาจะได้ศึกษาหาความรู้ต่าง ๆ ของการทำนา การทำเกษตรกรรมแบบชาวนาชนบทอย่างเรียบง่าย ๆ โดยร่วมการใช้ควายในการทำนา

หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย) จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย) จังหวัดสุพรรณบุรี

รอบการแสดง - และเวลาเปิดทำการ

**การเปิดทำการ เปิดทุกวันไม่มีวันหยุด

เวลาเปิด เวลา **09.00 – 18.00 น.

**รอบการแสดง วันธรรมดา มี 2 รอบ (วันจันทร์ – วันศุกร์) เวลา 11.00 – 11.30 น. และเวลา 15.00 – 15.30 น.

**รอบการแสดง วันหยุดและวันหยุดนักขัตฤกษ์ มี 3 รอบเช้า เวลา 11.00 – 11.45 น., รอบบ่ายเวลา 14.30 – 15.15 น. และ 16.00 – 16.45 น.

รายละเอียดเกี่ยวกับการแสดง

**สำหรับวันธรรมดามีการแสดงจะมีเฉพาะการแสดงความสามารถของควายแสนรู้อย่างเดียวคือ เริ่มตั้งแต่การให้ข้อมูลเกี่ยวกับเกี่ยวกับเรื่องของควายก่อน เช่น ประวัติความเป็นมา สายพันธุ์ ตั้งท้องกี่เดือน ตกลูกกี่ตัว/กี่ปี การนำมาใช้งาน วิธีการนำมาใช้งาน การใช้งานในด้านต่าง ๆ คืออะไรบ้าง เป็นต้น ต่อจากนั้นเริ่มการแสดงอย่างเต็มที่ คือ เริ่มตั้งแต่การสวัสดีผู้ชม, ควายนอนพักผ่อน,ควายนอนตาย, ควายยิ้ม, วิธีการขึ้นควาย 3 วิธี, การทำท่าสะพานควายนับพันปี, การรอดใต้ท้องควาย, ควายเดินข้ามคน, ควายขึ้นที่สูง, รวมไปถึงให้ลูกค้าทดลองนั่งควาย, สุดท้ายคือให้ลูกค้าทดลองนั่งควายเทียมเกวียนชมรอบแปลงนาสาธิต

**สำหรับวันหยุดจะเพิ่มการแสดงขึ้นมาอีก 1 อย่าง คือ เพลงอีแซวพื้นบ้านจังหวัดสุพรรณบุรีซึ่งจะเป็นน้อง ๆ จากโรงเรียนรอบ ๆ หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย การร้องเพลงอีแซวเนื้อหาโดยกล่าว ๆ จะพูดถึงเกี่ยวกับสถานที่ บุคคล และบรรยากาศโดยทั่ว ๆ ไปของสถานที่นั้น ๆ และต่อด้วยการแสดงของควาย (ตามรายละเอียดข้างต้น)

ราคาค่าเข้าชมสถานที่

**สำหรับคนไทย สำหรับบัตรแยกตามจุด

ค่าเข้าชมสถานที่ ผู้ใหญ่ 30 บาท / ท่าน เด็ก 20 บาท / ท่าน

ค่าชมโชว์ ผู้ใหญ่ 20 บาท / ท่าน เด็ก 10 บาท / ท่าน

ค่านั่งเกวียน ผู้ใหญ่ 20 บาท / ท่าน เด็ก 10 บาท / ท่าน

**สำหรับคนไทย สำหรับบัตรรวม (รวมค่าเข้าชมสถานที่ + ชมโชว์ + นั่งเกวียน)

ค่าเข้าชมสถานที่ ผู้ใหญ่ 60 บาท / ท่าน เด็ก 40 บาท / ท่าน

**สำหรับชาวต่างชาติ สำหรับบัตรแยกตามจุด

ค่าเข้าชมสถานที่ ผู้ใหญ่ 150 บาท / ท่าน เด็ก 70 บาท / ท่าน

ค่าชมโชว์ ผู้ใหญ่ 100 บาท / ท่าน เด็ก 70 บาท / ท่าน

ค่านั่งเกวียน ผู้ใหญ่ 100 บาท / ท่าน เด็ก 70 บาท / ท่าน

**สำหรับชาวต่างชาติ สำหรับบัตรรวม (รวมค่าเข้าชมสถานที่ + ชมโชว์ + นั่งเกวียน)

ค่าเข้าชมสถานที่ ผู้ใหญ่ 300 บาท / ท่าน เด็ก 210 บาท / ท่าน

นอกจากนี้ **หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย** ยังมีโปรแกรมหลากหลายให้นักเรียนนักศึกษา และนักท่องเที่ยว ได้ร่วมสนุกและได้ความรู้ เกี่ยวกับวิถีชีวิตของชาวนาไทย

(ตัวอย่างโปรแกรม)

โปรแกรม สุพรรณสิญจ "ย้อนอดีตวิถีชีวิตไทย 1 วัน"

สำหรับนักเรียนชั้น อนุบาล – ประถมศึกษาปีที่ 4

Suphan Back to Thai Traditional Life Program

ฟังคำบรรยาย เรื่องข้าว, ชาวนา, ควาย พิธีการทำขวัญข้าว

เริ่มกิจกรรม ไถนา คราดนา หว่านข้าว ดำนา

เรียนการสอนบังคับควายในการใช้งาน ได้แก่ การขึ้นควาย การให้เลี้ยวซ้าย เลี้ยวขวา เป็นต้น

ชมการแสดงควายแสนรู้

โปรแกรม สุพรรณสิญจ "ย้อนอดีตวิถีชีวิตไทย" 5 วัน 4 คืน

Suphan Back to Thai Traditional Life Program

ฟังคำบรรยาย เรื่องการปลูกข้าว วัฏจักรชีวิตของข้าว ชาวนา ควาย พิธีการทำ

ขวัญข้าวของภาคกลาง การเตรียมดินเพื่อทำนา ไถนา คราดนา ดำนา ถอนกล้า

เรื่องเกี่ยวกับการปลูกสร้างบ้านของคนไทยสมัยก่อน อาทิเช่น

เรือนแบบเครื่องผูก เรือนแบบเครื่องสับ เรือนผู้มีอันจะกิน คือเรือนเครื่อง

สับซึ่งเป็นไม้เนื้อแท้ เรือนเครื่องผูกซึ่งเป็นไม้เนื้ออ่อนคือไม้ไผ่

เรียนการสอนบังคับควายให้ทำงาน ได้แก่ การเดินเลี้ยวซ้าย-ขวา

ชมการแสดงความสามารถของควาย และการทำขวัญควาย

ฝึกเรียนการสอนขั้นพื้นฐานของการวาดแผนโบราณ

เรียนการสอนการทำอาหาร และการไปตลาดซื้อกับข้าว

การทำเกษตรแบบพอเพียง

ล่องแม่น้ำท่าจีนชมชีวิตการเป็นอยู่สองฟากฝั่งริมน้ำ และกิจกรรมตกปลา

โปรแกรมสุพรรณสัญจรย้อนอดีตวิถีไทย (One Day)

กิจกรรมทำนาที่บ้านควาย

09.00 – 09.00 น. เดินทางถึงหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย อ.ศรีประจันต์ จ.สุพรรณบุรี เจ้าหน้าที่ต้อนรับ และให้ข้อมูลโดยคล่า ๆ ว่าน้อง ๆ มาทำกิจกรรมอะไรกันบ้างในวันนี้

09.00 – 09.30 น. กิจกรรมฐานที่ 1 ค.ควายน่ารัก ฐานนี้จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่อง "ควาย" ทั้งหมด เริ่มตั้งแต่ประวัติความเป็นมา การค้นพบ การนำมาใช้งาน การเลี้ยงดู ตลอดจนวิธีการ บังคับ การนำมาใช้งาน เป็นต้น (เป็นฐานรวม)

09.30 – 10.00 น. กิจกรรมฐานที่ 2 คือ ฐานหมู่บ้านชาวนา ฐานนี้จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องบ้านชาวนาทั้งหมดเริ่มตั้งแต่ บ้านหลังแรก จนถึงหลังสุดท้าย มาดูกันว่าบ้านแต่ละหลังใช้วัสดุอะไร บ้าง มีวิธีการสร้างอย่างไรบ้าง และองค์ประกอบรอบ ๆ บ้านมีอะไรบ้าง

10.00 – 10.30 น. กิจกรรมฐานที่ 3 คือ ฐานวิถีจักรข้าวและการดำนา สำหรับฐานนี้จะให้ข้อมูลเริ่มตั้งแต่ ระดับต่าง ๆ ของข้าวว่าแต่ละช่วงอายุของข้าวเป็นอย่างไรบ้าง วิธีการดำนาเป็นอย่างไร และน้อง ๆ จะได้สัมผัสกับวิธีการเตรียมดิน การหว่านข้าว การดำนา เป็นต้น

10.30 – 11.00 น. กิจกรรมฐานที่ 4 คือ ฐานจากท้องนาสู่ลานข้าว ฐานนี้เมื่อชาวนาได้เก็บเกี่ยวข้าวเสร็จแล้วก็จะทำการนวดข้าว โดยใช้แรงงานจากควาย เมื่อนวดเสร็จแล้วก็จะนำไปสีข้าว ซึ่งเป็นขั้นตอนสุดท้ายที่เราจะได้ข้าวสารออกมารับประทานกันแล้ว

11.00 – 11.30 น. กิจกรรมฐานสุดท้าย คือ ฐานที่ 5 คือ ฐานการแปรรูปข้าว ในจุดนี้น้อง ๆ จะได้ทราบว่า นอกจากข้าวที่รับประทานเป็นข้าวสวยอย่างเดียวแล้ว เราสามารถเป็นอะไรได้บ้าง อย่าง เช่น ขนมครก ข้าวเกรียบปากหม้อ ขนมชั้น ขนมเปียกปูน ข้าวเหนียวมิ่ง เป็นต้น และมาทราบขั้นตอนของการไม่แป้ง การทำขนมครก

12.00 – 13.00 น. รับประทานอาหารกลางวัน ณ ตามจุดต่าง ๆ ของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

13.00 – 13.30 น. ชมโชว์การแสดงความสามารถของควายแสนรู้ เรามาดูกันว่านอกจากควายจะไถนา-คราดนาแล้ว เจ้าควายที่นี้จะสามารถทำอะไรได้อีกบ้าง อย่างเช่น การสวิสตีผู้ชม ควายยืมควายขึ้นที่สูง เป็นต้น

13.30 น. เสร็จสิ้นโปรแกรม และเดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ

หรือพักผ่อนท่ามกลางบรรยากาศแบบไทยสมัยโบราณที่

บ้านไทยรีสอร์ท Baanthai Resort

หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย) จังหวัดสุพรรณบุรี

บริษัท พี ที แอนด์ พี ทรานสปอร์ต จำกัด ทำการเปิดโครงการหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย - สุพรรณบุรีเมื่อกลางเดือนมีนาคม 2545 อย่างเป็นทางการ บนเนื้อที่ 70 ไร่ ติดถนนทางหลวงหมายเลข 340 ซึ่งเป็นถนนสายหลักของอำเภอศรีประจันต์ และจังหวัดสุพรรณบุรี "บ้านควาย - สุพรรณบุรี" เป็นโครงการที่สะท้อนถึงวิถีการดำรงชีวิตของชาวไทยชนบทในสมัยก่อนซึ่งมีความสัมพันธ์และเชื่อมโยงกับควาย

"บ้านควาย - สุพรรณบุรี" ถูกสร้างขึ้นเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และรักษามรดกวัฒนธรรมและวัฒนธรรมซึ่งเป็นมรดกของประเทศไทย นอกจากนี้โครงการบ้านควายยังสนองนโยบายของรัฐโดยการสร้างงานสร้างรายได้และสร้างโอกาสให้แก่ชุมชน และชุมชนใกล้เคียงในการทำมาหากินและประกอบอาชีพเพื่ออยู่อย่างพอเพียง

พิธีเปิดโครงการ "บ้านควาย - สุพรรณบุรี" อย่างเป็นทางการถูกจัดขึ้นเมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2545 ในงานมีการจัดแสดงสินค้าหัตถกรรม "หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์" และกิจกรรมที่น่าสนใจ เช่น การประกวดควายงาม การแสดงความสามารถพิเศษของควาย และ วิ่งควาย

บ้านควาย เปิดทุกวัน เวลา 9.00 น. - 18.00 น. ผู้เข้าเยี่ยมชมบ้านสามารถสัมผัสกับวิถีการดำเนินชีวิตแบบย้อนยุค และกิจกรรมที่น่าสนใจต่างๆ เช่น การทำนาในแบบโบราณที่ยังใช้แรงงานจากควายและอุปกรณ์การทำนาแบบโบราณ นอกจากนี้นักท่องเที่ยวยังสามารถเข้าเยี่ยมชมพื้นที่จำลองในการแบ่งปันพื้นที่ทำเกษตรกรรม ตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รมหาราช และสวนผีเสื้อนานาพันธุ์ สวนกล้วยไม้ หมู่บ้านชาวนา และสวนสมุนไพร

รอบการแสดง - และเวลาเปิดทำการของบ้านควาย

- **การเปิดทำการ เปิดทุกวันไม่มีวันหยุด
- **เวลาเปิด เวลา 09.00 - 18.00 น.
- **รอบการแสดง วันธรรมดา มี 2 รอบ (วันจันทร์ - วันศุกร์) เวลา 11.00 - 11.30 น. และเวลา 15.00 - 15.30 น.
- **รอบการแสดง วันหยุดและวันหยุดนักขัตฤกษ์ มี 3 รอบเช้า เวลา 11.00 - 12.00 น., รอบบ่ายเวลา 14.30 - 15.30 น. และ 16.00 - 17.30 น.

บรรยากาศ บ้านไทยรีสอร์ท ภายในหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย) จังหวัดสุพรรณบุรี

สัมผัสที่พักกับบรรยากาศบ้านไทยรีสอร์ท

หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย)
จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย) จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย (บ้านควาย) จังหวัดสุพรรณบุรี

Nikon NIKON D7000
Shutter 8/1000s, F1.4, lens 50 mm
ISO200

tuKLONG.com

www.mochin.com

chiangmaipao.go.th/tourism

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นายสฤณี น้ำค้าง
วันเดือนปีเกิด	10 มกราคม 2500
สถานที่เกิด	อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี
ประวัติการศึกษา	ศิลปศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
สถานที่ทำงาน	ที่ว่าการอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี
ตำแหน่ง	นายอำเภอด่านช้าง (ผู้อำนวยการสูง) จังหวัดสุพรรณบุรี

